

'Crien -mu', Pɔlv gba la

RŌMUKUƎ

yi

1 ¹Mɔ Pɔlv =nɔ, 'mɔ- yi 'crien -bu 'cri. 'Mɔ -Yusu 'Klɪsɔ* a -kɔannunyoɔ =nɔ. Nyɪsɔvɔ, nɔ- da 'mɔ, 'kɪ =bɔ mɔ 'a lɛlɛnyɔ, nɔ- -ha 'mɔ, 'kɪ =bɔ lee nyibli 'a -haan-tɪ. ²-Haan-tɪ a 'mɔ, Nyɪsɔvɔ pɔ la 'lɪ-tɪ 'a winwɔn-hanyɔ* wɔn, tɪ -hi la a tɪ 'yri, -tɪ a 'mɔ, 'v 'cri la-a, 'kɪ 'lɪ Nyɪsɔvɔcrien 'kwli. ³'A 'Yu -Yusu 'Klɪsɔ, -ɛ mɔ -aan Kɔkɔnyɔ, ɛ nɔ- kɔ -tɪ, ɛ nɛ -mɔ lɛ. -Tɛ ɛ -he -tonyiblo, v kɔ-ɔ, 'kɪ 'lɪ bodɔ Dafidɪ* a -tugba 'kwli. ⁴-Tɛ ɛ 'kɔ, 'tɪ- ɛ 'hri 'kɔ, -ɛ -bɪ ɛ tɔɔ =nɔ-v nɪ, 'kɪ 'lɪ Nyɪsɔvɔ a -Hihiu* a 'klɪ 'kwli, -ɛ mɔ, ɛ mɔ Nyɪsɔvɔ a 'Yu -nɔ, -kɔtɪ Nyɪsɔvɔ -ha 'lɪ 'klɪ a pepe nɪ, 'ɛ -nyi =nɛ-ɛ. ⁵-Yusu a -tɪ, Nyɪsɔvɔ 'ɛ nu 'mɔ 'a titiepɔnyɔɔ -mɔ'. ɛ nɔ- kɔ -tɪ 'ɛ nu 'mɔ -haande -mɔ', 'kɪ =bɔ lee nɛ 'a -tɪ dakɔ a gblegble, -ɛ di-e nu, v 'mɔ-v =wɔv yi -kuo -nɪ, 'tɪ- v 'mɔ 'v-v =tuu -nɪ, -Yusu a 'nyre 'mɔ -tɪ a 'yi'bubɔvɔ kɔ. ⁶'A mɔ Rɔmukɔvɛ, 'kɪ a nɪ 'lɪ dakɔ a gblegble a 'mɔ 'nyɪ -wɛ. 'A mɔ -mɔ', Nyɪsɔvɔ -da, 'kɪ ba kɔvɛ -Yusu 'Klɪsɔ =wien.

⁷'A -tɪ, 'aan pepe 'n yi -mɔ 'cru -nɪ, 'a mɔ -mɔ', Nyɪsɔvɔ nɔvɛ -nɪ. ɛ da 'a mɔ nɪ, 'kɪ ba mɔ 'a nyibli. -ɛ -bɪ -aan 'Bai Nyɪsɔvɔ, kɔ -aan Kɔkɔnyɔ -Yusu 'Klɪsɔ 'hɔvɛn-, bɔ nu 'a mɔ -haande -mɔ, 'tɪ- bɔ -nyi 'a mɔ kibɔwɛenlɛ.

© David C. Cook Foundation

**Pōlv -hve bu mu 'lī Nyīsva a nyibli -mū',
-v nī 'lī Rōmūdī* 'kwli -mō**

8 Yī-hede, 'n -nyī 'na 'Bat Nyīsva 'wio 'aan -tī, 'kī 'lī -Yusu 'Klīsv a 'nyre 'kwli. Dakō a pepe yī-tī nī 'wīn, -ε mō, a kuo -Yusu 'Klīsv =wlv yī. 9 'A -ne tī, 'bū mō, 'nī yī Nyīsva nī de, 'aan -tī 'nī -hru-o 'mū -mō. Nyīsva yī-e nī, -ε mō, 'n hle -tī a -tēε. Nyīsva nō- kō -kvan 'n nī, 'kī 'lī 'na =wlv a pepe kī, nō- kō 'Yū a =haan-tī 'n yī nyibli lee -nī. 10 'A -ne tī 'n nyēε Nyīsva lē, 'kī bū -nyī 'mū 'hru, 'bū mō 'a kīwēenlē, -ε dī-e nu, 'mū wen 'lī 'a mū -mō dī, 11 -ε nu-o, 'n -hve-ε nī, 'kī 'lī 'na =wlv a pepe kī, =bū 'ye 'a mū, Nyīsva a -Hihīu* 'mū 'lī 'mū 'lī -naa -nī, ε 'mū 'a mū =haandē -mō nu, ε 'mū 'a mū 'klī -nyī. 12 ε -hen 'nyre, 'n -hve-ε nī, -aan pepe, -ba -nyinyī 'klī, 'aan =wlv a yīkuole 'mū 'mū 'klī -nyī, 'na 'mumu, 'na =wlv a yīkuole 'mū 'a mū 'klī -nyī -wē.

13 Ba kō 'a yīyīe, 'na 'dīayīnv -na, -ε mō, 'a -ne tī, 'n -hve la-a nī, 'kī =bū dī la 'lī 'a mū -mō, kēε, 'nī -kō-ō la 'hru. 'Nī dī 'lī, 'mū 'a mū Nyīsva a wīn -tōō -nī, Nyīsva a wīn a 'mū, ε 'mū -kvan nu, 'kī 'lī 'aan =wlv kī, -tē ε nu -kvan a nunuo, 'kī 'lī dakō -bī a nyibli a =wlv kī. 14 Nyīsva, nō- -nyī 'mū -kvan a 'mū. Nō- nu-o, 'nī kō =bū lee -Yusu a -tī nyibli a pepe. 'N kō =bū lee =ne nyibli -mū', -v nī 'lī 'dū gbagbī kī, ε kō nyibli -mū', -v nī 'lī 'dū 'cūmī 'kwli lē. 'N kō =bū lee 'cūn.yīnyv, kō nyibli -mū', -v 'yī 'cūn -yī. 15 Nō- kō -tī 'nī -hve =bū dī 'lī 'a mū -mō, 'mū 'a mū -Yusu a =haan-tī a 'mū -lee -nī, 'a mū -mū', -v nī 'lī Rōmūdī* 'kwli.

**Pōlv 'nī -pie-e lī hvannv,
'kī bū pv -Yusu a -haantīe**

16 -Tūī 'nī -nu-o 'mū, 'kī =bū hla -Yusu a =haan-tī, -ε nu-o, =haan-tī a 'mū, ε mō Nyīsva a 'klī =nō, ε nī, 'ε wē nyibli -mū', -v kuo -Yusu 'Klīsv =wlv yī. Yī-henyibli, -v 'wīn =haan-tī a 'mū, nū- mō -Juukvε*, kēε, -tē tī ne -bū, dakō a pepe blēε yī, bū 'wīn. 17 -Haan-tī a 'mū, ε tve =ne nyibli nī, -tē -mū', Nyīsva nī, 'ε yī 'v nyibli yī 'sīī -nī, 'kī 'v 'a dīōnv ye'. -Tē ε nī 'a nunuo, ε nō- -bū: -Tonyiblo blēε yī, bū kuo -Yusu 'Klīsv nī -do =wlv yī, 'tī- bū 'cībī 'v 'a =wlv a yīkuole. ε nō- dī-e nu, ε 'mū 'v yī 'sīī -nī, 'kī 'v Nyīsva ye'. -Tī a 'mū,

v 'cru la 'li-ti Nyisvacriēn 'kwli. -Ti a 'mu, v 'cru la, ε nŋ- -bu: «-Tonyiblo -bu, -ε kuo Nyisva =wlv yi, 'ti- Nyisva yi 'v yi 'sii -ni, 'ki 'v 'a dŋnŋ ye', ε nŋ- di 'klŋ ni.»

Nyibli a pepe mŋ -ti'wlanyv, 'ki 'v Nyisva ye'

18-ε -bi 'ki, Nyisva tvε =ne -a mu ni, -ε mŋ, ε pu nyibli a pepe yrv lε, -ε nu-o, v 'ni -hva-a bu 'bua ne 'a -ti 'yi, 'ti- 'v ni ynyre-tebli. 'Ki 'li 'a yrv 'kwli, ε di puv =nu -bati lε, -ε nu-o, 'waa ynyre-tebli -mu', v ni, ε ka nyibli 'yi ki, 'ki bu yi -ti a -tεε. 19Dε a 'mu a -ti, Nyisva a -bati di =nu 'ni klŋ, -ε nu-o, 'hru -mu', v kŋ bu gba, v 'mu Nyisva yi, ε =ga wlŋn. Nyisva a 'mu, ε nŋ- tŋ =nu=v, kεε, v 'ni -gba-a li-ti. 20-Bi' Nyisva ni 'mu 'li? Nyiblo =dŋ 'yi -hvan-a ni 'ye. Kεε, -tε Nyisva nu 'klŋ, kvε 'li ti a 'mu 'yri bu, -bu ye ti -bu ki, -tebli -mu', ε -nu, ε tvε =ne nyibli yi -tεε, -tε Nyisva ni 'mu. 'E mŋ =han-ti, ε kŋ 'klŋ, -ε 'ye ni -wε 'li. E ni -do, ε nŋ- mŋ Nyisva. 'A -ti, v 'yi 'li-ti 'li -wε, bu hla-a, -ε mŋ, v 'yi -ti'wlanyv 'pa-, 'ki 'v Nyisva ye'. 21-Haan-ti, 'v yi-e, -ε mŋ, Nyisva ni 'klŋ, kεε, v 'ni -hva-a bu 'bua ne 'a -ti 'yi, -tε v kŋ bu nu wen 'a -ti a 'yi'buale, kŋ, v 'ni -nyi-e li-ti 'wio, 'ki 'v 'a -haan-tebli -mu', ε ni, a -ta', -tε v kŋ bu nu wen 'a 'wio a -nyinyie, ε 'yi-ti 'pa-. -Tebli -mu', v yi 'lu -mŋ lε -hie, ε 'ni -da-a =dedede. 'Ki v ni 'li halŋ 'nyi, 'v 'yi -haande -yi. 22U nu- -mŋ -bi, v wen 'ni, v kŋ =tŋ, kεε, 'waa 'lule-hihie muu ke'. 23U 'ni =tuu-o 'v Nyisva 'v, -kŋti a 'yi'buava, kŋ, -ε 'ye ni 'kv yruyru, kεε, 'kuo* -mu', v dε, nu- v =tui 'v, 'ti- tuyonŋ -mu', 'waa =gbetv, v ni, nu- v =tui 'v -wε. Tuyonŋ a 'mu, v 'wi- -tonyibli yi. 'A dε -bi 'wi- nobli, kŋ mamŋ, kŋ hro 'hven- yi.

24Nŋ- kŋ -ti, Nyisva 'ε -ha =nu mε lε, v 'mu ynyre-tebli, 'waa =wlv -hve nu, 'v nini -tvi-tebli 'yi =hlŋn lε. 25U 'ni -pu=v Nyisva a -ti =han-ti, kεε, hi, nŋ- v yi =wien lε kvε. U 'ni =tuu-o 'v Nyisva 'v, -ε nu 'a -ne =dedede, kεε, -tebli -mu', ε -nu, ε nŋ- v =tui 'v. Kεε, v bleε yi, bu =tuu wen 'v Nyisva 'v, 'a -ne ti. Kε- bu ni 'mu.

26Nŋ- nu-o, Nyisva, 'ε -ha 'li =nu 'a dabv 'nyi, -ε di-e nu, v 'mu -tvi-tebli nu, -ε kŋ 'tv ni =nu. Nugbi hie 'v nyibepv bu, 'v yi 'waa 'bio nugbi -mŋ pε. 'Klvdu a 'mu, ε 'ni -blee-e Nyisva a plŋ. 27Dε ni -do a 'mu, ε nŋ- nyibepv ni -wε.

U hie 'v nugbu bu, 'v nini -tu-tēbli 'yi -hlon lē, 'v ni 'waa 'bio nyibepu nugbu -mō'. Dē a 'mu, ε nō- kō 'tu -ni =nu dtaku. Yynyre-tēbli a 'mu, ε nō- kō =hwen v yi 'ye.

28-ε -bi 'ki, -tē nyibli -mu', v 'yē ni -hua bu yru Nyisua, ε nō- nu-o, Nyisua, 'ε -ha 'lī =nu 'a dabu 'nyi, 'waa 'lulē-hihie 'mu yi nyre, v 'mu 'klōv -mu' nu, v 'yi wen yi -blēē -ni, bu nu wen. 29 Yynyre-tēbli -huohu 'yii 'lī 'waa =wli ki. -Tēbli 'waa 'bio -kō, nō- v -hūē bu kō -wē, 'v nini 'cre lē, 'v kō ca, 'v 'lē nyibli, 'v pī =yē, 'v kēē nyibli, 'v yi 'waa 'bio a 'nyre di, 30 'v yi 'waa 'bio a 'nyre yi nyre, 'v yraa Nyisua, 'v -hē nyibli 'yri lē, 'v 'yēē 'lī 'waa dtōv, 'v pī 'waa dtōv a -pli, 'v yi yynyre-tēbli yrayri 'lu -mō lē -hie, 'v 'yi 'v 'waa 'bainu kō 'waa 'diinu 'hwen- a 'v=tuule -kō. 31 U 'yi 'ki =haandē -yi. 'Bu hla -ti, v 'ni -nu-o lī-i. U 'yi nyibli -nūē -ni, v 'yi nyibli a nyai -kō. 32 Nyibli a 'mu, v yi-e ni, -ε mō, Nyisua a tete* wen 'ni, nyibli -mu', -v ni -tēbliv a 'mu, v blēē 'kukuv yi. -Han-ti, 'v yi-e, kēē, v 'cibi 'v 'a nunuo. ε 'yi dē ni -do a 'mu 'pa-. 'Bu 'yē-e, -ε mō, 'waa 'bio -bi ni yynyre-tēbli, -ε -bi 'waa plō ble ni.

-Tē Nyisua di nyibli a -bati a lēpuole nu

2 1-Mō -mu', -ε pī lē: «Nyibli a 'klō nyre yi,» nyiblo a 'dī -bi -pa 'mu 'lī, =ni pī nyibli -bati lē. 'Yē =bu -mō 'a -nē nyiblo =dū, =yi 'v =wōn -kō, 'ki 'v Nyisua yē', -ε nu-o, kē- pī: «Nyibli 'wla -ti, 'ki 'v Nyisua yē',» kēē, -tēbli ni -do a 'mu, -ε kō -bati -pū nyibli lē, ε ni -do a 'mu, ε nō- mō -na nunuḡmlī. 'Bu mō, =ni yi 'pūplē lē ni ni, -ε -bi -mō ni -do, -ε pū -dīōv -bati lē. 2 Nyibli ni -do a 'mu, -v ni yynyre-tēbli a 'mu, -a yi-e ni, -ε mō, Nyisua kō 'v =wōn, 'bu yi =nu yru lē ni -pū -ni. 3-Mō -mu', -ε ni yynyre-tēbli a 'mu, Nyisua a -bati kō bu klō -mu. 4 ε mō =haan-ti =nō, Nyisua a =wlv 'yōpō ni, 'ti-, 'ε kō =wlv a 'līa, 'ki 'v -na ḡmlī 'kukui a -ta'. Kēē, dē a 'mu a -ti, =ni 'yraa 'lī-i. Kēē, kō 'a yiyie, -ε mō, Nyisua a nūē, kō 'a =wlv a 'līa a 'mu 'hwen-, v blēē yi, bu -hēē -mu, -bu hie 'v -na ḡmlī 'kukui bu, -bu -nyi -na 'klō a pēpē Nyisua. 5 Kēē, -na =wlv 'gboklo ni. =Ni -hua=a lī-i -bu hie 'v -na ḡmlī 'kukui bu, -bu -nyi -na 'klō a pēpē Nyisua. 'A -ti, -mō 'yēē 'lī Nyisua a yru. 'Ti-, -nyrōwō -mu', Nyisua di 'v -bati 'v -pūv -ni, -bati a 'mu,

ε di -mυ 'nι klō. Ε di pu -haan-bati. 6'A -ne nyiblo 'bu nι 'υ, ε di kō 'a nunuklō a 'pæele. 7Nyibli -bι nι 'υ, 'υ kō =haan'klō, 'tι-, 'υ -huε=ε, 'kι Nyisva bu -nyi =nu -tι a 'yi'buβva kō 'klō yrayrv, -ε 'ye nι -we 'lι. Nyibliδυ a 'mυ, nu- Nyisva di -hvan 'klō yrayrv a 'mυ -nyi. 8Nyibli -bι nι 'υ -we, 'υ yι Nyisva a -tι le -heε -nι, υ 'nι -hua=a lι -tι a -tæε. De -bu, -ε nyre yι, ε nō- υ nι. Nyibli a 'mυ, nu- Nyisva pu yrv le, nu- 'a -bati di klō. 9Nyibli a pepe -mυ', -υ nι yinyre-teβlι, -hven a 'yiye, kō 'kla-wliye'yιya kō bu ye =nu kι. -Juukve*, nu- mō yι-henyibli, -hven a 'yiye kō 'kla-wliye'yιya di kι ye, 'tι- ε 'mυ nyibli -mυ', -υ 'yι -Juukve 'pa- kι ye. 10Kεε, nyibli a pepe -mυ', -υ nι =haan-teβlι, nu- Nyisva di -tι a 'yi'buale -nyi kō kibwæenle 'hven-. Yι-henyibli de, nu- mō -Juukve, 'tι- nyibli -mυ', -υ 'yι -Juukve 'pa-, ε 'mυ =nu kι ye, 11-kōtι Nyisva 'nι 'jra=a nyibli' le.

12-15Nyibli a pepe, -υ nι ηmlι 'kukui, υ di 'nι 'wan. Nyibli -mυ', -υ 'yι -Juukve 'pa-, 'bu mō, 'bu yι ηmlι 'kukui nι nι, Nyisva di puυ =nu yrv le, -ε nu=o, 'kι 'lι 'waa =wlυ kι, tete* -mυ', Nyisva -nyi la Moise*, =han-tι, 'υ 'yι-tι -yi, keε, υ yι =haandε kō de -hvan a 'yile-hihiale. Nyisva 'cru tete a 'mυ nι, 'kι 'lι 'waa =wlι kι. Ε kō tι, 'waa =wlι 'ε yι 'lι =nu -mō -hlee -nι, kō, ε kō tι, 'waa =wlι nι -do a 'mυ, 'ε yι =nu =wōn -nyi. Nyibli -mυ', -υ mō -Juukve, 'bu yι ηmlι 'kukui nι nι, Nyisva di puυ =nu yrv le -we, -ε nu=o, υ kō Nyisva a tete nι, keε, υ 'nι =tuu=o 'υ tete a 'mυ. U yι =haandε nι, keε, υ 'nι -nu=o lι-i. Ε 'yι 'nyre =hen, -bu yι =haandε, -bu wa, keε, =haandε a 'mυ, -kō -bu nu=o, 'tι- =mυ wa. 16-Nyrōwō -mυ' -kō 'kwli Nyisva di 'υ -Yusu 'Klιsv -lee -nι, ε 'mυ nyibli -bati le -puυ -nι, -teβlι 'n hle wen kι, ε kō bu bi -hvan pepe'. -Teβlι -bu, nyibli -hli, 'kι 'lι 'waa =wlι kι, nu- kō kι ε di 'υ =nu -bati le puυ -nι. Ε nō- mō Nyisva a =haantitie, 'n pι.

-Juukve* 'yι 'υ Nyisva a tete* 'υ =tuu -nι

17'A mυ -Juukve, a wen 'nι, a mō -Juukve =nυ, 'a pu=υ =han-tι, -ε mō, 'a -ne =dedede nu -tæε, 'kι 'υ a kō Nyisva 'hven- -gbati. A yι tete, Nyisva -nyi la Moise* nι, 'a pι 'aan dūnυ a -pli. A wen 'nι, a mō Nyisva a nyibli. 18De -bu, Nyisva -huε ba nu, a yi-e nι, -ε nu=o, tete, ε -nyi la Moise, ε tōw ne 'a mυ 'hru nι, 'kι ba yι =haandε kō yinyrede

a 'yile-hihiale. 19A pu-v -han-ti, a yi 'hru ni, -ε mi 'li Nyisva -mō, 'ki ba tōō =ne nyibli -mu', -v 'yi-t -yi. A wen 'ni, a mō -nyre =nō, 'ki 'v nyibli -mu', -v ni 'li halō 'nyi -mō. 20A wen 'ni, a -we 'li nyibli -mu', -v 'yi =dedede -yi a naale. A wen 'ni, a -we 'li nyibli -mu', -v 'yi Nyisva a 'hru -yi a tōōle. 'Bi a wen 'ni, -te a yi Nyisva a tete a pepe, 'a -ti, a yi 'a -ne =dedede ni, ε kō -ti a -tee -we, 21'a tōē nyibli -bi Nyisva a 'hru. De- kō -ti 'ki a 'ye ni tōō ne 'aan dōōv 'hru a 'mu 'li? Ke- a pi nyibli yi: «A 'ni 'yrie 'li.» Keε, 'aan 'mumu, a yi 'ni 'yri. 22Ke- a pi nyibli yi -we: «A 'ni 'nuo 'li -wlawli.» Keε, 'aan 'mumu, a ni -wlawli -we. A wen 'ni, -ci a koklō nyre yi, keε, ε nō- kō -tebli a -he -cikayo ble, a ple. 23A wen 'ni, a yi Nyisva a tete ni diaki, 'a pi 'aan dōōv a -pli, keε, a 'wle tete a 'mu ni. ε nu-o, nyibli 'v yi Nyisva a 'nyre yi nyre. 24-Ti ni -do a 'mu v 'cru la 'li Nyisvacriēn 'kwli. -Ti a 'mu, ε nō- -bu: «A mu -Juukve a nunuklō a -ti, nyibli 'v yi Nyisva a 'nyre yi nyre.»

25'Ba yi 'v Nyisva a tete ni =tui -ni, 'aan -juukvede di 'a mu 'ni -heε -ni. Keε, 'ba 'ye ni kōē Nyisva a tete =wien le, 'aan -juukvede mō dadu. 26Dakō -bi a nyibli, -v 'yi -Juukve 'pa-, 'bu yi 'v Nyisva a tete ni =tui -ni, 'ki 'v Nyisva ye', v 'wi- -Juukve yi. 27'A mu -Juukve, a kō Nyisva a tete ni. Nō- nu-o, 'a yi -tebli -huōhu, 'ki 'v Nyisva ki, keε, a 'wle tete a 'mu ni. Dakō -bi a nyibli, -v 'yi -Juukve 'pa-, 'bu yi 'v tete a 'mu ni =tui -ni, 'waa tete a 'v=tuule di nyibli -bi 'ni -tōō -ni, -ε mō, 'a mu -Juukve, a mō -ti'wlanyu. 28Nyiblo a 'di -bi -mō -tee a -Juukveyu 'li, -ε mō Nyisva a nyiblo? 'A mu -mō -bi, a wen 'ni, -tee a -Juukveyu, nō- mō nyiblo -mu', -ε kō 'dii kō 'bat 'huen-, -v mō -Juukve, 'ti- -ε 'be yi. Yi'bibe a 'mu, ε nō- mō 'a yruule, -ε mō, ε mō Nyisva a nyiblo =nō. Keε, ε 'yi 'mu le -ni. 29-Tee a -Juukveyu, nō- mō nyiblo -mu', Nyisva -nyi =wlv yrayru. Nyisva 'ni =mōōō 'hu a yruule le, -ε mō yi'bibe*, keε, ε =mōē nyiblo -mu', -ε kō =wlv yrayru le. -E -bi =wlv yrayru a 'mu, =ni 'mu-v kō, Nyisva a -Hihiu*, nō- ni -kvandu a 'mu. ε 'yi tete -mu', v 'cru la a -kuan 'pa-. -Tee a -Juukveyu a 'mu, Nyisva, nō- pi-t 'nyre le, ε 'yi -tonyibli 'pa-.

3 ¹'Bu ni 'mu le, nyiblo =du di 'ni 'beti -ni: «=Bi nyiblo bu mō -Juukveyu, ε yi nyiblo a 'mu 'ni -heε -ni?»

2 Iin, ε yι-ti 'ni -hεε -ni dtaki. Yι-hede, -Juukvε, nu- Nyisva -nyi 'a win. 3'Ε mɔ -han-ti, 'ki 'li -nu 'nyi, -v -bi ni 'li, 'v 'ye ni kvε Nyisva a win a 'mv =wien, v pv lε, v di =wien kvε. -Tε v 'ye ni kvε Nyisva a win =wien lε, ε 'yι 'nyre =hen, -ε mɔ, =haande -mv', Nyisva pv la lε, ε di la nu, ε 'yι 'li-ti 'li -wε, bu 'yι-ti -nu. 4 Mɔ, 'ye =bu nyibli a pεpε bu mɔ hulekɔnyibli, Nyisva, 'a -nε ti, -ti, ε hle, ε ni-e ni. Ε nɔ- v 'cru la 'li Nyisvacriεn 'kwli, -ε mɔ:

«Nyisva o, 'bu mɔ, =ni yι ni hle,
nyibli a pεpε kɔ bu yru-o,
-ε mɔ, -hle -ti a -tεε.
-Kɔ nyiblo 'hven-, 'ba yι -ti ni hle,
-di kɔ 'v =wɔn.»

5 Ε kɔ hulekɔnyv -bi, 'v pι lε: «Yinyre-tεbli, -a ni, ε mɔ -hεεε =nɔ, 'ki 'v Nyisva -mɔ, -ε nu-o, nyibli yι-ti 'ni 'ye, -ε mɔ, Nyisva, nɔ- 'sii 'v yι. 'A -ti, =bi ε nɔɔ 'v lε, 'ki bu pvv nε -a mv yrv lε?» 6'Klɔ -mɔ 'klɔ, ε 'yι 'mv lε -ni. Nyisva 'sii 'v yι. 'Bu 'yι wen 'v yι 'sii -ni, ε 'yι wen 'li-ti 'li -wε, bu pvv wen nyibli -bati lε.

7-Bakle, ke- -v -bi di pv de: «-Tε -a mɔ hnyv a -ti, ε yι -hεε nyibli, 'ki bu yru-o, -ε mɔ, Nyisva 'yι hi lε -kɔ. -Ε -bi 'a -ti, v kɔ bu pv=v 'nyre lε. -Tε ε ni 'mv lε, de a 'di -bi -kɔ -ti, 'v yι -a mv -ti -yεε -ni 'li, -ε mɔ, -a mɔ -ti'wlanyv =nɔ.» 8-U -bi wen 'ni de: «-Ba nu de -hvan, nyibli 'mv=v 'ye, -te Nyisva a =wlv nu yunɔ.» -U -bi pι 'mv hi-bati lε, v wen 'ni, 'mɔ -ni 'puple lε. Nyibli -mv', -v pι lε, Nyisva a -bati di =nu 'ni klɔ. 'Ε mɔ -han-ti, ε bleε =nu yι.

Nyiblo =dv 'yι 'v yι 'sii -ni, 'ki 'v Nyisva ye'

9-Ε -bi 'ki, -ti -bu, 'n hla wen, nɔ- mɔ, -a mv -Juukvε*, -a 'yι 'v nyibli -bi -hi, 'ki 'v Nyisva a tete* a 'v=tuule a -ta'. -Aan pεpε, -Juukvε kɔ dakɔ -bi a nyibli 'hven-, de 'kuku* kɔ nε -a mv win ki. 10-Tι -bu, 'n hle, v 'cru la=a ni, 'ki 'li Nyisvacriεn 'kwli. -Tι a 'mv, ε nɔ- -bu:

«Nyiblo =dv 'yι 'v yι 'sii -ni, 'ki 'v Nyisva ye'.
Yruyru, ε 'yι nyiblo =dv -kɔ, -ε 'sii 'v yι.

11 Ε 'yι nyiblo -kɔ,
-ε yruι -ti a -tεε lε,
mɔ, ε 'yι nyiblo =dv -kɔ -wε, -ε =mvε Nyisva lε.

- 12 Nyibli a pepe bibi ki,
 'v hie 'v Nyisua a 'hru bu, 'v 'wan.
 Yruyru, ε 'yi nyiblo =du -kō -we,
 -ε ni -haandε.
- 13 Yunyrewin, ε nō- -hven 'lī =nu wlōn,
 =wī-tī 'kōkōku, -ε ni 'lī 'dabio 'kwli a 'nu yi.
 'Waa wlōn bu a win a 'mū, ε 'lε nyibli.
 'Waa mε kεε nyibli.
 'Waa wlōn bu a win 'wī- hre a 'nyi yi,
 -ε 'lε nyibli.
- 14 'A -nε ti, v pī nyibli 'jro yi, 'v hle -tī -hōn lε.
 15 'Waa bu 'huhue ni, 'ki bu 'wla -hlu bu.
 16 'A -nε -tite, v mī 'v, v yi nyree 'v -tebli yre,
 'v -tui nyibli -hven.
- 17 U 'yī-tī -yi, -tε bu di nu,
 'tī- v kō nyibli 'hven-, v 'mū kibōwēenle kō.
 18 U 'nī -pie-e lī Nyisua, 'klō -mō 'klō.»

Kε- Nyisua a win pī.

19-ε -bī 'ki, -a yi-e ni, -ε mō, 'a -nε dε, Nyisua a tete tve
 -ni, -Juukvε, ε tve -nε. Nu- Nyisua -nyi 'a tete. 'Ki v ni 'lī
 tete 'nyi. 'A -tī, nyiblo =du 'yi 'v =wōn -kō. Nyibli a pepe mō
 -tī'wlanyu, 'ki 'v Nyisua ye'. 20-ε -bī kε- ε ni 'mū, -kōtī tete
 a 'v-tuule 'nī -nu-o lī-tī, nyiblo 'nī 'sīi-e 'v yi, 'ki 'v Nyisua ye'.
 Kεε, tete a -kvan, ε nō- mō, bu -hεε nε -a mū, -ε di-e nu,
 -a 'mū=v yru, 'ki 'lī -aan =wli ki, -ε mō, -a 'wla -tī,
 'ki 'v Nyisua ye'.

-Tε Nyisua ni, 'tī- nyibli 'v yi 'v yi 'sīi -nī, 'ki 'v=v ye'

21'Hru -mū', nyibli di na, 'tī- v 'mū 'v yi 'sīi -nī,
 'ki 'v Nyisua ye', -tε tī nε -bu, Nyisua tōō =nu=v nī.
 'Hru a 'mū, ε 'yi 'lī tete* 'kwli -hōn. Ε mō 'hru yrayru =nō,
 Nyisua a 'mū, 'ε tōō =nε nyibli. 'Hru yrayru a 'mū, v 'cū la
 'a -tī nī, 'ki 'lī Moise* a tetecrēn 'kwli, kō 'ki 'lī Nyisua
 a winwlōn-hanyu* a 'cūn 'kwli -wε. 22'Hru a 'mū, ε nō- -bu:
 Nyibli -bu, -v kuo -Yusu 'Klīsv =wlv yi, nu- Nyisua yi 'v yi
 'sīi -nī, 'ki 'v 'a dīōnu ye'. 'Hru a 'mū, Nyisua tōō =nε nyibli
 -mū', -v kuo -Yusu 'Klīsv =wlv yi. Ε 'yi -Juukvε* nī -do a 'hru
 'pa-, kεε, 'a -nε nyiblo =du a 'hru =nō, Nyisua 'ε tōō =nu=v,
 -kōtī ε 'nī 'jra-a nyibli 'yi lε. 23Nyibli a pepe 'wla Nyisua

a tete ni. Ɛ nɔ- nu-o, Nyɩsua, -kɔti -bua 'yi, 'ki ɛ 'yi 'ki 'v -nu 'hvi -ni de. 24 Kɛɛ, Nyɩsua nuɛ -tonyibli ni, 'ɛ yi 'v -nu yi 'sii -ni, 'ki 'v 'a dɔɔnu ye', 'ki 'li daduƆe 'kwli, -ɛ nu-o, -Yusu 'Klɩsɩ, ɛ nɔ- -he 'li -nu de 'kuku* 'nyi. 25-26 Nyɩsua -ha-a ni, 'ki bu -he -cɔhlun*, bu 'ku, 'ki 'v -aan -ta', -a mu -bu, -v bleɛ wen 'kukuu yi, -ɛ di-e nu, 'a -hlu 'mu -aan yinyre-tebli 'wuwla -ni. Kɛ- ɛ ni, 'ɛ yi -aan yinyre-tebli 'wuwla -ni, 'bu mɔ, -ba kuo -ne =wlv yi, -ɛ mɔ, -Yusu 'Klɩsɩ 'ku ni, 'ki 'v -aan -ta'. Kɛ- Nyɩsua ni 'a nunuo, -ɛ di-e nu, nyibli 'mu-v 'ye, -ɛ mɔ, ɛ 'sii 'v yi, -ɛ nu-o, nyibli, -v ni la yinyre-tebli, ti -hi la a ti 'yri, Nyɩsua 'ni -puv-v la -nu yrv lɛ, 'a =wlv a 'lula a -ti. Kɛɛ, -tɛ ti nɛ -bu, ɛ tuɛ =nɛ nyibli ni, -ɛ mɔ, ɛ 'sii 'v yi. 'A 'mumu, ɛ -huɛ bu nu de -mu', -ɛ 'sii 'v yi, 'ti- 'ɛ -huɛ bu 'sii 'v nyibli -mu' yi, -v kuo -Yusu 'Klɩsɩ =wlv yi.

27 'A -ti, -a 'yi 'hru -kɔ, 'klɔ -mɔ 'klɔ, 'ki -ba 'yaa 'li -aan dɔɔnu 'li, -ɛ nu-o, nyiblo 'bu -tuu wen 'v Moise a tete a pɛpɛ 'v, -ɛ -bɩ ɛ kɔ wen 'hru, 'ki bu 'yaa wen 'li 'a dɔɔnu 'li. Kɛɛ, Nyɩsua kla 'hru yi, -ɛ kɔ wɔn nyiblo 'yi 'li 'a dɔɔnu a 'li'yaale 'li -wɛ. 'Hru a 'mu, ɛ nɔ- mɔ, -ba kuo -Yusu 'Klɩsɩ =wlv yi, 28 -ɛ nu-o, -a yi-e ni, -ɛ mɔ, Nyɩsua yi 'sii 'v nyibli -mu' yi, -v kuo -Yusu 'Klɩsɩ =wlv yi. Ɛ 'yi nyibli -mu' 'pa-, -v -tui 'v Moise a tete 'v, ɛ 'ni 'sii-e 'v -nu yi. 29 -Bɩ Nyɩsua mɔ -Juukue ni -do a Nyɩsua =nɔ? =Bɩ ɛ 'yi dako -bɩ a Nyɩsua 'pa-? 'Uɔn-, ɛ mɔ dako a pɛpɛ a Nyɩsua =nɔ, 30 -ɛ nu-o, Nyɩsua mɔ Nyɩsua ni -do. -Juukue 'bu kuo -Yusu 'Klɩsɩ =wlv yi, Nyɩsua di 'v -nu yi 'ni 'sii -ni, 'ki 'v 'a dɔɔnu ye'. Dako -bɩ a nyibli, de ni -do, nɔ- =nɔ. 'Bu kuo -Yusu 'Klɩsɩ =wlv yi, Nyɩsua di 'v -nu yi 'ni 'sii -ni, 'ki 'v 'a dɔɔnu ye'. 31 'Bu mɔ, -ba yi lɛ ni pi, -ɛ mɔ, Nyɩsua yi 'sii 'v nyibli yi, 'ki 'v 'a dɔɔnu ye', -kɔti v kuo -Yusu 'Klɩsɩ =wlv yi, =bɩ ɛ =hen 'nyre, kɛ- -a pi: «A 'ni =tuu 'v tete 'v?» 'Uɔn-, ɛ 'yi 'mu lɛ -ni. 'Bu mɔ, -ba kuo -Yusu 'Klɩsɩ =wlv yi, -ɛ -bɩ -a kɔ 'kli, 'ki -ba =tuu 'v tete 'v.

-Te Nyɩsua nu la 'v Abrahamu* a yi'siile

4 1-Aan 'baɩ gbagbu, -ɛ mɔ Abrahamu, =bu pu-v 'a de yi. -Bɩ' Nyɩsua nu la 'v 'a yi'siile 'li? 2 Nyɩsua 'yi la 'v-v yi 'sii -ni, 'ki 'v yɩnɔ-tebli -mu', Abrahamu ni la a -ta'.

'Bu mō, Nyɩsua 'bu 'sii wen 'u=v yɩ, 'kɩ 'u yɩnɔ-tɛbli -mɔ',
 -ɛ ni la a -ta', -ɛ -bɩ Abrahamu a 'mɔ, ɛ di kɔ la 'hru, 'kɩ bu
 'yaa la 'lɩ 'a dɔnɔ. Kɛɛ, ɛ 'yɩ la 'hru -kɔ, 'kɩ bu 'yaa la 'lɩ
 'a dɔnɔ, 'kɩ 'u Nyɩsua ye'. 3Kɛ- u nu la 'a 'cɩru, 'kɩ 'lɩ
 Nyɩsuacɩɛn 'kwli, -ɛ mō: «Abrahamu kuo la Nyɩsua =wɩv yɩ.
 ɛ nɔ- nu=o, Nyɩsua 'ɛ 'sii la 'u=v yɩ, 'kɩ 'u 'a dɔnɔ ye'.»
 4Ba kɔ 'a yiyie, -ɛ mō, nyiblo 'bu nu -kuan, 'bu -nyi-e dɛ,
 'kɩ 'u -kuan -mɔ', ɛ -nu a -ta', dɛ a 'mɔ, nɔ- mō 'a 'pɛɛɛ.
 U 'yɩ =nɛ-ɛ -nyi dadu. 5Kɛɛ, 'kɩ 'u Nyɩsua -mō, ɛ ni 'dɔ.
 'Bu mō, nyiblo 'bu kuo Nyɩsua =wɩv yɩ, 'tɩ- 'bu 'yɩ lɛ -pu,
 -ɛ mō, ɛ 'sii 'u yɩ, 'kɩ 'u Nyɩsua ye', 'a yɩnɔ-kuan a -tɩ, -ɛ -bɩ
 nyiblo a 'mɔ, nɔ- Nyɩsua yɩ 'u yɩ 'sii -nɩ, 'kɩ 'u 'a dɔnɔ ye'.
 Nyɩsua kɔ 'hru, 'kɩ bu 'sii 'u dɛ'kukununyɔ yɩ, 'kɩ 'u 'a dɔnɔ
 ye'. Kɛ- ɛ ni 'waa -haandɛ a -mɔnunuɔ. ɛ ni-e nɩ, 'kɩ 'lɩ
 daduke 'kwli. 6-Tɩ nɩ -do a 'mɔ, ɛ nɔ- bodɔ Dafidɩ* hla la.
 Nyibli -mɔ', Nyɩsua yɩ 'u yɩ 'sii -nɩ, 'kɩ 'u 'a dɔnɔ ye', 'ye =bu
 u 'yɛ nɩ nu =haandɛ, nɔ- kɔ -tɩ ɛ hlee la kɩ. Nyibli a 'mɔ,
 nu- kɔ plɔ a bleelɛ. 7ɛ wen 'nɩ:

«Plɔ a bleelɛ, 'kɩ 'u nyibli -mɔ' -mō,
 -u kɔ dɛ 'kuku* Nyɩsua 'wɩwla -nɩ,
 'tɩ-, -u kɔ yɩnyre-tɛbli a -tɩ Nyɩsua -hru -mō.

8 Plɔ a bleelɛ, 'kɩ 'u nyibli -mɔ' -mō,
 Nyɩsua 'yɛ nɩ yɛɛ -tɩ,
 'waa ŋmlɩ 'kukui a -tɩ.»

9-Tɩ -bu, Dafidɩ hla la, =bɩ ɛ =hen 'nyre, -ɛ mō, -Juukɩɛ* nɩ
 -do, nu- kɔ plɔ a bleelɛ? 'Uɔn-, nyibli -mɔ', -u 'yɩ -Juukɩɛ
 'pa-, u di kɔ plɔ a bleelɛ -wɛ. Kɛ- -a pu wen: Abrahamu
 kuo la Nyɩsua =wɩv yɩ. Nɔ- nu=o, Nyɩsua 'ɛ 'sii la 'u=v yɩ,
 'kɩ 'u 'a dɔnɔ ye'. 10-Bɩ ti -kɔ 'yɩ Nyɩsua 'sii la 'u=v ye',
 =bɩ ti a 'mɔ 'yɩ Abrahamu a 'mɔ, ɛ nu la -Juukɩɛ a dɛ -mɔ',
 -ɛ mō yɩ'bibe* nɩ, 'kɩ ɛ 'mɔ 'u yɩ 'sii -nɩ, 'kɩ 'u Nyɩsua ye'.
 'Uɔn-, ti a 'mɔ 'yɩ, ɛ 'yɛ la yɩ nɩ 'bɛ. 11Ti -kɔ 'yɩ, ɛ 'yɛ la
 yɩ nɩ 'bɛ, 'kɩ Nyɩsua 'sii la 'u=v yɩ, 'kɩ 'u 'a dɔnɔ ye',
 -tɛ Abrahamu a 'mɔ, ɛ -nu, 'ɛ kuo =nɛ =wɩv yɩ a -tɩ.
 -ɛ -bɩ -tɛ ɛ -hi, Nyɩsua lee la=a nɩ, -ɛ mō, bu 'bɛ yɩ. Yɩ'bibe
 a 'mɔ, ɛ mō la yruulɛ =nɔ, -ɛ tɩɛ la=a nyibli yɩ, -ɛ mō,
 Abrahamu kuo la Nyɩsua =wɩv yɩ, 'ɛ 'sii la 'u yɩ, 'kɩ 'u Nyɩsua
 ye'. 'A -tɩ, nyibli a pɛpɛ -mɔ', -u 'yɩ yɩ 'bɛ, 'tɩ-, -u kuo Nyɩsua
 =wɩv yɩ, nyibli a 'mɔ, Abrahamu mō 'waa 'baɩ gbagbu -wɛ.

-Tē Nyisua nu la, 'e 'sii la 'v Abrahamu yī, 'kī 'v 'a dūnu ye',
 kē- ε ni, 'e yī 'v nyibli a 'mu yī 'sii -nī -wē. 12Nyibli -mū',
 -v 'bē yī, Abrahamu mō 'waa 'bai -wē. Kē, yī'bībe nī -do 'yī
 'lī-tī 'lī -wē, bu nu-o, -bū -hē Abrahamu a 'yu. Dē -mū',
 -ε nī-e, 'tī- nyiblo 'e yī Abrahamu a 'yu -hē, ε nō- mō, bu kuo
 Nyisua =wlv yī, -tē Abrahamu nu la, 'e kuo la Nyisua =wlv yī,
 tī -mū' -kō 'yri ε 'yē la yī nī 'bē.

**Nyibli -mū', -v kuo -Yusu 'Klīsu =wlv yī,
 nu- di dē -mū', Nyisua pū 'lī kō**

13Nyisua pū la 'lī-tī nī, -ε mō, Abrahamu* kō 'a 'yonu a
 'yonu 'hūen-, nu- ε di la -tutv a pēpē -nyī. Abrahamu bu
 kuo la Nyisua =wlv yī, nō- nu-o, Nyisua a 'mū, 'e 'sii la 'v-v
 yī, 'kī 'v 'a dūnu ye', 'e pū la lē, -ε mō, ε kō 'a 'yonu a 'yonu
 'hūen-, nu- ε di la -tutv a pēpē -nyī. E 'yī Abrahamu bu yī la
 'v Nyisua a tete* nī =tūi -nī a -tī 'pa-. 14Nyibli -mū', -v =tūi
 'v tete, 'bū pū lē, tete a 'v-tuulē, ε nō- v kuo =wlv yī, Nyisua
 'bū -nyī wen nyibli a 'mū dē -mū', ε pū la lē, ε di la =nu
 -nyī, 'bū nī wen 'mū lē, -ε -bī nyibli -mū', -v kuo Nyisua =wlv
 yī, v kuo wen-ε =wlv yī dadv, 'tī-, dē -mū', Nyisua pū 'lī,
 ε 'yī wen 'lī-tī 'lī -wē, bu mō wen -haan-tī. 15Kē- ε nī 'mū,
 -ε nu-o, -tē nyibli 'wīn la Nyisua a tete, v 'yī la 'v tete
 a 'mū 'v =tuu -nī. E nō- nu-o, Nyisua 'e pū =nu yrv lē.
 'Bū mō, tete 'bū 'yī 'v -nī, -ε -bī nyiblo =dv 'yī 'lī-tī 'lī -wē,
 bu 'wla tete a 'mū.

16-ε -bī dē -mū', Nyisua pū 'lī, ε pū 'lī-tī nī, 'kī 'v nyibli
 -mū', -v kuo =nē =wlv yī -mō. Kē- ε nu 'a nunuo, -ε di-e nu,
 dē a 'mū, ε 'mū =nu-v -nyī, 'kī 'lī dadvke 'kwli. -ε -bī 'līpūde
 a 'mū, ε -hūε-ε nī, bu -nyī-e Abrahamu a 'yonu a 'yonu
 a pēpē. E 'nī -nyī-e lī-tī nyibli nī -do -mū', -v kuo =nē =wlv yī,
 'tī- -v =tūi 'v Moise* a tete 'v. Kē, ε yī -nyī-e nyibli a pēpē,
 -v kuo Nyisua =wlv yī, =wī yī, -tē Abrahamu nu la, 'e kuo la
 Nyisua =wlv yī, -kōtī -aan pēpē -bū, -v kuo Nyisua =wlv yī,
 Abrahamu, nō- mō -aan 'bai. 17-Tī a 'mū, v 'cī la-a nī, 'kī 'lī
 Nyisvacrīen 'kwli. -Tī a 'mū, ε nō- -bū: Kē- Nyisua pū la
 Abrahamu yī, ε wen: «'N nu-o nī, =nī -hē dakō -hūōhū
 a 'bai.» Abrahamu, nō- mō -aan 'bai, 'kī 'v Nyisua ye', -kōtī
 ε kuo la-a =wlv yī. Nyisua a 'mū, nō- -hē 'kukonyibli 'klō lē.
 E nī -do a 'mū, nō- nī -teblī yrayrī, -ε 'yī 'klō -nī.

18-Ɛ -bɪ kɛ- Nyɪsua pɔ la Abrahamu yɪ de, ɛ wɛn: «N di-e 'nɪ nu, =mɔ 'yɪ kɔ.» =Han-tɪ, 'kɪ nyibli -bɪ 'yɛ nɪ pɔ la=a -han-tɪ, -ɛ mɔ, de -mɔ', Nyɪsua pɔ la 'lɪ, ɛ di la=a 'nɪ nu. Kɛɛ, Abrahamu -mɔ -bɪ, ɛ 'tɪɛ kuo la Nyɪsua =wɔv yɪ, -ɛ mɔ, -tɪ -mɔ', Nyɪsua hla la, ɛ di la=a 'nɪ nu. -Ɛ -bɪ 'kɪ, -tɪ a 'mɔ, Nyɪsua hla la, ɛ nu la=a nɪ, Abrahamu 'ɛ -hɛ kɛ dako -hɔɔhɔ a 'baɪ. -Tɪ nɪ -do a 'mɔ, ɛ nɔ- Nyɪsua hla la=a yɪ, ɛ wɛn: «-Na 'yonɔ a 'yonɔ di -hɔan 'nɪ -hɔ.» 19Tɪ -mɔ' -kɔ 'yɪ Nyɪsua hlaa la 'v=v -tɪ a 'mɔ yɪ, Abrahamu a 'yɪ a -wɪ nɪ -hun, ɛ nɔ- mi la 'kɪ =cɛ mɔ. Ɛ yɪ la=a nɪ, -ɛ mɔ, ɛ ku la nɪ dɪakɪ, 'tɪ- 'a nɔgba Sara*, ɛ 'yɪ la 'yukɔde. Kɛɛ, 'a 'kɪ 'yɪ la 'lɪ -wɛ, 'kɪ bɔ kuo la Nyɪsua =wɔv yɪ. 20Ɛ yɪ la=a nɪ, -ɛ mɔ, de -mɔ', Nyɪsua pɔ la 'lɪ-tɪ, ɛ di la=a 'nɪ kɔ, ɛ 'nɪ -pɔv la=a gble. 'A =wɔv a yukuole -nyɪ la=a 'kɪ, 'ɛ pɪ la Nyɪsua 'nyɛ lɛ. 21Ɛ pɔ la=a -haan-tɪ, -ɛ mɔ, Nyɪsua kɔ la 'kɪ, 'kɪ de -mɔ', ɛ pɔ la 'lɪ-tɪ, bɔ nu la=a. 22-Tɛ ɛ kuo la Nyɪsua =wɔv yɪ, nɔ- nu=o, Nyɪsua 'ɛ 'sɪɪ la 'v=v yɪ, 'kɪ 'v 'a dɔnɔ ye'. 23-Tɪ -mɔ', v 'cɪɪ la, 'kɪ 'lɪ Nyɪsua cɪɪɛn 'kwɪɪ, -ɛ mɔ, Nyɪsua 'sɪɪ la 'v=v yɪ, 'kɪ 'v 'a dɔnɔ ye', ɛ 'yɪ ɛ nɪ -do a -ta' 'pa-, v 'yɪ la=a 'cɪɪ. 24U 'cɪɪ la=a nɪ, 'kɪ 'v -aan -ta' -wɛ. 'Bɔ mɔ, =ba kuo Nyɪsua =wɔv yɪ, -ɛ -ha 'lɪ -aan Kɔkɔnyɔ -Yusu 'kɔkɔnyibli 'nyɪ, 'tɪ-, -ɛ -ha=a 'kɔ, -ɛ -bɪ ɛ di-e 'nɪ nu, -a 'mɔ 'v yɪ 'sɪɪ -nɪ, 'kɪ 'v=v ye'. 25-Yusu a 'mɔ, Nyɪsua -ha la=a nɪ, -ɛ di-e nu, ɛ 'mɔ 'kɔ, -aan de 'kuku* a -tɪ, 'tɪ- 'ɛ -ha la=a 'kɔ, -ɛ di-e nu, ɛ 'mɔ 'v -a mɔ yɪ 'sɪɪ -nɪ, 'kɪ 'v 'a dɔnɔ ye'.

-A kɔ Nyɪsua 'hɔɛn-, -a wɛɛn kɪ bɔ

5 1Ɛ mɔ =han-tɪ -nɔ, Nyɪsua 'sɪɪ 'v -a mɔ yɪ, 'kɪ 'v 'a dɔnɔ ye', -kɔtɪ -a kuo =nɛ =wɔv yɪ. Nɔ- nu=o, -a kɔv 'hɔɛn-, -a wɛɛn kɪ bɔ, 'kɪ 'v de -mɔ', -aan Kɔkɔnyɔ -Yusu 'Kɪsɔ nu a -tɪ. 2-Ɛ -bɪ -Yusu 'Kɪsɔ a 'mɔ, nɔ- kla 'hɪɪ yɪ, 'kɪ -ba 'mɔɛ Nyɪsua yɛ, ɛ 'mɔ -a mɔ =haandɛ -mɔ nu, 'kɪ 'lɪ dadɔke 'kwɪɪ, -ɛ nu=o, -a kuo =nɛ =wɔv yɪ. =Haandɛ a 'mɔ, ɛ nɔ- -a 'ble kɔv -tɛɛ. 'Ya 'v 'lɪ de, -a nɪ dɔdɔ, -kɔtɪ -a yɪ-e nɪ -tɛɛ, =a yɪ-tɪ -ple, -ɛ mɔ, Nyɪsua di-e 'nɪ nu, -a 'mɔ -tɪ a 'yɪ'bɔbɔv kɔ, -tɛ ɛ -nu, 'ɛ kɔ -tɪ a 'yɪ'bɔbɔv. 3Ɛ 'yɪ ɛ nɪ -do a 'mɔ 'pa-, 'a dɔdɔ 'nɪ -nu=o lɪ -a mɔ, kɛɛ, -a nɪ dɔdɔ -wɛ, 'kɪ 'lɪ =hɔɛn a 'yɪɛ 'kwɪɪ, -kɔtɪ -a yɪ-e nɪ, -ɛ mɔ, =hɔɛn -mɔ', 'a 'yɪɛ, ɛ yɪ -a mɔ 'nɪ -hɛɛ -nɪ, 'kɪ -ba 'nyɪ =wɔv a 'lɪɪ. 4=Wɔv a 'lɪɪ a 'mɔ,

ε ni-e ni, =a yi 'li -ti -we. 'Bu mō, =ba -we 'li -ti, -ε -bi -a kuo =ne =wlv yi, -ε mō, -ti -mō', Nyisva -hla, ε di-e 'ni nu. 5 'Bu mō, =ba yi =wlv a ykuole le ni ni, ε 'yi 'li-ti 'li -we, bu mō dadv, -ε nu-o, Nyisva tōō =ne -a mu yi, -te ε nu -aan nvele, 'ε -nyi -a mu 'a -Hihiu*. 'A -Hihiu a 'mu, nō- kō 'kwli ε naa 'li, 'ε tōō =ne -a mu, 'ki 'li -aan =wli ki, -ε mō, ε nuε ne -a mu ni diaki.

6 Iin, ti -hi la a ti 'yri, -a 'yi la 'klī -kō, 'ki -ba wa la. Kee, ti -bu 'yri, -Yusu 'Klīsv, nō- di, -ε 'kv, 'ki 'v -a mu -ti'wlanyv a -ta'. Ti, Nyisva wa la 'nyre, nō- kō 'yri -Yusu 'kvv la 'v. 7 -A yi-e ni, -ε mō, ε kla 'mu, 'ki nyiblo -bi bu 'kv, 'ki 'v 'a 'bi a -ta', 'ye =bu 'a 'bi a 'mu, ε mō =haannyiblo, -ε =tui 'v tete*. 'A 'bi a 'mu, 'bu yi =haande ni ni, -bakle, nyiblo =dō -we 'li bu wen bu 'kv, 'ki 'v 'a -ta' ni. 8 Kee, -Yusu 'Klīsv 'kv ni, 'ki 'v -aan -ta', -te -a 'tie mō la -ti'wlanyv. Ke- Nyisva nu -a mu 'a nvele gbagbo a yitōole. 9 -Yusu 'Klīsv a 'mu, -ε 'kvv 'v -aan -ta', 'a -hlv a -ti, Nyisva 'ε nu-o, =a 'sii 'v yi, 'ki 'v=v ye'. -Te ε ni 'mu le, -ε -bi -a pu=v =han-ti, -ε mō, -Yusu 'Klīsv di -a mu 'ni wa, 'ki 'v Nyisva a yrv a pūpū -mō. 10 Ti -hi la a ti 'yri, -te -a 'tie yraa la Nyisva, Nyisva nu la-a ni, ε kō -a mu 'hven-, =a -mūε, =a kō kibūweenle, -ε nu-o, 'a 'Yu -Yusu 'Klīsv 'kv ni -aan -ta'. -Te ε ni 'mu le, -a pu=v =han-ti, -ε mō, ε di -a mu 'ni wa pepe, -kōti 'a 'Yu a 'mu, ε -hōn 'li 'kukonyibli 'nyi ni, 'ε 'hri 'klō. 11 'Ya 'v 'lu de, -a ni dōdō, Nyisva a -ti. -Aan Kōkōnyō -Yusu 'Klīsv, nō- nu-o, =a ni dōdō. Nō- -nu-o -we, -a kō Nyisva 'hven-, =a -mūε, =a kō kibūweenle. -ε -bi ke- ε ni 'mu.

Adamv* kō -Yusu 'Klīsv 'hven-

12 Yi-he-nyre a ti 'yri, nyiblo -bu, -ε mō Adamv, nō- 'wla la -ti, 'ki 'v Nyisva ye'. Nyiblo ni -do -nu la=a. 'A -ti a 'wowla a 'mu, nō- ya 'ne- de 'kuku* 'klō ki, de 'kuku a 'mu, 'ε ya 'kōkūv. ε nō- nu-o, 'kōkūv 'ε yi nyibli a pepe ye, -kōti nyibli a pepe nu de 'kuku. 13 Yi-he-nyre a ti 'yri, nyibli ni la de 'kuku, 'ti- Nyisva 'ε -nyi la 'a tete* Moise*. -Te tete 'ye la 'ne- 'klō ki ni ni, Nyisva 'ni 'beti-e la de 'kuku, -tonyibli ni la a -ti. 14 Kūε 'li Adamv a ti 'yie bu, -bu ye Moise a ti ki, 'ye =bu Nyisva bu 'ye ni 'beti la de 'kuku a -ti, 'kōkūv kōō la nyibli win ki. Adamv 'yi la 'v Nyisva 'v =tuu -ni.

-E -bi -te 'a de 'kuku ni la 'mu, nyibli a -ne 'yi la 'mu le -ni, kee, 'kukuu koo la -nu win ki.

Adamu, no pu nyibli -huohui a 'hru ye', -Yusu 'Klusu 'e pu nyibli -huohui a 'hru ye' -we. 15 Kee, u ni 'huen a 'mu, u ni dudoyo le. =Haande, Nyisua nu -a mu -mo, 'ki 'li daduke 'kwli, e 'yi Adamu a de 'kuku yi 'wi. Nyiblo ni -do a 'mu, -e mo Adamu, 'a de 'kuku a -ti, nyibli -huohui 'u 'kukui le. Kee, Nyisua a -haande, e ni -a mu -mo, 'ki 'li daduke 'kwli, e -hi 'u ni. =Haande a 'mu, nyiblo ni -do -mu', -e mo -Yusu 'Klusu, e no ko -ti 'e nu-o nyibli -huohui -mo. 16 =Haande, Nyisua ni nyibli -mo, de e yi -a mu -nyi, e ni 'do. De 'kuku, nyiblo ni -do -nu, de e yi -a mu -nyi, e ni 'do -we. Nyiblo ni -do -mu', 'a de 'kuku nu-o ni, 'e -he -ti'wlanyo, Nyisua a -bati 'e klo-o. Kee, Nyisua 'bu yi nyibli -haande -mo ni ni, 'yi -bu u nu yinyre-tebli -huohui, e yi 'sii 'u -nu yi, 'ki 'u 'a duto ye', 'ki -bati 'ye ni klo -nu. 17 'E mo -han-ti, nyiblo ni -do, no nu de 'kuku, 'kukuu 'e koo ke nyibli a pepe win ki, nyiblo ni -do a 'mu, 'a -ti. Kee, nyiblo -bi -mu', -e mo -Yusu 'Klusu, 'a -kuan ni 'do. Nyibli -mu', Nyisua ni -haande -huohui -mo', 'ti-, -u 'sii 'u yi, 'ki 'u-v ye', -Yusu 'Klusu a -ti, u di ko 'klo yrayru, -e 'ye ni -we 'li, 'ti-, u di 'wi bodoyu ko 'kumpu 'huen- yi. -E -bi -tebli a pepe a 'mu, -Yusu 'Klusu a -ti -ni, Nyisua 'e ni -a mo-o -mo.

18 'A -ti, -a yi-ti 'ni 'ye, -e mo, Nyisua a -bati klo nyibli a pepe ni, nyiblo ni -do, -e mo Adamu a de 'kuku a -ti. Kee, nyiblo ni -do -bi -mu', -e mo -Yusu 'Klusu, -e nu -haande, e yi -hee nyibli a pepe, -bati 'ni -ha -nu klo, 'e yi -nu -haan'klo -nyi. 19 'E mo -tee, Nyibli -huohui -he -ti'wlanyu, -koti nyiblo ni -do 'yi 'u Nyisua 'u =tuu -ni. Kee, nyiblo ni -do -bi -mu', -e mo -Yusu 'Klusu, e nu-o ni, nyibli -huohui 'u 'sii 'u yi, 'ki 'u Nyisua ye', -koti e no -mo -bi, e =tuu 'u Nyisua ni.

20 Nyisua -nyi nyibli tete ni, -e di-e nu, u 'mu-v yru, -e mo, 'waa yinyre-tebli -hu ni. 'Bu mo, -ba yi-ti ni yrui, -e mo, -aan yinyre-tebli -hu -ni, -e -bi -a yrui-e ni -we, -e mo, Nyisua a -haande, e nu -a mu -mo, 'ki 'li daduke 'kwli, e bii ki, 'e -hi 'u -aan yinyre-tebli 'u. 21 -Te de 'kuku ni la, 'e koo la nyibli win ki, 'ti- 'e 'lile la -nu le, ke- Nyisua a -haande ni, 'e koo nyibli win ki, 'ti- 'e yi 'u -nu yi 'sii -ni,

'kɪ 'v 'a dɔnɔ ye', -a 'mɔ 'klɔ yrayɾv, -ɛ 'yɛ nɪ -wɛ 'lɪ kɔ.
-Aan Kɔkɔnyɔ -Yusu 'Klɪsɔ, nɔ- kla 'hru a 'mɔ yɪ.

-A kɔ -Yusu 'hven-, -a 'kɔ nɪ, -a 'hɪ 'klɔ

6 ¹-Bakle, nyiblo =dɔ di 'nɪ 'betɪ -nɪ: «'Bɔ mɔ, 'bɔ nɪ 'mɔ lɛ, =bɪ -ba 'cɪbɪ 'v dɛ 'kuku* a nunuo, -ɛ dɪ=e nu, Nyɪsɔ a -haandɛ, ɛ nɪ -a mɔ -mɔ, 'kɪ 'lɪ dadɔkɛ 'kwli, ɛ 'mɔ klɛ -bɪɪ -nɪ dɛ?» ²'Klɔ -mɔ 'klɔ. ɛ 'nɪ -nɪ-tɪ 'mɔ lɛ nɪ. ɛ 'wɪ yɪ, -a 'kɔ nɪ, 'kɪ 'v dɛ 'kuku -mɔ'. Dɛ 'kuku 'yɪ 'kɪ yɪ -blɛɛ -nɪ, bɔ kɔɔ nɛ -a mɔ win kɪ dɛ. -A 'yɪ yɪ -blɛɛ -nɪ, -ba 'cɪbɪ 'v dɛ 'kuku a nunuo. ³-Bɪ a 'yɪ-tɪ -yɪ, -ɛ mɔ, -tɛ v pɔ -a mɔ 'nɪe* 'lu, -a kɔ -Yusu 'Klɪsɔ 'hven-, -a -mɔɛ nɪ. ɛ =hɛn 'nyɾɛ, -tɛ ɛ nu la, 'ɛ 'kɔ la, kɛ- -a -nu, =a 'kɔ -wɛ. ⁴-ɛ -bɪ -tɛ v nu la 'v 'a 'v-hɪhɪa, -aan 'mumu, kɛ- v nu 'v -aan 'v-hɪhɪa -wɛ, -ɛ dɪ=e nu, -aan 'Bai Nyɪsɔ 'mɔ -a mɔ 'klɔ yrayɾv -nyɪ, -tɛ ɛ -nu, 'ɛ -ha 'lɪ -Yusu 'Klɪsɔ 'kɔkɔnyɪbli 'nyɪ, 'ɛ -nyɪ-e 'klɔ yrayɾv, 'kɪ 'lɪ 'a -tɪ a 'yɪ'bɔbɔ a 'klɪ 'kwli.

⁵'A -tɪ, -aan 'kɔkɔ 'wɪ- 'a 'kɔkɔ yɪ. -ɛ -bɪ ɛ kɔ -a mɔ 'hven-, -a -mɔɛ nɪ. -Tɛ Nyɪsɔ -nu, 'ɛ -ha 'lɪ-tɪ 'kɔkɔnyɪbli 'nyɪ, 'ɛ -nyɪ-e 'klɔ yrayɾv, kɛ- ɛ dɪ nu, ɛ 'mɔ 'lɪ -a mɔ 'kɔkɔnyɪbli 'nyɪ -ha -wɛ, 'tɪ- ɛ 'mɔ -a mɔ 'klɔ yrayɾv -nyɪ. ⁶-Ba kɔ 'a lɛyuyruo, -ɛ mɔ, -tɛ -Yusu 'Klɪsɔ 'kɔv la 'v tugbɛ 'yɪɛ, -aan 'klɔ 'ka, -a nɪ la, Nyɪsɔ kɔɔ la 'v=v tugbɛ* 'yɪɛ -wɛ, -ɛ dɪ=e nu, -aan 'klɔ 'ka a 'mɔ, ɛ 'mɔ bɔ -wɛ, -a 'nɪ -ha 'kɪ dɛ 'kuku a -kɔyɔ' pa dɛ, ⁷-ɛ nu-o, 'bɔ mɔ, nyiblo a 'klɔ 'ka 'bɔ 'kɔ, dɛ 'kuku 'yɪ 'kɪ-tɪ 'klɪ kɪ -kɔɔ -nɪ dɛ. ⁸-Tɛ -a 'kɔ, -a kɔ -Yusu 'Klɪsɔ 'hven-, -a yɪ-e nɪ, -ɛ mɔ, ɛ kɔ -a mɔ 'hven-, -a dɪ nɪ 'klɔ. ⁹-A yɪ-e nɪ -wɛ, -ɛ mɔ, -Yusu 'Klɪsɔ -hɔn 'lɪ 'kɔkɔnyɪbli 'nyɪ nɪ, 'ɛ 'hɪ 'klɔ. 'Klɔ -mɔ 'klɔ, ɛ 'nɪ 'kɔ=v 'kɪ nɪ dɛ. 'Kɔkɔv 'yɪ 'kɪ-tɪ 'klɪ kɪ -kɔɔ -nɪ dɛ. ¹⁰ɛ 'kɔ nɪ, -ɛ dɪ=e nu, dɛ 'kuku 'nɪ -ha -a mɔ 'klɪ kɪ -kɔɔ -nɪ. 'A 'kɔkɔv mɔ 'wɔ nɪ -dɔ, ɛ 'yɪ 'wɪ nɪ 'hven 'pa-. -ɛ -bɪ -tɛ tɪ nɛ -bɔ, -tɛ ɛ tɛ yɪ bɔ, 'kɪ ɛ nɪ 'v Nyɪsɔ 'hɔ. ɛ kɔ Nyɪsɔ 'hven-, v -mɔɛ nɪ. ¹¹-ɛ -bɪ 'kɪ 'v 'a mɔ -mɔ, dɛ nɪ -dɔ, ɛ nɔ- -nɔ. Ba kɔ 'a yɪyɪɛ, -ɛ mɔ, a 'kɔ nɪ, 'kɪ 'v dɛ 'kuku -mɔ. Dɛ 'kuku 'yɪ 'kɪ 'a mɔ 'klɪ kɪ -kɔɔ -nɪ. Ba yɪ-e -wɛ, -ɛ mɔ, a nɪ 'klɔ, a kɔ Nyɪsɔ 'hven-, 'a -mɔɛ -wɛ, -kɔtɪ a kɔ -Yusu 'Klɪsɔ 'hven-, a -mɔɛ nɪ.

¹²-ɛ -bɪ -tɛ ɛ nɪ 'mɔ lɛ, a 'nɪ 'wɛɛn 'lɪ-tɪ kɪ, 'klɔ -mɔ 'klɔ, 'kɪ dɛ 'kuku bɔ kɔɔ nɛ 'a mɔ 'klɪ kɪ. Yɪnyɾɛ-tɛbli -mɔ', 'aan =wɪ -hɔɛ, a 'nɪ 'kɔɛɛ 'lɪ-tɪ =wɪɛn. Bɔ bɪ 'lɪ 'a mɔ 'kwli,

-ε μῶ, a di 'nɪ 'kʊ. 13 Yruyru, a 'nɪ 'wɛɛn 'lɪ-t kɪ de, 'kɪ de 'kuku bʊ 'ye 'hru, 'kɪ 'lɪ 'a mʊ 'lɪ, 'kɪ ba nu de -hʊan. Kɛɛ, dɛ, a kɔ ba nu, ba -nyɪ 'aan dɪɔnʊ Nyɪsʊa, -kɔtɪ ε 'wɪ yɪ, a 'kʊ nɪ, 'tɪ- 'a 'hri 'kɔ, 'kɪ 'lɪ 'kɔ yrayru 'kwli. Ba -ha 'aan dɪɔnʊ pɛpɛ, 'kɪ 'ʊ Nyɪsʊa -mɔ, ε 'mʊ 'lɪ 'a mʊ 'lɪ -naa -nɪ, a 'mʊ 'a -kʊan nu. 14 'A -tɪ, dɛ 'kuku 'nɪ 'kɔɔ 'lɪ 'a mʊ win kɪ de, -kɔtɪ ε 'yɪ tete* a 'ʊ-tuule 'pa-, ε 'nɪ -nu-o lɪ-t, a 'nɪ 'sɪi-e 'ʊ yɪ, 'kɪ 'ʊ Nyɪsʊa ye'. Kɛɛ, Nyɪsʊa nu 'a mʊ -haandɛ -mɔ, 'kɪ 'lɪ dadʊke 'kwli. Ε nɔ- nu-o, 'a 'sɪi 'ʊ yɪ, 'kɪ 'ʊ Nyɪsʊa ye'.

-A μῶ Nyɪsʊa a -koyo

15-Bakle, nyiblo =dʊ di-e 'nɪ hla, -ε μῶ: «Nyɪsʊa a -haandɛ -mʊ', ε ni -a mʊ -mɔ, 'kɪ 'lɪ dadʊke 'kwli, nɔ- wɛ -a mʊ, ε 'yɪ tete* a 'ʊ-tuule 'pa-, ε 'nɪ -wa-a lɪ -a mʊ. -Tɛ ε nɪ 'mʊ lɛ, -ε -bɪ -a kɔ 'hru, 'kɪ -ba nu de 'kuku*.» 'N yɪ 'a mʊ 'nɪ -lee -nɪ: 'ʊn-, ε 'yɪ 'mʊ lɛ -nɪ. 16 Ba kɔ 'a yiyie, -ε μῶ, 'ba -nyɪ 'aan dɪɔnʊ nyiblo, 'ba pʊ lɛ, a di 'ʊ-ʊ 'nɪ -tuu -nɪ, -ε -bɪ a -he nyiblo a 'mʊ, 'a -koyu. 'Bʊ μῶ dɛ 'kuku, 'bʊ kɔɔ nɛ 'a mʊ win kɪ, -ε -bɪ a μῶ dɛ 'kuku a -koyo, -ε -bɪ a blɛɛ 'kʊkʊʊ yɪ. Kɛɛ, 'bʊ μῶ, 'ba yɪ 'ʊ Nyɪsʊa nɪ -tui -nɪ, -ε -bɪ a μῶ Nyɪsʊa a -koyo, 'tɪ- ε di 'ʊ 'a mʊ yɪ 'nɪ 'sɪi -nɪ, 'kɪ 'ʊ 'a dɪɔnʊ ye'. 17 Ti -hi la, a μῶ la dɛ 'kuku a -koyo. Kɛɛ, Nyɪsʊa a 'wio, -kɔtɪ 'a -tɪ a -tɛɛ -mʊ', ʊ tɔɔ nɛ 'a mʊ, a 'ble-e kʊa -tɛɛ, 'tɪ- 'a -tuu 'ʊ Nyɪsʊa 'ʊ. 18 A 'yɪ 'kɪ de 'kuku a -koyo 'pa-. Nyɪsʊa =gblɛ 'a mʊ nɪ. -ɛ -bɪ ε nɔ- kɔ -koyo a -hɛ 'kɪ, -ε di-e nu, a 'mʊ dɛ -mʊ', -ε 'sɪi 'ʊ yɪ nu. 19 'N pɪ-t -koyo a dɛ yɪ, -ε di-e nu, a 'mʊ-ʊ lɛ yru -tɛɛ. Ti -hi la, a -ha la 'aan dɪɔnʊ nɪ pɛpɛ, 'kɪ ba nu la 'a -nɛ yunyredɛ -dʊ. -Tɛ a nu la, 'a -ha la 'aan dɪɔnʊ, 'kɪ ba nu la yunyre-tɛblɪ, kɛ- ba nu, ba -nyɪ 'aan dɪɔnʊ a pɛpɛ Nyɪsʊa, ba μῶ 'a -koyo, -ε di-e nu, a 'mʊ dɛ -mʊ', -ε 'sɪi 'ʊ yɪ nu, 'aan nunu-tɛblɪ a pɛpɛ 'mʊ 'lɪ yɛ -wɛ -tɛɛ.

20 Ti -hi la a ti 'yɪ, -tɛ a 'tɛ μῶ la dɛ 'kuku a -koyo, a 'nɪ -hie-e la dɛ -mʊ', -ε 'sɪi 'ʊ yɪ 'lu -mɔ lɛ. 21 Ti a 'mʊ 'yɪ, a ni la yunyre-tɛblɪ, -ε kɔ -tʊt ni kɛ 'a mʊ. Dɛ a 'dɪ -bɪ a -ha 'lɪ-t 'kwli 'lɪ? -Tɛblɪ a 'mʊ, ε ni-e nɪ, nyibli 'ʊ 'kʊkʊt lɛ, 'ʊ hlʊɛ Nyɪsʊa -mɔ lɛ. 22-ɛ -bɪ -tɛ ti nɛ -bʊ, a 'yɪ 'kɪ dɛ 'kuku a -koyo 'pa- dɛ. Nyɪsʊa =gblɛ 'a mʊ nɪ, 'a -hɛ 'kɪ 'a -koyo. -Haandɛ a -hɛ 'lɪ-t 'kwli, nɔ- μῶ 'aan nunu-tɛblɪ 'sɪi

'v yi, 'ti- Nyisva di -nyi 'a mu 'klɔ yrayrv, -e 'ye ni -we 'li. 23 Nyiblo 'bu nu de 'kuku, e ble e 'kukuv yi. 'Kukuv a 'mu, -e mɔ Nyisva a -mɔlehlɔle, nɔ- mɔ de 'kuku a 'pele. Kee, Nyisva -mɔ -bi, e -nyi -a mu 'klɔ yrayrv, -e 'ye ni -we 'li, 'ki 'li dadoke 'kwli. 'Klɔ yrayrv a 'mu, nɔ- mɔ, -a kɔ -aan Kukɔnyɔ -Yusu 'Klɔv 'hven-, -a -mve ni.

Tete* 'yi 'ki -a mu 'kli ki -kɔv -ni de

7 1'Na 'diayuv -na, 'a mu -mu', -v yi tete, 'a mu 'n yi 'li -mɔ -hlee -ni. 'Bi a yi-e ni, -e mɔ, nyiblo -bu, -e ni 'klɔ, tete kɔv -ne 'kli ki. Kee, nyiblo 'bu 'ku, -e -bi tete 'yi-e 'kli ki -kɔv -ni de. 2=Bu pu=v nvgba kɔ 'a nyibv 'hven- a de yi. Nvgba 'bu kɔ nyibv, e 'yi 'hru -kɔ 'ki bu hie 'v=v bu, bu mu nyibv -bi kɔ, 'bu mɔ, 'a nyibv a 'mu, 'bu 'tie ni 'klɔ, -kɔti e 'yi tete 'pa-. Kee, 'a nyibv, 'bu 'ku, -e -bi nvgba a 'mu, e kɔ 'hru, 'ki bu mu nyibv yrayrv -bi kɔ. E 'yi -ɲa. 3Kee, nyibv a 'mu, bu 'tie ni 'klɔ, 'ti- 'a nvgba 'bu hie 'v=v bu, 'bu kɔ nyibv -bi, -e -bi tete wen 'ni, e nu -wlawli. Kee, 'a nyibv 'bu 'ku, -e -bi 'hru pe 'v bu, 'ki bu mu nyibv -bi kɔ. E 'yi -ɲa. 'Bu kɔ nyibv -bi, e 'yi -wlawli -nu.

4'Na 'diayuv -na, ke- 'aan de ni 'mu. Tete 'yi 'ki 'a mu 'kli ki -kɔv -ni de. E 'wi yi, a 'ku ni, -kɔti ti -mu' -kɔ 'yri -Yusu 'Klɔv 'ku la, 'aan 'mumu, a 'ku la ni -we. -E -bi e nɔ- kɔ 'ki 'a mu, =wi yi, -te nyibv yrayrv ni 'mu. -Yusu 'Klɔv, nɔ- Nyisva -ha 'li 'kukunyibli 'nyi, e -ha 'klɔ. 'A -ti, nɔ- kɔv 'ki -a mu win ki, -e di-e nu, -a 'mu yuv-kvan nu, 'ki 'v=v -mɔ.

5Ti -hi la a ti 'yri, de -mu', -aan =gbetv, -a -hue la, e nɔ- -a ni la. Ti a 'mu 'yri, tete tve la -a mɔv ni, -e mɔ, de -a ni la, e mɔ la de 'kuku* =nɔ. De 'kuku a 'mu, tete tɔv la -a mu, e nɔ- -a -hue -ba nu la. De 'kuku a 'mu, e nɔ- nii la 'li -a mu -kvan 'li, e nɔ- gbe la 'li -a mu 'kukuv a 'hru wlvn. 6Ti -hi la a ti 'yri, tete nu la -a mu 'a -koyo -mɔ. Kee, -te ti ne -bv, e 'yi 'ki -a mu 'kli ki -kɔv -ni de. E 'wi yi, -a 'ku ni. -E -bi -te ti ne -bv, Nyisva a -Hihiv* tve ne -a mu 'hru yrayrv, 'ki -ba nu Nyisva a -kvan. -A 'ni -nu-o 'ki Nyisva a -kvan de, 'ki 'li 'hru 'ka wlvn, -kɔti v 'cru la 'li Nyisva a tetecrien 'kwli.

Tete* tve ne -a mu ni, de- mo de 'kuku*

7-Bakle, nyiblo =du di-e 'ni hla, -ε mo: «Moise* a tete, ε mo de 'kuku =ni.» 'Uon-, ε 'yi 'mu le -ni. Tete, no- too 'mu, de- mo de 'kuku. 'Bu 'yi wen-ε 'cri, 'ki 'li tetecrien 'kwli, -ε mo, =ni 'tuo 'li -na 'bi a kukode ca -mo, 'n 'yi wen 'li-i -we, =bu yi wen-ε, -ε mo, de a 'mu, ε mo de 'kuku =ni. 8-Tε tete too 'mu, -ε mo, de a 'mu, ε mo de 'kuku =ni, -ε -bi de 'kuku 'ye 'hru, 'ki 'li 'mu 'li, 'ε nu-o, =bu -hve =bu nu 'a -ne yinyrede, 'ε =tu -wlu, 'ki 'li 'na =wlv ki. Tete 'bu 'yi 'v -ni, -ε -bi de 'kuku 'yi 'kl -ko. 9Ti -hi la, -te 'n 'ye la tete ni yi, 'na =wlv 'ni -yεε-ε la 'mu -ti. ε =hen 'nyre, 'ki 'li 'na dionu 'yi, 'n 'mve la Nyisva yre; ε 'wi yi, 'n ni la 'kl. Kee, -te 'n yru Nyisva a tete le, -ε -bi 'n -hve =bu =tu de 'kuku a nunuo -wlu, 'ε nu-o, 'ni hloo Nyisva -mo le; ε 'wi yi, 'n 'ku ni. 10Nyisva -nyi nyibli tete ni, -ε di-e nu, v 'mu =haan'kl ko. 'Mo -bi, tete a 'mu, ε 'kl 'mu ni. 'A -ti, 'n bleε 'kukuu yi. 11-Tε 'n 'win la tete a 'mu, -ε -bi de 'kuku 'ye 'hru, 'ki 'li 'mu 'li, 'ε kaa 'mu, 'ni nu yinyrede. -ε -bi 'n bleε 'kukuu yi, de 'kuku a -ti.

12'A -ti, 'ki tete -hon 'li Nyisva -mo. 'A -ne tete bu 'sii 'v yi, 'ti- 'ε no yi. 13=Bi ε =hen 'nyre, -ε mo, =haande, -ε mo tete, ε 'la 'mu ni? 'Uon-, ε 'yi le -ni. De -mu', -ε 'la 'mu, no- mo de 'kuku. De 'kuku a 'mu, 'ki ε naa 'li =haande, -ε mo tete 'kwli, 'ε 'la 'mu. Ke- ε ni 'mu, -ε di-e nu, -a 'mu=v yi -tεε, -ε mo, de 'kuku mo de 'kuku =ni. 'A -ti, -te tete pi le, nyiblo 'ni 'nuo 'li de 'kuku, -a yi-i 'ni 'ye, -ε mo, de 'kuku nyre yi, 'ε -hi 'v 'a -ne =dedede 'v.

-A -hve -ba nu =haande, kee, yinyrede, no- -a ni

14-A yi-e ni, -ε mo, 'ki tete* -hon 'li Nyisva -mo, kee, 'mo -bi, 'n 'yi 'kl -ko, 'ni -he de 'kuku* a =koyu. 15'Ni -yru-o li de -mu', 'n ni le. 'Ni -nu-o li de -mu', 'n -hve, kee, de -mu', 'n 'ye ni -hva, ε no- 'n ni. 16-Tε 'n ni de -mu', 'n 'ye ni -hva, ε tve 'mu ni, -ε mo, 'n yru-o le, -ε mo, tete mo =haande =ni. 'N ko tete 'hven-, -a pe ni. 17'A -ti, yinyrede -mu', 'n ni, ε 'yi 'mo 'pa-, 'ni -nu-o li-i, kee, de 'kuku, -ε ni 'li 'mu 'li, ε no- 'tui 'mu, 'ni ni yinyrede a 'mu. 18'Mo -bu, -ε mo -ti'wlanyo, 'n yi-e ni, -ε mo, 'ki 'li 'mu 'li, =haande 'yi 'li -ni.

'N -hve=ε ni diaki, 'ki =bu nu wen -haande, keε, 'n 'yi 'kli -kɔ, 'ki =bu nu-o. 19'A -ti, =haande -mυ', 'n -hve =bu nu, 'ni -nu-o li-t. Keε, yinyrede -mυ', 'n 'ye ni -hva, ε nɔ- 'n ni. 20De -mυ', 'n 'ye ni -hva =bu nu, 'bυ mɔ, 'ni yi-t ni ni, ε =hen 'nyre, ε 'yi 'mɔ 'pa-, 'ni -nu-o li-t, keε, de 'kuku -mυ', -ε ni 'li 'mυ 'li, ε nɔ- 'tui 'mυ, 'ni ni-e.

21'A -ti, de 'n yi 'ye, 'a -ne ti, nɔ- mɔ: 'Bυ mɔ, 'ni -hve =bu nu -haande, yinyrede ni -do, nɔ- 'n -we 'li =bu nu. 22ε =hen 'nyre, 'ki 'li 'na =wlv a pepe ki, 'n -hve wen-ε ni, =bu =tuu wen 'υ Nyɩsva a tete 'υ. 23Keε, 'mɔ -bυ, -ε mɔ -ti'wlanyɔ, 'n yi-t ni 'ye, -ε mɔ, =wlv -hvan ni 'li 'mυ 'li. =Wlv -hvan a 'mυ, ε kɔ =haan=wlv 'hven-, υ 'yi -pe. =Wlv -hvan a 'mυ, ε nu 'mυ de 'kuku a =koyu -mɔ. 24De- kɔ 'na nyai -ti 'mυ ε 'li? De 'kuku -ni 'li 'na =wlv ki, 'ki ε gbε 'li 'mυ 'kɔvle'. Nyiblo a 'di -bi, -ε di 'mυ =gble 'li? 25Nyɩsva a 'wio. ε nɔ- naa 'li -Yusu 'Klɩsv 'li, 'ε =gble 'mυ, 'ki 'li de 'kuku a 'kli bυ.

-Ti 'n -hve =bu hla wen, ε nɔ- mɔ: 'na =haan=wlv -hve bυ =tuu 'υ Nyɩsva a tete 'υ. Keε, 'na =wlv -hvan -hve bυ kvε de 'kuku =wien.

**-Ba -ha Nyɩsva a -Hihiu* mε le,
bυ naa ne -a mυ**

8 1'A -ti 'ki, nyibli -mυ', -υ kuo -Yusu 'Klɩsv =wlv yi, 'klɔ -mɔ 'klɔ, Nyɩsva a -bati 'yi 'li-t 'li -we, bυ klɔ =nu, 2-kɔti -te ti ne -bυ, Nyɩsva a -Hihiu a 'kli, nɔ- neε ne -a mυ. -Hihiu a 'mυ, nɔ- yi -a mυ 'klɔ yrayrv -nyi, kɔ, nɔ- ni-e, -a kɔ -Yusu 'Klɩsv 'hven-, =a -mυε. -Hihiu a 'mυ a 'kli, nɔ- nu-o, 'ki de 'kuku* a 'kli 'yi 'ki -a mυ win ki -kɔɔ -ni de. De 'kuku a 'kli a 'mυ, nɔ- gbε 'li nyibli 'kɔvle', ε =hen 'nyre, Nyɩsva a -mɔlehlɔle. 3Moise* a tete* 'yi la 'kli -kɔ, 'ki bυ -we la de 'kuku a 'kli bυ, -kɔti -a mυ -tonyibli, -a 'yi 'kli -kɔ, 'ki -ba =tuu 'υ tete a 'mυ 'υ. Keε, de -bυ, tete 'yi la 'li nunuo 'li -we, Nyɩsva, nɔ- nu-o. -Te ε nu 'a nunuo, ε nɔ- -bυ: ε lee 'ne- 'a 'Yu -Yusu 'Klɩsv 'klɔ ki, -Yusu 'Klɩsv a 'mυ, 'ε -he -tonyiblo. 'A -plahvi 'wi- -a mυ de'kukununyυ a -plahvi yi, keε, ε 'yi de 'kuku -nu, 'klɔ -mɔ 'klɔ. ε di la ni, ε 'mυ la 'ku -aan de 'kuku a -ti. 'A 'kɔkɔv tve =ne nyibli ni, -ε mɔ, Nyɩsva yraa de 'kuku ni. Nɔ- nu-o, yrv, Nyɩsva di wen -a mυ

le -puv -ni, -Yusu, nɔ- ε puv -ne le. 4 Nyisva nu-o ni, -ε di-e nu, -a 'mv' 'kli kɔ pepe, de -mv', 'a tete tve ne -a mv, -a 'mv-v nu. -A 'ni -kve-ε 'ki -aan dɔnv a 'lule-hihie =wien le, -ε mɔ -aan =wli 'ki, keε, Nyisva a -Hihiu, nɔ- -a -he me le, 'ki bu naa ne -a mv, 'ε ni-e, -a kɔ 'kli, 'ki -ba =tuu 'v Nyisva a tete 'v. 5 Nyibli -mv', -v yi 'waa dɔnv a 'lule-hihie =wien le kve, de -mv', 'waa =gbetv, v -hve, ε nɔ- v =mve le 'a -ne ti. Keε, nyibli -mv', -v yi Nyisva a -Hihiu =wien le kve, v nu-mɔ -bi, de -mv', Nyisva a -Hihiu -hve, ε nɔ- v =mve le 'a -ne ti. 6 Nyibli -mv', -v yi 'waa 'lu-mɔle-hie-tebli =wien le kve, 'a -ne ti, 'hru -mv', -ε kɔ wlɔn v ni 'v, ε nɔ- mɔ 'kukuv a 'hru. Keε, nyibli -mv', -v yi Nyisva a -Hihiu a -tebli 'lu -mɔ le -hie, Nyisva yi -nyi =nv 'klɔ yrayrv kɔ plɔ a bleele, 7-ε nu-o, nyibli -mv', -v yi 'waa 'lu-mɔle-hie-tebli =wien le kve, v nu- yraa Nyisva. U 'ni =tuu-o 'v Nyisva a tete 'v, 'v 'yi 'kli -kɔ, 'ki bu =tuu 'v tete a 'mv 'v. 8 Nyibli -mv', -v yi 'waa =wli 'ki =wien le kve, v 'ni -blee-e li Nyisva a plɔ.

9 'A mv -mɔ -bi, a 'ni -kve-ε li 'aan =wli 'ki =wien le, keε, Nyisva a -Hihiu, nɔ- a yi =wien le kve, -kɔti Nyisva a -Hihiu a 'mv, 'ki ε ni 'v 'a mv ke'. Nyiblo 'bv ni 'v, Nyisva a -Hihiu a 'mv, -ε mɔ -Yusu 'Klɔv a -Hihiu -we, 'bv 'yi 'v=v ke' -ni, -ε -bi ε 'yi -Yusu 'Klɔv a nyiblo 'pa-. 10 -Yusu 'Klɔv 'bv ni 'li 'aan =wli ki, -ε -bi 'a -Hihiu yi -nyi 'a mv 'klɔ yrayrv, -ε nu-o, Nyisva 'sii 'v 'a mv yi, 'ki 'v 'a dɔnv ye'. Ke- ε ni 'mv, 'ye -bu 'aan -plahvi di 'kv, de 'kuku a -ti. 11 'Ya 'v 'lu de, Nyisva a -Hihiu, -ε -ha 'li -Yusu 'Klɔv 'kukonyibli 'nyi, -ε -ha-a 'klɔ, -Hihiu a 'mv, 'bv ni 'v 'a mv ke', -ε -bi ε mɔ -han-ti, Nyisva ni -do a 'mv, nɔ- di 'li 'a mv 'kukonyibli 'nyi -ha -we, 'ti- ε 'mv 'a mv 'hvi yrayrv -nyi. E di-e 'ni nu, 'ki 'li 'a -Hihiu -mv', -ε ni 'v 'a mv ke' a 'kli 'kwli.

12 'A -ti, 'na 'dɔaynv -na, -a bleε yi, -ba nu de -mv', Nyisva a -Hihiu -hve. De -bv, -aan =wli 'ki -hve, -a 'yi 'a nunuo -kɔ. 13 'Bv mɔ, 'ba yi de -mv', 'aan =wlv 'ka -hve ni ni, -ε -bi a hlɔv Nyisva -mɔ le, ε 'wi yi, 'ki a ni 'li 'kukuv a 'hru wlɔn. Keε, 'bv mɔ, 'ba -ha Nyisva a -Hihiu me le, bu -ha 'li yinyre-tebli -mv', -ε ni 'li 'aan =wli kle, -ε -bi a di kɔ 'klɔ yrayrv. 14 Nyibli a pepe -mv', -v -he Nyisva a -Hihiu me le, 'ε neε =nv, nu- mɔ Nyisva a 'yonv. 15 -ε -bi Nyisva a -Hihiu a 'mv, ε 'ni -nu-o li -a mv -koyo -mv', -v yi huannv pie -mɔ,

kēē, ε ni -a mu Nyisva a 'yonu -mō, 'ti- 'e ni=e, =a pī lē, -ε mō, Nyisva, nō- mō -aan 'Baī. 16Nyisva a -Hihiu tuē =ne -a mu nī, 'kī 'lī -aan =wli kī, kō, =a yi=e, -ε mō, 'ε mō =han-tī, -a mō Nyisva a 'yonu =nī. 17-Te -a mō Nyisva a 'yonu, 'a -tī, yūnō-tebli -mū', ε =tu bu, 'kī 'v -a mu -mō, ε di -a mō=ō 'nī -nyi. -A kō -Yusu 'Klīsu 'hūen-, -a mu ε di=e -nyi, -kōtī -te -Yusu 'Klīsu nu =hūen a 'yiye, kē- -a ni =hūen a 'yiye -wē. -E -bī 'kī, -a kō -Yusu 'Klīsu 'hūen-, -a di kō -tī a 'yi'būbūa.

-Haande -mū', -a yī -ple

18'N pu=v =han-tī, -ε mō, =hūen -bū, -a yī 'ye tī -bū 'yri, ε mō dē 'cumē. Nyisva a -tī a 'yi'būalē, ε di -a mu -nyi, ε kō =hūen a 'mū 'hūen-, v 'yī 'lī yre 'mūmūē -nī. -Tī a 'yi'būalē a 'mū, ε di 'nī 'būa, ε 'mū 'v =hūen a 'yiye 'v -hī. 19'Klō a pepe yī -ple -nyrōwō -mū', -ε kō 'kwli Nyisva di 'v 'a 'yonu pepe' -pūv -nī, -ε di=e nu, nyibli a pepe 'mū Nyisva a 'yonu a -tī a 'yi'būalē 'ye. 20-Tebli a pepe, Nyisva -nu, 'kī ε nī 'lī 'kūkuu a 'klī bu. E di -wē bu. Nyisva a nūnū-tebli a 'mū, ε 'yī-tī -hūa, 'kī bu nī wen 'lī 'kūkuu a 'klī bu, kēē, Nyisva, nō- -ha 'lī =nū 'a dabū 'nyī, -tonyibli a dē 'kūku* a -tī. 21Nyisva a nūnū-tebli a 'mū, v yi=e nī, -ε mō, ε di kō -nyrōwō =dū, Nyisva 'mū =nū =gblē, 'kī 'lī 'kūkuu a 'klī bu, 'tī- ε 'mū =nū wa. -Te Nyisva di nu, ε 'mū 'lī 'a 'yonu 'kūkuu a 'klī bu -ha, 'tī- ε 'mū =nū -tī a 'yi'būalē -nyi, kē- ε di nu -wē, ε 'mū 'lī 'a nūnū-tebli 'kūkuu a 'klī bu -ha, 'tī- ε 'mū =nū -tī a 'yi'būalē -nyi. 22-A yi=e nī, -ε mō, kūē 'lī 'a -wli=tūalē 'yie bu, -bū ye tī -bū kī, Nyisva a nūnū-tebli a 'mū, v nī nyat lē, 'tī- 'v yī =hūen 'ye, 'v 'wī- nūgba yī, -ε yī =gbugbla a =hūen 'ye. 23E 'yī Nyisva a nūnū-tebli nī -do 'pa-, v 'nī -nū=ō nyat lē, -aan 'mūmū, -v mō yī-henyibli, ε -nyi 'a -Hihiu*, -a nī nyat lē -wē, 'kī 'lī -aan =wli kī. Kēē, -nyrōwō -kō 'kwli ε di 'v -a mu pepe' -pūv -nī, ε di -nyi -a mu 'hūī yrayrī. -Nyrōwō a 'mū, ε nō- -a yī -ple dīaktī. 24Nyisva wa -a mu nī, kēē, -tebli a pepe, ε di -a mu -nyi, -a 'tīē 'yē-ε nī kūē. Kēē, -a kuo =ne =wlv yī, -ε mō, -a di=e 'nī kō. Dē -bū, -a kuo =wlv yī, kō, -a yī -ple, -ε mō, -a di=e 'nī kō, dē a 'mū, 'bū mō, =ba yī wen=ε nī 'ye, -ε -bī -a 'yī wen 'kī-tī =wlv yī -kuo -nī, -kōtī -a wē 'a kūkō -mō.

Nyiblo 'bu kɔ dɛ, 'hru 'yɪ 'kɪ 'v bu -pɛ, 'kɪ bu kuo -nɛ =wlv yɪ, kɔ, bu -ple-e, -ɛ mɔ, dɛ a 'mʊ, ɛ di-e 'nɪ kɔ. 25 Kɛɛ, dɛ -mʊ', -a 'yɛɛ nɪ kvɛ, ɛ nɔ- -a kuo =wlv yɪ, -a yɪ-t -ple. -ɛ -bɪ -a kɔ =wlv a 'lɪla, -a yɪ-t -ple.

26-ɛ -bɪ 'kɪ, Nyɪsua a -Hihiu, nɔ- yɪ -a mʊ -hɛɛ -nɪ, -a mʊ -bu, -v 'yɪ 'kɪ -kɔ. -Tɛ -a di Nyɪsua a dɪda nu, -a 'yɪ-t -yɪ. Kɛɛ, Nyɪsua a -Hihiu a 'mʊ, nɔ- yɪ 'lɪ Nyɪsua -mɔ -hlee -nɪ, 'kɪ 'v -aan -ta', 'kɪ 'lɪ 'a =wlv a pepɛ kɪ. -Tɛ ɛ ni 'a dɪda, ɛ -hi 'v -tonyiblo a win nɪ. 27 Nyɪsua yɪ dɛ -mʊ' nɪ, -ɛ nɪ 'lɪ -tonyiblo a =wlv kɪ, 'ɛ yɪ dɛ -mʊ', 'a -Hihiu -hvɛ -wɛ, -ɛ nu-o, 'a -Hihiu a 'mʊ, ɛ dɛ Nyɪsua, 'kɪ 'v -Yusu a nyibli a -ta', =wɪ yɪ, -tɛ Nyɪsua ni 'a -hɪhɪa.

28 Nyibli -mʊ', -v nuɛ Nyɪsua, 'tɪ- Nyɪsua a 'mʊ, ɛ -da, 'kɪ bu nu 'a -kvan, -a yɪ-e nɪ, -ɛ mɔ, 'a -nɛ dɛ, -ɛ yɪ 'v nyre, 'kɪ 'v =nu -mɔ, Nyɪsua ni-e nɪ, =haandɛ 'ɛ -hvɛn 'lɪ-t 'kwli, 29-kɔtɪ kvɛ la 'lɪ bu, nyibli -mʊ', Nyɪsua -ha 'lɪ, ɛ pʊ =nu 'kɪbɪa kɪ, v 'mʊ -Yusu yɪ 'wɪ, -ɛ di-e nu, 'a 'Yu a 'mʊ, ɛ 'mʊ Yɪ-heyu' pa, 'kɪ 'lɪ 'yonv -hvɔhvɪ 'nyɪ. 30 Nyibli -mʊ', ɛ pʊ 'kɪbɪa kɪ, ɛ da =nu nɪ, -ɛ di-e nu, v 'mʊ 'a nyibli' pa. Nyibli -mʊ', ɛ -da, ɛ 'sɪi 'v =nu yɪ, 'kɪ 'v 'a dɪɔnv ye'. Nyibli -mʊ', ɛ 'sɪi 'v yɪ, ɛ di -nyɪ =nu 'a -tɪ a 'yɪ'buale.

Nyɪsua a nuɛɛ, ɛ -hi 'v 'a -nɛ dɛ nɪ

31-ɛ -bɪ -tɛ ɛ nɪ 'mʊ lɛ, -bɪ' -a di 'kɪ pʊ dɛ 'lɪ? -Tɛ Nyɪsua kɔ -a mʊ 'hvɛn-, -a -pɛ, nyiblo =dʊ 'yɪ 'lɪ-t 'lɪ -wɛ, bu -ha 'v -a mʊ 'hru wɔn. 32 Nyɪsua -ha 'a 'Yu nɪ -do nɪ, 'kɪ bu lee 'nɛ-ɛ 'kɔ kɪ, -ɛ di-e nu, ɛ 'mʊ 'kʊ, 'kɪ 'v -aan pepɛ a -ta'. -Tɛ Nyɪsua -nyɪ -a mʊ 'a 'Yu, -ɛ -bɪ ɛ mɔ =han-tɪ, ɛ di -nyɪ -a mʊ 'a -nɛ =haandɛ =dʊ -wɛ, 'kɪ 'lɪ dadʊkɛ 'kwli. 33-A mʊ -bu, Nyɪsua pʊ 'kɪbɪa kɪ, 'kɪ -ba -hɛ 'a nyibli, nyiblo =dʊ 'yɪ 'lɪ-t 'lɪ -wɛ, bu yɛɛ nɛ -a mʊ -tɪ, -kɔtɪ Nyɪsua a =gbɛtv, nɔ- 'sɪi 'v -a mʊ yɪ, 'kɪ 'v 'a dɪɔnv ye'. 34 Nyiblo =dʊ 'yɪ 'lɪ-t 'lɪ -wɛ, bu 'bɛ -aan -bati, -kɔtɪ -Yusu 'Kɪsʊ a 'mʊ, ɛ 'kʊ nɪ, 'kɪ 'v -aan -ta', 'tɪ- Nyɪsua 'ɛ -ha 'lɪ-t 'kʊkʊnyibli 'nyɪ, 'ɛ -ha-a 'kɔ. -Yusu 'Kɪsʊ a 'mʊ, 'kɪ ɛ 'nɪ 'v Nyɪsua 'hvɪ, 'ɛ dɛ Nyɪsua, 'kɪ 'v -aan -ta'. 35-Yusu 'Kɪsʊ nuɛ nɛ -a mʊ nɪ. ɛ kɔ -a mʊ 'hvɛn-, nyiblo =dʊ 'yɪ 'lɪ-t 'lɪ -wɛ, bu -hɪhɪa -a mʊ yɛ, -ɛ di-e nu, ɛ 'mʊ -aan nuɛɛ 'kee -nɪ. 'Bʊ mɔ, =ba yɪ -hvɛn nɪ 'yɛ, =ba kɔ 'kla-wɪyɛ'yɪya, kɔ, nyibli 'bu yɪ -a mʊ -hvɛn nɪ -tɪ,

կօ, 'kanu 'bu yi -a mu ni ni, -ba 'yi 'hulepu-tebli -kօ, կօ, -hwle կօ 'kukuu 'bu yre -a mu ni mi, -bi -tebli a 'mu, ε -hen 'nyre, -ε mօ, -Yusu 'Klisu 'yi 'ki -a mu -nue -ni de? 'Uun-, ε 'yi 'mu le -ni. Ε 'tie nue ne -a mu. 36 Ε mօ -tεε, -aan -huen a 'yiye a 'mu, ε 'wi- -ti -mu', v 'cru la 'li Nyisvacrien 'kwli, -ε mօ:

«Nyisva o,

-mօ կօ -ti, 'a -ne ti, nyibli 'v -mue -aan 'lula le.

'Ki 'li -tonyibli 'yi, -a 'wi- blabli yi,

v gbe 'li 'laale'»

37'Ye =bu ε ni 'mu le, -a yi 'bee 'li 'kla-wliye'yiya 'kwli -tu pepe, 'ki 'li -Yusu 'Klisu, -ε nue ne -a mu a 'klı 'kwli. 38'N yi-e ni, -ε mօ, ε 'yi =dedede -kօ, -bu di -a mu 'yi le -hihia -ni, -a կօ -Yusu 'Klisu 'huen-, -ε di-e nu, ε 'mu -aan nuele 'kee -ni. Mօ, =ba 'tie yi -hvnhlun ni pi, -huv', =ba yi ni 'kui, ε 'tie nue ne -a mu. 'Kuo*, կօ 'a -ne 'klukunde =du, կօ kike a -tebli կօ -nija a -tebli 'huen-, ε bi 'li yi, 39կօ 'klı, -v ni 'li yakօ 'kwli, կօ -tutu bu, կօ 'a -ne =dedede, v 'yi 'li-i 'li -we, bu ka Nyisva yi, 'ki bu nue ne -a mu. De -mu', -Yusu 'Klisu -nu, 'ki 'v -aan -ta', ε tue ne -a mօօ yi, -ε mօ, Nyisva nue ne -a mu ni.

De -mu', Nyisva pu 'li, 'ki 'v Yisraekue*,

-v mօ -Juukue* -mօ

9¹-Ti -bu, 'n hle, ε mօ =han-ti =nu, -kօti mօ -Yusu 'Klisu a nyiblo =nu, 'ni -nu-o hi. Nyisva a -Hihiu* tue 'mօօ ni -we, -ε mօ, 'na pupuwın mօ =han-ti =nu, կօ, 'na =wlv 'ni -yεε-ε 'mu -ti. 2'Wen 'ni, 'kla-wliye'yiya -hi 'mu wlon diaktı, կօ, 'na =wlv 'mue bu, 3'ki 'v 'na dakօ, -v mօ Yisraekue -mօ, -v mօ 'na 'diayınu a -ta'. 'Bu mօ, 'hru 'bu pe wen 'v bu, 'n di wen=ε 'ni hla -we, 'ki Nyisva bu pu wen 'mu 'jrօ yi, կօ, bu -hihia wen -a mu yre, 'n կօ -Yusu 'Klisu 'huen-, 'bu mօ, 'bu -we 'li bu wa wen 'na 'diayınu -mu', -v mօ Yisraekue. 4U mօ Yisrae a 'yonu a 'yonu, -ε mօ Yisraekue a 'bat. Nu- Nyisva pu 'kibia ki, -ε di-e nu, v 'mu 'a 'yonu' pa, 'ε tօօ =nu 'a -ti a 'yi'bubua, 'ε =tu 'yri* a gblegble, ε կօ =nu 'huen-, 'ε -nyi =nu tete*, կօ, 'ε tօօ =nu 'hru, -te v di 'a dida nu, ε կօ, -te v di 'v 'a 'v-tuule nu, կօ, 'ε lee =nu de -mu', ε di nu, 'ki 'v =nu -mօ'. 5Nu- mօ -aan 'bat gbagbu Abrahamu*

a 'yonu a 'yonu. Nu- kō 'nyi v kōw 'li -Yusu 'Klisu, -ε mō Nyisva a 'Yu, -ε kōw nē 'a -nē -dedede win ki. -Ba pu Nyisva 'nyre lē 'a -nē ti. Kē- bu ni 'mu.

6 Ε 'yi 'nyre =hen, -ε mō, de Nyisva pu la 'li, ε 'yi-ti -nu. De Nyisva pu la 'li, ε nyre 'v ni, 'ye -bu ε 'yi Yisrae a 'yonu a pepe, v 'yi Nyisva a -tēε a dako a nyibli 'pa-. 7 Abrahamu, ε kō la 'yonu -huhui, kēε, ε 'yi 'waa pepe, v 'yi Abrahamu a -tēε a 'yonu 'pa-. Ti -hi la a ti 'yri, kē- Nyisva pu la Abrahamu yi: «-Na -tēε a 'yonu, nu- mō -na 'yu Yisaki* a 'yonu.» 8 Ε =hen 'nyre, 'ki 'li Abrahamu a 'yonu 'nyi, ε 'yi 'waa pepe, v 'yi Nyisva a 'yonu 'pa-. Kēε, -ε -bi 'yonu -mu', Abrahamu -kō, =wi yi, -tē Nyisva nu la 'a -huhua, v ni -do, v nu- Nyisva dēε nē 'a -tēε a 'yonu. 9 De Nyisva lee la Abrahamu, nō- mō: «Yru, -a di ki bi, ti ni -do -bu 'yri, 'n di 'ni di de. 'Ki Sara* di 'v 'yu nyibeyu -kōw -ni.»

10 Kē- ε ni la 'mu, 'ki 'v Rebeka -mō'. Rebeka* a 'mu, ε mō la Abrahamu a 'yu Yisaki a nugba =nu. Ε ni la =yruvuyonu a 'kwli. 11-12 Kē- Nyisva pu la=a yi, ε wen: «'Hian, nō- di -huan nyi'ka win ki -kōw -ni, -nyrōwō =du.» Ti -kō 'yri Nyisva hla la -ti a 'mu, Rebeka 'tūε 'ye la -nu ni kue. 'A -ti, 'yonu -mu', ε di la kō, mō, v 'tūε 'ye la =haandē ni ni, mō, v 'tūε 'ye la de -huan ni ni -wē. Kē- Nyisva nu la=a, -ε di-e nu, ε 'mu la=a nyibli -tōw -ni, -ε mō, de -mu', ε -hūε, ε nō- ε ni. Ε tē 'li nyibli 'nyi lē, 'ε -hē 'li nyiblo -mu', 'a =wlv -hūε. Ε 'yi nyiblo a 'mu, bu nu =haandē a -ti 'pa-, ε 'ni -ha=a li-i. 13 Ε nō- v 'cru la 'li Nyisvacriēn 'kwli, -ε mō, Nyisva wen 'ni: «Sakōbu*, nō- 'n -ha 'li, 'ki 'v 'na -kvan a -ta', ε 'yi Esau* 'pa-.»

14 De a 'di -bi ε =hen 'ki 'nyre 'li? =Bi ε =hen 'nyre, -ε mō, Nyisva a nunu-tebli 'yi 'v yi 'sii -ni? 'Ubn-, ε 'yi 'mu lē -ni. 15 Ti -hi la a ti 'yri, kē- ε pu la Moise* yi, -ε mō: «'Mō Nyisva, nyiblo -bu, 'n -hūε =bu nu =haandē -mō, ε nō- 'n di-e -mō nu, ε kō, nyiblo -bu, -ε kō nyai 'n -hūε =bu yru, ε nō- kō nyai 'n di yru.» 16 Nyisva 'bu -ha 'li nyiblo, ε 'mu=v =haandē -mō nu, ε ni=e ni, -kōti ε nō- -hūε=ε, ε 'yi nyiblo bu -hva=a a -ti 'pa-, ε 'yi nyiblo a -kvan, ε ni a -ti 'pa- -wē. 17 Ba 'ye kē, -ti -mu', Nyisva lee la Esipublugba* a bodiō, ε wen: «'N nu -mu bodiō -mō, -ε di-e nu, =ni 'yi 'v 'mu 'v =tuu -ni, 'mu=v nyibli a pepe yi -tōw -ni, -ε mō, 'n kō 'kli,

'ki 'v -mυ ki, 'ki 'ne- -na 'blugba 'kwli, 'ti- 'mυ=v nu, 'na 'nyre 'mυ 'klo a pepe ki bu 'heen -ni.» 18'A -ti, -a yι-t 'ni 'ye, -ε mɔ, nyiblo -mυ', Nyɩsua -hυε bu nu =haande -mɔ, ε nɔ- ε ni =haande -mɔ, kɔ, nyiblo -mυ', -ε kɔ =wlv Nyɩsua -hυε -bu 'gboklo -ni, ε ni=e ni, nyiblo a 'mυ, 'a =wlv 'ε yι 'gboklo -ni.

De -mυ', Nyɩsua -hυε bu nu, ε nɔ- ε ni

19-U -bi di 'ni 'beti -ni: Nyibli 'bu yι yinyre-tɛbli ni ni, de a 'dɪ -bi -kɔ -ti Nyɩsua 'ε yι =nu -mɔ 'plε 'li? 'Bi de -mυ', Nyɩsua -hυε, nyiblo =dɔ 'yι 'li 'a yι-wɔnwɔn 'li -wε. 20'Wen 'ni: Nyiblo a 'dɪ -bi -mɔ 'li, -mɔ a 'mυ, -ε ni 'li Nyɩsua a -mɔhleele le 'li? =Bi ya -bu, υ -mυe, ε -wε 'li bu lee ne 'a mumuenyɔ ni, -ε mɔ: «De- kɔ -ti =ni nu 'na nunuo le 'li?» 'Uɔn-, ε 'yι 'li-t 'li -wε. 21Nyiblo -mυ', -ε ni yι, ε kɔ 'kli, 'ki bu nu buε, bu nu 'a -ne ya, ε -hυε. 'Bu yι-t ni -hυε, bu nu ya -mυ', -ε kɔ 'mini, ε nɔ- ε di nu, mɔ, 'bu yι-t ni -hυε, bu nu ya -mυ', -ε 'yι 'mini -kɔ, ε nɔ- ε di nu.

22-ε -bi Nyɩsua 'bu yι-t ni -hυε, bu 'wι- yɩnyɔ yι, =bi -kɔ 'li-t -mɔ? Nyɩsua -hυε=ε ni, nyibli bu yi=e, -ε mɔ, ε -wε 'li bu pu yrv ni -wε, kɔ, 'ε ni 'kli ki. ε nɔ- kɔ -ti, 'ε kɔ =wlv a 'lila diaki, 'ki 'v nyibli -mυ', ε pu yrv le -mɔ, 'ti- -v bleε 'kukuv yι. 23Nyɩsua -hυε=ε ni -wε, 'ki nyibli bu yi=e, -ε mɔ, ε kɔ -ti a 'yi'bubua diaki, 'ti- ε -hυε bu -nyi -a mυ -ti a 'yi'bubua. 24-A mυ mɔ nyibli a pepe -mυ', ε -da, 'ki -bu mɔ 'a nyibli. ε 'yι 'li -Juukvε* ni -do 'nyι 'pa-, ε 'yι 'li nyibli -ha. Kee, 'ki 'li dakɔ -bi 'nyι, ε -ha 'li nyibli -wε. 25ε nɔ- mɔ -ti -mυ', ε hla la, 'ki 'li winwlɔn-hanyɔ* Hose a 'crɛn 'kwli, -ε mɔ:

«Nyibli -mυ', -v 'yι la 'na nyibli 'pa,
 nu- 'n di 'na nyibli -daa -ni.
 Dakɔ -mυ', 'n 'yι la -nυε -ni,
 ε nu- kɔ nyibli 'n di 'na nuenyibli -daa -ni.

26 -Tε -mυ', υ lee la 'v =nu, -ε mɔ:

A 'yι 'na dakɔ 'pa-,
 'ki 'v -tε ni -do a 'mυ, 'mɔ 'Klɔhienyɩsua,
 'ki 'n di 'v =nu 'na 'yonu -daa -ni.»

27Nyɩsua a winwlɔn-hanyɔ Esai*, ke- ε pu la, 'ki 'v dakɔ, -v mɔ Yisraekvε* a -ta', -ε mɔ: «'Ye =bu Yisraekvε bu -hu wen, =wι yι 'puwɔn -mυ', -ε 'wle 'v 'yru wien bu, ba yi=e,

-ε mɔ, 'waa nyibli -mυ', Nyɩsua di wa, υ 'yɩ 'lɩ-t -wε, bu -hu,
'waa 'cumu gbi nɩ -do, nu- ε di wa. **28**Kukɔnyɔ Nyɩsua di
di 'nε- 'kɔ kɩ, 'wɔwɩ kɩ, ε 'mυ -tɩ a pɛpɛ -mυ', υ hla la nu,
ε 'mυ nyibli a pɛpɛ, -υ nɩ 'nε- 'kɔ kɩ, -bati lɛ -pυυ -nɩ.»

29'Ya 'υ 'lu de, ke- Esai pu la -wε, ti -hi la a ti 'yri:

«Kukɔnyɔ Nyɩsua, ε kɔɔ nε 'a -nε =dedede win kɩ,

'bu 'yɩ wen -aan 'yonυ a dε -bɩ 'kɩbɩa kɩ -pu,

-a di -wε wen bu,

=wɩ yɩ -tɛ Sodomudɔ* kɔ Gomɔlɩdɔ* a nyibli

nu la bu-wuwε.»

-Haantitie, -ε nε -Yusu a -tɩ -mɔ lɛ,

-Juukvɛ hɩa -nε kɩ

30-Bɩ' -a di 'kɩ pu de 'lɩ? Kε- -a di pu, nyibli -mυ', -υ 'yɩ
-Juukvɛ* 'pa-, υ 'nɩ =mυɔɔ la Nyɩsua a 'hru lɛ, -ε di-e nu,
υ 'mυ la 'υ yɩ 'sii -nɩ, 'kɩ 'υ Nyɩsua ye'. Kεε, -tɛ ti nε -bu,
υ 'sii 'υ yɩ, 'kɩ 'υ Nyɩsua ye', -kɔtɩ υ kuo =nε =wɩυ yɩ.
31-Juukvɛ -mɔ -bɩ, υ =mυε la 'hru lɛ, -ε kɔ 'yri υ di la
'υ -naa -nɩ, 'tɩ- υ 'mυ la 'υ yɩ 'sii -nɩ, 'kɩ 'υ Nyɩsua ye'. Kεε,
υ =mυε la tete* lɛ, -ε di la-a nu, υ 'mυ la 'υ yɩ 'sii -nɩ, 'kɩ 'υ
Nyɩsua ye'. Kεε, υ 'yɩ 'lɩ -nyre. **32**Dε a 'dɩ -bɩ -kɔ -tɩ, 'kɩ υ
'yɩ 'lɩ -nyre 'lɩ? U nu- -mɔ -bɩ, υ daa =nε, -ε mɔ, υ di 'sii
'υ yɩ, 'waa nunu-tebli a -tɩ, 'tɩ- υ 'yɩ Nyɩsua =wɩυ yɩ -kuo -nɩ.
'A -tɩ, 'waa bu bi 'hɩɔ yɩ. 'Hɩɔ a 'mυ, ε nɔ- mɔ -Yusu 'Kɩsɩ.
33ε nɔ- kɔ -tɩ 'υ 'cru la 'lɩ Nyɩsvacriɛn 'kwɩɩ, -ε mɔ:

«Kε- Nyɩsua -pu:

Ba pu 'υ nva bu. 'Kɩ 'lɩ Siɔndɩɔ* 'kwɩɩ,

(-ε mɔ Jrusɛ,))

'n di =tu 'lɩ 'hɩɔ bu.

'Hɩɔ a 'mυ, nyibli a buɩ di bi-e yɛ,

υ 'mυ =hlɔn lɛ bi.

Kεε, nyiblo -bu, -ε kuo 'hɩɔ a 'mυ =wɩυ yɩ,

'n di-e 'nɩ wa.»

10 ¹N -hυε-ε nɩ, 'kɩ 'lɩ 'na =wɩυ a pɛpɛ kɩ, 'na 'dɔkve
-Juukvɛ bu wen-ε kɩ, 'kɩ Nyɩsua bu wa =nu. 'N de
Nyɩsua nɩ dɩakɩ, 'kɩ 'υ 'waa wowa a -ta'. ²Bu mɔ, 'nɩ yɩ
wen nɩ hle, 'kɩ 'υ 'waa -ta', 'n di wen-ε 'nɩ hla, -ε mɔ,
υ -hυε-ε nɩ dɩakɩ, 'kɩ bu kvɛ Nyɩsua =wien, kεε, υ 'nɩ -gba-a lɩ
-tɛε a 'hru -mυ', υ di wen gba, υ 'mυ wen-ε =wien kvɛ.

3 U 'nu -yru-o li-t, -te -mu', Nyisva ni 'v nyibli a 'byi'siile, 'ki 'v 'a dionu ye'. U nu- -mo -bi, v -hue bu na 'waa dionu a =wlv a 'hru, -e di-e nu, v 'mu 'v yi 'sii -ni, 'ki 'v Nyisva ye'. Kee, -te Nyisva ni -tonyibli a wowa, v 'yi-t ki -wen. 4-Te -Yusu 'Klusu di la 'ne- 'klv ki, e =tuu 'v Moise* a tete ni. No- ko 'kwli e naa 'li, 'ki tete 'yi ke 'klv -ko de, 'ki bu wa nyibli. E mo -han-ti -nu, e 'yi tete 'a 'v-tuule 'pa-, e 'ni -nu-o li-t, -a 'ni 'sii-e 'v yi, 'ki 'v Nyisva ye', kee, -ba kuo -Yusu 'Klusu =wlv yi; no- ni-e, =a yi 'v yi 'sii -ni, 'ki 'v Nyisva ye'.

**Nyibli a pepe -mu', -v kuo -Yusu =wlv yi,
nu- Nyisva we**

5 Ti -hi la a ti 'yri, Moise* 'cru la-a ni, 'ki 'v tete* a 'v-tuule a -ta', -e mo, 'hru -ko wlon Nyisva yi 'v nyibli yi 'sii -ni, 'ki 'v 'a dionu ye'. -Ti a 'mu, e 'cru la, e no- -bu: «Nyiblo -mu', -e =tui 'v tete a pepe 'v, no- di 'klv yrayru ko.» E no- Moise 'cru la. 6 Kee, nyibli -mu', -v kuo -Yusu =wlv yi, 'hru, -e ko wlon Nyisva yi 'v =nu yi 'sii -ni, e ni 'do. 'Ki 'v 'hru a 'mu a -ta', v 'cru la-a ni, 'ki 'li Nyisvacrien 'kwli, -e mo: «=Ni 'puv 'li le, 'ki 'li -na =wlv ki: Nyiblo a 'di -bi, -e di 'li yakv 'kwli mu 'li?» 'Betile a 'mu, e -hen 'nyre, 'hru 'yi 'v -hie, 'ki -bu mu 'li yakv 'kwli, -bu mu -Yusu 'Klusu da, e 'mu di, -kotv e -hon 'li ni, 'e di -mu wa mo. 7=Ni 'puv 'li le -we, 'ki 'li -na =wlv ki: «Nyiblo a 'di -bi, -e di 'li 'kukonyibli -mo mu 'li?» 'Betile a 'mu, e -hen 'nyre, 'hru 'yi 'v -hie, 'ki -bu mu 'li 'kukonyibli 'nyi, -bu mu -Yusu 'Klusu da, -kotv e -hon 'li 'kukonyibli 'nyi ni. 8 Ke- Nyisvacrien -pu de: «'Ki Nyisva a win ni 'v -mu 'hvi, e 'yi -mo -hlo. Win a 'mu, 'ki e ni 'v -mu wien, ko, 'ki 'li -na =wlv ki.» Win ni -do a 'mu, e no- -a yi nyibli -lee -ni, -e mo, v blea yi, bu kuo Nyisva =wlv yi. 9 'Bu mo, =ni yi le ni pi, 'ki 'v nyibli ye', -e mo, -Yusu mo 'Kukonyo =nu, ko, 'bu mo, =ni pu-v =han-ti, 'ki 'li -na =wlv ki, -e mo, Nyisva -ha 'li-t 'kukonyibli 'nyi ni, 'ti- 'e -ha-a 'klv, -e -bi Nyisva a 'mu, e di -mu 'ni wa. 10 'Bu mo, =ba kuo -Yusu =wlv yi -tee, -e -bi Nyisva di 'sii 'v -a mu yi, 'ki 'v 'a dionu ye'. Ko, 'bu mo, =ba yi le ni pi, 'ki 'v nyibli ye', -e mo, -Yusu mo 'Kukonyo =nu, -e -bi Nyisva di -a mu 'ni wa. 11 Ke- v nu la 'a 'cicru, 'ki 'li Nyisvacrien 'kwli, -e mo: «'A -ne nyiblo 'bu ni 'v, 'bu kuo =ne =wlv yi,

Nyɩsua di-e 'nɩ wa.» 12 Nyiblo, 'yɩ -bu ɛ mɔ -Juukueyu*, 'yɩ -bu ɛ 'yɩ -Juukueyu 'pa-, ɛ mɔ de nɩ -do. Kukɔnyɔ mɔ nyibli a pepe a Kukɔnyɔ =nɔ. Nyibli a pepe, -v de-ɛ, ɛ nɩ =nu -haande -mɔ, 13 =wɩ yɩ, -te v nu la 'a 'cɩru, 'kɩ 'lɩ Nyɩsvacɩɛn 'kwli, -ɛ mɔ: «'A -ne nyiblo 'bu nɩ 'v, 'bu yɩ Kukɔnyɔ Nyɩsua nɩ de, 'kɩ 'lɩ 'a =wlv a yɩkuole 'kwli, -ɛ -bɩ Kukɔnyɔ a 'mɔ, ɛ di-e 'nɩ wa.»

Ɛ 'yɩ 'waa pepe 'pa-, v 'yɩ 'v Nyɩsua 'v =tuu -nɩ

14 Kɛ- -tɩ nɩ 'mɔ. Nyibli 'bu 'yɩ Kukɔnyɔ =wlv yɩ -kuo -nɩ, v 'yɩ 'lɩ-tɩ 'lɩ -we, bu da-a, 'kɩ bu dii =nu kɩ. 'Bu 'yɩ 'a 'nyre 'win, v 'yɩ 'lɩ-tɩ 'lɩ -we, bu kuo =ne =wlv yɩ. Nyiblo =du 'bu 'yɩ =nu Kukɔnyɔ a -tɩ yɩ -hla, v 'yɩ 'lɩ-tɩ 'lɩ -we, bu 'win a 'nyre. 15 'Bu mɔ, Nyɩsua a nyibli 'bu 'yɛ nɩ lee 'lɩ =nu tɔnyibli -mɔ, nyiblo =du 'yɩ 'lɩ-tɩ 'lɩ -we, bu hla =nu Nyɩsua a -tɩ yɩ. Ɛ nɔ- v 'cɩru la 'lɩ Nyɩsvacɩɛn 'kwli, -ɛ mɔ: «Nyibli -bu, -v pɩ -haantitɩ, v nɩ yunɔ-kuan, 'waa didie mɔ dɔdɔde =nɔ.» 16 'Ɛ mɔ =han-tɩ, Nyɩsua te nyibli bu, 'v pu 'a =haantitɩ. Kɛɛ, ɛ 'yɩ nyibli a pepe -mɔ' 'pa-, -v yɩ Nyɩsua a =haantitɩ 'win, v 'nɩ 'ble-e lɩ-tɩ kua. Kɛ- Nyɩsua a winwlon-hanyɔ Esai* pu la: «=Haantitɩ, -a pɩ, nyibli -hɔhɔvɩ 'yɩ-tɩ =wlv yɩ -kuo -nɩ.» 17 'A -tɩ, =haantitɩ, -ɛ ne -Yusu 'Klɩsɩ a -tɩ -mɔ le, lelenyɔ kɔ bu gba 'lɩ-tɩ nyibli -mɔ, 'tɩ- v 'mɔ 'win. Nyibli kɔ bu 'win, 'tɩ- v 'mɔ-v =wlv yɩ -kuo -nɩ.

18 -Tɛ ɛ nɩ 'mɔ le, 'n yɩ nɩ 'beti -nɩ: =Bɩ -Juukue* 'yɩ =haantitɩ a 'mɔ 'win? 'Uɔn-, v 'win nɩ, =wɩ yɩ, -te -mɔ', v nu la 'a 'cɩru, 'kɩ 'lɩ Nyɩsvacɩɛn 'kwli:

«Nyibli bi 'kɔ a pepe kɩ, 'v hla Nyɩsua a -tɩ.

'Waa win 'wli nɩ, 'kɩ 'ne- -tɩvɩ a pepe kɩ,

kɔ, -bu mu, -bu yɛ 'kɔ a hreele kɩ.»

19 'N yɩ 'nɩ 'beti -nɩ de: =Bɩ -Juukue 'yɩ =haantitɩ a 'mɔ le -yru -tɛɛ? 'Uɔn-, v yru-o le nɩ, kɛɛ, v 'yɩ 'a kua'buble -hua, =wɩ yɩ, -te Moise* nu la 'a 'cɩru:

«Nyɩsua wen 'nɩ:

'N di-e 'nɩ nu, nyibli -mɔ',

-v 'yɩ 'na dako -Juukue 'pa-,

a 'mɔ =nu ca -mɔ =tu,

kɔ, 'n di-e 'nɩ nu, a 'mɔ yru pu,

'kɩ 'v dako -mɔ' -mɔ, -v 'yɩ =dedede -yɩ.»

20'Ya 'v 'lu de, Esai 'yɪ la nyibli a huannu -pie, 'kɪ bu hla la 'v=v nyibli ye', -ε mɔ:

«Nyɪsua wen 'nɪ:

Nyibli -mɔ', -v 'ye nɪ =mɔɔ la 'mɔ lɛ,

v nu- 'ye 'mɔ.

Nyibli -mɔ', -v 'ye nɪ da la 'mɔ,

v nu- 'n 'hru yɪ.»

21 Kεε, 'kɪ 'v -Juukvε a -ta', kε- Nyɪsua -pɔ: «'Kɪ 'lɪ -nyrɔwɔ 'mumu 'kwli, 'n hru 'na dabu nɪ, 'kɪ 'v 'na dakɔ -mɔ', -ε di-e nu, v 'mɔ 'nε- 'mɔ -mɔ di. Kεε, v hɪa nɪ, 'lulekukuo a -tɪ, v 'nɪ -hva-a lɪ bu -tuu 'v 'mɔ.»

-Bɪ Nyɪsua =nyri 'a dakɔ Yisraekvε* nɪ pεpε?

11 1'N yɪ 'nɪ 'beti nɪ de: -Tε ε nɪ 'mɔ lɛ, =bɪ ε =hen 'nyrε, -ε mɔ, Nyɪsua =nyri 'a dakɔ Yisraekvε nɪ, -v mɔ -Juukvε*? 'Uɔn-. 'Klɔ -mɔ 'klɔ, ε 'yɪ =nu =nyri, -kɔtɪ 'na 'mumu, 'mɔ Yisraekvεyɪ =nɔ. 'Kɪ 'n kɔ 'lɪ Besame* a =tugba 'yri, -ε mɔ Abrahamu* a 'yonu a 'yu. 2Nyɪsua a dakɔ -mɔ', ε -ha 'lɪ, ε 'yɪ =nu =nyri. 'Bɪ a yɪ -tɪ -mɔ', v 'cɪtɪ la nɪ, 'kɪ 'v Nyɪsua a winwlɔn-hanyɔ Eli* a -ta', tɪ -hɪ la a tɪ 'yri. Eli a 'mɔ, ε gba la Nyɪsua -hawɪ, 'kɪ 'v Yisraekvε a -ta', ε wen: 3«Kukɔnyɔ o, Yisraekvε 'la -na winwlɔn-hanyɔ a pεpε nɪ, kɔ, 'tɛntɪ -mɔ' -kɔ 'yri -a yɪ 'v -cɔhlɔn* lɛ -pɪɪ -nɪ, 'kɪ 'v -mɔ ye', v wɔwɔ=a' lɛ. 'Mɔ nɪ -do, 'mɔ -hɪe 'v, -ε 'tɪε yɪ -mɔ =wɪen lɛ kvε, 'tɪ- 'v =mɔε 'na 'lɪla lɛ.» 4Kε- Nyɪsua pɪ la-a yɪ, ε wen: «'Uɔn-, ε 'yɪ -mɔ nɪ -do 'pa-. 'N =tu nyibli a (7000) 'mɪlɪwɪ nɪ =hlon'hɔen bu, -v 'tɪε yɪ 'mɔ =wɪen lɛ kvε. 'Ku -mɔ', v dεε Baalt*, 'na nyibli a 'mɔ, v 'yɪ-tɪ -da, kɔ, v 'nɪ -na-a lɪ-tɪ -mɔ.» Kε- Nyɪsua pɔ la. 5Tɪ -bu 'yri, dε nɪ -do, nɔ- =nɔ. 'Kɪ 'lɪ -Juukvε 'nyɪ, nyibli nɪ 'lɪ, Nyɪsua 'ε pɔ =nu 'kɪbɪa kɪ, -ε di-e nu, v 'mɔ=v =wɪen lɛ kvε, -kɔtɪ ε nɪ =nu =haandε -mɔ, 'kɪ 'lɪ dadɔke 'kwli. 6-Tε Nyɪsua pɔ =nu 'kɪbɪa kɪ, 'kɪ 'lɪ dadɔke 'kwli, ε =hen 'nyrε, ε 'yɪ =nu 'kɪbɪa kɪ -pɔ, 'waa nunu-teblɪ a -tɪ. 'Bu mɔ, 'bu pɔ wen =nu 'kɪbɪa kɪ, 'waa nunu-teblɪ a -tɪ, ε =hen 'nyrε, -ε mɔ, ε mɔ wen 'waa nunu-teblɪ a 'pεεle =nɔ, -ε -bɪ ε 'yɪ wen =nu 'kɪbɪa kɪ -pɔ, 'kɪ 'lɪ dadɔke 'kwli.

7ε =hen 'nyrε, 'kɪ 'lɪ tete* a 'v=tuule 'kwli, 'kɪ -Juukvε =mɔε la 'lɪ 'ɔyɪ'siile lɛ, 'kɪ 'v Nyɪsua ye'. Kεε, 'ɔyɪ'siile a 'mɔ,

υ =mυε la le, υ 'yι-ti 'ye. Kεε, nyibli -mυ', Nyιsua pu 'kιbia ki, nu- 'ye=e. -U -bi -mυ', υ ku 'lu le, 'υ 'yι Nyιsua a -ti a leyuyruo -kω. 8'Waa -ti, υ 'cɾi la 'li Nyιsvacɾien 'kwli, ε nɔ- -bu: «Nyιsua nu-o ni, 'υ 'ye ni yru =dedede le, 'ε ka 'waa 'yii ki, kω, 'ε ka 'waa nu yre. Kue la 'li bu, -bu ye -nyrɔwɔ -bu ki, ke- ε 'tɛ ni 'mυ.» 9Kε- bodɔ Dafidɪ* pu la -wε, 'ki 'li Nyιsvacɾien 'kwli, -ε mɔ:

«'Waa le'mle-nyrɔwɪ -kɔ 'kwli υ yι 'li
-cɔhlɔn -pii -ni,
'ki 'υ Nyιsua -mɔ,
bu nu-o, Nyιsua a -bati bu klɔ =nu,
-wen cro.

10 Nyιsua bu ka 'waa 'yii ki,
-ε di-e nu, υ 'ni -ha =dedede 'ye,
bu kɔ 'kla-wliye'yιya 'a -nε ti,
υ 'ni -ha 'li ke le -ha.»

ε nɔ- bodɔ Dafidɪ 'cɾi la.

11'N yι 'ni 'beti ni de: -Tε -Juukue hɪa Nyιsua ki, 'ki bu 'sii 'υ =nu yι, 'ki 'υ 'a dɔnɔ ye', =bi ε =hɛn 'nyre, -ε mɔ, Nyιsua 'yι =nu ki -wen pepe. 'Uɔn-, ε 'yι 'mυ le -ni. Kεε, -tε ε ni 'mυ, ε nɔ- -bu: 'Waa de 'kuku* nu-o ni, Nyιsua 'ε wa hɪapɔdakɔ -bi, -υ 'yι -Juukue 'pa-. ε nu-o ni, -ε di-e nu, -Juukue 'mυ hɪapɔdakɔ a 'mυ ca -mɔ =tu. 12-Tε -Juukue 'yι Nyιsua ki -wen, Nyιsua nu dakɔ a gblegble =haande -mɔ'. =Haande a 'mυ, ε di bii ki dɪaki, ti -mυ' -kɔ 'yri -Juukue a pepe, υ di -mɔ =hɪan, υ di -Yusu 'Klɪsɔ =wɪv yι -kuo -ni.

**-Tε -mυ', Nyιsua -nu, 'ε wa dakɔ a gblegble -mυ',
-υ 'yι -Juukue* 'pa-**

13'A mυ -mυ', -υ 'yι -Juukue 'pa-, 'a mυ 'n yι 'ki 'li -mɔ -hlee -ni. 'Mɔ -Yusu a -mɔnanyɔ* =nɔ. 'Ki ε lee 'nε- 'mυ 'a mυ -mɔ. ε nɔ- nu-o, 'ni ni dɔdɔ, 'ki 'υ -kvan -mυ', ε -nyi 'mυ a -ta'. 14'N -hυε-e ni, 'na dakɔ -Juukue 'bu yι 'na -kvan ni 'ye, 'ki 'li 'a mυ 'nyι, bu =tu ca, -ε di-e nu, υ 'mυ -Yusu =wɪv yι -kuo -ni, Nyιsua 'mυ =nu wa. 15-Tε Nyιsua =nyri -Juukue, -ε -bi ε nu-o ni, ε kɔ dakɔ -bi 'hven- 'υ -mυε, 'υ kɔ kibweenle. Ti -mυ' -kɔ 'yri Nyιsua di 'υ 'a dakɔ kua 'blee -ni de, ε di mɔ -hvan yɪnɔde gbagbu. ε di 'wɪ- -tε 'kokonyibli 'ye ni 'hɾi 'klɔ le.

16-Bu pu=v de yi. Yi-he-tebli -mu', -yi 'u -ci ki 'cee -ni, 'bu mo, =ni -nyi-e Nyisua, -e -bi e -hen 'nyre, -ci a 'mu, 'a 'dudɔ-tebli a pepe a 'mu, Nyisua, nɔ- kɔɔ. 'Bu mo, =ni -nyi Nyisua tugbe a -wlabu, -e -bi e -hen 'nyre, Nyisua, nɔ- kɔ 'a babu -we. 17Yisraekue 'wi- tugbe -mu', u dæe olifietu* yi. Nɔ- mo =haantugbe. 'A mu -mu', -u 'yi -Juukue 'pa-, a 'wi- 'wan 'kwli a olifietu yi. U 'be -haantugbe a 'mu a babu -bi ni, 'ti- 'u 'be 'wan 'kwli a olifietu a babu, 'u 'nyra 'u=v -haantugbe -mu', 'a babu a -ta'. -E -bi babu a 'mu, u yi -jri tugbe a 'mu a -wlabu a 'nie. E 'wi yi, -haan-tebli -mu', -Juukue kɔ la, -te ti ne -bu, 'a mu kɔɔ -we. 18Nɔ- kɔ -ti, a 'yi -blee -ni, ba yraa babu -mu', u 'be 'u. A 'ni 'puu 'li 'aan dɔnu a -pli. Ba kɔ 'a yiyie, -e mo, e 'yi 'a mu babu 'pa-, a 'yi -wlabu 'ble, -wlabu, nu- 'ble 'a mu.

19-Bakle, ke- -u -bi di pu, 'ki 'li 'a mu 'nyi: «Nyisua 'be 'u babu a 'mu ni, e 'mu 'li -a mu babu a 'mu, 'a 'hu 'kwli 'nyra.» 20E mo -han-ti, Nyisua 'be 'u babu a 'mu ni, -kɔti u 'yi-ti =wlu yi -kuo -ni. 'A mu e =tu 'u 'waa -ta', -e nu=o, a kuo =ne =wlu yi. 'A -ti, a 'ni 'kɔɔ 'li 'aan dɔnu a 'yaale, ba pie Nyisua, 21-e nu=o, -te Nyisua -nu, 'e =nyri -Juukue, -u mo la -tee a babu -mu', 'aan 'mumu, 'bu mo, 'ba 'yi-ti =wlu yi -kuo -ni, e di 'a mu 'ni =nyri -we, -kɔti 'a mu -mo babu yrayri -mu', e =tu 'u yi-hebabu a -ta'. 22Ba 'ye ke, -te -mu', Nyisua a =wlu nu yɔnu, kɔ, -te -mu', e ni nyibli a yru a lepoule. Nyibli -mu', -u ni de 'kuku*, nu- e pu yru le. Kee, 'a =wlu nɔ yi, 'ki 'u 'a mu, -u ni 'a kiweenle -mo, 'bu mo, 'ba 'cibi 'u 'a =wlu a yikuole. 'Bu mo, 'bu 'yi le -ni, e di 'u 'a mu 'ni 'be -we. 23'Bu mo, -Juukue 'bu -hian -mo, 'bu kuo -Yusu =wlu yi, -e -bi Nyisua kɔ bu 'nyra 'u =nu -te -mu', e -ha 'u =nu de, -kɔti e kɔ 'kli, 'ki bu nu=o. 24'A mu -mu', -u 'yi -Juukue 'pa-, a 'wi- 'wan 'kwli a olifietu a babu, u 'be 'u yi, 'ti- u 'nyra 'li -haan.olifietu 'kwli. E mo de =nu, u 'ye ni nu. -Te Nyisua -we 'li bu nu de a 'mu, 'a -ti, 'ki 'u=v -mo, e 'yi 'mu -kla, -te -mu', e -ha la 'u -Juukue, ti -hi la a ti 'yri, bu 'nyra 'u =nu de, -kɔti u nu- mo -tee a olifietu a babu.

-Juukue* di kuo -Yusu =wlu yi

25'Na 'dɔyɔnu -na, 'n -hɔe-e ni, ba yru -han-ti -mu' le, Nyisua -hli nyibli 'yi ki, 'ti- e tɔɔ 'mu, -e di-e nu, a 'ni -ha 'li

'aan dɔɔnu 'yaa -ni. -Ti a 'mu, ε nɔ- -bu: -Juukue a 'kibia -bi, nu- 'ye ni -hva -bu kuo Nyɔsua =wlv yi. Iin, ε mɔ =han-ti, kee, v kɔ bu =hian -mɔ. Kee, 'ti- v 'mu -mɔ =hian, nyibli a pepe -mu', -v 'yi -Juukue 'pa-, Nyɔsua -ha 'li, ε bleε yi, nyibli a 'mu, bu kuo Nyɔsua =wlv yi, 'ti- -Juukue a 'mu, v 'mu -mɔ =hian, v 'mu=v =wlv yi -kuo -ni -we. 26-Tε Nyɔsua di 'a dako -Juukue a pepe a wowa nu, ke- v nu la 'a 'cicru, 'ki 'li Nyɔsuaɔrien 'kwli. -Ti a 'mu, v 'cru la, ε nɔ- -bu:

«Nyɔsua wen 'ni:

'Ki 'waa Wanyɔ* di 'li Siondu*,

-ε mɔ Jrusredɔ 'kwli -hɔn,

ε 'mu=v nu, Sakɔbu* a 'yonu a 'yonu

'mu 'na -ti a le-heεε 'kee -ni.

27 'Yri* -mu', 'n di =tu, 'n kɔ =nu 'hven-,

ε nɔ- mɔ: 'n di 'wɔwla 'waa de 'kuku*.»

ε nɔ- Nyɔsua hla la.

28'Ki 'li 'kibia -bi ki, -Juukue 'yi Nyɔsua a =haantitie ki -wen. ε nɔ- nu-o, 'v -he Nyɔsua a yraanyibli. ε nyre 'v ni, -ε di-e nu, 'a mu -mu', -v 'yi -Juukue 'pa-, Nyɔsua 'mu 'a mu wa. Kɔ, 'ki 'li 'kibia -bi ki, Nyɔsua 'tie nve =nu, -kɔti ε pu la 'li-t ni, 'ki 'v -Juukue a 'batnu ye', -ε mɔ, v di mɔ 'a dako. 29Nyɔsua 'bu -ha 'li nyiblo, 'bu nu-o =haande -mɔ, ti a pepe a -ti -nɔ. ε 'ni -ha-a 'lu -ta'. 30Ti -hi la a ti 'yri, 'a mu -mu', -v 'yi -Juukue 'pa-, a -heε la Nyɔsua a -ti le. Kee, ti -bu, -ε kɔ 'yri -Juukue yi 'v 'a -ti le -heε -ni, Nyɔsua yru 'aan nyai. 31Ke- ε di 'mu =ti, 'ki 'v -Juukue a -ta'. Ti -bu, -a ni ki, v -heε Nyɔsua a -ti le, 'a mu -mɔ -bi, Nyɔsua 'ε ni 'a mu =haande -mɔ. Ke- ε ni 'mu, -ε di-e nu, v 'mu -mɔ =hian, Nyɔsua 'mu 'waa nyai yru -we. 32'A -ti, Nyɔsua -ha 'li nyibli a pepe dabu 'nyi ni, v 'mu 'a -ti le -heε -ni. ε nu-o ni, -ε di-e nu, nyibli a pepe a 'mu, ε 'mu 'waa nyai yru.

-Ba pu Nyɔsua 'nyre le

33Iin, 'ε mɔ =han-ti, Nyɔsua a =wlv nɔ yi dtaki, 'ki 'v -a mu -mɔ. ε kɔ =tɔ, 'ε -hi 'v 'a -ne =dedede. ε yi 'a -ne de ni. 'Ti-, de ε yi 'lu -mɔ le -hie, ε 'yi nyiblo =du -kɔ, -bu -hiha-a kle. Mɔ, ε 'yi nyiblo =du -kɔ -we, de ε ni, -bu yru-o' le. 34Ke- v nu la 'a 'cicru, 'ki 'li Nyɔsuaɔrien 'kwli, -ε mɔ:

«De -mʊ', Nyɪsua yɪ 'lu -mɔ le -hie,
nyiblo =dʊ 'yɪ-tɪ -yi.

ɛ 'yɪ nyiblo =dʊ -kɔ -wɛ, -bʊ pʊ=v =tɔ' le.

35 ɛ 'yɪ nyiblo =dʊ -kɔ -wɛ, -ɛ -wɛ 'lɪ -bʊ -nyi=e dɛ,
-ɛ kɔ 'kwli Nyɪsua di 'lɪ -naa -nɪ,
ɛ 'mʊ=v dɛ -nyi -wɛ.»

36 ɛ mɔ -tɛɛ, Nyɪsua, nɔ- nu 'a -nɛ dɛ, 'tɪ-, nɔ- kɔɔ nɛ 'a -nɛ
-dedede win kɪ, kɔ, nɔ- -tui 'a -nɛ dɛ 'yie, kɔ, 'a -nɛ dɛ nɪ 'ʊ,
'kɪ 'ʊ=v -mɔ. Nɔ- -bʊ kɔ -tɪ a 'yɪ'buale, -tɛ ɛ tɛ yɪ bʊ.
Kɛ- bʊ nɪ 'mʊ.

-Te -mʊ', -a di nu, 'tɪ- -a 'mʊ -aan dɔɔnʊ -naa -nɪ

12 ¹A -tɪ o, 'na 'diayɪnʊ -na, -tɛ Nyɪsua yru -aan nyai
diaki, 'n nyɛɛ nɛ 'a mʊ le, ba -ha 'aan dɔɔnʊ pɛpɛ,
'kɪ 'ʊ Nyɪsua -mɔ, -ɛ di=e nu, 'aan 'klɔ 'mʊ -cɔhlɔn*, a yɪ
Nyɪsua pie -nɪ yɪ 'wɪ. Nyɪsua bʊ kɔɔ nɛ 'a mʊ win kɪ pɛpɛ,
-ɛ di=e nu, ɛ 'mʊ 'aan -cɔhlɔn kɪ wen. Kɛ- ba nu Nyɪsvade
a nunuo -tɛɛ. ²A 'nɪ 'nuo 'lɪ nyibli -mʊ', -ʊ 'yɪ Nyɪsua -yi
a nunuɲmli, kɛɛ, ba -ha Nyɪsua mɛ le, bʊ 'cɪcɪ 'aan =wɔʊ,
-ɛ di=e nu, ɛ 'mʊ yrayrʊ' le bi. 'Bʊ mɔ, 'ba yɪ-tɪ nɪ ni,
-ɛ -bɪ dɛ Nyɪsua -hʊɛ, a di yru-o' le, -ɛ mɔ dɛ, -ɛ nɔ yɪ,
kɔ dɛ, -ɛ yɪ 'a plɔ -blee -nɪ, kɔ, dɛ -mʊ', -ɛ =cɛ.

³-Te Nyɪsua nu 'mʊ -haande -mɔ', 'kɪ 'lɪ dadʊke 'kwli, 'kɪ
-bʊ mɔ -Yusu a -mɔnanyɔ*, 'aan pɛpɛ, 'n yɪ 'a mʊ 'nɪ -lee
-nɪ: A nɪ 'yaa 'lɪ 'aan dɔɔnʊ, kɛɛ, ba kɔ 'a yiyie, -tɛ a nɪ 'mʊ.
Ba 'ye 'kli -mʊ', Nyɪsua -nyi 'a mʊ, -ɛ di=e nu, a 'mʊ=v yɪ,
nyibli -mʊ', a pa 'mʊ. ⁴N pɪ-tɪ dɛ yɪ. -Tonyiblo a 'hʊɪ nu -do.
Kɛɛ, 'hʊɪ a 'mʊ, 'a -nɛ 'kɪbɪa, 'bʊ nɪ 'ʊ, ɛ kɔ 'a -nɛ -kʊan.
⁵'Kɪ 'ʊ -a mʊ -mɔ, dɛ nɪ -do, nɔ- =nɔ. -A -hʊ nɪ, kɛɛ, -tɛ -a
kɔ -Yusu 'Kɪsʊ 'hʊɛn-, -a -mʊɛ, -a mɔ -plahʊɪ nɪ -do -nɔ.
ɛ nɔ- mɔ 'cʊɛ. 'Tɪ-, 'a -nɛ nyiblo 'bʊ nɪ 'ʊ, 'ɛ kɔ 'a nɛ -kʊan,
-tɛ -aan -plahʊɪ nɪ 'mʊ, 'a -nɛ 'kɪbɪa 'bʊ nɪ 'ʊ, ɛ kɔ 'a -nɛ
-kʊan. ⁶'A -nɛ nyiblo 'bʊ nɪ 'ʊ, 'kɪ 'lɪ -a mʊ 'nyɪ, ɛ kɔ 'a -nɛ
'kli nɪ, Nyɪsua -nyi=e, =wɪ yɪ, -tɛ Nyɪsua -hʊɛ bʊ nu -a mʊ
'a -nyinyie, 'kɪ 'lɪ dadʊke 'kwli. 'A -tɪ, 'a -nɛ nyiblo 'bʊ nɪ 'ʊ,
'kli -mʊ', Nyɪsua -nyi=e, nɔ- bʊ nuu nɛ 'a -kʊan 'yri. Nyɪsua
'bʊ -nyi -mʊ 'kli, 'kɪ -bʊ hla -tɪ -mʊ', ɛ pʊ 'lɪ -mʊ wɔn,
-ɛ -bɪ hla-a, 'kɪ 'lɪ Nyɪsua a =wɔʊ a yɪkuole 'kwli. ⁷Nyɪsua
'bʊ -nyi -mʊ 'kli -wɛ, 'kɪ -bʊ -hɛɛ nyibli, -ɛ -bɪ -hɛɛ -nʊ -tɛɛ,

'ki 'li -na =wlv a pepe ki. Nyisva 'bu -nyi -mu 'kli, 'ki -bu tɔɔ ne 'a -ti nyibli, -ε -bi tɔɔ =nu -tɛɛ. 8 Nyisva 'bu -nyi -mu 'kli, 'ki -bu pu nyibli 'kli yra le, kɔ, -bu =tu 'li =nu =wlv 'kwli ble -we, -ε -bi ε nɔ- -bu nu. Nyisva 'bu -nyi -mu 'kli -we, 'ki -bu -nyi =hwennyibli -tebli le, -ε -bi nu-o, 'ki 'li yɛɔ=wlv 'kwli. Nyisva 'bu -nyi -mu 'kli -we, 'ki -bu naa nyibli, -ε -bi nu -kvan a 'mu -tɛɛ. Nyisva 'bu -nyi -mu 'kli, 'ki -bu kɔ nyibli a nyai, -ε -bi -bu nu-o -tɛɛ, 'ki 'li dɔɔke 'kwli.

9 Ba nve nyibli a pepe, 'ki 'li 'aan =wli ki. 'A 'ni 'nve 'li =nu, 'ki 'v wuntɔ 'yri. Ba yraa de -huan. Ba nve yɛɔde. 10 Ba nunve -ni, =wi yi 'diayɛv, -v -nunve -ni -tɛɛ. Ba =tutuu 'v -ni -tɛɛ. 11 Ba nu -kvan, 'ki 'li 'aan 'kli a pepe 'kwli. A 'ni 'mlie 'li. Ba -ha 'aan dɔɔv pepe, 'ki 'v Kukɔnyɔ -Yusu a -kvan a -ta'. 12 Ba kɔ 'a yiyie, -ε mɔ, de -mu', Nyisva pu 'li, ε di=e 'ni nu. 'A -ti, ba nu dɔɔv 'a -ne ti. 'Ba yi =hwen ni 'ye, ba kɔ =wlv a 'lila. Ba 'cibi 'v Nyisva a dida. 13 'A mu -Yusu a nyibli, 'aan 'bio, 'bu yi de ni -hve, -ε -bi ba -hɛɛ =nu. 'Dagbi -mu', -v yi 'li 'a mu -mɔ di, ba 'ble =nu kva -tɛɛ.

14 Nyibli 'bu yi 'a mu =hwen ni =tui, ba da Nyisva, 'ki bu nu =nu =haande -mɔ, ε 'ni 'nuo 'li =nu de -huan -mɔ'. 15 Nyibli 'bu yi dɔɔv ni ni, ba bi =nu ki, ba nu dɔɔv -we. Mɔ, nyibli 'bu yi ni we, ba bi =nu ki, ba we -we. 16 A kɔ 'aan 'bio 'hven-, 'aan =wli bu pe. A 'ni 'yaa 'li 'aan dɔɔv. Ba nu 'aan -kvan, 'yi =bu ε mɔ -kvan 'cɛmɛ. A 'ni 'puv 'li le, -ε mɔ, a yi 'a -ne de ni.

17 Nyiblo 'bu nu 'a mu de -huan -mɔ', a 'ni 'nuo 'li-t de -huan -mɔ -we. Ba =mɔɔ =haan'hru le, -ε kɔ ki nyibli a pepe di 'v 'a mu 'nyre le -puv -ni. 18 'Ba -we 'li, a kɔ nyibli a pepe 'hven-, ba 'winwin win' le, -ε -bi ba 'winwin win' le, a 'ni 'puv 'li =ye. 19 'Na nve'diayɛv -na, nyiblo 'bu nu 'a mu de -huan -mɔ, a 'ni 'wu 'li 'aan dɔɔv kle, keɛ, ba -ha Nyisva me le, bu 'wi 'a mu kle, -kɔti v 'cɛt-t ni, 'ki 'li Nyisvacɛɛn 'kwli, -ε mɔ: «Kukɔnyɔ Nyisva wen 'ni: 'Mɔ -di -mu kle 'wi, 'mɔ -di =nu 'pɛɛ -ni.» 20 U 'cɛt-t ni -we, -ε mɔ: «Kanv 'bu yi -na yraanyɔ ni ni, -nyi-e diide, ε 'mu=v di, 'nie'nato 'bu yi-t ni ni, -nyi-e 'nie, ε 'mu 'na.» 'Bu mɔ, =ni yi-t ni ni, -ε -bi -tvi di=e 'ni nu, =wlv 'mu=v -mɔ di. 21 =Ni 'ween 'li ki, de -huan 'ni 'kɔɔ 'li -mu win ki, keɛ, nu =haande, -ε di=e nu, =mu de -huan win ki -kɔɔ -ni.

Ba =tuu 'v 'blugbanaanyu 'v

13 ¹A -ne nyiblo bleε yi, bu =tuu 'v 'blugbanaanyu 'v, -koti nyibli a pepe, -v neε 'blugba, Nyisua, nɔ- yi =nu 'kli -nyi, ε kɔ, ε nɔ- =tui 'v 'blugbanaanyu a 'mu ble. ²A -ti, nyibli -mu', -v ni 'lulekukuo, 'ki 'v 'blugbanaanyu -mɔ, Nyisua, nɔ- nyibli a 'mu, v 'ye ni =tuu 'v. Nyibli -mu', -v ni de a 'mu, Nyisua a -bati di =nu 'ni klɔ. ³Nyibli -mu', -v ni =haandε, v 'yi yi -bleε -ni, bu kɔ 'blugbanaanyu a hvannu. Kee, nyibli -mu', -v ni de -hvan, nu- bleε yi, -bu pie 'waa hvannu. 'Bu mɔ, =ni 'ye ni -hua -bu pie 'waa hvannu, -ε -bi nu =haandε, v 'mu -mu 'nyre le pu, ⁴-koti v mɔ Nyisua a -kvannunyibli =nɔ. U -hve bu -heε ne 'a mu, -ε di=e nu, a 'mu =haandε nu. Kee, 'bu mɔ, 'ba yi de -hvan ni ni, -ε -bi ba pie 'waa hvannu, -koti 'kli, Nyisua -nyi =nu, ε 'yi dadu 'pa-. U mɔ Nyisua a -kvannunyibli =nɔ. E -nyi =nu 'kli, 'ki bu -ha 'li de-hvannunyū le, nyibli 'mu=v 'ye, -ε mɔ, Nyisua pu de-hvannunyū yru le. ⁵A -ti, ba =tuu 'v 'blugbanaanyu 'v. E 'yi 'nyre =hen, -ε mɔ, v 'ni =ha 'a mu =hwen =tu a -ti, keε, ba =tuu 'v =nu, -koti a yi=e ni, 'ki 'li 'aan =wli ki, -ε mɔ, nɔ- mɔ =haan'hru.

⁶Nyisua, nɔ- =tu 'v 'blugbanaanyu ble. U nu- mɔ 'a -kvannunyibli. E nɔ- kɔ -ti, 'a yi 'blowli 'pεε -ni, v 'mu -kvan nu -tεε. ⁷A -ti, ba -nyi 'a -ne nyiblo de a kɔ ba -nyi=e. 'Ba kɔ 'a -ne 'blowli =du a 'pεε, ba 'pεε =ne. 'Ba kɔ ba -nyi nyiblo 'v =tuule, ba -nyi =ne. 'Ba kɔ ba -nyi nyiblo -ti a 'yi'bubua, ba -nyi =ne.

Ba nunve -ni

⁸E 'yi yi -bleε -ni, =dedede bu hie 'v, a kɔ ba nu wen, 'ki 'v 'aan 'bi -tonyiblo -mɔ', 'bu 'yi 'a nvele 'pa-. Nyiblo -mu', -ε nve ne 'a 'bio -tonyibli, nɔ- =tui 'v Nyisua a tete* a pepe 'v. ⁹E mɔ -tεε, Nyisua wen 'ni: =Ni 'nuo 'li -wlawli, =ni 'laa 'li nyiblo, =ni 'yrie 'li, =ni 'tuo 'li -na 'bi a kukode a ca. Tete a 'mu, ε kɔ -ε -bi 'hven-, 'a pepe mɔ de ni -do =nɔ, -ε mɔ: Nve -na 'bio -tonyibli, =wli yi, -te -nu -dɔnu a nvele. ¹⁰Nyiblo 'bu nve ne 'a 'bi -tonyiblo, ε 'ni -nu=0 li-ti de -hvan -mɔ. Nɔ- nu=0, 'bu mɔ, =ni nve -na 'bio -tonyibli, -ε -bi =tui 'v Nyisua a tete a pepe ni.

Ba -wε -mɔ, -Yusu 'Klɪsʊ yɪ 'lɪ 'nɪ di

11Kε- ba nu, -kɔtɪ a yɪ tɪ, -a nɪ kɪ nɪ. Tɪ, a kɔ ba 'hri ŋmena', ε nyre 'v nɪ. Tɪ -mʊ', -ε kɔ 'yri Nyɪsua di 'v -a mʊ -waa -nɪ, ε nyre 'v nɪ. Tɪ a 'mʊ, ε 'yɪ 'kɪ -mɔ -hlɔ, =wɪ yɪ, -tɛ ε nu la -mɔhɔhlɔ, tɪ -kɔ 'yri -a -tʊa la -Yusu 'Klɪsʊ a =wɔ a yɪkuolɛ. 12E 'wɪ yɪ, -nyrɛ -nyɛ nɪ, 'tɔ -hi nɪ. 'A -tɪ, -ba 'kee yɪnyre-teblɪ -mʊ', -tonyibli nii 'lɪ 'tɔ 'kwɪli a nunuo. Kεε, ε nɔɔ 'v lɛ, 'kɪ -ba 'du Nyɪsua a ta-wɔn-teblɪ ye', -a di nu, -a 'mʊ tʊ -wɔn -nyrɛ'. 13E =hen 'nyrɛ, -aan 'yrinaabʊ bʊ 'sɪi 'v yɪ, =wɪ yɪ nyibli -mʊ', -v nɛ -nyrɛ'. E 'yɪ yɪ -blɛɛ -nɪ, 'kɪ nɔ bʊ kɔɔ nɛ -a mʊ win kɪ, kɔ, -a 'nɪ 'nuo 'lɪ 'lawlu, =yɛ kɔ ca 'hʊen-, ε 'nɪ 'nu 'lɪ -a mʊ 'nyɪ, kɔ 'a -nɛ -tʊɪdɛ =dʊ. 14Kεε, ba -ha 'lɪ Kʊkɔnyɔ -Yusu 'Klɪsʊ a -pɪ lɛ, -ε di-e nu, 'a nunuklɔ 'mʊ 'aan nunuklɔ' pa. Yɪnyre-teblɪ -mʊ', -ε kɔ 'tʊ ni 'a mʊ, a 'nɪ 'wɛɛn 'lɪ-tɪ kɪ, 'kɪ bʊ kɔɔ nɛ 'a mʊ win kɪ, kɔ, a 'nɪ 'hie 'kɪ 'lɪ-tɪ 'lu -mɔ lɛ de.

=Yɪ yɪ -blɛɛ -nɪ, -bʊ di -na 'bɪ -tonyiblo a 'nyrɛ

14 ¹A -nɛ -Yusu a nyiblo =dʊ 'bʊ yɪ-tɪ nɪ -hʊɛ, bʊ bi 'lɪ 'a mʊ 'nyɪ, -ε -bɪ ba 'ble=e kʊa -tɛɛ, 'yɛ =bʊ 'a =wɔ a yɪkuolɛ ε 'huhue -nɪ, 'kɪ 'v -Yusu -mɔ. E kɔ 'a mʊ 'hʊen-, a 'nɪ 'pʊv 'lɪ gblɛ, 'kɪ 'v de -mʊ', ε yɪ 'lu -mɔ lɛ -hie a -ta'. ²'Na 'dɪayɪnʊ -na, 'n -hʊɛ =bʊ pʊ=v diidɛ a dɛ yɪ. -ʊ -bɪ wɛn 'nɪ, v -wɛ 'lɪ bʊ di 'a -nɛ =dededɛ nɪ. Nɔ- nu=o, 'v yɪ 'a -nɛ diidɛ =dʊ di. Kεε, nyiblo 'bʊ nɪ 'v, 'a =wɔ a yɪkuolɛ 'bʊ 'huhue -nɪ, 'kɪ 'v -Yusu -mɔ, ε 'nɪ -di-e lɪ 'a -nɛ mʊma =dʊ. ³Nyiblo 'bʊ yɪ 'a -nɛ diidɛ =dʊ nɪ di, ε 'yɪ yɪ -blɛɛ -nɪ, 'a 'bɪ -mʊ', -ε 'yɛ nɪ di 'a -nɛ mʊma =dʊ, bʊ di 'a 'nyrɛ. Nyiblo -mʊ', -ε 'yɛ nɪ di mʊma, ε 'yɪ yɪ -blɛɛ -nɪ, bʊ di nyiblo -mʊ', -ε yɪ 'a -nɛ diidɛ =dʊ di a 'nyrɛ, -ε nu=o, Nyɪsua 'ble=e kʊa. ⁴-Mɔ -mʊ', nyiblo a 'dɪ -bɪ -mɔ 'lɪ, 'tɪ- =nɪ pɪ nyiblo -bɪ a -kʊannunyɔ -bati lɛ 'lɪ? E 'yɪ -na -kʊannunyɔ 'pa-. Nyɪsua a -kʊannunyɔ =nɔ. 'Bʊ mɔ, 'bʊ nu dɛ, 'bʊ nyre yɪ, 'a kʊkɔnyɔ, nɔ- di-e hla. Mɔ, 'bʊ nɔ yɪ, ε nɪ -do a 'mʊ, nɔ- di-e hla. E di nu =haandɛ. 'A kʊkɔnyɔ kɔ 'klɪ, 'kɪ bʊ -hɛɛ =nɛ, -ε di-e nu, ε 'mʊ =haandɛ nu.

⁵'Ya 'v 'lu de, -v -bɪ wɛn 'nɪ, 'kɪ 'lɪ Nyɪsua 'yɪ, -nyrɔwɔ -bɪ nɪ 'v 'a 'bio -nyrɔwɪ 'lu yɪ. Kεε, -v -bɪ wɛn 'nɪ,

-nyrōwɪ a pɛpɛ wɛɛn -nɪ. 'A -nɛ nyiblo 'bu nɪ 'v, bu yi-e -tɛɛ, dɛ -mʊ', ɛ yɪ 'lu -mɔ lɛ -hie, kɔ, dɛ -mʊ', ɛ ni, -ɛ kɔ kɪ 'a =wlv 'yɛ nɪ yɛɛ 'v=v -tɪ. 6Nyiblo -bu, -ɛ pɪ lɛ, -nyrōwɔ -bɪ nɪ 'v 'a 'bio -nyrōwɪ 'lu yɪ, ɛ ni-e nɪ, ɛ 'mʊ 'v Kʊkɔnyɔ -Yusu 'v =tuu -nɪ. Nyiblo -bu, -ɛ yɪ 'a -nɛ diidɛ =dʊ di, ɛ ni-e nɪ -wɛ, ɛ 'mʊ 'v Kʊkɔnyɔ -Yusu 'v =tuu -nɪ, -ɛ nu-o, ɛ yɪ -nyɪ Nyɪsʊa 'wio, 'kɪ 'v diidɛ a 'mʊ, 'a -ta'. Nyiblo -bu, -ɛ 'yɛ nɪ di mʊma, ɛ ni-e nɪ -wɛ, ɛ 'mʊ 'v Kʊkɔnyɔ 'v =tuu -nɪ, -kɔtɪ ɛ yɪ -nyɪ Nyɪsʊa 'wio, 'kɪ 'v diidɛ a 'mʊ a -ta'. 7-ɛ -bɪ 'kɪ, 'kɪ 'nɛ- -a mʊ 'nyɪ, ɛ 'yɪ nyiblo =dʊ -kɔ, -bu kɔɔ nɛ 'a dɔɔnʊ a -hunhlɔn kɔ 'a 'kʊkʊv win kɪ. 8-Ba yɪ -hunhlɔn nɪ pɪ, -a pɪ-t nɪ, -a 'mʊ Nyɪsʊa a -tɪ 'yɪ 'bʊa -nɪ, mɔ, =ba yɪ nɪ 'kʊɪ, -a 'kʊɪ nɪ, -a 'mʊ 'a -tɪ 'yɪ 'bʊa -nɪ -wɛ. Mɔ 'yɛ =bu -a nɪ 'klɔ, mɔ 'yɛ =bu -a 'kʊ, Kʊkɔnyɔ, nɔ- kɔɔ nɛ -a mʊ win kɪ, 9-kɔtɪ -Yusu 'Klɪsʊ 'kʊ nɪ, 'tɪ- 'ɛ -hɔn 'lɪ 'kʊkɔnyibli 'nyɪ, 'ɛ 'hɪt 'klɔ, -ɛ di-e nu, ɛ 'mʊ 'klɔnyibli kɔ 'kʊkɔnyibli 'hʊɛn- a Kʊkɔnyɔ' pa. 10-Tɛ ɛ nɪ 'mʊ lɛ, -mɔ -mʊ', dɛ- kɔ -na 'bɪ a 'nyɛ -yɪ di 'lɪ? -Mɔ -bɪ, dɛ- kɔ -na 'bɪ a -bati a lɛpʊlɛ 'lɪ? -Aan pɛpɛ, 'kɪ -a di 'v Nyɪsʊa yɛ' mu. Nɔ- di -a mʊ -bati lɛ -pʊv -nɪ. 11-Tɪ a 'mʊ, v 'cɪtɪ la-a nɪ, 'kɪ 'lɪ Nyɪsʊacɪɪɛn 'kwɪlɪ, -ɛ mɔ:

«Kʊkɔnyɔ Nyɪsʊa wɛn 'nɪ:

'N yɪ 'a mʊ 'nɪ -lee -nɪ,

-ɛ mɔ, -nyrōwɔ =dʊ, nyibli a pɛpɛ di 'gbla kwɪlɪ,

kɪ 'v 'mʊ yɛ',

'waa pɛpɛ, v 'mʊ lɛ pʊ: -Mɔ mɔ Nyɪsʊa.»

12ɛ -hɛn 'nyɛ, 'a -nɛ nyiblo 'bu nɪ 'v, -tɛblɪ, ɛ -nu, 'a dɔɔnʊ a wuntɔ di -hɪhɪa-a klɛ, 'kɪ 'v Nyɪsʊa yɛ'.

=Nɪ 'nuo 'lɪ-tɪ, -na 'bɪ 'nɪ 'hɛɛ 'lɪ Nyɪsʊa a -tɪ lɛ

13-Tɛ ɛ nɪ 'mʊ lɛ, 'a -tɪ, -a 'nɪ 'pʊv 'lɪ -aan 'bio -Yusu a nyibli -bati lɛ, kɛɛ, -ba -hie 'lu lɛ, -ɛ di-e nu, -a 'nɪ =ha =dedede nu, -ɛ nyɛ yɪ, 'kɪ 'lɪ -aan 'bɪ 'yɪ, 'tɪ- -ɛ -wɛ 'lɪ -bu nu-o, ɛ 'mʊ Nyɪsʊa a -tɪ lɛ -hɛɛ -nɪ. 14-Tɛ Kʊkɔnyɔ -Yusu kɔ 'mʊ 'hʊɛn-, -a -mʊɛ, -ɛ -bɪ 'n yi-e nɪ -tɛɛ, -ɛ mɔ, diidɛ =dʊ 'yɪ yɪ -nyɛ, 'kɪ 'lɪ Nyɪsʊa 'yɪ. Kɛɛ, nyiblo 'bu nɪ 'v, 'bu pʊ lɛ, diidɛ -bu, ɛ nyɛ yɪ, 'kɪ 'lɪ Nyɪsʊa 'yɪ, -ɛ -bɪ ɛ mɔ -tɛɛ, ɛ nyɛ yɪ, 'kɪ 'v=v -mɔ. -ɛ -bɪ 'kɪ, ɛ 'yɪ yɪ -blɛɛ -nɪ, bu di-e. 15Dɛ -mʊ', -yɪ di, 'bu yɪ-t nɪ ni, -na 'bɪ a =wlv 'bu yɪ -hlɔn nɪ bi,

-ε -bι ε -hen 'nyre, -yι-tι -nve -nι de. -Na 'bι a 'mυ, 'a -ta', -Yusu 'Klɪsυ 'kυ nι. 'A -tι, diide, -yι di, ε 'nι 'nuo 'lι-tι, -na 'bι a 'mυ, 'a =wlv 'nι 'bie 'lι =hlɔn. 16'Bu mɔ, =nι yi-e, -ε mɔ, de -mυ', -nι, ε nu -tεε, 'kι 'v -mυ -mɔ', 'tι- nyibli 'bu yι -na 'nyre nι di, -ε -bι -nι 'nuo 'lι-tι, -ε di=e nu, υ 'nι -ha -mυ -tι -hυm yre hla. 17-A mυ -bυ, Nyɪsua kɔɔ win kι, diide kɔ 'nɪnade 'hven-, ε 'yι de gbagbυ 'pa-, 'kι 'v -a mυ -mɔ. Kεε, de -mυ', -ε mɔ de gbagbυ, 'kι 'v -a mυ -mɔ, ε nɔ- mɔ -kvan -mυ', Nyɪsua a -Hihiu* nι 'lι -a mυ 'lι. Ε yι -a mυ 'nι -hεε -nι, 'kι -ba nu de -mυ', -ε 'sii 'v yι, kɔ, -ba wεen kι bυ, -a kɔ -aan 'bio 'hven-, kɔ, -ba kɔ plɔ a bleele. 18Nyiblo -mυ', -ε nι -Yusu a -kvan a nunuo lε, nɔ- nɔɔ 'lι Nyɪsua 'yι kle, 'tι-, nɔ- nyibli di 'nyre lε pυ.

19'A -tι o, ε nɔɔ 'v lε, 'kι -aan nunuɲmlɪ bυ nu-o, -ba wεen kι bυ, 'kι 'v 'a -nε -tite =dυ, -a di 'v nι, -a kɔ -aan 'bio 'hven-, kɔ, ε nɔɔ 'v lε -wε, -ba -nyinyi 'klɪ, 'kι 'v -Yusu a =wlv a yikuole a -ta'. 20De -mυ', -yι di, ε 'nι 'nuo 'lι-tι, Nyɪsua a -kvan 'nι 'nyree 'lι yι. Ε mɔ =han-tι =nɔ, ε 'yι diide =dυ -kɔ, -bυ nyre yι, 'kι 'lι Nyɪsua 'yι, kεε, de -mυ', -yι di, 'bυ yι-tι nι nι, -na 'bio 'bυ yι 'lι de 'kuku* 'nyɪ nι bι, -ε -bι ε nu -tεε, =nι 'die 'lι diidedυ a 'mυ. 21De -mɔ yɪnɔde, nɔ- mɔ, =nι 'nuo 'lι =dedede, -ε di 'lι -na 'bio de 'kuku 'nyɪ pυ, 'yι =bυ ε mɔ mɔma a didie, kɔ nɔ a 'nuna, kɔ 'a -nε =dedede 'kι. 22'Bu mɔ, =nι yi-e, -ε mɔ, -wε 'lι -bυ di 'a -nε =dedede nι, mɔ, =nι yi-e, -ε mɔ, =yι 'lι-tι 'lι -wε, -bυ di 'a -nε =dedede, =nι 'hlaa 'lι-tι nyiblo =dυ yι. -Kɔ Nyɪsua 'hven-, 'a mυ nι -do, -bυ yi-e. Nyiblo 'bυ yι de nι nι, ε kɔ 'a =wlv 'hven-, 'bυ -pε, nyiblo a 'mυ, nɔ- kɔ plɔ a bleele. 23Nyiblo a =wlv 'bυ 'yι de kι -wen, 'tι- 'bυ yι de a 'mυ nι di, -ε -bι ε nι yɪnyrede, 'kι 'v Nyɪsua ye', -kɔtɪ ε kɔ 'a =wlv 'hven-, υ 'yι -pε. 'A -nε =dedede, -a nι, 'bυ mɔ, =ba 'yι-tι -yι, -ε mɔ, ε nu -tεε, 'kι 'v Nyɪsua ye', -ε -bι de a 'mυ, ε mɔ de 'kuku -nɔ, =a nι-e.

Ba blee nε 'aan 'bio a plɔ

15 1-A mυ -bυ, -υ kɔ 'klɪ, 'kι 'v -Yusu a =wlv a yikuole -mɔ, -a blεε yι, -ba -hεε nyibli -mυ', -υ kɔ =wlv a yikuole =huhue -nι. -A 'yι yι -blεε -nι, -ba nu de -mυ', -ε di -a mυ nι -do a plɔ -blee -nι. 2Kεε, -aan pepε, -ba nu

de -mu', -ε di -aan 'bi a plo -blee -ni, 'ti-, -ε di=e -hεε -ni, 'ki 'v -Yusu a =wlv a yikuole -mɔ. 3-Yusu 'Klɪsv a =gbetv, ε 'yi la=a le =mɔɔ, 'ki bv nu la 'a dɔnv a plo a bleelε. Kεε, -ti -mu', v 'cru la 'li Nyɪsvacrɪɛn 'kwli, ε mɔ =han-ti, ε nyre 'v ni, 'ki 'v=v -mɔ. -Ti a 'mv, ε nɔ- -bv: «Nyɪsva o, nyibli =tu -mv 'tanɪ, kεε, 'waa 'tanɪ a 'mv, 'mɔ =ye 'a =hɪvɛn.» 4-Ti a pepε -mu', v 'cru la=a ni, -ε di=e nu, ε 'mv -a mv =wlv a 'lɪla -tɔɔ -ni, 'ti- ε 'mv -a mv 'klɪ -nyi, 'ki -ba kuo Nyɪsva =wlv yi, -ε mɔ, -ti ε hla la, ε di=e 'ni nu. 5Nyɪsva, nɔ- yi -tonyibli 'klɪ kɔ =wlv a 'lɪla 'hɪvɛn- -nyi. Nɔ- -bv -hεε ne 'a mv, a 'mv ki bv -wɛɛn -ni, a kɔ 'aan 'bio 'hɪvɛn-, =wi yi, -te -Yusu 'Klɪsv ni 'a -hɪhɪvɪ, 6-ε di=e nu, 'aan pepε, a 'mv Nyɪsva, -ε mɔ -aan Kɔkɔnyɔ -Yusu 'Klɪsv a 'Bai 'nyre le pu, 'ki 'li wingblo ni -do 'kwli.

Dako a pepε bu pu Nyɪsva 'nyre le

7'A -ti, ba 'buble kva, 'ki 'li 'aan =wli a pepε ki, -te -Yusu 'Klɪsv -nu, 'ε 'ble 'a mv kva, ke- ba nu=o -wε, -ε di=e nu, nyibli 'mv Nyɪsva 'nyre le pu. 8'N yi 'a mv 'ni -lee -ni, -Yusu 'Klɪsv di ni, 'ki bv wa -a mv -Juukvε*, -ε di=e nu, ε 'mv=v -a mv -tɔɔ -ni, -ε mɔ, Nyɪsva 'ni -nu=o hi. 'E mɔ =han-ti, de Nyɪsva pu la 'li, 'ki 'v -aan 'batv -mɔ, -Yusu di ni, 'ki bv nu de a 'mv. 9E di ni -wε, -ε di=e nu, nyibli -mu', -v 'yi -Juukvε 'pa-, v 'mv Nyɪsva 'nyre le pu, -te ε -nu, 'ε kɔ 'waa nyai. -Ti a 'mv, nɔ- v 'cru la 'li Nyɪsvacrɪɛn 'kwli, -ε mɔ:

«Nɔ- kɔ -ti, 'ni pi -mv 'nyre le, 'ki 'li dako 'nyi,
kɔ, 'ni yi -na 'nyre -ti a 'yi'buale -nyi,
'ki 'li -wlabewin 'kwli.»

10Kε- Nyɪsva a win pi de:

«'A mv dako a pepε, ba nu dɔdv,
a kɔ Nyɪsva a dako 'hɪvɛn.»

11Kε- ε pi de:

«'A mv dako a pepε, -v 'yi -Juukvε 'pa-,
ba pu Kɔkɔnyɔ 'nyre le.

'A mv dako a pepε, ba 'bua Nyɪsva a -ti 'yi.»

12-ε -bi kε- winwlɔn-hanyɔ Esai* pu la de:

«Yisai* a 'yonv a 'yu -bi di 'ni di,
ε 'mv nyibli -mu', -v 'yi -Juukvε* 'pa-
win ki -kɔɔ -ni.

U di kuo =ne =wlv yi, v 'mv=v -ple, 'ki bu wa =nv.»
 13Kε- 'n pɪ: Nyɪsva, -ε ni=e, nyibli 'v kue =ne =wlv yi, 'v yi=i
 -ple, bu nu=o, ba nu dɔdv 'a -ne ti, kɔ, ba kɔ plɔ a bleelɛ,
 'ki 'li 'aan =wli ki, -ε nu=o, a kuo =ne =wlv yi. -ε -bi 'aan
 =wlv a ykuolɛ, 'ki 'li=i 'li, ε di klɛ 'ni -bii -ni, 'ki 'li Nyɪsva
 a -Hihiu* a 'klɪ 'kwli.

Pɔlv hle 'a -kvan a -ti

14'Na 'diayɪnv -na, 'ti- 'mv 'criɛn -bu 'cri, 'n yru-o lɛ,
 -ε mɔ, a mɔ =haannyibli =nɔ, 'a yi =haan-ti, kɔ, 'a kɔ 'klɪ,
 'ki ba tutɔɔ Nyɪsva a -ti. 15ε mɔ -tɛɛ, 'a yi =haan-ti,
 kɛɛ, 'ni -pie=e hvannv, 'ki =bv 'cri win -bi, 'ki 'v -ti -bi ki,
 -ε di=e nu, ε 'ni =ha 'a mv -mɔ -hru. Kε- 'n nu 'a 'cɪcru,
 -ε nu=o, Nyɪsva nu 'mv =haandɛ -mɔ. 16=Haandɛ a 'mv,
 nɔ- mɔ =bv mɔ -Yusu 'Klɪsv a -kvannunyo, 'ki 'li dako -mv',
 -v 'yi -Juukvɛ 'pa- 'nyi. 'N -ha 'na dɪɔnv ni pɛpɛ,
 'ni -nyi 'na dɪɔnv Nyɪsva, 'ki =bv pv 'a -haantitie,
 -ε -hɔn 'li=i -mɔ. 'N pɪ=i ni, 'ki 'v dako -mv', -v 'yi -Juukvɛ*
 'pa- yi, -ε di=e nu, v 'mv -Yusu 'Klɪsv =wlv yi -kuo -ni,
 'ti- v 'mv -cɔhlɔn* yi 'wi, -ε bleɛ Nyɪsva a plɔ, kɔ 'a -Hihiu*
 pv 'kɪbɪa ki, 'ki 'v 'a dɪɔnv -mɔ. 17'A -ti, -tɛ 'n kɔ -Yusu
 'Klɪsv 'hven-, -a -mvɛ, 'n -wɛ 'li, =bv pv 'na dɪɔnv a -pli ni,
 'ki 'v Nyɪsva a -kvan, 'n ni a -ta'. 18'N 'yi 'li=i 'li -wɛ, =bv hla
 -ti =dv, 'bv 'yi dɛ ni -do -mv', -Yusu 'Klɪsv -nu a -ti 'pa-
 'ki ε naa 'li 'na pupɔwin kɔ 'na nunu-tebli 'kwli, 'ti- dako
 -hɔɔhɔi, -v 'yi -Juukvɛ 'pa-, 'v =tui 'v Nyɪsva 'v. 19-Yusu nu
 =wlvɛkɛɛ-tebli a gblegble, 'ki 'li Nyɪsva a -Hihiu a 'klɪ 'kwli.
 'A -ne -tɪtɛ =dv, 'n naa 'v, 'n pv =haantitie -mv' ni,
 -ε ne -Yusu 'Klɪsv a -ti -mɔ lɛ, kvɛ 'li Jrusɛdɔ 'kwli bu,
 -bv ye 'blɔgbɔ -mv', -ε mɔ Yiliyri ki. 20ε ni 'mv dɔdv diaku,
 'ki =bv pv =haantitie a 'mv, 'ki 'v -tɪtɛ -mv', nyibli 'yɛɛ 'v=v ni
 'wun -ni. 'N 'yi=i -hva, 'ki =bv pv =haantitie a 'mv, 'ki 'v -tɪtɛ
 -mv', nyibli 'wun 'v, -ε di=e nu, nyiblo =dv 'ni =ha lɛ pv,
 -ε mɔ, 'n pv 'kayu, 'ki 'v 'na 'bihtan -bi a -tuo ki, -ε =hen
 'nyɛ, 'ni =ha 'v -v -bi a -tuo ki -kvan -nuu -ni.
 21Kɛɛ, -tɛ -mv', v nu la 'a 'cɪcru, 'ki 'li Nyɪsvacriɛn 'kwli,
 kε- 'n -hvɛ =bv nu 'a nunuo, -ε mɔ:

«Nyibli -mv', -v 'tɪɛ 'yɛ =dedede ni 'win,
 'ki 'v=v ki, nv- di=e 'yɛ, nv- di=e lɛ yru.»

Pɔlv -hue bu mu Rɔmu*

22 Nyɩsua a =haantitie a pɔpɔv, 'kɩ 'lɩ -tɩte -bɩ, nɔ- nu-o, 'kɩ 'n 'yɛɛ 'hru nɩ kɔɛ, 'kɩ =bɩ di 'lɩ 'a mu -mɔ. 23 'A 'yɩ -hɔ 'kɩ nɩ, -te 'n -tua la 'lɩ 'a -hɔhɔa, 'kɩ =bɩ di 'lɩ 'a mu -mɔ, kɛɛ, -kuan kaa 'lɩ 'mu nɩ. 24 Kɛɛ, -te ti nɛ -bɩ, 'na -kuan a 'mu, 'n ni la, 'kɩ 'nɛ- 'blɔgbɩ -bɩ 'kwli, ɛ -yɛɛ 'lu. -ɛ -bɩ kɛ- 'n pɩ 'kɩ, 'n di 'lɩ 'a mu -mɔ 'nɩ di, -ɛ di-e nu, 'mu dɔdɔ nu, 'kɩ 'lɩ 'a mu 'nyɩ. 'Bɩ mɔ, 'nɩ nuu 'lɩ =hɔnpɔɩ gbi, 'tɩ- 'mu -hi, 'mu 'lɩ 'blɔgba -mu' kɩ mu, -ɛ mɔ ɛsɩpanyɩ. 'N -hue-ɛ nɩ, ba -hɛɛ 'mu, 'kɩ 'v 'na 'dagba a 'mu a -ta'.

25 Kɛɛ 'tɩ- 'mu 'lɩ di, 'n kɔ =bɩ mu 'lɩ Jrusɛ. -Yusu a nyibli -mu', -v mɔ -Juukɔɛ*, -v nɩ 'lɩ, nɩ- kɔ -mɔ 'n di 'lɩ 'wliye gba. 26 -Yusu a nyibli, -v nɩ 'lɩ Masedvanɩblɔgba kɔ Akaiblɔgba* 'kwli, -v 'yɩ -Juukɔɛ 'pa-, nɩ- 'kukue 'wliye a 'mu ɛ, v 'mu-v =hwɛnnɩbli, -v nɩ 'lɩ -Yusu a nyibli 'nyɩ, 'kɩ 'lɩ Jrusɛ -nyɩ. 27 'Waa 'mumu, v 'ye-e nɩ, -ɛ mɔ, ɛ nɔɔ 'v ɛ, 'kɩ bu -hɛɛ -Yusu a nyibli -mu', -v nɩ 'lɩ Jrusɛ, -v yɩ =hwɛn 'ye, -ɛ nu-o, ti -hi la a ti 'yɩ, -Yusu a nyibli, -v nɩ 'lɩ Jrusɛ, -v mɔ -Juukɔɛ, nɩ- hɛɛ la nyibli -mu', -v 'yɩ -Juukɔɛ 'pa-, 'kɩ bu 'wɩn -Yusu a =haantitie. -ɛ -bɩ ɛ kɔ 'v nɩ, 'kɩ -Yusu a nyibli -bɩ, -v 'yɩ -Juukɔɛ 'pa-, bu -hɛɛ 'kɩ -Yusu a nyibli -bɩ -mu', -v mɔ -Juukɔɛ, 'kɩ 'v 'waa =hwɛn a 'yiye a -ta'. 28 'A -tɩ, 'bɩ mɔ, 'nɩ -wɛ -kuan a 'mu -mɔ, 'nɩ gba =nɩ lɛ'kukuewli a 'mu yɩ, -ɛ -bɩ 'n bi 'kɩ 'hru wɩn, 'mu 'lɩ 'a mu -mɔ di, -a 'mu 'yiye -nɩ, 'tɩ- 'mu 'lɩ ɛsɩpanyɩblɔgba 'kwli mu. 29 'N yi-e nɩ, -ɛ mɔ, 'bɩ mɔ, 'nɩ di 'lɩ 'a mu -mɔ, -Yusu 'Kɩsɩ di nu -a mu =haandɛ -mɔ, 'na 'lɩdidie a -tɩ.

30 'Na 'dɩayɩv -na, -te -a kuo -Yusu 'Kɩsɩ =wɩv yɩ, kɔ, -te Nyɩsua a -Hihiu* nu-o, =a nɔnɔɛ -nɩ, 'n nyɛɛ nɛ 'a mu ɛ, -te 'n ni, 'nɩ dɛ Nyɩsua 'a -nɛ ti, kɛ- ba nu, ba da-a -wɛ, 'kɩ 'v 'na -ta'. Ba nu-o, 'kɩ 'lɩ 'aan =wɩ a pepe kɩ, 31 -ɛ di-e nu, -Juukɔɛ -mu', -v nɩ 'lɩ Jrusɛdɩɔ 'kwli, -v 'yɩ -Yusu -yɩ, v 'nɩ =ha 'mu =hwɛn =tu. Ba da Nyɩsua -wɛ, 'kɩ 'v lɛ'kukuewli -bɩ, 'n gɛɛ -Yusu a nyibli yɩ a -ta', ɛ 'mu 'waa plɔ -blee -nɩ. 32 'A -tɩ, Nyɩsua 'bɩ wɛn-ɛ kɩ, 'n di 'lɩ 'a mu -mɔ 'nɩ di, 'kɩ 'lɩ dɔdɔke 'kwli, -a 'mu 'kɩ -nyinyi -nɩ. 33 Nyɩsua, -ɛ yɩ nyibli plɔ a bleelɛ -nyɩ, bu nɩ 'v 'a mu -mɔ. Kɛ- bu nɩ 'mu.

Pɔlv gbɛ 'betile

16 1-2-Aan 'ɔɔɔɔ nyɔɔɔ Febe, nɔ- di 'lɔ 'a mɔ -mɔ di. Ɛ ni Nyɔɔɔ a -kuan, 'kɔ 'lɔ -Yusu a nyibli 'nyɔ, -v nɔ 'lɔ Sankledɔ 'kwli. 'Bɔ di 'lɔ, ba 'ble-e kua -tɛɛ, -aan Kɔkɔnyɔ -Yusu 'Klɔɔ a -tɔ. Ba 'ble-e kua -tɛɛ, =wɔ yɔ, -tɛ -mɔ', -Yusu a nyibli ni nyiblo a kua'buble. De, ɛ 'yɔ -kɔ, ba -nyɔ -nɛ-ɛ, -kɔtɔ ɛ -hɛɛ nyibli -hɔhɔ, 'ɛ -hɛɛ 'mɔ nɔ -wɛ.

3'N 'beti Prisilɔ kɔ 'a nyɔɔ Akilɔɔ 'hɔɔn-, -v kɔ 'mɔ 'hɔɔn-ni la -Yusu a -kuan. 4Ti -hi la a ti 'yɔ, -tɛ 'n mi la 'kɔ mɔ, v nɔ- wa la 'mɔ. U hla-a nɔ, -ɛ mɔ, 'ye =bu v di 'kɔ 'na -tɔ, v blɛɛ yɔ, bɔ wa 'mɔ. 'N yɔ -nyɔ =nɔ 'wio. Ɛ 'yɔ 'mɔ nɔ -do 'pa-. -Yusu a nyibli, -v 'yɔ -Juukɔɛ* 'pa-, v yɔ -nyɔ =nɔ 'wio -wɛ. 5-Yusu a nyibli, -v yɔ le 'kukue -nɔ, 'kɔ 'lɔ 'waa 'kayɔ bɔ, 'n 'beti =nɔ. 'N 'beti Epainɔtɔ, -ɛ mɔ 'na nunatumu gbagbɔ. Nɔ- mɔ yɔ-henyiblo, -ɛ kuo -Yusu 'Klɔɔ =wɔ yɔ, 'kɔ 'lɔ 'blugba, -ɛ mɔ Asi 'kwli. 6'N 'beti Mari, -ɛ nu -kuan -hɔhɔ, 'kɔ 'lɔ 'a mɔ 'nyɔ. 7'N 'beti Adronikɔɔ kɔ Yuniasɔ, -v mɔ 'na 'ɔkɔɛ. U kɔ 'mɔ 'hɔɔn-, -a bi la =jɔ'. 'Kɔ 'lɔ -Yusu a -mɔnanyɔ* 'nyɔ, v nɔ- nyibli nɔɛ -nɔ -tɛɛ. 'Tɔ- 'mɔ -Yusu =wɔ yɔ -kuo -nɔ, v nɔ- mɔ la yɔ-henyibli, -v kuo -Yusu =wɔ yɔ. 8'N 'beti 'na nunatumu Apliasɔ, -ɛ nɔɛ Kɔkɔnyɔ, -ɛ 'wɔ 'mɔ yɔ. 9'N 'beti Yrube. Ɛ kɔ -a mɔ 'hɔɔn- -ni -Yusu a -kuan. 'N 'beti 'na nunatumu Sitakisɔ -wɛ. 10'N 'beti Apelesi. Ɛ 'ye =hɔɔn, -Yusu 'Klɔɔ a -tɔ. Kɛɛ, ɛ 'yɔ -sa, 'kɔ bɔ kuo -Yusu 'Klɔɔ =wɔ yɔ. 'N 'beti Alitobulɔ kɔ 'a 'kayɔ a 'ɔkɔɛ 'hɔɔn-. 11'N 'beti 'na 'ɔkɔɔɔɔɔɔ Helodio. 'N 'beti Nasɔɔ a 'kayɔ a 'ɔkɔɛ, -v kuo -Yusu =wɔ yɔ. 12'N 'beti Trifɔɔ kɔ Trifɔɔ, -v ni -aan Kɔkɔnyɔ a -kuan. 'N 'beti 'na nɔɛ'ɔɔɔɔ nyɔɔɔ Pesidɔ, -ɛ nu -kuan ɔɔɔ, 'kɔ 'v Kɔkɔnyɔ a -ta'. 13'N 'beti Rufusɔ, -ɛ mɔ -tɛɛ a Nyɔɔɔ a nyiblo. 'N 'beti 'a 'dii, -ɛ nu 'mɔ 'a 'yɔ -mɔ'. 14'N 'beti Aseklitɔ, kɔ Flegɔ, kɔ Hemesɔ, kɔ Patrobasɔ, kɔ Hemasɔ 'hɔɔn-, v kɔ Nyɔɔɔ a nyibli a pepe -mɔ', -v nɔ 'lɔ =nɔ -mɔ. 15'N 'beti Filolɔɔɔ, kɔ Suli, kɔ Nele, kɔ 'a 'ɔɔɔɔ nyɔɔɔ 'hɔɔn-. 'N 'beti Olepasɔ, ɛ kɔ Nyɔɔɔ a nyibli a pepe 'hɔɔn-, -v nɔ 'lɔ-t -mɔ.

16Ba -nyinyi 'wio -tɛɛ, =wɔ yɔ 'ɔɔɔɔɔ. Nyibli a pepe, -v kuo -Yusu 'Klɔɔ =wɔ yɔ, v 'beti 'a mɔ.

Le'bwwin

17'Na 'diayuv -na, ε kɔ nyibli, 'v pɪ lɛ, Nyɪsva a -tɪ -bu, v tɔɔ la 'a mɜ, ε 'yɪ-tɪ 'pa-, 'tɪ- 'v tɜɛ nɛ 'a mɜ yɪnyrehru. Nɔ- kɔ 'kwli v nɛɛ 'lɪ, 'v -gbɜgbɛ 'lɪ -Yusu a nyibli lɛ, kɔ, 'v gbɛ 'lɪ =nɜ =yɛ 'nyɪ. 'N nyɛɛ nɛ 'a mɜ lɛ, ba =tu 'aan dɔɔv 'yie, nyibliɔv a 'mɜ, 'waa -tɪ. Ba hlɔɔ -nɜ -mɔ lɛ, 18-ε nu-o, ε 'yɪ -Yusu 'Klɪsv a -kvan 'pa-, v 'nɪ -nu-o lɪ-tɪ, kɛɛ, yɪnyrede -mɜ, 'waa =wɪ -hɜɛ, ε nɔ- v nɪ. U nɛɛ 'lɪ wɔɔnɛnɔɔ 'kwli, 'v kɛɛ nyibli -mɜ, -v 'yɪ dɛ -hvan kɔ =haande 'hɜɛn-a 'yile-hɪhɪale -yɪ. 19'A mɜ -mɔ -bɪ, nyibli a pɛpɛ yɪ-e nɪ, -ε mɔ, a =tui 'v -aan Kɔkɔnyɔ -Yusu 'Klɪsv nɪ. Nɔ- nu-o, 'nɪ nɪ dɔɔv, 'kɪ 'v 'aan -ta'. Kɛɛ, dɛ 'n -hɜɛ, nɔ- mɔ, ba yɪ =haande, a 'mɜ=v nu, -ε dɪ-e nu, a 'nɪ -ha =haande kɔ dɛ -hvan 'hɜɛn-'yɪ lɛ -pɜpɜ -nɪ. 20Nyɪsva, -ε yɪ 'a mɜ plɔ a bleelɛ -nyɪ, tɪ =dɜ 'yɪ 'lɪ -hie, ε 'mɜ Satan*, -ε mɔ 'kuo -hɜn a nyiblo gbagbu, 'a 'klɪ bu -wɛ, ε 'mɜ 'lɪ-tɪ 'aan bɜbɜv bu =tu. -Aan Kɔkɔnyɔ -Yusu 'Klɪsv bu nu 'a mɜ =haande -mɔ.

21Timote, -ε kɔ 'mɜ 'hɜɛn- -nɪ -kvan, ε 'betɪ 'a mɜ. 'Na 'dɜkɜɛ, Lukiust kɔ Jasɔ, kɔ Sosipate, v 'betɪ 'a mɜ.

22'Mɔ Tɛtɪust, 'n 'betɪ 'a mɜ, 'kɪ 'lɪ -aan Kɔkɔnyɔ -Yusu 'Klɪsv a 'nyɛ 'kwli. 'Mɔ =crɪ 'crɪɛn -bɜ, Pɔlv yɛ 'a mɜ yɪ.

23Gayust 'betɪ 'a mɜ. Nɔ- kɔ 'kayu 'mɔ Pɔlv, 'n nɪ 'nɛ- bu, nɔ- kɔ -tɛ -Yusu a nyibli a pɛpɛ yɪ 'lɪ lɛ 'kukue -nɪ, 'v kɜɛ 'cɜɛ. Elast, -ε mɔ 'dɪɔ a 'wɪlɛ=tunɔ, kɔ -aan 'diayɪ Katust 'hɜɛn-, v 'betɪ 'a mɜ.

[24-Aan Kɔkɔnyɔ -Yusu 'Klɪsv bu nu 'a mɜ =haande -mɔ.]

Nyɪsva nɪ -dɔ bu kɔ -tɪ a 'yɪ'bvale

25-Ba pɜ Nyɪsva 'nyɛ lɛ. Ε -wɛ 'lɪ bu -nyɪ 'a mɜ 'klɪ nɪ, 'kɪ ba kuo =nɛ =wɜv yɪ 'a -nɛ tɪ. Kɛ- -Yusu a =haantitɛ pɪ. =Haantitɛ a 'mɜ, nɔ- 'n gbɛ 'lɪ nyibli -mɔ. Tɪ -hɪ la a tɪ 'yɪ, =haantitɛ a 'mɜ, Nyɪsva 'yɪ la-a nyibli -tɔɔ -nɪ. 26Kɛɛ, -tɛ tɪ nɛ -bɜ, ε pɜ-v pɛpɛ'. -Ε -bɪ -tɪ, Nyɪsva a winwɔn-hanyv* 'crɪ la, 'kɪ 'v -Yusu 'Klɪsv kɪ, nɔ- v yɪ kɪ -hlee -nɪ. Kɛ- 'Klɔhɪenyɪsva nɪ 'a -hɜhɜa. =Haantitɛ a 'mɜ, dakɔ a pɛpɛ 'wɪn nɪ. Nɔ- dɪ-e nu, v 'mɜ=v =wɜv yɪ -kuo -nɪ, kɔ, v 'mɜ 'v=v 'v =tuu -nɪ.

27Nyɪsva nɪ -dɔ, nɔ- kɔ =tɔ. Nɔ- -bɜ kɔ -tɪ a 'yɪ'bvale 'a -nɛ tɪ. -Ba pɜ-v 'nyɛ lɛ 'a -nɛ tɪ, -Yusu 'Klɪsv a -tɪ. Kɛ- bu nɪ 'mɜ.

YI-HECRIEN

Pɔlu gba la KOLETIKUE

yi

1 ¹Mɔ Pɔlu, Nyɩsua -ha 'li, 'ki -bu -he -Yusu 'Klɩsu* a -mɔnanyɔ*, -ε di-e nu, 'mu 'a =haantitie nyibli pu, 'mɔ -yi 'crien -bu 'cru, 'n kɔ -aan 'diayi Sɔtenɩ 'hɛn-. ²A mu Nyɩsua a nyibli -mu', -v nɩ 'li Koletidɔ 'kwli, Nyɩsua pu 'kɩbia ki, 'a mu -a yi -mɔ 'cru -ni, de -mu', -Yusu 'Klɩsu -nu a -ti. E da 'a mu ni, 'ki ba -he 'a nyibli. Nyibli a pepe -mu', -v de -aan Kɔkɔnyɔ -Yusu 'Klɩsu, 'ki 'v 'a -ne -tite =du, ε da =nu ni -we. E nɔ- mɔ -aan pepe a Kɔkɔnyɔ. ³-Aan 'Bai Nyɩsua kɔ -aan Kɔkɔnyɔ -Yusu 'Klɩsu 'hɛn-, bu nu 'a mu -haande -mɔ, ε kɔ, bu nu-o -we, ba kɔ kɩbɔwɛenle.

**=Haan-tebli -mu', -Yusu nu 'a nyibli -mu',
-v nɩ 'li Koletidɔ 'kwli -mɔ**

⁴'N yi -nyi Nyɩsua 'wio 'a -ne ti, 'ki 'v 'aan -ta', -ε nu-o, ε nu 'a mu =haande -mɔ, -te a kɔ -Yusu 'Klɩsu 'hɛn-, a -mɔε a -ti. ⁵-Te a kɔ-ɔ 'hɛn-, a -mɔε, ε nɔ- kɔ -ti, Nyɩsua 'ε -nyi 'a mu 'kli a gblegble. E nɔ- nu-o, 'a yi -ti a -tɛɛ, 'a kɔ 'kli, 'ki ba lee -ti a -tɛɛ a 'mu nyibli le. ⁶Ke- ε ni 'mu, -ε nu-o, ti -mu' -kɔ 'yri -a lee la 'a mu -Yusu 'Klɩsu a -ti, a 'ble-e kɔa -tɛɛ, 'ki 'li 'aan =wli ki. ⁷E nɔ- nu-o, 'kli a pepe, Nyɩsua yi nyibli -nyi, 'ε =ce, 'ki 'v 'a mu -mɔ, 'a mu -mu', -v yi ti -mu' -ple, -aan Kɔkɔnyɔ -Yusu 'Klɩsu di ya. ⁸Nyɩsua, nɔ- di-e nu, a 'mu 'kli ki ni diaki, 'ki ba na -tɛɛ, 'ki 'v Nyɩsua a 'hru wɔn, -ε di-e nu, -nyrɔwɔ Kɔkɔnyɔ -Yusu 'Klɩsu di ya, -bati -mu', Nyɩsua di nyibli le -puv -ni, ε 'ni -ha 'a mu kɩb. ⁹Ke- ε ni 'mu, -ε nu-o, Nyɩsua a =gbetu, ε nɔ- da

'a mu, 'ki a ko -Yusu 'Klusu 'huen-, -ε mo -aan Kukonyo,
a 'mu -mυε, 'ti- Nyisua a 'mu, 'bu hla -ti, ε ni-e ni.

**-Yusu a nyibli -mu',
-v ni 'li Koletiduo 'kwli, v -gla ni**

10'Na 'diayuv -na, 'n nyee ne 'a mu le, 'ki 'li -aan Kukonyo
-Yusu 'Klusu a 'nyre 'kwli, -tiol'e'bube 'ni 'nu 'li 'a mu 'nyi,
kee, 'ba yi de 'lu -mo le ni -hie, -ε -bi win a le'winwinle
bu ni 'li 'a mu 'nyi. 11'Diayuv -na, 'ni yi 'puple le ni ni,
ε -hen 'nyre, -ε mo, nyibli -hon 'li nyiblo -mu', -ε mo Kloe
-mo, 'v lee 'mu, -ε mo, 'blini ni 'li 'a mu 'nyi. 12-Ti 'n -hve
-bu lee ne 'a mu, ε no- -bu: -Tiol'e'bube ni 'li 'a mu 'nyi.
-U -bi wen 'ni, v mo mo Povu a nyibli -nu, -v -bi wen 'ni,
v mo Apovsi a nyibli -nu, -v -bi 'v ni 'v, 'v pi le, v mo Piel
a nyibli, -v -bi wen 'ni, v mo -Yusu 'Klusu a nyibli -nu.
13De a 'mu, a ni, ε 'wi -te -Yusu 'Klusu 'ye ni 'be wen -tu le.
ε 'yi mo Povu 'pa-, v 'yi 'v 'mu tugbe* 'yie -ko ni, 'ki 'mu
'v 'aan -ta' 'kov -ni. 'Ya 'v 'lu de, ε 'yi mo Povu a 'nyre 'kwli
'pa-, v 'yi 'li 'a mu 'nie* 'lu le -pυv -ni.

14'N yi -nyi Nyisua 'wio, -te 'n -nu, 'ni yi 'aan 'ye -du 'nie
'lu -pu, 'bu 'yi Klipusi ko Gayusi 'huen- 'pa-. 15'A -ti,
ε 'yi nyiblo -du -ko, -bu di-e hla, -ε mo, 'ki 'li 'na 'nyre 'kwli,
'ki 'n pυv 'li 'a mu 'nie 'lu, -ε di-e nu, a 'mu 'na -nagbopv
-he. 16De gbe mi wen 'mu -mo -hru mo, ε no- mo, 'n pu
Sefanasi ko 'a 'dukuε 'huen- 'nie 'lu -we. Kuε 'ki 'v bu de,
'ni pu nyiblo -bi 'nie 'lu, 'a -ti 'ni -bi-e li 'mu 'kwli.
17-Yusu 'Klusu 'yi 'mu -lee -ni, 'ki -bu pu nyibli 'nie 'lu le,
kee, ε lee 'mu ni, 'ki -bu pu nyibli 'a -haantitie. 'Bu mo,
'ni yi 'a -haantitie a 'mu ni pi, 'ni -nu-o li-ti -tonyibli a -to
'kwli, -ε di-e nu, 'kokuε -mu', ε 'ku, 'ki 'v tugbe 'yie, ε 'ni -ha
dadu' pa, keε, nyibli 'mu-v le yru -tεε.

-Yusu tue ne -a mu Nyisua a 'kl, ko 'a -to 'huen-

18Win -mu', -ε hle-ε, -ε mo, -Yusu 'Klusu 'kov 'v tugbe*
'yie, ε 'ni -da-a li -dedede, 'ki 'li nyibli -mu', -v di 'wan 'yi
ki, -v di 'li na -mu' 'nyi mu, -ε 'ye ni jre yruyru. Kee, -a mu
-bu, Nyisua we, -a yi-e ni, -ε mo, win a 'mu, ε no- tue nyibli
Nyisua a 'klukunuu. 19-A yi de a 'mu ni, -ε nu-o, ke- v nu la
'a 'cicru, 'ki 'li Nyisua a 'cien 'kwli, -ε mo:

«Nyisva wen 'ni:

'N di -we =tɔkɔnyɔ a =tɔ bu,

'mu=v ki -hia -ni pɛpɛ.»

20-Tɛ ɛ ni 'mu lɛ a -ti, -ɛ -bi 'klɔ -bu a =tɔkɔnyɔ, kɔ tetɛtɔnyɔ*, kɔ 'criɛn.yinyɔ 'hɛn-, 'waa pɛpɛ a 'mu, 'waa =tɔ 'ni -da=a li =dedede, 'ki 'li Nyisva 'yi. 'ɛ mɔ =han-ti, Nyisva tɔɔ =nɛ -a mu ni, -ɛ mɔ, 'klɔ -bu ki a nyibli a =tɔ 'ni -da=a li =dedede. 21'Klɔ -bu a =tɔkɔnyɔ, v 'ye -tɛbli -mu' ni, Nyisva -nu, 'ki 'li 'a =tɔ 'kwli. Kɛɛ, v 'yɪ-t -yru. Bu 'yɪ Nyisva a 'mu -yru, ɛ nɔ- kɔ -ti, Nyisva 'ɛ -yra=a, 'ki bu naa 'li 'a win -mu', -a yɪ nyibli lɛ -lee -ni 'kwli, ɛ 'mu nyibli -bu, -v kuo =nɛ =wlv yɪ wa. Kɛɛ, nyibli -bi wen 'ni, win a 'mu, ɛ 'ni -da=a =dedede. 22-Juukɔɛ* -mɔ -bi, v =mɔɛ =wlilekɛɛ-tebli lɛ, -ɛ di=e nu, win -bu, -a -pi, v 'mu=v =wlv yɪ -kuo -ni. Nyibli -mu', -v 'yɪ -Juukɔɛ 'pa-, v -hɛ bu nu 'waa dɪɔnɔ a =tɔ, bu yru Nyisva. 23Kɛɛ, -a mu -mɔ -bi, -Yusu 'Klɪsɔ -mu', v kɔɔ 'v tugbɛ 'yie, ɛ nɔ- kɔ -ti -a nɛ -mɔ lɛ. -Ti a 'mu, -Juukɔɛ 'bu 'win, v pi yru, 'v -wen -a mu yɪ, -ɛ nu=o, v wen 'ni, -a yɪ -hɛɛ Nyisva a -ti lɛ. Nyibli -mu', -v 'yɪ -Juukɔɛ 'pa-, v wen 'ni, ɛ mɔ -ti =nɔ, -ɛ 'yɛ ni da =dedede. 24Kɛɛ, nyibli -mu', Nyisva -ha 'li, 'ki bu -hɛ 'a nyibli, bu mɔ -Juukɔɛ, -hɔv' bu 'yɪ -Juukɔɛ 'pa-, v nu- -mɔ -bi, v yi=e ni, -ɛ mɔ, -Yusu 'Klɪsɔ, nɔ- tɔɛ nɛ -a mu Nyisva a 'klɪkɪnɪnɪ, kɔ 'a =tɔ 'hɛn-. 25-U -bi wen 'ni, de -mu', Nyisva ni, ɛ 'ni -da=a li =dedede, kɛɛ, Nyisva a nunude a 'mu, v pu lɛ, -ɛ 'yɛ ni da =dedede, ɛ -hi 'v 'waa =tɔ a 'mu ni. 'Bu pu lɛ, Nyisva 'yɪ 'klɪ -kɔ, bu kɔ 'a yiyie, -ɛ mɔ, Nyisva bu 'yɪ 'klɪ -kɔ a 'mu, ɛ -hi 'v 'waa -nɛ 'klɪkɪnɪnɪ ni.

26'Diayɪnɔ -na, -ti -bu, 'n mi hla mɔ, ba -hie-e 'lu -mɔ lɛ: 'A mu -mu', Nyisva -da, 'ki -bu -hɛ 'a nyibli, nyibliɔv a 'di -bi a pa 'mu 'li? 'Ki 'li 'a mu 'nyɪ, nyibli -hɔɔhɔ 'yɪ 'li -ni, -bu kɔ =tɔ, 'ki 'li 'klɔ -bu a nyibli 'yi ki, kɔ 'klɪkɪnɪnɪ, kɔ nyibli gbagbi -hɔɔhɔ 'yɪ 'li 'a mu 'nyɪ -ni -wɛ. 27Kɛɛ, nyibli -bu, 'klɔ -bu ki a nyibli pu lɛ, -v 'yɪ =tɔ -kɔ, nu- Nyisva -ha 'li, 'ki bu -hɛ 'a nyibli. Kɛ- ɛ -nu, -ɛ di=e nu, ɛ 'mu 'klɔ -bu a =tɔkɔnyɔ -tɔ -nuu -ni. Nyibli -bu, 'klɔ -bu ki a nyibli pu lɛ, -v 'yɪ 'klɪ ki -ni, nu- Nyisva -ha 'li, -ɛ di=e nu, ɛ 'mu 'klɔ -bu ki a 'klɪkɪnɪnɪ -tɔ -nuu -ni. 28Nyibli -mu', v 'yɛ ni daa nyibli =ɔv, ɛ kɔ, v yraa -ni, nu- Nyisva -ha 'li,

-ε di-e nu, ε 'mv 'klɔ -bu a nyibli gbagbu bu -we. 29 De a 'mv a -ti, ε 'yi nyiblo =du -kɔ, -bu pu 'a dɔnu a -pli, 'ki 'v Nyɪsua ye'. 30 Nyɪsua, ε nɔ- nu-o, -a kɔ -Yusu 'Klɪsɪ 'hɛn-, =a -mɛ. Ε ni -do a 'mv, ε nɔ- nu-o, -Yusu 'Klɪsɪ 'ε tɔɔ ne -a mv 'a =tɔ. 'Ki 'li -Yusu 'Klɪsɪ 'li, 'ki Nyɪsua naa 'li, 'ε 'sii 'v -a mv yi, 'ki 'v 'a dɔnu ye', 'ε nu-o, =a -he nyibli -mv', -v kɔ 'klɔ -kwɛε =ne ki, 'ε =gble -a mv, 'ki 'v de 'kuku* -mɔ. 31 'A -ti, -te v nu la 'a 'ciɾu, 'ki 'li Nyɪsuacɾɛn 'kwli, ε nɔ- -bu: «Nyiblo -mv', -ε -hɛε -bu pu -pli, de -mv', Kɔkɔnyɔ Nyɪsua -nu, ε ni -do, nɔ- kɔ -pli bu pu.»

-Yusu a 'kuku-ti, nɔ- Pɔlv ne la -mɔ le

2 1'Diayɪv -na, ti -mv', -ε kɔ 'yri 'n di la 'li 'a mv -mɔ, -ε di-e nu, 'mv la 'a mv Nyɪsua a -ti -mv' -tɔɔ -ni, -ε -hli la nyibli 'yi ki, 'ti- Nyɪsua tɔɔ -a mv, ti a 'mv 'yri, 'ni -pu=v la 'bliwin 'yakli, mɔ, Nyɪsua a -ti, 'n tɛ la -ni, 'ni -nu-o la li-t -tonyibli a =tɔ 'kwli, 'aan =wli 'ni =ha-a 'ye, -ε mɔ, 'n yi 'plɛɛ. 2 Kεε, 'ti- 'mv la 'li 'a mv -mɔ di, 'n pu la 'li-t ni, 'ki =bu hla la -Yusu 'Klɪsɪ ni -do a -ti, ti ni -tie -mv', 'n di la 'li 'a mv 'nyi -hii -ni. Seyi-seyi 'a 'kɔkɔv ni -do -mv', ε 'kɔv 'v tugbe* 'yie, ε nɔ- kɔ -ti 'n di 'a mv -lee -ni. 3-Tε 'n ni la 'li 'a mv 'nyi, 'n 'yi la 'kli -kɔ, 'n yi pie la huannu dtaki. 4-Tε 'n yi la 'a mv Nyɪsua a -ti ni -lee -ni, 'ni -nu-o la li-t -tonyibli a =tɔ 'kwli. Kεε, Nyɪsua a -Hihiu*, nɔ- -tɔɔ ne 'a mɔ=ɔ, 'ki 'li Nyɪsua a 'kli 'kwli, -ε mɔ, Nyɪsua a -ti -mv', 'n ne la -mɔ le, ε mɔ -ti a -tεε =nɔ. 5-Tε a 'ye la Nyɪsua a 'kli a kinɪni, ε nɔ- kɔ -ti, 'a kuo la -Yusu =wlv yi. Ε 'yi -tonyibli a =tɔ 'pa-, ε 'yi-t -nu, a 'yi-t =wlv yi -kuo -ni.

Nyɪsua a -tɔ

6 Ε mɔ =han-ti, nyibli -mv', -v yru Nyɪsua a -ti' le -tεε, 'bu mɔ, 'ni yi 'li =nv -mɔ ni -hlee -ni, 'n tɛ =nv ni, 'ki 'li =tɔ 'kwli, kεε, =tɔdu a 'mv, ε 'yi 'klɔ -bu ki a nyibli a =tɔ 'pa-. Mɔ, ε 'yi 'klɔ -bu ki a nyibli gbagbu a =tɔ 'pa- -we. Nyibli a 'mv, v di bu 'ni -we. 7=Tɔdu -bu, -kɔti 'n hɛ, ε nɔ- mɔ Nyɪsua a -tɔ. =Tɔ a 'mv, ε -hli la nyibli 'yi ki, ti -hi la a ti 'yri, kεε, -te ti ne -bu, Nyɪsua tɔɔ ne -a mɔ=ɔ ni. Ti -mv' -kɔ 'yri ε 'ye la 'klɔ ni ni, ε -hie la =tɔdu a 'mv 'a -ti 'lu -mɔ le, ε 'mv 'li-t 'kwli -naa -ni, ε 'mv -a mv wa, -ε di-e nu,

ε κῶ -a mu 'huen-, -a 'mu 'li 'a -ti a 'yi'bubua 'kwli ni. 8'Kti 'li 'klo -bu a nyibli gbagbu 'nyi, nyiblo gbagbu =du 'yi =to a 'mu le -yru. 'Bu mo, 'bu yru wen =to a 'mu le, υ 'yi wen 'li-ti 'li -we, bu koo wen 'υ -aan Kukonyo tugbe* 'yie, -ε mo Kukonyo -mu', -koti a 'yi'bubua. 9De -mu', Nyisua -nu, ε 'wi- de -mu', υ 'cru la 'li Nyisvacrien 'kwli yi, -ε mo:

«De -mu', -tonyibli a 'yie 'yi -huan ni 'ye,
 ko, de -mu', 'waa nu 'yi -huan ni 'win,
 ko de -mu', υ 'yi -huan 'lu -mo le ni -hie,
 de a 'mu, ε no- Nyisua -we -mo,
 'ki 'υ nyibli -mu', -υ nue =ne -mo.»

10'Kti 'li 'a -Hihui* a 'kli 'kwli, 'ki ε naa 'li, 'ε to ne -a mu -huhlidi a 'mu. Nyisua a -Hihui yi -tebli a pepe a 'ma ni, ko, Nyisua a 'lule-hihie -mu', -ε hlo 'kwli bu, 'ε yi-e -we. 11=Bu pu=υ -tonyiblo a -hihii a de yi: De -mu', -na 'buhian a -hihii yi 'lu -mo le -hie, =yi-ti -yi. Ε ni -do, ε no- yi-e. De ni -do a 'mu, no- ε -mo, 'ki 'υ Nyisua a -Hihui -mo. Nyisua a -Hihui ni -do, no- yi de -mu', Nyisua a 'mumu, ε yi 'lu -mo le -hie. 12-A mu -mo -bi, Nyisua a -Hihui -mu', ε -nyi -a mu, ε 'yi 'li 'klo -bu a -tonyibli -mo -hon. Nyisua a -gbetu, no- -nyi -a mo=υ, -ε di-e nu, =haan-tebli -mu', ε nu -a mu -mo, -a 'mu=υ le yru. 13'Bu mo, -tebli a 'mu, =ba yi-ti nyibli kle ni -huhie -ni, -a 'ni -nu=ο 'li-ti -tonyibli a =to 'kwli, keε, 'ki -aan pupwin -huen 'li Nyisua a -Hihui -mo. -E -bi Nyisua a -ti a -tee -mu', 'a -Hihui tue ne -a mu, no- -a -huhie nyibli -mu' kle, -υ ko ke' Nyisua a -Hihui a 'mu, ε ni 'υ.

14Nyiblo 'bu ni 'υ, Nyisua a -Hihui 'bu 'yi 'υ=υ ke' -ni, -ε -bi -ti a -tee -mu', Nyisua a -Hihui tue =ne, nyiblo a 'mu, ε 'yi 'li-ti 'li -we, bu yru=ο le. 'Kti 'li nyiblo a 'mu 'yi, -ti a 'mu, ε mo buba-ti =no. Ε 'yi 'li 'a leyuyruo 'li -we, -ε nu=ο, Nyisua a -Hihui ni -do, no- ni=e, =a yru=e le. 15Nyiblo 'bu ni 'υ, Nyisua a -Hihui 'bu ni 'υ=υ ke', ε no- -we 'li, -bu yi -tebli a pepe a 'yile'jira. Keε, nyiblo -mu', -ε ko ke' Nyisua a -Hihui 'yi 'υ -ni, ε 'yi 'li-ti 'li -we, bu 'jra nyiblo a 'mu, 'a nunu-tebli 'yi le. 16Ε mo =han-ti, υ 'cru la 'li-ti Nyisvacrien 'kwli. -Ti a 'mu, ε no- -bu:

«Ε 'yi nyiblo =du -ko, -bu yi de -mu',
 Kukonyo Nyisua yi 'lu -mo le -hie.
 Nyiblo =du 'yi 'li 'a =to'pupu -we.»

Ke- v nu la 'a 'ciaru. -A mu -mo -bi, -v ko ke' Nyisva a -Hihiu nu 'v, de -mu', -Yusu 'Klisu yi 'lu -mo le -hie, no- -a yi 'lu -mo le -hie -we.

**Polu ko Apolosi 'huen,
v mo Nyisva a -kvannunyibli -nu**

3 ¹Diayuvu -na, -te 'n nu la 'li 'a mu -mo, 'n 'yi la 'li 'aan -mohleele 'li -we, =wi yi, -te -mu', v ni 'li nyibli -mu', -v ko ke' Nyisva a -Hihiu* nu 'v a -mohleele. Kee, 'n yi hlee la 'li 'a mu -mo, =wi yi -te v ni 'li 'klɔ -bu a nyibli a -mohleele, -v yi 'waa dɔnu a 'lule-hihie =wien le kue, -koti a 'wi la 'yonu =pli yi, 'ki 'v -Yusu 'Klisu a 'hru wɔn. ²Yi-he-tebli nu -do -mu', -v 'yi la 'mu -kla, no- 'n tue la 'a mu. 'N 'ye la 'a mu -tebli 'yakli nu -tue -ni, -koti a 'yi la 'li 'a leyuyruo 'li -we. A 'wi la 'yonu =pli yi, -v 'tue 'nyee, -v 'ye 'li diide 'yakla a didie nu -we. Kue la 'li ti a 'mu 'yie bu, -bu ye -nyrɔwɔ -bu ki, a 'tue 'wi 'yonu =pli yi, -v 'ye 'li nyi'ka a diide a didie nu -we, ³-ε nu-o, a 'tue 'wi 'klɔ -bu a nyibli yi, -v yi 'waa dɔnu a 'lule-hihie =wien le kue, 'a -tutui ca -mo, 'blini 'ε nu 'li 'a mu 'nyi. 'Bu mo, 'bu nu 'mu le, -ε -bi a 'tue 'wi 'klɔ -bu a nyibli yi, -v yi 'waa dɔnu a 'lule-hihie =wien le kue. 'E mo =han-ti, -te 'waa nunuɔmli nu 'mu, ke- 'aan -ne nu 'mu. ⁴'Ki 'li 'a mu 'nyi, 'bu mo, nyibli -bi 'bu yi le nu pi, 'mo Polu, v mo 'na nyibli =nu, -v -bi 'bu yi le nu pi, v mo Apolosi a nyibli =nu, -ε -bi a 'wi- nyibli -mu' yi, Nyisva a -Hihiu 'yi 'v ke' -ni.

⁵Nyiblo a 'di -bi -mo Apolosi 'li? Nyiblo a 'di -bi -mo Polu 'li? -A mu nu 'huen a 'mu, -a mo Nyisva a -kvannunyibli =nu, Nyisva lee la 'li 'a mu -mo, 'ki -ba pu 'a mu -Yusu 'Klisu a -haantitie, -ε di-e nu, a 'mu=v =wɔ yi -kuo -ni. -Kuan -mu', Nyisva -nyi -a mu, ε no- -a ni. ⁶'Mo Polu, 'mo =tu Nyisva a -ti a -molenuna -wlu, 'ki 'li 'a mu 'nyi. 'N 'wi- tonyiblo -mu' yi, -ε yi -tebli 'dɔ; Apolosi -mo -bi, 'ε gba -kuan a 'mu 'lu -mo. E 'wi- nyiblo -mu' yi, -ε 'wlee 'dudɔ-tebli 'nie le. Kee, Nyisva, no- nu-o, -kuan a 'mu, 'ε nyra 'lu yi bu -tee. E 'wi yi, ε no- nu-o, 'dudɔ-tebli a 'mu, 'ε =ga -tee. ⁷'A -ti, nyiblo -bu, -ε yi -tebli 'dɔ, ε ko nyiblo -bu, -ε 'wle=ε 'nie le, v 'ni -nu-o li de gbagbu =dɔ. Kee, Nyisva -bu, -ε ni-e, 'ε yi =ga, ε no- ni de gbagbu. E no- ni-e, 'aan =wɔ a yikuole,

'e yi kle -bii -ni. 8'A -tu o, nyiblo -bu, -e 'dve -tebli, ko nyiblo -bu, -e 'wle=e 'nie le 'huen-, nyiblo =du 'yi 'v 'a 'bhtian 'lu yi -ni. U mo de ni -do. U ni 'huen a 'mu, Nyisua, no- di 'waa 'wio bu pu, =wi yi, -te v nu -kuan a nunuo.

9'A -ti, 'n ko Apolosi 'huen-, -a bibi ki, =a ni Nyisua a -kuan. 'A mu -mo -bi, a 'wi- -ci yi, Nyisua yi -ci. A 'wi- 'kayu yi -we, Nyisua pi. 10Nyisua -nyi 'mu 'ki, 'ni -tu -kuan -wlu, 'ki 'li 'a mu -mo. 'N 'wi la 'kayuponyo yi, -e yi 'kayo a blepale, 'ni pu 'kayu ble -tee, 'ti- nyiblo -bi 'e di-e pu mo. 'A -ne nyiblo -di 'kayu pu, bu =tu -kuan 'yie, -e di-e nu, e 'mu 'kayu a 'mu pu -tee. 11Nyisua, no- =tu 'v -Yusu 'Kisu bu, -e di-e nu, e 'mu 'kayu a 'mu, 'a -wlubude' pa. Nyiblo =du 'yi 'li-ti 'li -we, bu pu 'li -wlubude yrayru =du 'li de. 12'Ki 'v 'kayu a -wlubude a 'mu ki, v -we 'li bu nu 'kayupu-tebli a gblegble ni, bu pu 'kayu ni. -U -bi ni -golu, -v -bi 'v ni 'sroba, -v -bi 'v ni yinohi. Kee, -v -bi ni ti, -v -bi 'v ni -piti, -v -bi 'v ni -kubu -gbugbli. 13-Nyrōwo -ko 'kwli Nyisua di 'v nyibli -bati le -puu -ni, 'ki 'a -ne nyiblo =du a -kuan di 'v pepe -bii -ni, -e nu=o, -nyrōwo a 'mu 'kwli, Nyisua ko bu pu 'li 'a -ne nyiblo a 'kayupu-tebli na 'nyi, -e di-e nu, e 'mu=v 'ye, 'bu mo yinō-kuan. 14'Bu mo, -ne 'kayu -mu', -di pu, 'bu 'yi -wln†, -e -bi Nyisua di -nyi -mu 'wio. 15Kee, -ne 'kayu 'bu -wln, -e -bi Nyisua 'yi 'li-ti 'li -we, bu -nyi -mu 'wio. E mo =han-ti, e di -mu 'ni wa, kee, e hie wen 'v de gbe, na 'mu wen -mu le hien.

16'Bi a yi-e ni, -e mo, 'a mu -Yusu a nyibli, a 'wi- 'kayu yi, -e ko bu Nyisua 'ti 'li, 'a yi-e -we, -e mo, Nyisua a -Hihiu ni 'v 'a mu ke'. 17'Bu mo, nyiblo 'bu 'wla 'kayu a 'mu, nyiblo a 'mu, Nyisua di-e 'ni 'la -we, -e nu=o, Nyisua no- ko 'kayu a 'mu.

18Nyiblo =du 'ni 'kaa 'li 'a dōnu. 'Ki 'li 'a mu 'nyi, nyiblo 'bu pu le, e ko =to, =wi yi 'klo -bu a nyibli, -e -bi bu 'wi- nyiblo -mu' yi, -e ba, -e di-e nu, e 'mu =haan-tōkonyo' pa. 19'Ni yi win a puppu le ni ni, e 'wi yi, -tebli -mu', -e ko ki 'klo a nyibli pu le, v ko 'v =to, e 'ni -da-a li =dedede, 'ki 'li Nyisua 'yi. E mo =han-ti, 'v 'cru 'li-ti Nyisvacrien 'kwli, -e mo: «Gblagblukonyo a =to 'kwli, 'ki Nyisua nee 'li, 'e kwle =nu.»

†3.14 e =hen 'nyre, -na Nyisua a -kuan 'bu nu -tee

20 U 'cru-ti ni -we, -e mo: «Kukonyo Nyisua yi -tokonyo a 'lule-hihie ni, 'e yi-e -we, -e mo, e 'ni -da-a li -dedede.»
 21 A -ti, 'n yi 'a mu 'ni -lee -ni, a 'ni 'puu 'li nyiblo -du a -pli, a 'ni -ha le pu, -e mo, 'a mu -mo 'a nyibli. Ba ko 'a yiyie, -e mo, a ko -tebli a pepe ni, 'a ko nyibli a pepe -we.
 22 Mo Pulu, ko Apolosi, ko Pielu 'huen-, -a mu -mo 'aan nyibli, -a mo 'aan -heenyu. Mo, 'ko, ko -huhluu, ko 'kukuu 'huen-, ko ti -bu 'yi a -tebli, ko -nyu a -tebli, 'a mu ko -nu -we.
 23 A mu -mo -bi, -Yusu 'Kisu, e no- ni 'u 'a mu 'lu yi, Nyisua 'e ni 'u -Yusu 'Kisu 'lu yi.

A 'ni 'puu 'li 'aan dionu a -pli

4 ¹Ba ko 'a yiyie, -a mu -Yusu 'Kisu a -mōnanyu*, -a mo 'a -kuannunyibli -nu, Nyisua 'e too ne -a mu -ti a -tee -mu', -e -hli la nyibli 'yi ki, 'e lee ne -a mu, 'ki ba too -ne nyibli. ²-A yi-e ni, -e mo, -kuannunyō -mu', u -nyi -kuande, de 'a nyiblo gbagbu -hwe-e, e no- mo bu =tu -kuande a 'mu 'yie -tee. ³Mo -bi, -bu mo -haan-kuannunyō, mo, -bu 'yi -haan-kuannunyō 'pa-, e 'yi 'a mu 'pa-, a 'ni -hla-a li-ti ni. 'Ye =bu 'na 'mumu a 'mu -bu, 'n 'yi 'li 'a hihla 'li -we. ⁴'Na =wlu 'ni -yee-e 'mu -ti. Kee, de a 'mu, e 'yi 'nyre =hen, -e mo, 'n 'yi de 'kuku =du -nu. E 'yi 'mo 'pa-, 'ni 'be-e li 'na dionu a -bati. Kukonyo Nyisua, no- di-e 'be. ⁵A -ti o, a 'ni 'bee 'li -u -bi a -bati, a 'ni 'hlaa 'li-ti, 'bu mo, nyiblo 'bu nu -kuan -tee, ko, 'bu 'yi-ti -nu -tee. Kee, ba -ple -nyrowo -mu', Nyisua wa 'nyre. -Nyrowo -mu', -e ko 'kwli Kukonyo -Yusu di di, -tebli a pepe, -e -hli, 'ki 'li halo 'nyi, e di pu-u pepe', 'ye =bu -tebli a 'mu, e -hli 'li -tonyibli a =wli ki. -Nyrowo a 'mu, 'ki Nyisua di 'u nyibli 'nyre le -puu -ni, =wli yi, -te u nu -kuan a nunuo.

⁶Diayinu -na, Apolosi ko 'mu 'huen- a -ti 'n hle, -e di-e nu, 'mu 'a mu de -too -ni. 'N -hwe-e ni, ba na yunohru -mu', -koti 'u 'cru 'li Nyisuaerien 'kwli. A 'ni 'puu 'li 'aan tokonyo -bi a -pli, 'ti- a 'ni 'yraa 'li -u -bi. ⁷-Mo -mu', de- ko -ti =ni yi-ti 'lu -mo le -hie, -e mo, -mo ni 'u -na 'bio -bi 'lu yi 'li? =Bi =yi-ti -yi, -e mo, 'a -ne de, -ko, Nyisua, no- nyi -mo-o. -Te e mo Nyisua, -e -nyi -mo-o, 'a -ti, =ni 'puu 'li -na dionu a -pli. =Ni yi -na dionu a -pli ni pu, -e -bi e =hen 'nyre, -e mo, e 'yi Nyisua 'pa-, e 'yi -mo-o -nyi.

8 Ɛ 'wɪ yɪ, a yɪ -hie=e 'lu -mɔ ɛ, -ɛ mɔ, -tɛblɪ a pɛpɛ -mʊ', Nyɪsua yɪ nyibli -nyɪ, a kɔɔ nɪ. A 'nɪ -hva=a 'kɪ =dedede, a =cɛɛ 'v yɪ, 'kɪ 'v Nyɪsua a 'hru wɔn. A wɛn 'nɪ, 'aan pɛpɛ, a mɔ nyibli gbagbɪ, 'kɪ 'v Nyɪsua a 'hru wɔn. Kɛɛ, -a mʊ -mɔ -bɪ, -a 'yɪ nyibli gbagbɪ 'pa-. 'N -hʋɛ wɛn=ɛ nɪ, 'kɪ ba mɔ wɛn -tɛɛ a nyibli gbagbɪ, -ɛ di=e nu, a kɔ -a mʊ 'hʋɛn-, -aan pɛpɛ, -a 'mʊ nyibligbagbɪde nu, 'kɪ 'v Nyɪsua a 'hru wɔn. 9-A mʊ -Yusu 'Kɪsʊ a -mɔnanyʊ, 'kɪ 'lɪ nyibli -bɪ 'yɪ, Nyɪsua nu=ɔ nɪ, -a nɪ 'lɪ nyibli a pɛpɛ bʊ, -a 'wɪ- nyibli -mʊ', -bati -klɔ, v mi 'la mɔ yɪ, 'tɪ- 'klɔ -bʊ a nyibli kɔ Nyɪsua a lɛlɛnyʊ* 'hʋɛn-, 'v yɪ -a mʊ -ta -mɔ 'yɛ. 10'Kɪ 'lɪ 'klɔ a nyibli 'yɪ, -a mɔ bubanyibli =nɔ, -tɛ -a nɛ -Yusu a -tɪ -mɔ ɛ a -tɪ. 'A mʊ -mɔ -bɪ, a wɛn 'nɪ, a kɔ =tɔ, -ɛ nu=ɔ, a kɔ -Yusu 'Kɪsʊ 'hʋɛn-, a -mʊɛ nɪ. 'Kɪ 'lɪ 'klɔ a nyibli 'yɪ, -a 'yɪ 'klɪ =dʊ -kɔ. Kɛɛ, 'a mʊ -mɔ -bɪ, a wɛn 'nɪ, a kɔ 'klɪ. Nyibli yraa nɛ -a mʊ nɪ. Kɛɛ, 'a mʊ -mɔ -bɪ, v =tʊɪ 'v 'a mʊ nɪ. 11Kʋɛ la 'lɪ bʊ, -bʊ yɛ ti -bʊ kɪ, 'kanʊ kɔ 'nie'nato 'hʋɛn-, v ni -a mʊ nɪ. -A 'yɪ =haanwlawlɪ -kɔ, nyibli 'v yɪ -a mʊ bɪ, =a 'yɪ bunulɛ -kɔ, 12-a ni -aan dɔnʊ a dabʊ, =a ni -kʋan, -ɛ di=e nu, -a 'mʊ de di. Nyibli 'bʊ yɪ -a mʊ nɪ -tapʊ -nɪ, -ɛ -bɪ -a de Nyɪsua, 'kɪ bʊ nu =nʊ =haandɛ -mɔ. 'Bʊ yɪ -a mʊ =hʋɛn nɪ =tʊɪ, -a ni gbee, =a kʋɛ =wɔ a 'lɪla. 13'Bʊ yɪ -a mʊ 'tant nɪ =tʊɪ, -ɛ -bɪ -a ni =wɔ 'yɔpɔ, =a yɪ 'lɪ =nʊ -mɔ -hlee -nɪ. Kʋɛ la 'lɪ bʊ, -bʊ yɛ ti -bʊ kɪ, 'kɪ 'lɪ 'klɔ a nyibli 'yɪ, -a mɔ nyibli =nɔ, -v 'yɪ gbaalɛ -kɔ, -v 'wɪ- kuɛtɪ yɪ, v -hɛ ɛ, 'tɪ- v pɪ 'wan.

14-Tɪ -bʊ, 'n yɪ 'cɪɪ, ɛ 'yɪ =bɪ 'mʊ 'a mʊ -tʊɪ -nuu -nɪ a -tɪ. Kɛɛ, 'nɪ yɪ 'cɪɪɪ ɛ nɪ ni, ɛ 'wɪ yɪ, 'mʊ 'a mʊ =tɔ' pʊ a -tɪ =nɔ, -kɔtɪ 'a mʊ -mɔ 'na nʋeyonʊ. 15'Yɛ =bʊ a kɔ nyibli -hʊhʊɪ -bɪ, -v tʋɛ nɛ 'a mʊ -Yusu 'Kɪsʊ a -tɪ, a kɔ 'bat nɪ -do. 'Mɔ -mɔ 'aan 'bat, -ɛ nu=ɔ, 'mɔ -pʊ 'a mʊ -Yusu a =haantitɛ, 'tɪ- 'a kʋo =nɛ =wɔ yɪ. 16'N nyɛɛ nɛ 'a mʊ ɛ, -tɛ 'n mɔ 'aan 'bat, 'a -tɪ, ba -ha 'lɪ 'na =pɪ ɛ. 17Kɛ- 'n -hʋɛ ba nu nɪna. Ɛ nɔ- kɔ -tɪ, 'nɪ yɛ 'a mʊ Timote yɪ. Timote a 'mʊ, 'mɔ pʊ=v -Yusu a =haantitɛ, 'tɪ- 'ɛ kʋo =nɛ =wɔ yɪ. Ɛ nɔ- mɔ 'na =wɔ a nyiblo. Ɛ 'sɪɪ 'v yɪ, 'kɪ 'v Kʋkɔnyɔ -Yusu a 'hru wɔn. Ɛ nɔ- 'n yɪ 'lɪ 'a mʊ -mɔ tɛ, ɛ 'mʊ 'a mʊ -tɔɔ -nɪ de, -tɛ 'n ni nɪna, 'kɪ 'v -Yusu 'Kɪsʊ a 'hru wɔn. -Tɛ ɛ di 'aan tɔɔɛ nu, kɛ- nɪ -do 'n ni -Yusu a nyibli a tɔɔɛ,

'ki 'v 'a -ne -tite =du, -e di-e nu, -te 'n ni nina, v 'mu nina le nu -we.

18'Ki 'li 'a mu 'nyi, nyibli -bi ni 'li, 'v 'yee 'li 'waa dɔnu, -e nu-o, v wen 'ni, huannu ni 'mu ni, 'ki -bu di 'li 'a mu -mɔ. 19Kee, -aan Kukɔnyɔ 'bu wen-e ki, 'n 'tite di 'li 'a mu -mɔ ni. 'Bu mɔ, 'ni nyre 'li 'a mu -mɔ, nyibli a 'mu, -v 'yee 'li 'waa dɔnu 'li, 'n kɔ -bu 'ye -nu, 'ti- 'bu mɔ, 'bu yi win le ni pi dadu, e kɔ, 'bu mɔ, Nyɔsua a 'kli 'bu ni 'li -nu 'li, 'n di-e 'ni yi. 20'Ni yi 'a hihla le ni ni, de e -hen 'nyre, e nɔ- mɔ, 'bu mɔ, Nyɔsua 'bu kɔ nyiblo win ki, 'ki 'li nyiblo a 'mu, 'a nunumli 'kwli, 'ki -yrui 'li- 'li, -e mɔ, Nyɔsua kɔ -ne win ki. E 'yi 'li 'a pupwin 'kwli 'pa-, =ni -yru-o 'li- 'li.

21Ba lee 'mu, de 'aan =wli -hue. =Bi 'ni yi 'li ni di, =bu ya -ɲe, 'mu 'li 'a mu le -ha, -v'v-, -bu ya =wlv 'yɔɔ, 'ki 'li nvele 'kwli, -te a di 'aan =wli 'ci- 'ni a -ti?

Nyiblo 'bu nu -wlawli, ba -ha 'li- 'li 'a mu 'nyi

5 1'Ya 'v 'lu de, -ti 'n yi 'win ti a pepe, 'ki 'v 'a mu ki, e nɔ- mɔ, nyibli ni 'li 'a mu 'nyi, 'v ni -wlawli. Mɔ, nyibli -mu', -v 'yi Nyɔsua -yi, yinyrededv a 'mu, v 'ni -nu-o li- yruyu. U lee 'mu ni, -e mɔ, 'ki 'li 'a mu 'nyi, nyiblo =du ni 'li, 'e -ha 'a 'bat nuɔba -ji'. 2'Aan de 'kuku* a -ti, a kɔ ba we wen -hien. Kee, 'aan de 'yi 'mu le -ni, 'a pi 'aan dɔnu a -pli. Nyiblo -mu', -e nu de a 'mu, ba -ha 'li- 'li 'aan dɔnu 'nyi. 3'Mɔ -bu, 'n 'yi 'li 'a mu 'nyi -ni. Kee, 'ki 'na =wlv ni 'li 'a mu -mɔ. Nyiblo -mu', -e nu de 'kuku a 'mu, 'n -we 'a -bati a lepule -mɔ, =wi yi 'ni ni wen 'li 'a mu 'nyi, -te -mu', e di wen 'mu ni. 4'Ki 'li -aan Kukɔnyɔ -Yusu 'Klɔs a 'nyre 'kwli, 'ki 'n pu 'li -bati a 'mu 'li. De a kɔ ba nu, e nɔ- mɔ, ba 'kukue le, -e -bi 'ki 'na =wlv di 'li 'a mu 'nyi ni, kɔ, -aan Kukɔnyɔ -Yusu 'Klɔs a 'kli a kinu 'mu -tu kɔ ni -we. 5'Bu mɔ, 'ba 'kukue 'ki le, -e -bi nyiblo a 'mu, ba pu-v Satan* -ji', -e di-e nu, Satan 'mu 'a -plahv 'la, kɔ, -e di-e nu, Nyɔsua 'mu 'a -hihiu wa, -nyrɔwɔ -mu', -aan Kukɔnyɔ -Yusu di ya.

6E 'yi -tee -nu, 'ki ba pu 'aan dɔnu a -pli. =Bi a 'yi- 'yi, -e mɔ, 'fɔɔ a 'yaade 'cimie gbe, nɔ- ni-e, 'fɔɔkuo a pepe 'e 'yee? E -hen 'nyre, de 'kuku 'cimie, nɔ- wle, 'e ni-e, 'aan pepe 'a yi de'kukununyv -he. 7A kɔ ba -ha 'li de 'kuku a 'mu,

-ε 'wɪ- 'flɔɔ a 'yaade yɪ, 'aan dɔɔnu 'nyɪ, -ε di-e nu, a 'mʊ
'v yɪ 'sii -nɪ, ε -hɛn 'nyrɛ, a 'mʊ 'flɔɔkuodu -mʊ' yɪ 'wɪ, 'yaade
'yɪ 'lɪ -mɔ -nɪ. 'N yɪ-e nɪ, -ε mɔ, Nyɪsua nu-o nɪ, 'a -we
'byɪ'siile -mɔ, 'kɪ 'v=v ye', -ε nu-o, -Yusu 'Kɪsʊ 'kʊ nɪ, 'kɪ 'v
'aan -ta'. -Yusu a 'mʊ, ε 'wɪ- 'blayʊ* -mʊ' yɪ, -Juukʊɛ* 'lɛ,
'kɪ 'v -cɔhlɔn* a pipie a -ta', v 'mʊ le'mimle -mʊ', v dɛɛ Pakɪ*
nu. 8'A -tɪ, -aan -teblɪ -hʊn -mʊ', -a ni, -ba hie 'v bu, =wɪ yɪ,
-tɛ -mʊ', -Juukʊɛ ni 'a nunuo, tɪ -mʊ' -kɔ 'yɪ v nii 'v Pakɪ
a le'mimle, 'v yɪ 'flɔɔdu -mʊ' di, -ε kɔ -mɔ 'yaade 'yɪ 'lɪ -nɪ.
'Bʊ mɔ, -aan -teblɪ -hʊn -mʊ', -a ni, =ba hie 'v=v bu,
-ε -bɪ -aan nunukɔ 'sii 'v yɪ, =a -hɛ =haannyibli.

9'Criɛn -mʊ', 'n ya la 'a mʊ yɪ, 'kɪ 'lɪ-tɪ 'kwɪ, 'n hla la 'lɪ-tɪ
nɪ, -ε mɔ, nyibli -mʊ', -v ni -wlawɪ, kɔ 'lawɪ, a kɔ -nʊ
'hʊɛn-, a 'nɪ 'nɪnaa 'lɪ -mɔ. 10'ɛ 'yɪ la nyibli -mʊ', -v 'yɪ -Yusu
a nyibli a -tɪ 'pa-, 'nɪ -hla-a la-a. 'ɛ mɔ =han-tɪ, nyibli -mʊ',
-v ni -wlawɪ kɔ 'lawɪ 'hʊɛn-, kɔ 'waa dɛ -mʊ', -v kɔ ca, kɔ
'waa dɛ -mʊ', -v yɪ 'yɪ, kɔ 'waa dɛ -mʊ', -v dɛ 'kuo*,
nyibliɔ a 'mʊ, nʊ- nɪ 'nɛ- 'klɔ -bʊ kɪ. 'Bʊ mɔ, -Yusu a nyiblo
'bʊ pʊ lɛ, ε 'nɪ -hʊa-a lɪ-tɪ, 'kɪ ε kɔ nyibliɔ a 'mʊ 'hʊɛn-,
bʊ nɪnaa -mɔ, -ε -bɪ -Yusu a nyiblo a 'mʊ, ε kɔ bʊ -hɔn
wen 'nɛ- 'klɔ -bʊ kɪ. 11'Dɛ -mʊ', 'n 'cɪɪ la, 'n 'cɪɪ la-a nɪ, 'kɪ 'v
-Yusu a nyibli a -ta'. 'Bʊ mɔ, nyiblo 'bʊ pʊ lɛ, ε mɔ -Yusu
a nyiblo -nɔ, 'tɪ- 'bʊ yɪ -wlawɪ kɔ 'lawɪ 'hʊɛn- nɪ ni, 'bʊ kɔ
ca, 'bʊ yɪ 'kuo nɪ dɛ, 'bʊ yɪ nyibli a 'nyrɛ yɪ nɪ nyrɛ, 'bʊ yɪ
'a dɔɔnu nɔ a 'nɪna wɔn nɪ -hie -nɪ, 'bʊ yɪ nɪ 'yɪ, ε kɔ 'a mʊ
'hʊɛn-, a 'nɪ 'nɪnaa 'lɪ -mɔ. Mɔ, a kɔ-ɔ 'hʊɛn-, a 'nɪ 'didie 'lɪ
dɛ -mɔ. 12-13Nyibli -mʊ', -v 'yɪ -Yusu a nyibli 'pa-, ε 'yɪ
'na -kʊan 'pa-, 'kɪ -bʊ pʊv -nʊ -bati lɛ. Nyɪsua, nɔ- di -nʊ
-bati lɛ -pʊv -nɪ. 'A mʊ -mɔ -bɪ, nyibli -mʊ', -v kɔ 'a mʊ
'hʊɛn-, -v mɔ -Yusu a nyibli, nʊ- a blɛɛ yɪ, ba pʊv -bati lɛ.
Dɛ -mʊ', Nyɪsua a 'criɛn hɛ, ε nɔ- ba nu. ɛ nɔ- mɔ: «Nyiblo
-mʊ', -ε ni -teblɪ -hʊn, ba -ha 'lɪ-tɪ 'aan dɔɔnu 'nyɪ.»

Nyibli -mʊ', -v 'yɪ Nyɪsua -yɪ,

Nyɪsua a nyibli 'yɪ yɪ -blɛɛ -nɪ, bʊ pʊ -nʊ -hawi

6 'Kɪ 'lɪ 'a mʊ Nyɪsua a nyibli 'nyɪ, nyiblo 'bʊ nu
'a 'bihan dɛ -hʊan -mɔ, a 'yɪ yɪ -blɛɛ -nɪ, ba pʊ
nyibli -mʊ' -v 'yɪ Nyɪsua -yɪ -hawi. Kɛɛ, a kɔ ba pʊ 'aan 'bio
Nyɪsua a nyibli -hawi. 2-Bɪ a 'yɪ-tɪ -yɪ, -ε mɔ, Nyɪsua a nyibli,

nu- di 'klo -bu a nyibli -bati le -puv -ni? 'A -ti, -te a di 'klo -bu a nyibli a pepe -bati le -puv -ni, e nōv 'v le, 'ki ba pu -bati, 'ki 'v -ti -gbati a -ta'. 3-Bi a 'yi-t -yi -we, -e mō, -a mu di Nyisva a lelenyu* -bati le -puv -ni? -Te -a di Nyisva a lelenyu -bati le -puv -ni, 'a -ti, e nōv 'v le, 'ki -ba pu -bati, 'ki 'v 'klo -bu a -tebli a -ta'. 4'A -ti, -ti 'bu bi 'li 'a mu 'nyi, de- kō -ti nyibli -mu', -v 'yi Nyisva -yi, 'a pi -nu -hawi, 'v pu ne 'a mu -bati le 'li? 5-Bi de a 'mu, e 'ni -nuo-o li 'a mu -tu? -Bi 'ki 'li 'a mu 'nyi, -tōkōnyō -du 'yi 'li -ni, -bu kōkua 'aan -ti a 'mu yre. 6Nyibli -mu', -v 'yi -Yusu =wlv yi -kuo -ni, e 'yi -teē -nu, 'ki ba pu -nu 'aan 'bio -Yusu a nyibli a -hawi.

7Hihla-ti 'bu ni 'li 'a mu 'nyi, e -hen 'nyre, a 'ni -na-a li Nyisva a 'hru -mu' -teē. 'Bu mō, nyiblo 'bu nu 'a mu de -huan -mō, 'bu 'yri 'aan de, e nōv 'v le, 'ki ba kō =wlv a 'lila, 'e -hi 'v ba yēē =ne -ti, 'ki 'v nyiblo -bi yi. 8Kee, a 'yi =wlv a 'lila -kō. De a ni, e nō- -mō, a ni -v -bi -tebli -hūn -mō, 'a yi 'waa -tebli 'yri, 'ye -bu v mō 'aan 'bio Nyisva a nyibli. 9A yi-e ni, -e mō, nyibli -mu', -v ni -tebli -hūn le, v 'yi 'li-t 'li -we, bu pa 'li Nyisva a 'klo yrayru -mu', e di nu 'kwli. A 'ni 'kaa 'li 'aan dōnō, ba kō 'a yiyie, -e mō, nyibli -mu', -v ni 'lawlu, kō nyibli -mu', -v kwle -ci, e kō nyibli -mu', -v ni -wlawli, kō, nyibepu -mu', -v ni 'waa 'bio nyibepu nūgbi -mō, nyibli a 'mu, v 'yi 'li-t 'li -we, bu pa 'li Nyisva a 'klo yrayru 'kwli, 10kō, nyibli -mu', -v yi 'yri, v bi 'li yi, nyibli -mu', -v kō ca, 'ki 'v 'waa 'bio a kōkō-tebli a -ta', kō nyibli -mu', -v yi 'waa dōnō nō wlōn -hie -ni, kō, nyibli -mu', -v 'yi 'waa 'bio a 'nyre yi nyre, v kō -balōnyibli 'hūn-, nyiblidu a 'mu, v 'yi 'li-t 'li -we, bu pa 'li Nyisva a 'klo yrayru 'kwli. 11Ti -hi la a ti 'yri, nyibli -bi, 'ki 'li 'a mu 'nyi, v 'cibi la 'v yūnyre-tebli a 'mu, 'a nunuo. Kee, -te ti ne -bu, Nyisva -bu, -a de, 'a -Hihiu* =gble 'a mu ni, 'ki 'v yūnyre-tebli a 'mu a -ta', 'e pu 'a mu 'kūbia ki, -e di-e nu, a 'mu Nyisva a nyibli' pa, 'e nu-o, 'a 'sii 'v yi, 'ki 'v 'a dōnō ye'. Ke- e nu 'a nunuo, -e nu-o, a kuo ne -aan Kōkōnyō -Yusu 'Klisu =wlv yi.

Ba -ha 'aan 'hū, 'ki 'v Nyisva a -ti a 'yi'buale a -ta'

12'Ki 'li 'a mu 'nyi, -v -bi ni 'li, v wen, v kō 'hru, 'ki bu nu 'a -ne =dedede 'waa =wlv -hūē. Iin, e mō =han-ti -nō, keē, e kō nunu-tebli -bi, -e 'ye ni -heē =nu. 'N -we 'li -bu pu wen

le ni, -ε mɔ, 'n kɔ 'hru, 'kɪ -bʊ nu 'a -nɛ -dedede, kɛɛ, 'nɪ -hʊa-a lɪ -bʊ -hɛ 'a -nɛ -dedede a -koyu. 13Kɛ- a pɪ de, -ε mɔ, diide ni 'bʊ ni, 'kɪ 'bʊ 'kwli -mɔ, 'kwli -mɔ -bɪ, 'ɛ ni 'bʊ, 'kɪ 'bʊ diide a -ta'. Iin, ε mɔ -han-tɪ -nɔ, kɛɛ, -nyrɔwɔ di 'bʊ 'nɪ nyre, Nyɪsua 'mʊ didi-teblɪ kɔ 'kwli 'hʊen- bʊ -wɛ, kɛɛ, ε 'yɪ 'nyre -hɛn, -ε mɔ, -aan 'hʊɪ ni 'bʊ ni, 'kɪ 'bʊ 'lawlude a -ta'. ɛ ni 'bʊ ni, 'kɪ 'bʊ Kʊkɔnyɔ -Yusu -mɔ. Kʊkɔnyɔ -Yusu a 'mʊ, ε nɔ- kɔɔ -nɛ win kɪ. 14-Tɛ -aan Kʊkɔnyɔ 'kʊ la, -ε -bɪ Nyɪsua -ha la 'lɪ-tɪ 'kʊkɔnyɪblɪ 'nyɪ, 'ɛ -ha la-a 'kɪ. -A mʊ -mɔ -bɪ, -ba 'kʊ -hʊan, ε kɔ bʊ -ha -hʊan 'lɪ -a mʊ 'kʊkɔnyɪblɪ 'nyɪ, ε 'mʊ -hʊan -a mʊ 'kɪ -ha, 'kɪ 'lɪ 'a 'kɪ 'kwli.

15Ba kɔ 'a yiyie, -ε mɔ, 'cʊɛ 'wɪ- -Yusu a 'hʊɪ yɪ. 'A -tɪ, 'aan 'hʊɪ mɔ -Yusu 'Kɪsʊ a 'hʊɪ a 'kabi -nɔ. ɛ nɔ- kɔ -tɪ, 'n 'yɪ yɪ -bleɛ -nɪ, -bʊ gba -Yusu 'Kɪsʊ a 'hʊɪ a 'kɪbɪa, -bʊ nu-o 'lawlunʊgba a 'hʊɪ a 'kɪbɪa -mɔ. 16Ba kɔ 'a yiyie, -ε mɔ, nyɪblo kɔ 'lawlunʊgba 'hʊen-, 'bʊ pɛ bʊ, -ε -bɪ ε kɔɔ 'hʊen-, ʊ -hɛ -tonyɪblo nɪ -do, -ε nu-o, Nyɪsua a win wen 'nɪ: «Nyɪbeyugbe kɔ nʊgba 'hʊen-, ʊ di -hɛ -tonyɪblo nɪ -do.» 17Kɛɛ, nyɪblo 'bʊ ni 'bʊ, 'bʊ -nyɪ 'a dɔɔnʊ Kʊkɔnyɔ -Yusu, -ε -bɪ ε kɔɔ 'hʊen-, ʊ -hɛ -tonyɪblo nɪ -do, 'kɪ 'lɪ 'a -Hihiu* a 'kɪ 'kwli.

18ɛ nɔ- nu-o, 'nɪ yɪ 'a mʊ -lee -nɪ: Ba yraa 'lawlu. Nyɪblo 'bʊ yɪ dɛ 'kuku -bɪ nɪ ni, ε 'yɪ 'a -plahʊɪ 'pa-, ε 'nɪ -nu-o lɪ-tɪ -mɔ. Kɛɛ, nyɪblo 'bʊ yɪ 'lawlude nɪ ni, -ε -bɪ ε ni dɛ 'kuku*, 'kɪ 'bʊ 'a dɔɔnʊ a -plahʊɪ -mɔ. 19Ba kɔ 'a yiyie, -ε mɔ, 'aan -plahʊɪ, ε nɔ- mɔ Nyɪsua a -Hihiu a bunule. Nyɪsua, nɔ- -nyɪ 'a mʊ 'a -Hihiu a 'mʊ, -ε di-e nu, ε 'mʊ 'lɪ 'aan -wɪ kɪ nɪ. ɛ 'yɪ 'aan 'mumu 'pa-, a 'yɪ 'aan dɔɔnʊ win kɪ -kɔɔ -nɪ, Nyɪsua, nɔ- kɔɔ nɛ 'a mʊ win kɪ, 20-ε nu-o, ε -ha 'a 'Yɪ nɪ, 'kɪ bʊ -gblɛ 'a mʊ, 'kɪ 'bʊ 'aan dɛ 'kuku a -ta'. 'A -tɪ, ba -ha 'aan 'hʊɪ, 'kɪ 'bʊ Nyɪsua a -tɪ a 'yɪ'buale a -ta'.

Nʊgba kɔ nyɪbʊ 'hʊen- a -tɪ

7 1-Tɪ -bʊ, a 'betɪ 'mʊ, 'kɪ 'lɪ 'aan 'cɪɛn 'kwli, ε nɔ- 'n mi 'kɪ 'a mʊ klɛ -hɪhɪa mɔ. 'Wɛn 'nɪ, ε nu -tɛɛ, 'kɪ nyɪbeyugbe 'nɪ 'kɔɔ 'lɪ nʊgba. 2Kɛɛ, 'yɛ -bʊ ε nɪ 'mʊ lɛ, ε nu -tɛɛ, 'kɪ 'a -nɛ nyɪbeyugbe 'bʊ ni 'bʊ, bʊ kɔ 'a -nɛ nʊgba, 'ɛ nu -tɛɛ -wɛ, 'kɪ 'a -nɛ nʊgba bʊ kɔ 'a -nɛ nyɪbʊ, -ε di-e nu, ʊ 'nɪ -ha 'lawlude nu. 3Nʊgba kɔ 'a nyɪbʊ 'hʊen-,

'bu pe bu, nyibw 'ni 'plee 'li 'a nugba ke, nugba 'ni 'plee 'li 'a nyibw ke -we. 4Nugba 'bu ko ke nyibw, e 'yi-ti 'pa-, e 'yi ke 'ki 'a dɔɔnu a 'hvi win ki -kɔɔ -ni. 'A nyibw, nɔ- kɔɔ =ne win ki. E 'yi 'a nyibw 'pa-, e 'yi 'a dɔɔnu a 'hvi win ki -kɔɔ -ni -we. 'A nugba, nɔ- kɔɔ =ne win ki. 5'A -ti, nugba ko 'a nyibw 'hven-, v 'ni 'huhie 'li yre, 'bu mɔ, 'bu pe bu, 'bu 'yi v ni 'hven a 'mu 'pa-, bu 'yi-ti -yra, -e mɔ, ke- v di nu, 'ki 'li ti gbi 'kwli, -e di-e nu, v 'mu ti ko, 'ki bu da Nyisua. Ti gbi a 'mu, 'bu -hi, -e -bi ba -ma kve de. Ke- ba nu 'a nunuo, -e di-e nu, a 'mu 'kli ko, 'ki ba kɔɔ ne 'aan 'hvi win ki, ko, Satan* 'ni -ha 'v 'a mu le -tee -ni, a 'ni -ha de 'kuku* nu.

6-Ti -bu, 'n hle, 'ki 'v 'bli a -ta', 'n 'yi le -pu, ke- ba nu. Kee, 'wen 'ni: 'Bu mɔ, 'ba yi le ni ni, e 'yi yi -nyre. 7'Bu mɔ wen 'mɔ ni -do -bu =nu wen, 'n di wen-e 'ni hla, -e mɔ, e kɔɔ 'v le, 'ki nyibli a pepe bu 'wi wen 'mɔ, -e 'yi nugba -ko yi. Kee, 'bu ni wen 'mu le, e 'yi 'li-ti 'li -we, bu nu wen -tee, -e nu-o, 'kli -mu', Nyisua -nyi -a mu, e ni dɔɔɔyo le. E -nyi -v -bi 'kli, 'ki bu ko nugba ko nyibw 'hven-, ko, 'e -nyi -v -bi 'kli -we, 'ki v 'ni 'kɔɔ 'li nugba ko nyibw 'hven-.

8Nyibli -bu, -v 'yi 'ti, ko nugbi -bu, -v mɔ -tugbanugbi, nu- 'n yi 'ki 'li -mɔ -hlee -ni. E kɔɔ 'v le, -te v ni 'mu, ke- bu ni 'mu, v 'ni 'tie 'li. 9Kee, 'bu mɔ, 'ba 'yi 'li 'aan 'hvi a win a kikɔɔle 'li -we, -e -bi ba 'ti. E nu -tee, 'ki ba 'ti, 'e -hi 'v -hven a 'yiye 'bu 'la 'a mu.

10-Yusu a nyibli -mu', -v 'ti, nu- 'n yi 'ki 'li -mɔ -hlee -ni. E 'yi 'mɔ 'pa-, 'ni -hla-a li-ti, Kukɔnyɔ -Yusu 'Klisu, nɔ- hle-e. E wen 'ni: Nugba -bu, -e ko nyibw, e 'ni 'hie 'v 'a nyibw bu. 11'Bu mɔ 'bu -hie 'v-v bu, e 'ni 'kɔɔ 'ki nyibw de. 'Bu yi nyibw a kukɔ ni -hve, -e -bi bu mu, e ko 'a yi-henyibw 'hven-, bu bibi -mɔ de. Nyibw -mɔ -bi, e 'yi yi -blee -ni, bu pu 'li 'a nugba -patv'.

12Nyibli -bu, -v ko nugbi ko nyibepv 'hven-, -v 'yi -Yusu =wlv yi -kuo -ni, v nu- 'n mi 'ki 'li -mɔ hlee mɔ. -Ti -bu, 'n ye 'li, 'mɔ -hle-e, e 'yi Kukɔnyɔ -Yusu 'pa-, e 'ni -hla-a li-ti. 'Wen 'ni, 'bu mɔ, nyiblo 'bu kuo -Yusu =wlv yi, 'ti- 'a nugba 'bu 'yi -Yusu =wlv yi -kuo -ni, 'bu -hve bu ni 'v 'a nyibw a 'mu 'hvi bu, -e -bi 'a nyibw 'ni 'puv 'li-ti -patv'. 13Ke- ni -do bu ni 'mu -we, 'ki 'v nugba -mu' -mɔ,

-ε kuo -Yusu =wlv yi. 'A nyibw 'bu 'yi -Yusu =wlv yi -kuo -ni, keε, 'bu yi-ti ni -hve, 'a nugba a 'mu, bu ni 'v=v 'hvi bu, 'a nugba a 'mu, ε 'ni 'hɔɔn 'v=v =hlɔn. 14'N hle-ε ni, -ε nu-o, nyibw -mu', -ε 'yi -Yusu =wlv yi -kuo -ni, ε 'mve Nyisva yre, -te 'a nugba -mu', ε -kɔ, ε kuo -Yusu =wlv yi a -ti. Nugba -mɔ -bi, -ε 'yi -Yusu =wlv yi -kuo -ni, de ni -do, nɔ- ε pa 'mu, 'ki 'v=v -mɔ. 'Bu mɔ, 'a nyibw 'bu kuo -Yusu =wlv yi, -ε -bi ε 'mve Nyisva yre. 'Bu mɔ, 'bu 'yi wen 'mu le -ni, 'waa 'yonv di 'wi wen 'yonvdu -mu', -v 'yi Nyisva -yi yi. Keε, v 'yi 'mu le -ni. U 'mve Nyisva yre.

15Nyiblo -bu, -ε 'yi -Yusu =wlv yi -kuo -ni, ε nɔ- -mɔ -bi, 'bu pv le, ε di 'v 'a nugba, -huv' 'a nyibw bu 'ni hie, -ε -bi bu hie 'v=v bu. -Mɔ nyibw, -mɔ nugba, -ε hie 'v, -ha -na nugba -huv' -na nyibw me le, bu mu, -ε nu-o, Nyisva da 'a mu ni, 'ki ba kɔ plɔ a bleele. 16-Mɔ nugba -mu', -ε kuo -Yusu =wlv yi, =yi-ti -yi, 'bu mɔ, -na -ti, Nyisva 'bu di -na nyibw wa. Mɔ, -mɔ nyibeyugbe, -ε kuo -Yusu =wlv yi, -na 'mumu, =yi-ti -yi, 'bu mɔ, -na -ti, Nyisva 'bu di -na nugba wa.

**-Kvan -mu', -ni la, ti -mu' -kɔ 'yri Nyisva da la -mu,
'ki -bu kuo la=a =wlv yi, ε nɔ- -bu 'cibi 'v nunuo**

17De -bi 'n -hve =bv pv 'v=v 'lu, ε nɔ- mɔ: 'A -ne nyiblo 'bu ni 'v, -kvande -mu', -ε kɔ 'kɔ Nyisva -nyi-e, bu nu, ti -mu' -kɔ 'yri ε daa 'v=v, 'ki bu kuo =ne =wlv yi, -kvan a 'mu, ε nɔ- bu 'cibi 'v nunuo. E -hen 'nyre, -te ε ni la 'mu, ke- bu ni 'mu. De ni -do a 'mu, ε nɔ- 'n tve -Yusu a nyibli a pepe, 'ki 'v 'a -ne -tite =dv. 18=Bv pv=v yi'bibe* a de yi: Nyiblo 'bu ni 'v, 'bu 'yi-ti yi 'be, =wi yi, -te -Juukve* a tete* ni 'a hihla, 'ti- Nyisva 'bu da=a, 'ki bu kuo =ne =wlv yi, ε 'ni 'mɔ 'ki yi'bibe le. =Hian -mɔ de, nyiblo 'bu ni 'v, 'bu 'be-ε yi, 'ti- Nyisva 'bu da=a, 'ki bu kuo =ne =wlv yi, -ε -bi ε 'ni 'hie 'li 'a yi'bibe. 19'Bu 'be 'a mu yi, 'bu 'yi 'a mu yi 'be, ε 'yi de gbagbu 'pa-, 'ki 'v Nyisva ye'. Keε, de -mɔ de gbagbu, ε nɔ- mɔ, ba =tuu 'v Nyisva a tete 'v.

20'A -ne nyiblo 'bu ni 'v, -kvan -mu', ε ni la, ti -mu' -kɔ 'yri Nyisva daa la 'v=v, 'ki bu kuo =ne =wlv yi, ε nɔ- bu 'cibi 'v nunuo. 21=Bv pv=v =koyu a de yi: Ti -mu' -kɔ 'yri Nyisva daa la 'v -mu, 'ki -bu kuo la=a =wlv yi, 'bu mɔ,

=ni mɔ la =koyu, ε 'ni 'yaa 'li -mu 'kla -wliye. Kεε, =ni 'ye 'hru, 'ki bu tε -mu bu, -ε -bi wen=ε ki. 22 'Ni yi win a puppu lε ni ni, ε 'wi yi, =koyu -mu', Kukɔnyɔ -Yusu -da, 'ki bu kuo =nε =wlv yi, ε 'yi 'ki =koyu 'pa-, -ε nu=ɔ, Kukɔnyɔ -Yusu =gble=ε ni, 'ki 'v dε 'kuku* -mɔ, ε kɔ=ɔ 'hven-, 'v -mυε. 'Ya 'v 'lu de, nyiblo -bu, -ε 'yi =koyu 'pa-, 'ki 'nε- 'klɔ -bu ki, 'ti- -Yusu 'Klɔv -da, 'ki bu kuo =nε =wlv yi, nyiblo a 'mu, ε -hε kε -Yusu 'Klɔv a =koyu, 23-ε nu=ɔ, Nyɔsva -ha 'a 'Yu ni, 'ki bu =gble 'a mu. A mɔ 'a nyibli =niɔ. 'A -ti, a 'ni 'wεen 'li-ti ki, 'ki ba kvε nyibli a 'lulε-hihie =wien lε, =wi yi, -tε ba 'ye ni mɔ wen 'waa =koyu.

24 'Diayɔv -na, 'n yi 'a mu 'ni -lee -ni, 'a -nε nyiblo 'bu ni 'v, -kvan -mu', ε ni la, ti -mu' -kɔ 'yri Nyɔsva daa la 'v=ɔ, 'ki bu kuo =nε =wlv yi, -kvan a 'mu, ε nɔ- bu 'cibi 'v nunuo, =wi yi, -tε Nyɔsva ni 'a -hvhva.

-Ti -mu', Pɔlv -hla, 'ki 'v nyibli -mu', -v 'yi 'ti a dε ki

25 Nyibli -mu', -v 'yi 'ti, v nu- kɔ dε 'mu 'ki -mɔ lε na. -Ti -bu, 'n mi hla mɔ, ε 'yi Kukɔnyɔ -Yusu 'pa-, ε 'yi 'mɔ=ɔ wlvn =tu, kεε, dε -bu, 'n -hie 'lu -mɔ lε, -ε nɔ- 'n mi hla mɔ. Kεε, ba pu 'na win a 'mu nva yi bu, -ε nu=ɔ, 'mɔ =wlvɔkuonyɔ =niɔ, 'ki 'li Kukɔnyɔ -Yusu a 'klɔ 'kwli.

26 'Wen 'ni, ε nu -tεε, 'ki nyibli 'ni 'tie 'li. -Tε ti nε -bu a =hven a 'yiye -hu ni. ε nɔ- kɔ -ti 'ni hle=ε. 27 -Mɔ nyibeyugbe, =ni kɔ nvgba, =ni 'mυɔ 'li-ti lε, 'ki -bu pu 'li-ti -patv'. Mɔ, =ni 'yi nvgba -kɔ, =ni 'mυɔ 'li-ti lε, 'ki -bu kɔ nvgba. 28 Kεε, =ni -hυε -bu kɔ nvgba, ε 'yi yinyredε 'pa-. 'Yu nyrɔyu 'bu -hυε bu kɔ nyibv, ε 'yi yi -nyre -wε. Kεε, ba kɔ 'a yiyie, nyibli -mu', -v yi 'bli 'ti, v yi 'ye =hven diaki. ε nɔ- nu=ɔ, 'ni pu lε, a 'ni 'tie 'li, -kɔti 'ni -hva=a li-ti, ba 'ye =hwendu a 'mu.

29 'Diayɔv -na, -ti 'n hle, ε nɔ- -bu: Ti -mu', Nyɔsva -nyi -a mu, 'ki -ba nu 'a -kvan, ε 'tε -wε 'li ni. 'A -ti, kvε kε mɔ bu, nyibepv -mu', -v kɔ nvgbɔ, bu 'cibi 'v Nyɔsva a -kvan a nunuo, =wi yi nyibli -mu', -v 'yi nvgbɔ -kɔ. 30 Nyibli -mu', -v yi we, bu 'cibi 'v Nyɔsva a -kvan a nunuo, -wen nyibli -mu', -v 'ye ni we. Nyibli -mu', -v ni dɔdɔ, bu 'cibi 'v Nyɔsva a -kvan a nunuo, =wi yi nyibli -mu', -v 'ye ni nu dɔdɔ. Nyibli -mu', -v kɔ dε, bu 'cibi 'v Nyɔsva a -kvan a nunuo,

=wɪ yɪ nyibli -mʊ', -v 'yɪ dɛ -kɔ. 31 Nyibli -mʊ', -v nii 'klɔ a kukɔ-tebli -kʋan 'yri, bu 'wɪ- nyibli -mʊ', -v 'yɛ nɪ nuu -nɛ -kʋan 'yri. 'N hɛ-ɛ nɪ, -ɛ nu-o, 'klɔ -bu, -tɛ ɛ nɪ 'mʊ, ɛ 'tɛ -hʋɛn 'v -wɪ nɪ.

32 'Nɪ -hʋa-a lɪ-tɪ, 'kɪ ba 'yaa nɛ 'aan dɪɔnʊ 'kla -wɪiye. Nyibeyugbe 'bu nɪ 'v, 'bu 'yɪ nʊgba -kɔ, Kukɔnyɔ -Yusu a -kʋan nɪ -do, ɛ nɔ- ɛ yɪ 'lu -mɔ lɛ -hie. ɛ -hʋɛ-ɛ nɪ, 'a -nɛ ti, bu blee Kukɔnyɔ a plɔ. 33 Kɛɛ, nyibeyugbe 'bu kɔ nʊgba, 'a 'kayu a -tebli, nɔ- kɔ -tɪ ɛ yɪ 'lu -mɔ lɛ -hie -wɛ. Dɛ -mʊ', -ɛ di 'a nʊgba a plɔ -blee -nɪ, kɔ dɛ -mʊ', -ɛ di Nyɪsʋa a plɔ -blee -nɪ -wɛ, ɛ nɔ- ɛ yɪ 'lu -mɔ lɛ -hie. 34 Dɛ a 'mʊ a -tɪ, 'a =wɪv =gla nɪ. Dɛ nɪ -do a 'mʊ, ɛ nɔ- ɛ -mɔ, 'kɪ 'v nʊgba -mɔ -wɛ. Nʊgba 'bu nɪ 'v, 'bu 'yɪ nyɪbʋ -kɔ, Kukɔnyɔ -Yusu a -kʋan a -tɪ nɪ -do, ɛ nɔ- ɛ yɪ 'lu -mɔ lɛ -hie. Dɛ ɛ -hʋɛ, ɛ nɔ- mɔ 'a 'lule-hihie kɔ 'a nunu-tebli a pepe 'hʋɛn- bu blee Nyɪsʋa a plɔ. Kɛɛ, nʊgba 'bu kɔ nyɪbʋ, 'a 'kayu nɪ -do a dɛ, nɔ- ɛ yɪ 'lu -mɔ lɛ -hie. Dɛ -mʊ', -ɛ di 'a nyɪbʋ a plɔ -blee -nɪ, nɔ- ɛ =mʋɛ lɛ.

35 'Nɪ yɪ 'pʊplɛ lɛ nɪ ni, 'mʊ 'a mʊ -hɛɛ -nɪ a -tɪ -nɔ. ɛ 'yɪ 'nyre -hɛn, -bu kɪka 'a mʊ -hunhlɔn' lɛ. 'N -hʋɛ-ɛ nɪ, 'aan nɪnabʋ bu 'sii 'v yɪ, kɔ, ba kʋɛ Kukɔnyɔ -Yusu =wɪɛn, 'kɪ 'lɪ 'aan =wɪv a pepe kɪ.

36 Gblohɪan kɔ nyrayotayu 'hʋɛn- a kukɔlɛ a dɛ, ɛ nɔ- 'n bi 'v kɪ. 'Bu mɔ, 'bu -yɾa-a, -ɛ mɔ, v 'nɪ -hʋa-a lɪ bu kukɔ 'kɪ -nɪ dɛ, 'tɪ- gblohtɪan a 'mʊ, 'bu 'yɛ-e, -ɛ mɔ, dɛ a 'mʊ, ɛ nu 'yɪ nyɾɔyɪ a 'mʊ -mɔ, ɛ nyre yɪ, 'a kukɔtʋ 'bu 'tɛ nɪ 'lɪ 'a =wɪv kɪ, -ɛ -bɪ bu kɔ-ɔ, =wɪ yɪ, -tɛ ɛ ni 'a -hʋhʋa. 'Bu kɔ-ɔ, ɛ 'yɪ dɛ 'kuku* -nu. 37 Kɛɛ, gblohtɪan a 'mʊ, 'bu 'yɛ-e, -ɛ mɔ, ɛ 'yɪ 'lɪ-tɪ 'lɪ -wɛ, bu kɔ 'yɪ nyɾɔyɪ a 'mʊ, 'tɪ- 'bu 'yɛ-e, 'kɪ 'lɪ 'a dɪɔnʋ a =wɪv kɪ, -ɛ mɔ, dɛ a 'mʊ, ɛ -hie 'lu -mɔ lɛ, ɛ nɔ yɪ, kɔ, 'bu -wɛ 'lɪ bu kɔɔ nɛ 'a dɪɔnʋ a 'hʋɪ wɪn kɪ, -ɛ -bɪ ɛ nu -tɛɛ -wɛ, 'bu mɔ, 'bu 'yɪ-tɪ -kɔ. 38 'A -tɪ o, kɛ- 'n pɪ: Nyibeyugbe -mʊ', -ɛ mi nʊgba kɔ mɔ, ɛ nu yɪnɔdɛ. Kɛɛ, nyibeyugbe -mʊ', -ɛ 'yɛ nɪ di 'yɪ nyɾɔyɪ -mʊ' nɪ kɔ, ɛ pʋ lɛ, ɛ di wɛn kɔ, 'a 'lule-hihie nɔ yɪ, 'ɛ -hi 'v 'a 'bɪ a -nɛ 'v.

39 Nʊgba 'bu nɪ 'v, 'a nyɪbʋ 'bu 'tɛ nɪ 'klɔ, ɛ 'yɪ 'hɾu -kɔ, 'kɪ bu mu nyɪbʋ -bɪ kɔ. Kɛɛ, 'a nyɪbʋ 'bu 'kʋ, -ɛ -bɪ ɛ kɔ 'hɾu, 'kɪ bu kɔ nyɪbʋ -bɪ -mʊ', 'a =wɪv -hʋɛ. Kɛɛ, 'a nyɪbʋ a 'mʊ, ɛ kɔ bu mɔ -Yusu a nyɪblo. 40 Kɛɛ, 'mɔ -bɪ, kɛ- 'n pɪ:

'Bu 'yi nyibw -kɔ, ε di kɔ plɔbleede, ε 'mɔ 'v -te 'bu kɔ wen nyibw 'v -hi. 'N yi-e nɪ, -ε mɔ, Nyɪsua a -Hihiu* nɪ 'v 'mɔ ke' -we. 'A -tɪ, ba pɔ 'na win nva yi bu.

**Diide -mɔ', v pie 'kuo*,
-bɪ -Yusu a nyibli -we 'lɪ bu di-e nɪ?**

8 ¹A 'beti 'mɔ nɪ -we, -ε mɔ: -Bɪ 'wlugba-tebli -mɔ', v pie 'kuo, -a -we 'lɪ -ba di-e nɪ, -v'v- -bɪ -a 'yi 'lɪ-tɪ 'lɪ -be, -ba di-e?† A wen 'nɪ, a yi Nyɪsua a -tɪ a -tɛɛ nɪ. 'A -tɪ, a wen 'nɪ, a yi 'aan dɔɔnɔ a naale. Ε mɔ -han-tɪ, 'a yi -tɪ a -tɛɛ. Kεε, nyiblo 'bu yi -tɪ a -tɛɛ, ε ni-e nɪ, 'ε 'yεε 'lɪ 'a dɔɔnɔ 'lɪ. Kεε, de -mɔ', -ε we 'lɪ -bu -hεε nε -a mɔ, 'kɪ -ba muu ye', 'kɪ 'v Nyɪsua a -wlv a yikuole -mɔ', ε nɔ- mɔ nɔnɔe. ²'Bu mɔ, nyiblo 'bu yi 'lɪ 'a dɔɔnɔ nɪ 'yεε -nɪ, ε kɔ, 'bu pɔ lε, ε yi 'a -nε -dedede nɪ, de a 'mɔ, ε -hen 'nyre, -ε mɔ, -tebli -mɔ', Nyɪsua -hve -ba yi, ε 'yε-e nɪ yi. ³Kεε, nyiblo 'bu nɪ 'v, 'bu 'ye nɪ 'yaa 'lɪ 'a dɔɔnɔ, kεε, 'bu nve Nyɪsua, nyiblo a 'mɔ, nɔ- Nyɪsua -yi, -ε mɔ, ε mɔ 'a nyiblo -nɔ.

⁴-ε -bɪ de -bu, -ε mɔ 'wlugba-tebli -mɔ', v pie 'kuo, -bɪ -a -we 'lɪ -ba di-e nɪ, -v'v- -a 'yi 'lɪ-tɪ 'lɪ -we, -ba di-e? De -mɔ 'na 'lule-hihie, ε nɔ- -bu: -a yi-e nɪ, -ε mɔ, 'kuo 'yi Nyɪsua 'pa-. Nyɪsua mɔ Nyɪsua nɪ -do. ⁵Ε mɔ -han-tɪ, -tebli -hɔhɔv 'ε nɪ 'lɪ yakɔ 'kwli, ε kɔ 'a de -bɪ 'ε nɪ 'nε- -tɔtɔ kɪ, -tebli a 'mɔ, nyibli 'v deε -nɔ 'waa nyɪsua. 'Ε mɔ -han-tɪ, 'kuo a gblegble 'v nɪ 'lɪ yakɔ 'kwli, ε kɔ 'a de -bɪ 'ε nɪ 'nε- -tɔtɔ kɪ, 'kuo a 'mɔ, nyibli 'v deε -nɔ nyɪsua. 'Ε mɔ -han-tɪ, 'kuo a gblegble 'v nɪ 'v, 'v kɔv -tonyibli win kɪ. ⁶'Ye -bu ε nɪ 'mɔ lε, -a mɔ -mɔ -bɪ, de -a -yi, ε nɔ- mɔ, Nyɪsua mɔ Nyɪsua nɪ -do. Ε nɔ- mɔ -aan 'Baɪ. Nɔ- nu 'a -nε -dedede, 'kɪ 'nε- -tɔtɔ kɪ. Ε nɔ- nu -a mɔ, -ε di-e nu, -a 'mɔ 'a nyibli' pa. -Aan Kɔkɔnyɔ mɔ Kɔkɔnyɔ nɪ -do -we. Ε nɔ- mɔ -Yusu 'Klɪsv. Ε nɔ- Nyɪsua naa 'lɪ, 'ε nu 'a -nε -dedede. Ε nɔ- -nyi -a mɔ -hunhlɔn, -a pɪ-tɪ.

†8.1 'Kɪ 'lɪ Kɔletɪdɔ 'kwli, 'wlugba-tebli -mɔ', v pie 'kuo, v ple la-a nɪ, 'kɪ 'v 'mai yi, ε kɔ 'wlugba-tebli -bɪ 'hven-, v 'yi 'kuo -pie -nɪ. Nyiblo 'bu nɪ 'v, 'bu -hve bu -tɔ mɔmade, ε 'yɪ-tɪ -yi, 'bu mɔ, mɔmade -mɔ', ε mi -tɔ mɔ, 'bu pie -nε 'kuo, -hɔv' 'bu 'yɪ-tɪ 'kuo -pie -nɪ.

7Ke- ε ni 'mu. Kee, 'ki 'li 'a mu -Yusu 'Klɩsu a nyibli 'nyi, -v -bi ni 'li, 'v 'yi de a 'mu -yi. Nyibli a 'mu, 'bu yi 'wlugba-tebli -mu' ni di, v pie 'kuo*, ε 'wi yi, 'ki 'v -nu -mɔ, v 'tie 'cibi 'v 'kuo a dida, -ε nu-o, ti -hi la a ti 'yri, -te v de la 'kuo a -ti, ε yii la 'v -nu le. U 'yee 'kli ni kue, 'ki 'v Nyɩsua a 'hru wɔn. 'A -ti, 'bu di 'wlugba-tebli a 'mu, 'waa =wli yi yee -nu -ti, -ε mɔ, v nu de 'kuku*.

8-A mu -mɔ -bi, -a yi-e ni, -ε mɔ, ε 'yi diide 'pa-, ε 'yi 'li-t 'li -we, bu nu-o, -ba 'muε Nyɩsua yre, -huu', -ba hɔɔ -ne -mɔ le. 'Ye =bu -a di-e, ε 'yi 'li-t 'li -we, bu -hee ne -a mu, mɔ, 'ye =bu -a 'yi-t -di, ε 'yi 'li-t 'li -we, bu nu =dedede. 9Kee, ba =tu 'aan dɔnu 'yie. E mɔ =han-ti, 'a kɔ 'hru, 'ki ba di 'a -ne =dedede a -hue, 'ye =bu 'wlugba-tebli -mu', v pie 'kuo. Kee, 'bu mɔ, 'ba yi-t ni di, ε -we 'li bu nu-o ni, 'aan 'bihtan -bi, -ε 'yee 'kli ni kue, 'ki 'v Nyɩsua a 'hru wɔn, bu bi 'li de 'kuku 'nyi ni.

10-Bu pu=v de yi: -Mɔ -mu', -ε pu le, -ε yi Nyɩsua a -ti a -tee, 'ki -ni 'v -cɔhlunpiile* bu, =ni yi 'wlugba-tebli -mu', v pie 'kuo di. 'Ki 'li -mu 'yi, ε 'yi de 'kuku 'pa-. Kee, -na 'diayi -bi, -ε pu le, 'wlugbadɔv a 'mu, 'a didie, ε mɔ de 'kuku =nɔ, 'bu mɔ, 'bu 'ye -mu, =ni yi-t ni di, -ε -bi de -ni, ε di-e 'ni -kaa -ni, ε 'mu de -mu' nu, -ε mɔ de 'kuku, 'ki 'li-t 'yi. 11'A -ti, -mɔ -bu, -ε pu le, -ε yi Nyɩsua a -ti a -tee, de -ni, ε ni-e ni, nyiblo -bu, -ε 'yi 'kli -kɔ, 'ki 'v Nyɩsua a 'hru wɔn, 'e -he 'v 'hru a 'mu bu wɔn. Kee, kɔ 'a yiyie, -ε mɔ, nyiblo a 'mu, -na 'diayi =nɔ, -ε kɔ -ta' -Yusu 'Klɩsu 'kuv 'v -we. 12'Bu mɔ, =ni yi-t le ni ni, -na 'diayi -mu', -ε 'yi 'kli -kɔ, 'ki 'v Nyɩsua a 'hru wɔn, ε mɔ 'cre =nɔ, =ni nii =ne -mɔ. E 'yi -na 'diayi ni -do a 'mu 'pa-, =ni -nuu-o li-t 'cre le, -nii -Yusu 'Klɩsu 'cre le -we. 13Nɔ- kɔ -ti 'ni pi le, 'na diide -mu', 'n yi di, 'bu mɔ, 'bu yi-t ni ni, 'na 'diayi -Yusu a nyiblo -bi 'bu yi de 'kuku ni ni, -ε -bi =bu 'kee diidedɔv a 'mu, 'a didie, -ε di-e nu, 'ni -ha-a nu, ε 'ni -ha 'v Nyɩsua a 'hru bu wɔn -ha.

Pɔlv wen 'ni, bu -ha 'li 'a -pi le

9 ¹N -hue wen=ε ni, 'ki ba 'nyu wen 'v 'mu 'hu. 'N yi-e ni, -ε mɔ, 'n kɔ 'hru, 'ki =bu nu 'a -ne =dedede, 'n -hue. 'Bi 'aan 'mumu a 'mu, a yi-e ni, -ε mɔ, 'mɔ -aan Kɔkɔnyɔ

-Yusu a -mɔnanyɔ* -nɔ. 'Na -gbetu -bu, 'n 'ye -aan Kɔkɔnyɔ -Yusu a 'mɔ nɪ. -Kɔan -mɔ', 'n nu 'lɪ 'a mɔ 'nyɪ, ε nɔ- kɔ -tɪ, 'a kuo Kɔkɔnyɔ =wɔv yɪ. Ε nɔ- nu dɛ 'a mɔ. 2'Ε mɔ -tɛɛ, 'ε kɔ nyibli, 'v hɛ-ε, -ε mɔ, 'mɔ -bu, 'n 'yɪ -Yusu a -mɔnanyɔ 'pa-. Kɛɛ, 'bɪ 'a mɔ -mɔ -bɪ, a yɪ-e nɪ, -ε mɔ, 'mɔ -Yusu a -mɔnanyɔ =nɔ, -ε nu=ɔ, 'mɔ -pɔ 'a mɔ -Yusu a -haantitie. Ε nɔ- kɔ -tɪ 'a kuo -Yusu 'Kɪsɔ =wɔv yɪ. Dɛ a 'mɔ, ε tɔɛ -nɛ nyibli nɪ, -ε mɔ, 'mɔ seɪt-seɪt a -Yusu a -mɔnanyɔ =nɔ.

3'Bu mɔ, nyibli 'bu yɪ 'na 'nyre nɪ di, -tɪ 'n di =nɔ =wɔn =tuu -nɪ, ε nɔ- -bu: 4'Bu mɔ, 'nɪ -hɔɛ wen-ε, -tɛ -Yusu a nyibli -bɪ nɪ -teblɪ a nunuo, 'n kɔ wen 'hru, 'kɪ =bu nu wen 'a nunuo ɛ, kɛɛ, 'nɪ -nu=ɔ lɪ-tɪ ɛ nɪ. 'Bu mɔ, 'nɪ yɪ wen Nyɪsua a -kɔan nu mɔ nɪ di, 'kɪ 'lɪ 'a mɔ 'nyɪ, =bɪ 'n 'yɪ wen 'hru -kɔ, 'kɪ =bu lee wen 'a mɔ, -ε mɔ, ba -nyɪ 'mɔ diidɛ? 5'Ya 'v 'lu de, =bɪ ε 'yɪ wen 'v ɛ -nɔɔ -nɪ, 'kɪ =bu kɔ wen nɔgba, -ε kɔ 'mɔ 'hɔɛn-, -a di wen 'dagbɪ' ɛ mu, -a 'mɔ wen Nyɪsua a -tɪ gba, =wɪ yɪ Piɛlɪ, kɔ -aan Kɔkɔnyɔ -Yusu 'Kɪsɔ a -mɔnanyɔ -bɪ, kɔ -Yusu a 'dɪayɪnɔ? 6'Ya 'v 'lu de, 'n kɔ Banabastɪ 'hɔɛn-, -v nɪ Nyɪsua a -kɔan, =bɪ -a mɔ nɪ -do, -bu =mɔɔ -aan diidɛ ɛ? 7=Bɪ a 'wɪn la -hɔan nɪ, nyiblo -bu, -ε nɪ 'seyodɛ, ε nɪ -do 'ε =mɔɔ la -hɔan 'a diidɛ ɛ? 'Uɔn-, ε 'yɪ 'mɔ ɛ -nɪ. Nyiblo a 'dɪ -bɪ, -ε -ci la -ci, 'tɪ -ε 'yɪ la 'a 'dɔdɔ-teblɪ -di 'lɪ? Nyiblo a 'dɪ -bɪ, -ε naa la 'wɪlɔgba-teblɪ, 'tɪ -ε 'yɪ la 'lɪ-tɪ dɛ 'kwɪlɪ 'yee -nɪ 'lɪ? Ε 'yɪ nyiblo =dɔ -kɔ.

8-Tɪ -bu, 'n hɛ, ε 'yɪ nyibli nɪ -do 'pa-, v 'nɪ -hie=e lɪ-tɪ 'lu -mɔ ɛ. Nyɪsua a tete* hɛ-ε nɪ -wɛ. 9'Ε mɔ -han-tɪ, Moise* 'ε 'cɪ la-a, 'kɪ 'lɪ Nyɪsvacrɪɛn 'kwɪlɪ, -ε mɔ: «Bli -bu, -ε yɪ -kɔbɔ -hɔhɔɔ -nɪ, a 'yɪ yɪ -blɛɛ -nɪ, ba mɔa nɛ 'a 'mutu ɛ, -ε di=e nu, ε 'nɪ =ha dɛ di a -tɪ.» -Tɪ a 'mɔ, Nyɪsua hɪa la, ε 'yɪ blo nɪ -do 'pa-, ε 'yɪ =nɔ 'nyre =hɛn. 10-Tɪ a 'mɔ, ε hɪa la, -a mɔ kɔ -tɪ, 'ε hɪa la=a -wɛ. =Bu pɔ=v dɛ yɪ de. Nyiblo 'bu yɪ -ci nɪ -ci, 'a =wɔv a yɪkuolɛ a pɛpɛ, ε nɔ- mɔ, ε di 'a 'dɔdɔ-teblɪ 'nɪ di, ε kɔ, nyiblo 'bu yɪ -kɔbɔ nɪ dui, ε nɔɔ 'v ɛ, 'kɪ bu di 'a dɛ. 11-A mɔ lee nɛ 'a mɔ Nyɪsua a -tɪ, =wɪ yɪ, -tɛ 'dɔdɔnyɔ nɪ, 'ε 'dɔɛ, 'kɪ 'lɪ 'a -ci kɪ. =Bɪ 'a mɔ -mɔ -bɪ, a wen 'nɪ, ε 'yɪ 'v ɛ -nɔɔ -nɪ, 'kɪ ba -nyɪ -a mɔ diidɛ? 12'Ε kɔ nyibli -bɪ, 'v nɪ 'lɪ 'a mɔ 'nyɪ, 'v nɪ Nyɪsua a -kɔan, 'v -hɔɛ, 'kɪ ba -hɛɛ =nɔ, 'kɪ 'v diidɛ a -ta', 'a -wen, 'kɪ ba -hɛɛ =nɔ. 'Bu mɔ, 'bu nɪ 'mɔ ɛ, -ε -bɪ, -a mɔ -mɔ -bɪ,

-a bleē wen yi, -ba -hva wen 'a mu diide, -ba -hi wen 'v nyibli a 'mu 'v. Kεε, -a 'yi-ti -nu. 'Bu mɔ, 'ni yi Nyɪsua a -ti -mɔ le ni nε, 'n wen ni, =bu 'ye =hwen, -ε di-e nu, 'mu 'na dɔnu a naale yi. 'Bu mɔ, 'ni yi-ti le ni ni, -ε -bi nyibli 'yi 'li-ti 'li -wε, bu hla-a, -ε mɔ, 'wliye a -ti, 'ni nε Nyɪsua a -ti -mɔ le, v 'yi 'li-ti 'li -wε, bu ka 'waa nuɪ yre, 'ki bu 'win Nyɪsua a =haantitie -mu', -ε ne -Yusu 'Klɪsu a -ti -mɔ le.

13A yi-e ni, -ε mɔ, nyibli ye 'li dii-tebli, 'ki 'li Nyɪsua a 'kagbau* bu, 'ti- nyibli -mu', -v ni -kvan, 'ki 'li Nyɪsua a 'kagbau a 'mu bu, 'ki v kve 'li bu, 'v yi de di, kɔ nyibli -mu', -v yi -cɔhɔn* pi, 'ki 'v Nyɪsua ye', v kɔ 'li 'waa -ne 'kɪbia ni -wε. 14Kε- ni -do, ε ni 'mu, 'ki 'v nyibli -bu, -v pi Nyɪsua a =haantitie -mɔ. -Aan Kɔkɔnyɔ -Yusu hla-a ni, -ε mɔ, nyibli -mu', -v pi Nyɪsua a =haantitie, 'ki 'waa diide bu -hɔn 'li -kvan a 'mu, v ni 'kwli. 15'Ye =bu ε ni 'mu le, 'n 'yi -hvan 'a mu diide ni -hve, 'ki 'v 'na Nyɪsua a -kvan -bu, 'n ni a -ta'. ε 'yi =bi a 'mu 'mu diide yi ya a -ti 'pa-, 'ni 'cɪ-ti li -ti -bu. 'Bu mɔ, 'ni yi wen 'a mu de ni -hve, -ε -bi 'n 'yi wen 'li-ti 'li -wε, =bu pu wen 'na dɔnu a -pli, -te 'n -wen 'na dɔnu yi a -ti. Kεε, ε nu wen -tee, =bu 'ku, 'kanv a -ti, 'ε -hi 'v =bu -hva wen 'a mu de. 16-Te 'n mɔ -Yusu 'Klɪsu a =haantitiepunyɔ a -ti, 'n 'yi yi -blee -ni, =bu pu 'na dɔnu a -pli, -kɔti Nyɪsua, nɔ- lee 'mu, =bu pu =haantitie a 'mu. 'A -ti, 'jɔ 'ki 'v 'mu -mɔ, 'bu mɔ, 'ni 'ye ni pu =haantitie a 'mu. 17'Bu mɔ, 'na =gbetu 'ni -ha wen 'li -kvan a 'mu, ε di nu wen -tee, 'ki bu 'pεε wen 'mu, kεε, ε 'yi 'na =gbetu 'pa-, 'n 'yi 'li -kvan a 'mu -ha. Nyɪsua, nɔ- lee 'mu, =bu nu-o. ε nɔ- kɔ -ti 'ni ni-e. 18De- mɔ 'ki 'na 'pεεle 'li? Nɔ- mɔ, =bu na Nyɪsua a -ti -mɔ le, 'ki 'li dadɔke 'kwli. 'ε mɔ =han-ti, ε di nɔɔ wen 'v le, 'ki bu -nyi wen 'mu de, -te 'n mɔ -Yusu 'Klɪsu a =haantitiepunyɔ a -ti. Kεε, 'ni -hva-a li =dedede.

**Pɔlv ni-e ni, -ε di-e nu,
-Yusu a =haantitie 'mu bu 'heɛn -ni**

19-Te 'n ni 'mu, ε nɔ- -bu: 'N kɔ wen 'hru, 'ki =bu nu wen 'a -ne =dedede, 'n -hve. 'N 'yi nyiblo =dɔ a =koyu 'pa-. Kεε, 'na =gbetu, 'mɔ -hve-ε, 'ki =bu -he nyibli a pεpe a =koyu, -ε di-e nu, 'mu nyibli -hɔhɔv Nyɪsua a -ti -lee -ni, v 'mu wen, 'ki bu kuo -Yusu =wlv yi. 20'Bu mɔ, 'ni ni 'li

-Juukvɛ 'nyi, -ɛ -bɪ dɛ v ni, ɛ nɔ- 'n ni, 'nɪ =tui 'v Moise a tete, -ɛ di=e nu, Nyɪsva a -tɪ -mʊ', 'n yɪ =nʊ -lee -nɪ, v 'mʊ=v =han-tɪ pʊ, v 'mʊ -Yusu =wlv yɪ -kuo -nɪ. 'Ɛ mɔ =han-tɪ, 'n 'yɪ 'lɪ Moise* a tete* a 'klɪ bu -nɪ. Kɛɛ, 'bʊ mɔ, 'nɪ nɪ 'lɪ nyiblidʊ -mʊ' 'nyi, -v =tui 'v tete a 'mʊ, dɛ v ni, ɛ nɔ- 'n ni -wɛ, -ɛ di=e nu, Nyɪsva a -tɪ -mʊ', 'n yɪ =nʊ -lee -nɪ, v 'mʊ=v =han-tɪ pʊ, v 'mʊ -Yusu =wlv yɪ -kuo -nɪ. 21 Mɔ, 'nɪ nɪ 'lɪ nyibli -mʊ' 'nyi, -v 'yɪ Moise a tete a 'mʊ -yi, dɛ v ni, ɛ nɔ- 'n ni -wɛ, -ɛ di=e nu, Nyɪsva a -tɪ -mʊ', 'n yɪ =nʊ -lee -nɪ, v 'mʊ=v =han-tɪ pʊ, v 'mʊ -Yusu =wlv yɪ -kuo -nɪ. Ɛ 'yɪ 'nyrɛ =hɛn, -ɛ mɔ, 'nɪ =tuu-o 'v Nyɪsva a tete. 'N =tui 'v=v nɪ, -ɛ nu=o, 'n =tui 'v -Yusu 'Klɪsʊ nɪ. 22 'Bʊ mɔ, 'nɪ nyrɛ 'lɪ nyibli -mʊ' 'nyi, -v kuo -Yusu 'Klɪsʊ =wlv yɪ, kɛɛ, -v 'yɛɛ 'klɪ -hʊɔhʊɪ nɪ kvɛ, 'kɪ 'v =wlv a yɪkuolɛ a -ta', -teblɪ -mʊ', v yɪ 'yɛ, -ɛ mɔ, ɛ nyrɛ yɪ, 'nɪ -nu=o lɪ-tɪ, -ɛ di=e nu, Nyɪsva a -tɪ -mʊ', 'n di =nʊ -lee -nɪ, v 'mʊ=v =han-tɪ pʊ, v 'mʊ -Yusu =wlv yɪ -kuo -nɪ -tɛɛ. Ɛ =hɛn 'nyrɛ, 'a -nɛ nyibli -kɔ 'nyi 'n di 'lɪ nyrɛ, dɛ -mʊ', v ni, ɛ nɔ- 'n ni, -ɛ di=e nu, 'a -nɛ -tɪtɛ =dʊ, 'n di 'v -naa -nɪ, 'mʊ 'waa dodoyo -hɛɛ -nɪ, v 'mʊ Nyɪsva yi, v 'mʊ wa. 23 -Teblɪ a pepɛ, 'n ni, 'n ni=e nɪ, -ɛ di=e nu, -Yusu 'Klɪsʊ a =haantitɛ 'mʊ bʊ 'hɛɛn -nɪ, -ɛ di=e nu, 'n kɔ nyibli -bɪ 'hʊɛn-, Nyɪsva 'mʊ -a mʊ =haandɛ -mɔ nu.

24=Bʊ pʊ=v cigbɛ'gbanyʊ a dɛ yɪ. A yi=e nɪ, -ɛ mɔ, 'bʊ pʊ lɛ, nyibli -bʊ, v 'gbɛ ci, dɛ, -ɛ =hɛn 'nyrɛ, ɛ nɔ- mɔ: Nyibli -hʊɔhʊɪ, nʊ- 'gbɛ cigbɛ a 'mʊ, kɛɛ, nyiblo nɪ -do -mʊ', -ɛ yɪ 'a 'bio lɛ -hi, ɛ nɔ- kɔ 'pɛɛɛ. 'A -tɪ, dɛ 'n yɪ 'a mʊ -lee -nɪ, ɛ nɔ- mɔ, ba =tuu 'v 'klɪ, ba 'wɪ- cigbɛ'gbanyʊ a 'mʊ yɪ, -ɛ di=e nu, a 'mʊ 'pɛɛɛ kɔ -wɛ. 25 Nyibli a pepɛ, -v -hʊɛ -bʊ 'gba cigbɛ, v =tui 'v 'klɪ, 'v yɪ 'nyi, -ɛ di=e nu, -nyrɔwɔ 'bʊ nyrɛ 'v, v 'mʊ 'waa 'bio lɛ -hi, 'tɪ- v 'mʊ 'pɛɛɛ a 'mʊ kɔ. 'Pɛɛɛ a 'mʊ, v di =nʊ -nyi, ɛ 'yɪ 'lɪ-tɪ 'lɪ -wɛ, bʊ hɛ 'klɔ. -A mʊ -mɔ -bɪ, -a yɪ 'nyi cigbɛ a 'gbɛgba -tɛɛ, 'kɪ 'v Nyɪsva a 'hru wɔn, -ɛ di=e nu, 'pɛɛɛ -mʊ', -ɛ di 'klɔ hɛ, -a 'mʊ=v kɔ. 26 Ɛ nɔ- nu=o, 'nɪ 'wɪ- nyiblo -mʊ' yɪ, -ɛ 'sɪi 'v 'hru yɪ, -ɛ 'gbɛ ci lɛ. 'N 'wɪ- ŋmliponyɔ yɪ -wɛ, -ɛ kɔ 'a 'bɪ ŋmliponyɔ 'hʊɛn-, -v yɪ -wɔn. Kɛɛ, 'n 'yɪ ŋmliponyɔ -mʊ' yɪ 'wɪ, -ɛ pɪpɪ 'lɪ ŋmli lɛ. 27 Ɛ 'wɪ yɪ, 'n =tui 'na dɪwɔv =hʊɛn, 'nɪ kɔw 'na dɪwɔv win kɪ, -ɛ di=e nu, dɛ -mʊ', Nyɪsva -hʊɛ, 'mʊ=v nu. 'Bʊ mɔ,

'ni yɪ-t lɛ ni ni, lɛ'ɔɔ-nyɔɔwɔ 'kwli, 'na 'mumu -bɔ, -ɛ lee Nyɪsua a -ti nyibli lɛ, Nyɪsua 'yɪ 'lɪ-t 'lɪ -wɛ, bɔ pɔ 'mɔ ke'.

A 'nɪ 'daa 'lɪ 'kuo*

10 ¹'Na 'dɪayɪnɔ -na, 'n -hɔɛ-ɛ ni, dɛ -mɔ', -ɛ mu la 'lu -mɔ, -aan 'bainɔ a ti 'yri, ba kɔ 'a leyuyruo. Ti -mɔ', ɔ 'yɛ la 'tiile ni kɔɛ, ɔ yɪ la Moise* =wien lɛ kɔɛ, 'kɪ 'lɪ 'pɔwɔnblɔgba kɪ. -Tɛ ɔ ni la 'hru wɔn, Nyɪsua nu la-a ni, 'nuɔma 'ɛ =jri la -nɔ 'lu bɔ, 'waa pɛpɛ 'ɔ -ta la 'Yru -Jɔhɔn. 2ɛ -hen 'nyɛ, -ɛ mɔ, 'waa pɛpɛ a 'mɔ, Nyɪsua pɔ -nɔ 'nie* 'lu lɛ, 'kɪ 'lɪ 'nuɔma kɔ 'Yru -Jɔhɔn a 'mɔ 'kwli, -ɛ di-e nu, ɔ kɔ Moise 'hɔɛn-, ɔ 'mɔ -mɔɛ. 3'Waa pɛpɛ a 'mɔ, ɔ nu-yɪ la diide -mɔ', -ɛ -hɔɛn la 'lɪ Nyɪsua -mɔ di, 4ɛ kɔ 'nie -mɔ', -ɛ -hɔɛn la 'lɪ Nyɪsua -mɔ, 'ɔ 'nɛ la-a. ɛ mɔ -han-tɪ, 'nie a 'mɔ, 'ɛ -hɔɛn la 'lɪ 'hɔɔ =dɔ 'kwli. 'Hɔɔ a 'mɔ, Nyɪsua, nɔ- nyɪ la -nɔ=ɔ. 'Hɔɔ a 'mɔ, ɛ mɔ -Yusu 'Klɪsɔ =nɔ. ɛ kɔ -nɔ 'hɔɛn-, nu- nɛ la -mɔ. 5ɛ mɔ -han-tɪ, 'ɔ 'yɛ la -wɪlɛkɛɛ-tebli a 'mɔ, kɛɛ, 'waa kasi a ŋmlɪ 'kukui 'nɪ -blee-e la Nyɪsua a pɔ. ɛ nɔ- kɔ -tɪ, 'ɔ 'kukui la 'hru wɔn lɛ.

6-Tɛbli a 'mɔ, -ɛ mu la 'lu -mɔ, ɛ tɔɛ nɛ -a mɔ -tebli -bɪ, -ɛ di-e nu, -aan =wɪ 'nɪ -ha yɪnyɛ-tebli -hɔɔ, =wɪ yɪ, -tɛ ɔ ni la 'a -hɔhɔɔ. 7-U -bɪ ni 'lɪ -nɔ 'nyɪ, 'ɔ dɛ la 'kuo. Kɛ- ɔ nu la 'a 'cɪcru, 'kɪ 'lɪ Nyɪsɔacɪɛn 'kwli, ɔ wen: «Nyibli -tɔɔ hru a 'mimle, 'ɔ yɪ dɛ di, 'ɔ 'nɛ nɔ, 'ɔ -tɔɔ -wɪ a yiyie, 'kɪ 'ɔ 'kuo a dɪda a -ta'.» 'A mɔ -mɔ -bɪ, a 'nɪ 'daa 'lɪ 'kuo, =wɪ yɪ, -tɛ ɔ ni la-a. 8-U -bɪ ni 'lɪ -nɔ 'nyɪ, 'ɔ ni la 'lawlu. ɛ nɔ- kɔ -tɪ, Nyɪsua 'ɛ nu-o, 'waa 'miliwɪ a (23'000) -wɔɔ -tu 'ɔ ta, 'ɔ 'kukui lɛ, 'kɪ 'lɪ -nyɔɔwɔ ni -dɔ 'kwli. Kɛɛ, -a mɔ -mɔ -bɪ, -a 'nɪ 'nuo 'lɪ 'lawlu, =wɪ yɪ, -tɛ ɔ ni la 'a nunuo. 9Nyibli -bɪ ni 'lɪ -nɔ 'nyɪ, 'ɔ =tɛɛ la 'ɔ Kukɔnyɔ Nyɪsua lɛ, -ɛ di-e nu, dɛ -mɔ', ɛ di nu, ɔ 'mɔ=ɔ 'yɛ. Dɛ a 'mɔ a -tɪ, hɔɔ 'ɛ yɪ la -nɔ lɛ mɛ, 'ɔ 'kukui la lɛ. Kɛɛ, -a mɔ -mɔ -bɪ, -a 'nɪ 'nuo 'lɪ 'waa dɛ, -a 'nɪ 'tɛɛ 'lɪ Nyɪsua 'yɪ. 10-U -bɪ ni la 'lɪ -nɔ 'nyɪ, 'ɔ yɪ la wɔn lɛ 'pɔpɛ -nɪ, 'kɪ 'ɔ Nyɪsua kɪ. Dɛ a 'mɔ a -tɪ, Nyɪsua a lɛnyɔ* -mɔ', -ɛ 'lɛ nyibli, 'ɛ di la dɛ, 'ɛ 'lɛ la -nɔ lɛ. 'A mɔ -mɔ -bɪ, a 'nɪ 'nuo 'lɪ 'waa dɛ, 'a 'nɪ 'pɔpɛ 'lɪ wɔn lɛ.

11-Tɛbli a pɛpɛ a 'mɔ, ɛ mu la 'lu -mɔ, 'kɪ 'ɔ -nɔ -mɔ, -ɛ di-e nu, Nyɪsua 'mɔ la-a nyibli -tɔɔ -nɪ, -ɛ mɔ, ɔ 'nɪ 'nuo 'lɪ dɛ 'kuku*. -Tɛbli a 'mɔ, ɔ 'cru la 'lɪ-t

Nyisvaciɛn 'kwli nɪ, -ɛ di-e nu, -a 'mʊ -tɔ kɔ, -kɔti ti -bʊ, -a nɪ ki, ɛ mɔ lɛ'boɔti -nɔ. 12 Ɛ nɔ- nu-o, 'nɪ pɪ lɛ, -ɛ mɔ, nyiblo 'bʊ pʊ lɛ, dɛ 'kuku -mʊ', Yisraekʊɛ* ni la, ɛ 'yɪ 'lɪ-tɪ 'lɪ -wɛ, bʊ nu-o, -ɛ -bɪ nyiblo a 'mʊ, bʊ -tu 'a dɔnʊ 'yie, -ɛ di-e nu, ɛ 'nɪ -ha Nyɪsʊa a 'hru bʊ wɔn -ha, 'bʊ mɔ, =dedede 'bʊ yɪ 'v=v lɛ nɪ -tɛɛ -nɪ. 13 Lɛ-tɛɛ lɛ nɪ -do -mʊ', -ɛ yɪ 'v nyre, 'kɪ 'v 'a mʊ -mɔ, ɛ nɪ -do a 'mʊ, nɔ- yɪ 'v nyre, 'kɪ 'v nyibli a pɛpɛ -mɔ. Nyɪsʊa -mɔ -bɪ, ɛ di 'a mʊ 'nɪ -hɛɛ -nɪ, =wɪ yɪ, -tɛ ɛ nu 'a hɪhla. Ɛ 'yɪ 'lɪ-tɪ 'lɪ -wɛ, bʊ -hɔn 'v=v -mɔ, 'kɪ dɛ -bʊ, -ɛ -hi 'aan 'kɪ wɔn, bʊ nu 'a mʊ. Kɛɛ, lɛ-tɛɛ lɛ 'bʊ -hʊɛ bʊ nu-o, ba -ha Nyɪsʊa a 'hru bʊ wɔn, -ɛ -bɪ Nyɪsʊa di -nyɪ 'a mʊ 'kɪ, -ɛ di-e nu, a 'nɪ -ha 'v 'a 'hru bʊ wɔn -ha.

-A kɔ 'kuo -hʊn* 'hʊn-, -a 'yɪ -mʊɛ

14 'Na nʊɛ'dɪayɪnʊ -na, -tɛ ɛ nɪ 'mʊ lɛ, 'a -tɪ ba hie 'v 'kuo a dɪda bʊ pɛpɛ. 15 'N yɪ-e nɪ, -ɛ mɔ, 'a mʊ -bʊ, 'n yɪ -mɔ 'cru -nɪ, a kɔ 'lulɛ-hihie. 'A -tɪ, -tɪ -mʊ', 'n di 'a mʊ -lee -nɪ, ba -hie-e 'lu -mɔ lɛ. 16 'Bʊ mɔ, =ba yɪ Kʊkɔnyɔ a lɛ'boɔdiide -mʊ' nɪ di, 'bʊ mɔ, =ba yɪ Nyɪsʊa 'wio nɪ -nyɪ, 'kɪ 'v -wiin-ɲanʊ a -ta', kɔ, =ba yɪ-tɪ nɪ 'nɛ, -ɛ -bɪ -Yusu 'Kɪsʊ a -hlʊ ni-e nɪ, ɛ kɔ -a mʊ 'hʊn-, =a yɪ -mʊɛ. 'Tɪ-, =ba yɪ 'flɔɔ -mʊ' =tɔ lɛ nɪ 'bɛ, =ba yɪ-tɪ nɪ di, -ɛ -bɪ -a kɔ -Yusu 'Kɪsʊ 'hʊn- -a -mʊɛ nɪ, 'a 'kʊkʊs a -tɪ. 17 'Flɔɔkuo nɪ -do, nɔ- nɪ 'v. -A mʊ -mɔ -bɪ, -a -hʊ nɪ, kɛɛ, 'flɔɔkuo nɪ -do a 'mʊ, nɔ- -a yɪ di. Dɛ a 'mʊ, nɔ- tʊɛ =nɛ yɪ, -ɛ mɔ, -a 'wɪ- -tonyiblo nɪ -do yɪ.

18 Ba -hie Nyɪsʊa a dako -mʊ', -v mɔ Yisraekʊɛ* a -tɪ 'lu -mɔ lɛ. Ɔ yɪ pi la 'wɪlɔɔba-tebli a -cɔhlɔn*, 'kɪ 'v Nyɪsʊa ye'. Nyibli 'bʊ yɪ 'wɪlɔɔba-tebli a 'mʊ nɪ di, -ɛ -bɪ ɛ =hɛn 'nyre, -ɛ mɔ, v kɔ Nyɪsʊa 'hʊn-, v -mʊɛ nɪ. 19-20 'A -tɪ, nyibli 'bʊ yɪ 'wɪlɔɔba-tebli 'kuo nɪ -pie -nɪ, dɛ a 'dɪ -bɪ ɛ =hɛn 'nyre 'lɪ? 'Ɛ mɔ =han-tɪ, 'n hla-a nɪ, -ɛ mɔ, 'kuo 'yɪ Nyɪsʊa 'pa-. Kɛɛ, 'wɪlɔɔba-tebli -mʊ', v yɪ 'kuo -pie -nɪ, seyɪ-seyɪ 'kuo -hʊn, nʊ- v yɪ-tɪ -pie -nɪ. Ɔ 'nɪ -pie-e lɪ-tɪ Nyɪsʊa. 'Bʊ mɔ, 'bʊ yɪ-tɪ 'kuo -hʊn nɪ -pie -nɪ, -ɛ -bɪ v kɔ 'kuo -hʊn a 'mʊ 'hʊn-, v nʊ- -mʊɛ. 'A mʊ -mɔ -bɪ, 'nɪ -hʊa-a lɪ-tɪ, a kɔ 'kuo -hʊn a 'mʊ 'hʊn-, ba -mʊɛ. 21 'A 'yɪ 'lɪ-tɪ 'lɪ -wɛ, ba 'naa 'lɪ -Yusu 'Kɪsʊ a -wiin-ɲanʊ 'kwli, 'tɪ- ba mu, ba 'naa 'lɪ 'kuo -hʊn a -ɲanʊ wɔn 'kwli -wɛ. Mɔ, a 'yɪ 'lɪ-tɪ 'lɪ -wɛ,

ba di Kukonyo -Yusu a diide, 'tu- ba mu, ba di 'kuo -huv
a diide -we. 22'Bu mo, =ba yi le ni ni, -e -bi Kukonyo di pu
ne -a mu yru le. -A 'ni 'hie 'li-ti 'lu -mo le, -e mo, -a ko 'kli,
-a -hi 'u -aan Kukonyo 'u.

**De -bu, -e di -na 'bihian -tonyiblo -hee -ni,
e no- -bu -hie 'lu -mo le**

23Nyibli -bi ni 'li 'a mu 'nyi, 'u pu le, -e mo, u ko 'hru,
'ki bu nu 'a -ne =dedede, 'waa =wlv -hve. Iin, e mo =han-ti,
kee, -tebli -bi ni 'u, -e 'ye ni -hee ne 'aan 'bio -tonyibli. E mo
=han-ti, nyibliu a 'mu, u ko 'hru, 'ki bu nu 'a -ne =dedede,
u yi 'ye. Kee, nunu-tebli -bi ni 'u, -e 'ye ni -hee nyibli, 'ki bu
muu ye', 'ki 'u Nyisva a 'hru wln. 24'A -ne nyiblo 'bu ni 'u,
de -mu', -e di 'a 'bihian -tonyiblo -hee -ni, e no- bu nu.
E 'ni 'hiee 'li e ni -do a -ti 'lu -mo le.

25'A -ne 'wlvba-tebli =du, u plee 'u 'mai yi, ba -to-
a 'mu=u di. A 'ni 'hie 'li =dedede 'lu -mo le. A 'ni 'betie 'li ni,
'bu mo, 'bu pie =ne 'kuo*. 26Ba ko 'a yiyie, -e mo, u 'cru la
'li Nyisvacrien 'kwli ni, -e mo: «Nyisva, no- ko -tebli a pepe
-mu', -e ni 'ne- -tutu ki.»

27'A -ti o, 'bu mo, nyiblo -mu', -e 'yi -Yusu -yi, 'bu da -mu
diide -mo, 'ki 'li 'a 'kayu bu, 'bu mo, =ni mu 'li, -e -bi 'a -ne
de, u di -mu -nyi, di-e, =ni 'hiee 'li =dedede a -ti 'lu -mo le,
=ni 'betie 'li -ni, 'bu mo, 'bu pie =ne 'kuo. 28Kee, 'bu mo,
nyiblo 'bu -di, 'bu lee -mu, -e mo: «Wlvba-tebli -mu', -yi di,
u pie =ne 'kuo,» -e -bi =ni 'die 'ki-ti de, -e di-e nu, de -mu',
nyiblo a 'mu, e pu wen le, -e mo wen de 'kuku*, =ni -ha-a
nu, 'a =wlv 'ni -ha-a -ti -yee -ni. 29'Bu mo, 'ni yi -ti a 'mu ni
hle, nyiblo a 'mu, e no- ko =wlv a -ti =nu, e 'yi -na 'mumu
a =wlv a -ti 'pa-.

-Bakle, ke- -di pu, -e mo: «'Mo -bi, 'n ko 'hru, 'ki =bu
nu 'a -ne =dedede, 'n -hve. De- nu 'ki-ti, 'u yi 'mu -lee
-ni, -e mo, 'ni 'nuo 'li de a 'mu, 'na 'bihian -bi a =wlv
'ni -ha-a -ti -yee -ni a -ti 'li? 30'Bu mo, 'ni -nyi Nyisva
'wio, 'ki 'u diide -mu', 'n yi di a -ta', de- ko -ti, nyiblo
-bi 'mu 'na 'nyre di 'li?»

31-Ti 'n -hve =bu lee -mu, e no- -bu: 'A -ne =dedede, -di di,
ko 'a -ne =dedede, -di 'na, ko 'a -ne =dedede, -di nu, nu-o,
-e di-e nu, e 'mu Nyisva -ti a 'yi'buale -nyi. 32=Ni 'nuo 'li

-tebliḍv -bv, -ε pɪ nyibli a =wlv =hlon lɛ, 'v yɪ Nyɪsva a -tɪ lɛ -hɛɛ -nɪ, 'ye =bu nyibli -mʊ', -v mɔ -Juukʊɛ, kɔ nyibli -mʊ', -v 'yɪ -Juukʊɛ* 'pa-, kɔ 'a -nɛ -Yusu a nyiblo =ḍv. 33-Tɛ 'n ni=e, kɛ- ba nu 'a nunuo -wɛ. 'A -nɛ =dedede, 'n di nu, 'n -hʊɛ-ɛ nɪ, bu nu-o, nyibli a pɛpɛ a plɔ bu ble. Dɛ -mʊ', -ɛ di 'mɔ nɪ -do -hɛɛ -nɪ, ɛ 'yɪ-tɪ 'pa-, 'nɪ -hie-e lɪ-tɪ 'lu -mɔ lɛ, kɛɛ, dɛ -mʊ', -ɛ di 'na 'bio -hɛɛ -nɪ, Nyɪsva 'mʊ =nu wa, ɛ nɔ- 'n yɪ 'lu -mɔ lɛ -hie.

11 ¹Ba -ha 'lɪ 'na =pɪ lɛ, =wɪ yɪ, -tɛ 'n ni, 'nɪ -hɛ 'lɪ -Yusu 'Klɪsv a =pɪ lɛ.

**-Tɛ nuḡbi kɔ bu nu 'waa dɪɔnv a naale,
'kɪ 'lɪ 'cʊɛkayu bu**

²N pɪ 'a mʊ 'nyrɛ lɛ, -ɛ nu-o, -tebli -mʊ', 'n tɔɔ la 'a mʊ, a yɪ -hie 'a -tɪ 'lu -mɔ lɛ, 'a -nɛ tɪ, 'a ni=e. ³Kɛɛ, 'n -hʊɛ-ɛ nɪ, =bv tɔɔ nɛ 'a mʊ dɛ -bɪ. ɛ nɔ- mɔ: Nyɪsva, nɔ- nɪ 'v -Yusu 'Klɪsv 'lu yɪ, -Yusu 'Klɪsv 'ɛ nɪ 'v nyɪbeyu gbe 'lu yɪ, nyɪbeyugbe -mɔ -bɪ 'ɛ nɪ 'v nuḡba 'lu yɪ. ⁴Tɪ -kɔ 'yɪ -Yusu a nyibli di lɛ 'kukue -nɪ, 'bv mɔ, nyɪbeyugbe 'bv yɪ Nyɪsva nɪ dɛ, ɛ kɔ, -tɪ -mʊ', Nyɪsva =tu-o wlon, 'bv yɪ-tɪ -mɔ lɛ nɪ nɛ, 'bv =tu 'hungble 'lu, ɛ =hen 'nyrɛ, -ɛ mɔ, ɛ 'nɪ =tuu-o 'v -Yusu 'Klɪsv, -ɛ nɪ 'v=v 'lu yɪ. ⁵Nuḡba -mɔ -bɪ, 'bv yɪ Nyɪsva nɪ dɛ, ɛ kɔ, -tɪ -mʊ', Nyɪsva =tu-o wlon, 'bv yɪ-tɪ -mɔ lɛ nɪ nɛ, 'bv 'yɪ -gese 'lu -hie -nɪ, -ɛ -bɪ ɛ =hen 'nyrɛ, -ɛ mɔ, ɛ 'yɪ 'v 'a nyɪbv, -ɛ nɪ 'v=v 'lu yɪ, 'a 'v=tuule -kɔ. 'Bv mɔ, 'bv 'yɪ -gese 'lu -hie -nɪ, -ɛ -bɪ ɛ mɔ -tɪdɛ =nɔ, -ɛ nu-o, nuḡba a 'mʊ, ɛ 'wɪ-nuḡba -mʊ' yɪ, -ɛ ŋmla 'v 'lu lɛ.† ⁶'Bv mɔ, nuḡba 'bv 'yɪ -gese 'lu -hie -nɪ, -ɛ -bɪ ɛ kɔ bu 'bɛ 'a 'lu klɛ -wɛ. Nuḡba a 'mʊ, 'bv 'bɛ 'a 'lu klɛ, -hʊv' 'bv ŋmla 'v=v lɛ, -a yɪ-e nɪ, -ɛ mɔ, ɛ mɔ -tɪdɛ =nɔ. ɛ 'wɪ yɪ, ɛ 'yɪ -gese 'lu -hie -nɪ. -Tɛ ɛ nɪ 'mʊ lɛ, ɛ nu -tɛɛ, bu -hie -gese 'lu.

⁷Nyɪbeyugbe -mɔ -bɪ, 'bv yɪ Nyɪsva nɪ dɛ, ɛ 'nɪ 'tuo lɪ 'hungble 'lu, -ɛ nu-o, Nyɪsva nu-o nɪ, -ɛ di-e nu, nyɪbeyugbe 'mʊ=v yɪ 'wɪ, ɛ kɔ, ɛ 'mʊ nyibli Nyɪsva a -tɪ a 'yɪ'buale -tɔɔ -nɪ. Nuḡba -mɔ -bɪ, nyɪbeyugbe a -tɪ a 'yɪ'buale nɪ -do,

†11.5 Pɔlv a tɪ 'yɪ, 'lawluḡbi, nu- 'ye nɪ -hie la -gese 'lu lɛ, ɛ kɔ, 'v ŋmlɛ la 'v 'lɪ lɛ. Nuḡbi -mʊ', -v kɔ nyɪbeyu, -v -tɪ 'v -nu 'v, v nu- -mɔ -bɪ, nu- yɪ la -gese 'lu lɛ -hie -nɪ.

nɔ- ε tʉε nyibli. 8A yi-e nɪ, -ε mɔ, Nyɪsʉa 'yɪ 'lɪ nyɪbɛyugbe nʉgba 'hʉɪ -mɔ -ha, kɛɛ, nʉgba, nɔ- ε -ha 'lɪ nyɪbɛyugbe 'hʉɪ -mɔ. 9Kɔ, Nyɪsʉa 'yɪ nyɪbɛyugbe -nu, nʉgba a -ti, kɛɛ, nyɪbɛyugbe a -ti, 'ɛ nu nʉgba. 10-Tɛ ε nɪ 'mʉ lɛ, nʉgba kɔ bʉ -hie -gese 'lu, -ε di-e nu, ε 'mʉ-v nyibli -tɔɔ -nɪ, -ε mɔ, ε -tʉɪ 'ʉ 'a nyɪbʉ nɪ, kɔ, Nyɪsʉa a lɛlɛnyʉ* 'nɪ -ha yɾʉ pʉ -wɛ.

11'ɛ mɔ -han-tɪ, 'ɛ nɪ 'mʉ lɛ, kɛɛ, -a mʉ -bʉ, -ʉ kʉo Kʉkɔnyɔ -Yʉsʉ 'Klɪsʉ =wlv yɪ, -a yi-e nɪ, -ε mɔ, nʉgba 'yɪ 'lɪ -dedede 'lɪ -wɛ, 'bʉ mɔ, 'a nyɪbʉ 'bʉ 'yɪ 'ʉ -nɪ, mɔ, nyɪbɛyugbe 'yɪ 'lɪ -dedede 'lɪ -wɛ, 'bʉ mɔ, nʉgba 'bʉ 'yɪ 'ʉ -nɪ -wɛ. 12Dɛ ε -hɛn 'nyɾɛ, ε nɔ- mɔ, Nyɪsʉa -ha 'lɪ yɪ-hɛnyɪbɛyugbe a 'kla, 'ɛ nu nʉgba, nʉgba -mɔ -bɪ, ε nɔ- kɔ 'hʉɪ -mɔ nyɪbɛyugbe naa 'lɪ. ɛ tʉε -nɛ yɪ, -ε mɔ, 'kɪ 'lɪ Nyɪsʉa -mʉ', -ε nu 'a -nɛ =dedede -mɔ, 'kɪ nyɪbɛyugbe kɔ nʉgba 'hʉɛn- ʉ -hʉɛn 'lɪ.

13'Aan 'mumu, ba -hie-e 'lu -mɔ lɛ, 'bʉ mɔ, 'ba 'kʉkʉe lɛ, =bɪ ε nɔɔ 'ʉ lɛ, 'kɪ nʉgba -bʉ, -ε 'yɪ -gese 'lu -hie -nɪ, bʉ da Nyɪsʉa? 14'A -nɛ nyɪblo =dʉ, 'kɪ 'ʉ 'a -nɛ -tʉtɛ =dʉ, ε yi-e nɪ, -ε mɔ, 'bʉ mɔ, nyɪbɛyugbe a 'lʉnyapli 'bʉ -hlɔ, ε mɔ -tʉɪdɛ =nɔ. 15Nʉgba -mɔ -bɪ, 'a 'lʉnyapli 'bʉ -hlɔ, ε yɪ -nyɪ-e -tɪ a 'yɪ'bʉbʉa, -ε nu=ɔ, Nyɪsʉa, nɔ- -nyɪ-e 'lʉnyapli blɛblɪ, -ε di-e nu, ε 'mʉ 'a 'lumakɔ -hli. 16'Bʉ mɔ, nyɪblo 'bʉ yɪ gblɛ nɪ pɪ, 'kɪ 'ʉ dɛ a 'mʉ kɪ, bʉ kɔ 'a yɪyɪe, -ε mɔ, 'n kɔ -Yʉsʉ a nyibli -bɪ 'hʉɛn-, 'bʉ mɔ, =ba 'kʉkʉe lɛ, kɛ- -a nɪ=e lɛ. ɛ mɔ -aan dɛ =nɔ.

-Yʉsʉ a lɛ'bɔɔdiide

(*Matie 26.26-29; Maki 14.22-25; Luku 22.15-20*)

17-Tɪ -bʉ, 'n mi 'kɪ hla mɔ, ε 'yɪ 'kɪ 'aan 'nyɾɛlɛpʉ-tɪ 'pa-, -ε nu=ɔ, 'ba 'kʉkʉe lɛ, 'kɪ 'ʉ Nyɪsʉa a dɪda a -ta', a 'nɪ -nu=ɔ lɪ =haandɛ, kɛɛ, -tɛblɪ -hʉɪn a nɪ. Dɛ a 'mʉ, a nɪ, ε nɪ-e nɪ, 'kɪ 'ʉ Nyɪsʉa a 'hɾʉ wlvn, a 'nɪ -mʉu=ɔ ye', a yɪ dii ke'. 18'N 'wɪn nɪ, -ε mɔ, 'ba 'kʉkʉe lɛ, -ε -bɪ a yɪ 'bɛ =tɔ lɛ. -Baklɛ, -tɪ -mʉ', ʉ -hla, ε mɔ =han-tɪ =nɔ. 19=Han-tɪ, ε nɔɔ 'ʉ lɛ, 'kɪ ba =gla wen, -ε di-e nu, nyibli -mʉ', 'kɪ 'lɪ 'a mʉ 'nyɪ, -ʉ yɪ -Yʉsʉ =wien kʉɛ -tɛɛ, a 'mʉ =nʉ 'ye.

20'Bʉ mɔ, 'ba 'kʉkʉe lɛ, 'kɪ a 'mʉ Kʉkɔnyɔ a lɛ'bɔɔdiide di, a 'nɪ -hie-e lɪ Kʉkɔnyɔ a 'mʉ, 'a -tɪ 'lu -mɔ lɛ. 21'Aan diide

ni -do, ε nɔ- kɔ -ti a yi 'lu -mɔ le -hie. Nɔ- nu-o, 'kanu yi wen -v -bi ni, -v -bi 'v yi 'waa dɔnɔ nɔ wɔn -hie -ni. 22'Bu mɔ, 'ba yi-ti le ni ni, dɛ- kɔ -ti 'a 'ye ni di dɛ, 'ki 'li 'aan 'kayo ble, 'ti- a 'mu le 'kukue -ni 'li? Ba kɔ 'a yiyie, -ε mɔ, 'ba yi-ti le ni ni, -ε -bi a yi -hɛɛ Nyɔsua a nyibli a -ti le. E 'yi -tɛɛ -nu, 'ki nyibli -mu', -v 'yi dɛ -kɔ, ba nuo =nu -tu. -Bi 'aan =wli 'ye-e ni, -bu pu 'a mu 'nyre le, dɛ a 'mu, a ni a -ti? 'Klɔ -mɔ, 'n 'yi 'li-ti 'li -wɛ, -bu nu 'aan 'nyrelepɔpɔ le.

23-Ti -mu', 'n tɔɔ nɛ 'a mu, 'na 'mumu, Kukɔnyɔ -Yusu, nɔ-tɔɔ mɔɔ. -Ti a 'mu, ε nɔ- -bu: 'Tɔlɔwɔ -mu', -ε kɔ 'kwli nyibli =du di la 'li-ti 'crekonyibli -ji' pu, ε 'du la 'flɔɔ ye', 24'ε -nyi Nyɔsua 'wio, 'ε 'bɛ-ε =tɔ le, ε wen: «'Flɔɔ -bu, ε nɔ- mɔ 'na 'hvi, 'n di -ha, 'ki 'v 'aan -ta'. Kɔɛ kɛ 'ki mɔ bu, 'flɔɔ a =tɔle'bede a 'mu, kɔ 'a didie a 'mu 'hven-, ε nɔ- ba gba 'lu -mɔ, -ε di-e nu, a 'mu 'na -ti 'lu -mɔ le -hie 'a -nɛ ti.» 25-Tɛ v -wɛ dɛ le, -ε -bi, ε 'du -wiin-ɲanu ye', 'ε -nyi Nyɔsua 'wio, 'ε -nyi-e 'a -nagbopu*, 'ki bu -hie-e, ε wen: «-Wiin -bu, ε =hen 'nyre Nyɔsua a 'yri yrayri a =tutuo. Nyɔsua a 'mu, 'na -hlu, ε di nu, ε 'mu 'yri* yrayri a 'mu -tu, ε kɔ 'a mu 'hven-. 'A -nɛ ti, 'ba yi -wiindu a 'mu ni 'nɛ, -tɛ ni -do 'n ni 'a nunuo, kɛ- ba nu 'a nunuo, -ε di-e nu, a 'mu 'na -ti 'lu -mɔ le -hie 'a -nɛ ti.» 26Kukɔnyɔ -Yusu a pɔpɔwin a 'mu, ε =hen 'nyre, 'a -nɛ ti, 'ba yi 'flɔɔdu a 'mu, 'a didie le ni ni, kɔ, 'ba yi -wiindu a 'mu, 'a 'nuna le ni ni, -ε -bi a yi nyibli 'ni -lee -ni, -ε mɔ, Kukɔnyɔ 'ku ni, ε 'mu -a mu wa a -ti. Kɔɛ 'ki mɔ bu, kɛ- a ni nyibli -ti a 'mu a leele, ε 'mu-v gba -gbagba, 'a diditi 'mu 'v nyre.

27-Tɛ ε ni 'mu le a -ti, nyiblo 'bu yi Kukɔnyɔ -Yusu a 'flɔɔdu a 'mu ni di, ε kɔ, 'bu yi 'a -wiindu a 'mu ni 'nɛ, kɛɛ, 'bu yi 'a -ti le ni -hɛɛ -ni, 'ki 'v 'flɔɔdu a 'mu, 'a didie kɔ 'ki 'v -wiindu a 'mu, 'a 'nuna a -ta', nyiblo a 'mu, ε ni dɛ 'kuku*, 'ki 'v -Yusu a 'hvi kɔ 'a -hlu 'hven- -mɔ. Nyɔsua a -bati di-e 'ni klɔ. 28'A -ti, 'a -nɛ nyiblo 'bu ni 'v, 'ti- ε 'mu 'flɔɔdu a 'mu di, kɔ, ε 'mu -wiindu a 'mu 'na, bu 'jɲra 'a dɔnɔ a =wlv, 'ki 'v -ti a 'mu a -ta'. 29Nyiblo 'bu ni 'v, 'bu yi Kukɔnyɔ -Yusu a 'flɔɔ a 'mu ni di, kɔ, 'bu yi 'a -wiin a 'mu ni 'nɛ, 'ti- 'bu 'ye ni -hie Kukɔnyɔ a 'mu, 'a 'hvi a -ti 'lu -mɔ le, -ε -bi ε ni yinyrede, 'ti-, 'ε yi 'a dɔnɔ

Nyɩsua a yɩv 'lu -jri. 30 Ɛ nɔ- nu-o, nyibli -hɔɔhɔv, 'kɩ 'lɩ 'a mu 'nyɩ, 'waa 'hɔv 'ɛ yɩ hɩn, -v -bɩ 'v 'yɩ 'klɩ -kɔ, kɔ, -v -bɩ 'v 'kɔkɔ lɛ. 31 'Bɩ mɔ, =ba 'jɩjra -aan =wlv, 'tɩ- =ba di diide a 'mu, -ɛ -bɩ Nyɩsua 'yɩ 'lɩ-tɩ 'lɩ -wɛ, bu pɩv nɛ -a mu -bati lɛ. 32 Kɔkɔnyɔ Nyɩsua a -bati 'bu klɔ -a mu, 'bu yɩ -a mu =hɩwɛn nɩ =tɩv, -ɛ -bɩ ɛ tɩv nɛ -a mu dɛ, -ɛ di=e nu, -nyɩwɔ -kɔ 'kwɩ ɛ di 'v nyibli -bati lɛ -pɩv -nɩ, ɛ 'nɩ =ha -a mu -tɩ -yɛɛ -nɩ, 'a -bati 'nɩ =ha -a mu klɔ.

33 'A -tɩ, 'na 'dɩayɩv -na, 'bu mɔ, 'ba 'kukue lɛ, 'ba mu -Yusu a lɛ'bɔɔdiide di mɔ, ba -ple 'aan 'bio. 34 'Bɩ mɔ, 'kanv 'bu yɩ nyiblo nɩ nɩ, ɛ nɔɔ 'v lɛ, 'kɩ bu di dɛ, 'kɩ 'lɩ 'a dɩɔv a -tɛ, 'tɩ- ɛ 'mu di, -ɛ di=e nu, 'ba 'kukue lɛ, a 'nɩ =ha 'aan dɩɔv Nyɩsua a yɩv 'lu -jri.

-Tɩ -bɩ -mɩ', -ɛ nɩ 'v, 'bu mɔ, 'nɩ di 'lɩ 'a mu -mɔ, 'tɩ- 'mɩ-v hla.

**'Klɩ a gblegble -mɩ', Nyɩsua a -Hihɩu* yɩ nyibli -nyɩ,
v 'mɩ 'a -kuan nu a -tɩ**

12 1 'Na 'dɩayɩv -na, dɛ 'n -hɩv =bɩ hlee 'kɩ kɩ, ɛ nɔ- mɔ, 'klɩ a gblegble -mɩ', Nyɩsua a -Hihɩu yɩ nyibli -nyɩ, v 'mɩ 'a -kuan nu. 'N -hɩv=ɛ nɩ, ba yɩv dɛ a 'mɩ lɛ -tɛɛ. 2 'Bɩ a yɩ=e nɩ, -ɛ mɔ, tɩ -mɩ' -kɔ 'yɩ a 'yɛ la -Yusu 'Kɩsv =wlv yɩ nɩ -kue -nɩ, -cɩ a gblegble -mɩ', a kwɩ la, ɛ kɔɔ la 'a mu win kɩ, 'ɛ kɛɛ la 'a mu. 3 Ɛ nɔ- kɔ -tɩ, 'nɩ -hɩv ba yɩv 'kɩ-tɩ lɛ, -ɛ mɔ, ɛ 'yɩ 'kɩ 'mɩ lɛ -nɩ dɛ. 'Bɩ mɔ, nyiblo 'bu nɩ 'v, Nyɩsua a -Hihɩu 'bu kɔɔ =nɛ win kɩ, nyiblo a 'mɩ, ɛ 'yɩ 'lɩ-tɩ 'lɩ -wɛ, bu pɩv -Yusu 'jɩv -mɔ. Kɛɛ, nyiblo 'bu pɩv lɛ, -ɛ mɔ, -Yusu, nɔ- mɔ 'a Kɔkɔnyɔ, -ɛ -bɩ Nyɩsua a -Hihɩu, nɔ- nɩ=e, 'ɛ hɩɛ -tɩ a 'mɩ.

4 Nyɩsua a -Hihɩu a 'mɩ, ɛ mɔ -Hihɩu nɩ -do, kɛɛ, ɛ yɩ -nyɩ nyibli 'klɩ a gblegble, v 'mɩ 'a -kuan nu. 5 -Kuan -mɩ', -aan Kɔkɔnyɔ yɩ nyibli -nyɩ, ɛ mɔ -kuan a gblegble =nɩ. Kɛɛ, -aan Kɔkɔnyɔ a 'mɩ, ɛ nu -do. 6 'Hɩv -mɩ', -v kɔ wɩɩv nyibli nɛɛ 'v, 'v nɩ -kuan, v mɔ 'hɩv a gblegble -wɛ. Kɛɛ, Nyɩsua nɩ -do a 'mɩ, ɛ nɔ- yɩ 'a nyibli a pɛpɛ 'klɩ -nyɩ, 'kɩ bu nu -kuan a pɛpɛ a 'mɩ. 7 'A -nɛ 'klɩ =dɩ, Nyɩsua a -Hihɩu, ɛ yɩ 'a -nɛ nyiblo =dɩ -nyɩ, 'kɩ 'lɩ 'a mu 'nyɩ, ɛ yɩ 'a mɔɔ 'nɩ -nyɩ, -ɛ di=e nu, a 'mɩ 'aan 'bio a pɛpɛ -hɛɛ -nɩ. 8 -ɛ -bɩ nɩ 'v, Nyɩsua a -Hihɩu 'ɛ -nyɩ=e 'klɩ, 'kɩ bu hlee 'lɩ =tɩwɩn 'kwɩ, 'ɛ yɩ -ɛ -bɩ 'klɩ -nyɩ, 'kɩ bu hla -tɩ -mɩ', Nyɩsua a -Hihɩu

a 'mu, ε τω -νε, 9'ε yi -ε -bi 'klɪ -nyi, 'kɪ bu kuo -Yusu -wlv yi -tεε, 'ε yi -ε -bi 'klɪ -nyi, 'kɪ bu nu-o, kɪklanyibli a 'kve bu -wε. -Tɛbli a pɛpɛ a 'mu, Nyɪsva a -Hihiu nɪ -do a 'mu, nɔ- ni-e; 10Nyɪsva a -Hihiu nɪ -do a 'mu, 'ε yi -ε -bi 'klɪ -nyi, 'kɪ bu nu -wlvkεε-tɛbli, 'ε yi -ε -bi 'klɪ -nyi, 'kɪ bu hla -ti -mu', Nyɪsva a -Hihiu a 'mu, ε =tu-o wlɔn, 'ε yi -ε -bi 'klɪ -nyi, 'kɪ bu yi de -mu', Nyɪsva a -Hihiu ni, kɔ de -mu', 'kuo -hɔvɪn* ni, 'a 'yilɛ-hɪhɪalɛ; 'ε yi -ε -bi 'klɪ -nyi, 'kɪ bu pɔ win -mu', ε 'yi -yi, 'ε yi -ε -bi 'klɪ -nyi, 'kɪ bu -ha win a 'mu. 11Nyɪsva a -Hihiu nɪ -do a 'mu, nɔ- yi nyibli 'klɪ a pɛpɛ a 'mu -nyi. 'A -nɛ nyiblo, Nyɪsva a -Hihiu yi -nyi-e 'klɪ, =wɪ yi, -tɛ ε ni 'a -hɔhɔa.

**-Yusu 'Klɪsv a 'cvɛ 'wɪ- -tonyiblo a 'hɔv yi,
-ε kɔ 'kabi a gblegble**

12-A -yi-e nɪ, -ε mɔ, -tonyiblo a 'hɔv mɔ 'hɔvɪtu nɪ -do =nɔ, kεε, ε kɔ 'kabi a gblegble. -Han-tɪ, 'kabi -nɪ 'v -tonyiblo 'yie, 'ε -hɔ, kεε, 'hɔvɪtu nɪ -do =nɔ. Kε- nɪ -do, ε nɪ 'mu, 'kɪ 'v -Yusu 'Klɪsv a 'cvɛ -mɔ. 13ε mɔ =han-tɪ, ti -mu' -kɔ 'yri v pɔ la -a mu 'nie* 'lu, -aan pɛpɛ, -a -hɛ la 'hɔvɪtu nɪ -do, 'kɪ 'lɪ Nyɪsva a -Hihiu* a 'klɪ 'kwli. -Aan pɛpɛ, 'ye =bu -mɔ -Juukvɛyɪ*, 'ye =bu =yi -Juukvɛyɪ 'pa-, 'ye =bu -mɔ =koyu, 'ye =bu =yi =koyu 'pa-, -aan pɛpɛ a 'mu, Nyɪsva a -Hihiu nɪ -do a 'mu, ε nɔ- Nyɪsva -nyi -a mu.

14ε 'yi 'kɪbɪa nɪ -do 'pa-, ε 'yi 'v -tonyiblo 'yie -nɪ, kεε, ε mɔ 'kabi a gblegble. 15'Bu mɔ, -tonyiblo a bu, 'bu pɔ wɛn lɛ, -ε mɔ, -tɛ ε 'yi dabɔ 'pa-, 'a -tɪ, ε 'yi 'v 'hɔv 'yie -kɔ, -han-tɪ, 'ε ni 'a hɪhɪlɛ, kεε, 'kɪ ε kɔ 'v 'hɔv 'yie. 16'Bu mɔ, -tonyiblo a nva 'bu pɔ wɛn lɛ, -ε mɔ, -tɛ ε 'yi 'yie 'pa-, 'a -tɪ, ε 'yi 'v 'hɔv 'yie -kɔ, ε mɔ -han-tɪ, 'ε ni 'a hɪhɪlɛ, kεε, 'kɪ ε kɔ 'v 'hɔv 'yie. 17'Bu mɔ, -tonyiblo a 'hɔv a pɛpɛ, 'bu mɔ wɛn 'yii, -bi' ε di wɛn 'kɪ -tɪ a 'wɪnwɪn nu 'lɪ? 'Bu mɔ, -tonyiblo a 'hɔv a pɛpɛ, 'bu mɔ wɛn nɔv, -bi' ε di wɛn 'kɪ dɛ a 'nɔ a 'wɪnwɪn nu -wɛ 'lɪ? 18Nyɪsva 'yi -tonyiblo a 'hɔv a nunuo lɛ -nu. Kεε, -tɛ ε nu 'a -hɔhɔa, kε- ε nu -tonyiblo a 'hɔv a -tɛbli a yɛkɔkɔvɛlɛ. 19'Bu mɔ, Nyɪsva 'bu nu wɛn -tonyiblo 'kɪbɪa nɪ -do -mɔ', ε 'yi wɛn 'lɪ-tɪ 'lɪ -wɛ, bu mɔ wɛn -tonyiblo a 'hɔv. 20Kεε, ε 'yi 'mu lɛ -nɪ. 'Kɪ 'v -tonyiblo 'yie, 'kabi a gblegble nɪ 'v. Kεε, 'hɔv a pɛpɛ a 'mu, ε mɔ 'hɔvɪtu nɪ -do =nɔ.

21-Tɛ ɛ nɪ 'mʊ lɛ, -tonyiblo a 'yie 'yɪ 'lɪ-t 'lɪ -wɛ, bʊ lee dabu: «'Nɪ -hʊa-a lɪ -mʊ.» ɛ mɔ, 'lʊ 'yɪ 'lɪ-t 'lɪ -wɛ, bʊ lee buɪ, -ɛ mɔ: «'Nɪ -hʊa-a lɪ 'a mʊ -wɛ.» 22 ɛ 'yɪ dɛ nɪ -do a 'mʊ 'pa-. -Na 'hʊɪ a 'kabɪ -mʊ', -pʊ lɛ, -v 'yɪ -kʊan -kɔ, 'bʊ mɔ, 'bʊ 'yɪ wɛn 'v -mʊ 'yie -nɪ, =yɪ wɛn 'lɪ-t 'lɪ -wɛ, -bʊ pʊ wɛn -hʊnhlɔn. 23 'Tɪ- -aan 'hʊɪ a 'kabɪ -mʊ', -a pʊ lɛ, -v 'yɪ -haan'kabɪ 'pa-, v nʊ- kɔ -tɪ -a kla, kɔ, 'kabɪ -mʊ', -a yɪ nyibli 'yɪ kɪ -hlɪɪ -nɪ, nʊ- kɔ dɛ -a kɔ 'lɪ -mɔ. 24 -Aan 'hʊɪ a -haan'kabɪ 'nɪ -hʊa-a lɪ 'yie-tutuo. Nyɪsʊa, nɔ- nu -aan 'hʊɪ a 'kabɪ, 'ɛ nʊ-o, 'a 'kabɪ -mʊ', -a yɪ -hlɪ, =a -tʊɪ =nʊ 'yie, 'ɛ -hi 'v 'kabɪ -bɪ 'v. 25 ɛ pʊpʊ -aan 'hʊɪ a 'kabɪ a pɛpɛ 'yɪ lɛ, -ɛ dɪ-e nu, v 'nɪ =ha yɪ -wʊnwɔn -nɪ. ɛ -hʊɛ=ɛ nɪ, -aan 'hʊɪ a 'kabɪ a pɛpɛ, bʊ -hɪhɛ -nɪ. 26 'Bʊ mɔ, -aan 'hʊɪ a 'kɪbɪa nɪ -do 'bʊ yɪ nɪ klɛ, 'kɪbɪa a 'mʊ, ɛ bɪ 'lɪ yɪ, kɔ -aan 'hʊɪ a 'kabɪ a pɛpɛ, v nʊ- klɛ. 'Bʊ mɔ, =ba kɔ 'lɪ -aan 'hʊɪ a 'kɪbɪa -bɪ a dɛ -mɔ dɪaktɪ, -ɛ -bɪ 'hʊɪ a 'kɪbɪa a 'mʊ, ɛ kɔ -aan 'hʊɪ a 'kabɪ -bɪ -mʊ' 'hʊɛn-, v nɪ dɔdɔ.

27 'A mʊ -mɔ -bɪ, a 'wɪ- -Yusu 'Kɪsʊ a 'hʊɪ yɪ. 'A -nɛ nyiblo 'bʊ nɪ 'v, ɛ 'wɪ- 'hʊɪ a 'mʊ a 'kɪbɪa yɪ. 28 Ke- Nyɪsʊa nʊ 'v nyibli a blɛ-tutuo, 'kɪ 'lɪ 'cʊɛ 'kwɪɪ, -ɛ dɪ-e nu, v 'mʊ -kʊan a gblegble nʊ. Yɪ-henyibli, ɛ =tʊ 'v blɛ, v nʊ- mɔ -Yusu a -mɔnanyʊ*. Nyibli -kʊɛ 'v =nʊ -mɔ, v nʊ- mɔ 'a winwɔn-hanyʊ*, -v nɛ -tɪ -mʊ', Nyɪsʊa =tʊ =nʊ wɔn -mɔ lɛ. Nyibli -blɛ 'v =nʊ ke', v nʊ- mɔ tɔɔnyʊ, -v tʊɛ Nyɪsʊa a -tɪ, 'ɛ =tʊ 'v nyibli -bɪ blɛ, 'kɪ bʊ nʊ =wlɛkɛɛ-tɛblɪ, 'ɛ -nyɪ -v -bɪ 'klɪ, 'kɪ bʊ nʊ-o, kɪklanyibli a 'kʊɛ bʊ -wɛ, 'ɛ -nyɪ -v -bɪ 'klɪ, 'kɪ bʊ -hɛɛ 'waa 'bɪo, 'ɛ -nyɪ -v -bɪ 'klɪ, 'kɪ bʊ naa nyibli, 'ɛ -nyɪ -v -bɪ 'klɪ, 'kɪ bʊ pʊ win -mʊ', v 'yɪ -yɪ. 29 -Bɪ nyibli a pɛpɛ, nʊ- mɔ -Yusu a -mɔnanyʊ? =Bɪ 'waa pɛpɛ, v nʊ- mɔ Nyɪsʊa a winwɔn-hanyʊ? =Bɪ 'waa pɛpɛ, v nʊ- mɔ tɔɔnyʊ, -v tʊɛ Nyɪsʊa a -tɪ? =Bɪ 'waa pɛpɛ, v nʊ- nɪ =wlɛkɛɛ-tɛblɪ? 30 -Bɪ nyibli a pɛpɛ Nyɪsʊa -nyɪ 'klɪ, 'kɪ bʊ nʊ-o, kɪklanyibli a 'kʊɛ bʊ -wɛ? =Bɪ 'waa pɛpɛ, v nʊ- dɪ win -mʊ', v 'yɪ -yɪ pʊ? =Bɪ 'waa pɛpɛ, v nʊ- dɪ win a 'mʊ -ha? 'Uɔn-, ɛ 'yɪ 'mʊ lɛ -nɪ. 31 Kɛɛ, 'n yɪ 'a mʊ 'nɪ -lee -nɪ, 'klɪ a gblegble -mʊ', -ɛ mɔ 'klɪ 'yakɪ -mʊ', Nyɪsʊa a -Hɪhɪu yɪ nyibli -nyɪ, ɛ nɔ- ba =mʊɔ lɛ, 'kɪ 'lɪ 'aan =wɪ a pɛpɛ kɪ, -ɛ dɪ-e nu, ɛ 'mʊ 'a mɔɔ -nyɪ.

-Tɛ tɪ nɛ -bʊ, 'n dɪ tɔɔ nɛ 'a mʊ =haan'hru dɛ, -ɛ -hi 'v 'hriɪ a pɛpɛ 'v, -ɛ dɪ-e nu, a 'mʊ-v na.

-Te -mυ', -a di -aan 'bio -tonyibli a nuƆe nu

13 ¹Bυ mɔ, 'nυ yι wen 'klɔ -bυ a nyibli a win a pɛpɛ nυ pɪ, ε kɔ Nyɪsua a lɛnyυ* a win a pɛpɛ 'hυɛn-, kɛɛ, 'bυ mɔ, 'nυ yι 'na 'bio -tonyibli -nυɛ -nυ, -ɛ -bɪ 'n 'wɪ- tukui kɔ gbɛgbɛ 'hυɛn- yι, -υ kɔ win -crɛ nyibli a nυ. ²Bυ mɔ, 'nυ kɔ wen 'klɪ, 'kɪ -bυ hɪa -tɪ -mυ', Nyɪsua -tu 'mυ wɔn, kɔ, 'bυ mɔ, 'nυ yι wen -tɛblɪ a pɛpɛ, kɔ, 'bυ mɔ, 'nυ yι wen Nyɪsua a -huhli-tɛblɪ a pɛpɛ lɛ nυ yrui, kɔ, 'bυ mɔ, 'nυ kuo wen Nyɪsua =wɔv yɪ, 'tɪ- 'na Nyɪsua a =wɔv a yɪkuolɛ a 'mυ, 'bυ yɪ wen=ɛ nυ nɪ, 'nυ yɪ wen dɔgbɛ nυ -lɛɛ -nυ, bυ -hɔn -ta', bυ mu 'lɪ -tɪtɛ -bɪ, 'tɪ- 'bυ -hɔn -ta', kɛɛ, 'nυ yɪ 'na 'bio -tonyibli -nυɛ -nυ, -ɛ -bɪ 'na nunu-tɛblɪ a 'mυ, ε 'nυ -da=a lɪ =dedɛdɛ. ³Bυ mɔ, 'nυ -ha wen 'lɪ 'na kukɔ-tɛblɪ a pɛpɛ, 'nυ =glɛ wen=ɛ =hυɛnnɪyibli lɛ, kɔ, 'nυ -ha wen 'na dɔnυ, 'kɪ υ 'mυ 'mυ 'tɔ pυ a -ta', kɛɛ, 'nυ yɪ 'na 'bio -tonyibli -nυɛ -nυ, 'na nunu-tɛblɪ a 'mυ, ε yɪ 'lɪ-tɪ 'lɪ -wɛ, bυ -hɛɛ 'mυ.

⁴Nyiblo 'bυ nυɛ nɛ 'a 'bio -tonyibli, -ɛ -bɪ ε kuɛ =wɔv a 'lɪa, kɔ, 'ɛ nɪ =nυ =haan-tɛblɪ 'yɪ =hlɔn lɛ. ε 'nυ =tu=ɔ ca. ε 'nυ -pυ=υ lɪ 'a dɔnυ a -plɪ, kɔ, ε 'nυ 'yaa=a 'lɪ 'a dɔnυ. ⁵Nyiblo 'bυ nυɛ nɛ 'a 'bio -tonyibli, ε 'nυ -hɛɛ=ɛ lɪ 'waa -tɪ lɛ. ε 'nυ -hie=e lɪ -tɛblɪ nυ -dɔ -mυ', -ɛ yɪ ε nυ -dɔ -hɛɛ -nυ 'lυ -mɔ lɛ, kɛɛ, -tɛblɪ -mυ', -ɛ yɪ 'a 'bio -hɛɛ -nυ, ε nɔ- ε yɪ 'lυ -mɔ lɛ -hie -wɛ. ε yɪ yrυ'bi-tɪ -kla. 'Bυ mɔ, nyiblo 'bυ nu=ɔ dɛ -huan -mɔ, ε 'nυ =tu=ɔ 'lɪ-tɪ 'kwɪlɪ bυ. ⁶Nyiblo 'bυ nυɛ nɛ 'a 'bio -tonyibli, -tɛblɪ -hυɪn -mυ', υ nɪ, 'a dɔdυ 'nυ -nu=ɔ lɪ-tɪ, kɛɛ, dɛ -mυ' -kɔ dɔdυ -nɪ=e, ε nɔ- mɔ =haandɛ -mυ', υ nɪ. ⁷Nyiblo 'bυ nυɛ nɛ 'a 'bio -tonyibli, -tɛblɪ 'kukui a pɛpɛ -mυ', υ -nυ, ε -hrui 'a -tɪ -mɔ, 'tɪ-, ε 'cɪbɪ 'υ Nyɪsua a =wɔv a yɪkuolɛ, 'kɪ 'υ 'a -nɛ =dedɛdɛ -mɔ, kɔ, 'ɛ yɪ=e, 'ɛ yɪ-tɪ -plɛ, -ɛ mɔ, Nyɪsua dɪ -tɛblɪ a pɛpɛ 'nυ -hrentɪ -nυ, kɔ, 'ɛ kɔ =wɔv a 'lɪa. ⁸Nυɛlɛ -mυ', nyiblo -kɔ, 'kɪ 'υ 'a 'bio -tonyibli a -ta', ε 'nυ -wɛ=ɛ 'lɪ, 'klɔ -mɔ 'klɔ. Nyiblo 'bυ yɪ -tɪ -mυ', Nyɪsua =tu=ɔ wɔn nυ hɛ, ε dɪ kɔ tɪ, ε 'mυ 'lɪ -wɛ, kɔ, nyiblo 'bυ yɪ win nυ pɪ, ε yɪ -yɪ, ε dɪ kɔ tɪ -wɛ, ε 'mυ 'a pɔpυ 'kɛɛ -nυ. ⁹ɛ mɔ =han-tɪ, -tɛblɪ -mυ', -a yɪ, υ yɪ 'lɪ yrɛ -wɛ. 'Bυ mɔ, =ba yɪ -tɪ -mυ', Nyɪsua =tu -a mυ wɔn nυ hɛ, ε yɪ 'lɪ yrɛ -wɛ -wɛ. ¹⁰Kɛɛ, tɪ -mυ' -kɔ 'yrɪ Nyɪsua dɪ 'υ -a mυ dɛ -mυ' -tɔɔ -nυ, -ɛ -wɛ 'lɪ yrɛ, -ɛ -bɪ dɛ -mυ', -a yrui 'kɪ lɛ, ε dɪ bυ 'nυ -wɛ.

11 Ba 'ye ke, -te 'n mo la 'hiangbe, -te -mu', 'hiangbe ni 'puple, ke- 'n ni la 'puple, ko, -te -mu', 'hiangbe ni 'lule-hihie, ke- 'n ni la 'lule-hihie, ko, -te -mu', 'hiangbe ni -tebli a leyuyruo, ke- 'n ni la 'a leyuyruo. Kee, -te 'n -ku 'ki, -e -bi 'n hie 'u 'hiangbe a nunuklo bu. 12-Te ti ne -bu, 'bu mo, -ba yi -tebli ni 'ye, -e -bi e 'wi yi, -a yi-ti 'ni 'ye, 'ki 'li 'yie -mu' 'kwli, -e 'pupuo 'li 'kwli le. Kee, e di ko -nyrowo, -aan 'yie 'mu -tebli a pepe le yru -tee. -Te ti ne -bu, e ko -tebli -bi, -a 'tie 'yee le ni yru -tee. Kee, -nyrowo di 'u 'ni nyre, 'mu-u le yru -tee, =wi yi, -te -mu', Nyisua nu 'na yiyie pepe.

13-E -bi 'ki, -tebli ni ta ni 'u, -e 'ye ni di bu ni -we, 'klo -mo 'klo. -Tebli ni ta a 'mu, e no- -bu: -Ba kuo Nyisua =wlu yi, ko, -ba ko 'a yiyie, -e mo, Nyisua di -tebli a pepe 'ni -hrenti -ni, ko nuele -mu', -a ko, 'ki 'u -aan 'bio -tonyibli -mo'. Kee, 'a pepe a 'mu, 'a gbagbu, e no- mo nuele -mu', -a ko, 'ki 'u -aan 'bio -tonyibli -mo.

**Polu ne -ti -mo le de, 'ki 'u 'kli a gblegble -mu',
Nyisua a -Hihiu* yi nyibli -nyi a -ta'**

14 ¹Ba =tu 'u 'kli, -e di-e nu, a 'mu 'aan 'bio -tonyibli -nuε -ni. 'Kli a gblegble -mu', Nyisua a -Hihiu yi nyibli -nyi, e no- ba =muo le, 'ki 'li 'aan =wlu a pepe ki. De -mu', a ko ba =muo le dtaki, -e -hi 'u 'a pepe 'u, e no- mo Nyisua a -Hihiu bu -nyi 'a mu 'kli, Nyisua a -ti -mu', e =tui 'a mu wlon, a 'mu-u -mo le na. ²Bu mo, nyiblo 'bu yi win -mu', e 'yi -yi ni pi, e 'yi 'a 'bio 'pa-, e 'ni -hlee-e 'li -nu -mo, kee, Nyisua e yi 'li -mo -hlee -ni, -e nu-o, -ti -mu', e hle, nyibli 'ni -yru-o li-t' le, Nyisua a -huhli-tebli, e no- e ne -mo le, 'ki 'li Nyisua a -Hihiu a 'kli 'kwli. ³Kee, nyiblo -mu', -e hle -ti -mu', Nyisua =tu-o wlon, 'ki 'li 'a 'bliwin 'kwli, nyiblo a 'mu, 'a 'bio e yi 'li -mo -hlee -ni, e 'mu =nu 'kli -nyi a -ti, ko, e 'mu 'li -nu =wlu 'kwli bu =tu, -e di-e nu, u 'mu ye' -muu -ni, 'ki 'u Nyisua a 'hru wlon. ⁴Nyiblo -mu', -e di win -mu' pu, e 'yi -yi, 'a dtanu e yi -hee -ni. Kee, nyiblo -mu', -e di -ti -mu' hla, Nyisua =tui-e wlon, 'ki 'li 'bliwin 'kwli, nyiblo a 'mu, Nyisua a nyibli a pepe, nu- e yi -hee -ni.

⁵N -huε wen-e ni, 'ki 'aan pepe ba pu wen win -mu', a 'yi -yi. Kee, de 'n -huε, -e -hi 'u de a 'mu 'u, e no- mo,

Nyɩsua a -tu -mu', ε -tui 'a mu wlon, ba na-a -mɔ le, 'ki 'li 'aan dɩɔnu a 'bliwin 'kwli. Nyiblo 'bu yi win -mu', ε 'yi -yi ni pi, ε di-e 'ni -hua, 'ki nyiblo -bi, bu -ha-a, 'ki 'li 'aan 'bliwin 'kwli, -ε di-e nu, Nyɩsua a nyibli 'mu ye' -muu -ni, 'ki 'li Nyɩsua a =wlu a yukuole 'kwli. 'Bu 'yi 'mu le -ni, -ε -bi nyiblo -mu', -ε ne win -mu', Nyɩsua =tu-o wlon -mɔ le, nyiblo a 'mu, ε yi nyibli 'ni -heε -ni, 'ε -hi 'u nyiblo -mu', -ε pi win -mu', ε 'yi -yi.

6'Na 'diayuv -na, 'bu mɔ, 'ni di 'li 'a mu -mɔ, 'ti- 'ni yi 'li 'a mu -mɔ ni -hlee -ni, 'ni yi win -mu', a 'yi -yi ni pi, -bi' ε di 'ki 'aan -heε nu 'li? 'Bu mɔ, 'ni di 'li, 'n kɔ =bu -hihia 'a mu -huhli-tebli a 'mu, Nyɩsua tɔɔ 'mu, 'a de -bi kle, kɔ, =bu nu-o, ba kɔ =tɔ, kɔ, =bu lee ne 'a mu -tu -mu', Nyɩsua =tu 'mu wlon, kɔ, =bu tɔɔ ne 'a mu de -bi. 'Bu mɔ, 'ni nu 'a nunuo le, -ε -bi 'n di 'a mu 'ni -heε -ni.

7-Bu pu-v bibi-tebli a de yi. 'Bu mɔ, =ni yi 'li 'padue le ni -bibi -ni, ε kɔ, =ni yi 'li dukv' le ni -bibi -ni, -bi' nyibli di 'ki -wladu a 'mu, -yi ble, 'a yiyie nu 'li? 8Kε- tu-ɣamu a bibie ni 'mu -we. 'Bu mɔ, dakɔ 'bu yi tu ni -wen, nyiblo -mu', -ε yi tu-ɣamu bi, 'bu 'ye ni 'kla-a' le -tee, -bi' nyibli di 'ki tu a 'mu, 'a kumumu nu 'li? 9Kε- ni -do ε ni 'mu -we, 'ki 'u win -mu', nyiblo 'yi -yi, 'a pupvu a -ta'. 'Bu mɔ, 'ba yi win -mu', a 'yi -yi ni pi, -tu -mu', a di hla, -bi' nyibli di 'a leyuyruo nu 'li? ε di 'wi- -te nyiblo 'ye ni 'puple wen 'li le. 10ε mɔ =han-ti, win a gblegble, 'ε ni 'ne- 'klo ki. 'A pepe a 'mu, nyibli yruie' le. 11Kεε, 'bu mɔ, win -mu', 'n 'ye ni yru' le, nyiblo 'bu yi 'mɔ-ɔ -mɔ ni pi, 'ki 'u 'mu -mɔ, nyiblo a 'mu, ε mɔ 'dagbatayu =nu, 'na 'mumu, 'n mɔ 'dagbatayu, 'ki 'u-v -mɔ. 12'A -ti, 'n yi 'a mu 'ni -lee -ni, 'ki 'li 'aan =wli a pepe ki, ba -hua 'kli a gblegble -mu', Nyɩsua a -Hihiu yi nyibli -nyi, 'ki 'u 'a -kuan a -ta', -ε di-e nu, a 'mu 'kli -huchui a 'mu kɔ, -te de a 'mu, ε kwlee ne 'a mu ki -tee. Kεε, -ti kɔ -ti a 'mu-v -hua, nɔ- mɔ, a 'mu 'aan 'bio -Yusu a nyibli -heε -ni, 'ki bu muu ye', 'ki 'u Nyɩsua a 'hru wlon.

13ε nɔ- nu-o, nyiblo 'bu kɔ 'kli, 'ki bu pu win -mu', ε 'yi -yi, ε kɔ bu -hua Nyɩsua 'kli -we, -ε di-e nu, ε 'mu win a 'mu -ha, 'ki 'li 'a 'bliwin 'kwli. 14'Bu mɔ, win -mu', 'n 'yi -yi, 'ni yi-t ni pi, 'ni yi Nyɩsua ni de, ε mɔ =han-ti, 'na =wlu, nɔ- de-ε. Kεε, 'mɔ -bi, 'ni -yru-o =dedede le.

15-Bi' 'n di 'kɪ-t nu 'lɪ? 'Bɔ mɔ, 'nɪ yɪ Nyɪsɔva nɪ dɛ, 'n di nu win -mɔ', 'n 'yɪ -yɪ, 'mɔ-v da, ɛ kɔ, 'mɔ-v da -wɛ, 'kɪ 'lɪ 'na 'bliwin 'kwli, -ɛ di-e nu, 'mɔ -tɪ a 'mɔ lɛ yru. 'Bɔ mɔ, 'nɪ yɪ -wla nɪ ble, 'n di nu win -mɔ' -wɛ, 'n 'yɪ -yɪ, 'mɔ ble, ɛ kɔ, 'mɔ ble -wɛ, 'kɪ 'lɪ 'na 'bliwin 'kwli. 16'Bɔ 'yɪ-t 'pa-, -mɔ -mɔ', -ɛ yɪ Nyɪsɔva 'wio -nyɪ, 'kɪ 'lɪ win -mɔ', -yɪ -yɪ 'kwli, nyibli -mɔ', -v 'yɪ -tebli a 'mɔ -yɪ, v 'yɪ 'lɪ-t 'lɪ -wɛ, bɔ pɔ lɛ: Kɛ- bɔ nɪ 'mɔ, -ɛ nu-o, v nu- -mɔ -bɪ, -tɪ a 'mɔ, -hle, v 'nɪ -yru-o lɪ-t lɛ. 17-Mɔ -bɪ, -yɪ -nyɪ Nyɪsɔva 'wio -tɛɛ, 'kɪ 'lɪ win -mɔ', -yɪ -yɪ 'kwli. Kɛɛ, ɛ 'nɪ -hɛɛ-ɛ lɪ -na 'bɪtɪan.

18'N yɪ -nyɪ Nyɪsɔva 'wio, -ɛ nu-o, 'n pɪ win -mɔ', 'n 'yɪ -yɪ, 'nɪ -hi 'v 'aan pɛpɛ 'v. 19Kɛɛ, 'n kɔ 'na 'bio -Yusu a nyibli -bɪ 'hɔɛn-, -ba 'kukue lɛ, 'bliwin -mɔ', nyibli yruɪ lɛ, ɛ nɔ- 'n -hɔɛ -bɔ pɔ, -ɛ di-e nu, 'mɔ -nu Nyɪsɔva a -tɪ kle -hɪtɪa -nɪ, 'ɛ -hi 'v -bɔ pɔ win -hɔɔhɔɪ -mɔ', 'n 'yɪ -yɪ, kɔ, v 'yɛ nɪ yru' lɛ.

20'Na 'diayɪnu -na, 'aan 'lulɛ-hihie, ɛ 'nɪ 'wɪ 'lɪ 'yɔnu a 'lulɛ-hihie yɪ, kɛɛ, bɔ 'wɪ- nyibli -bɔ, -v ku a 'lulɛ-hihie yɪ. 'Kɪ 'v -tebli -hɔɪn a nunuo a -ta', ba 'wɪ- 'yɔnu yɪ, -v 'yɪ -tebli -hɔɪn a nule -yɪ. 21'U 'cɪ-t nɪ, 'kɪ 'lɪ Nyɪsɔvacɪɛn 'kwli, -ɛ mɔ:

«Nyɪsɔva wen 'nɪ, ɛ di lee nyibli -mɔ',

v pɪ dakɔ a win,

-ɛ di-e nu, v 'mɔ Nyɪsɔva a -tɪ 'a dakɔ -lee -nɪ.

'ɛ mɔ -han-tɪ, 'kɪ ɛ di 'lɪ dakɔ a win 'kwli -naa -nɪ,

ɛ 'mɔ 'lɪ 'a dakɔ -mɔ -hlee -nɪ.

Kɛɛ, ɛ yɪ-e nɪ, -ɛ mɔ, 'yɛ -bɪ ɛ nu 'a nunuo lɛ,

'a dakɔ 'yɪ 'lɪ-t 'lɪ -wɛ, bɔ pɔ-v nɔa yɪ bɔ.»

22'A -tɪ, win -mɔ', -yɪ -yɪ a pɔpɔv, ɛ mɔ yruule -nɔ, Nyɪsɔva yɪ nyibli -mɔ' -nyɪ, -v 'yɪ -Yusu =wɔv yɪ -kuo -nɪ, -ɛ di-e nu, v 'mɔ-v yɪ, -ɛ mɔ, v 'yɪ 'a nyibli 'pa-. Yruule a 'mɔ, Nyɪsɔva 'nɪ -nyɪ-e lɪ-t nyibli -mɔ', -v -wɛ 'a =wɔv a yɪkuole -mɔ. Kɛɛ, 'kɪ -mɔ', -ɛ nɪ-e, nyibli 'v hle -tɪ -mɔ', Nyɪsɔva -tɪ -nu wɔɔn, ɛ nɔ- mɔ yruule -mɔ', ɛ yɪ nyibli -mɔ', -v kuo -Yusu =wɔv yɪ -nyɪ. ɛ 'nɪ -nyɪ-e lɪ-t nyibli -mɔ', -v 'yɪ -Yusu =wɔv yɪ -kuo -nɪ.

23'Bɔ mɔ, 'a mɔ Nyɪsɔva a nyibli 'ba 'kukue lɛ, 'aan pɛpɛ a 'mɔ, 'ba yɪ win -mɔ' nɪ pɪ, a 'yɪ -yɪ, 'tɪ-, 'ba nɪ 'v -tɪtɛ nɪ -do a 'mɔ bɔ, 'tɪ- nyibli -mɔ', -v 'yɛɛ -Yusu 'Kɪsɔv =wɔv yɪ nɪ -kue -nɪ, ɛ kɔ, nyibli -bɪ -mɔ', -v 'yɪ -tebli a 'mɔ -yɪ,

'bu pa 'lu 'a mu 'nyi, ke- v di pu, -e mo, 'aan 'li -hon 'u 'hru wlon. 24 Kee, 'aan pepe, Nyisua a -ti -mu', e =tu 'a mu wlon, 'ba yu-ti -mo le ni ne, 'ki 'lu 'aan 'bliwin 'kwli, 'ti- nyibli -mu', -v 'yee -Yusu =wlv yu ni -kue -ni, ko, nyibli -bi -mu', -v 'yu -tebli a 'mu -yi, 'bu pa 'lu 'a mu 'nyi, -ti -mu', a hle, no- di =nu=v -to -ni, -e mo, de -mu', v ni, e mo de 'kuku* -ni. -Ti a pepe -mu', a hle, v yu 'win, e di-e 'ni nu, 'waa =wlv 'mu -nu -bati le -puv -ni. 25-Huhli-tebli a pepe -mu', v yu 'lu -mo le -hie, e di bi pepe', v 'mu kwli bu bla, 'ki 'u Nyisua ye', v 'mu=v 'nyre le pu, ko, v 'mu=v hla, 'ki 'u nyibli a pepe ye', -e mo: «E mo -han-ti -ni, 'ki Nyisua ni 'lu 'a mu 'nyi.»

**'Bu mo, 'ba 'kukue le, -tebli -mu',
a ni, bu bi gblo yu**

26'A -ti, 'na 'diayuv -na, de 'n -hve =bu to ne 'a mu, e no- -bu: 'Bu mo, 'ba 'kukue le, -e -bi yu wen -wla ni ble, -e -bi 'e tue Nyisua a -ti, -e -bi 'e tue nyibli -huhlide -bi, Nyisua -nu, e yru' le, -e -bi 'e pu win -mu', e 'yu -yi, -e -bi 'e -he win a 'mu. -Tebli a pepe a 'mu, a ni, e ble yu, bu -hee Nyisua a nyibli, bu muu ye', 'ki 'u Nyisua a 'hru wlon. 27 Nyibli 'bu ni 'lu 'a mu 'nyi, 'bu yu win -mu' ni pu, v 'yu -yi, nyibli ni 'hven ta, nu- ble yu, -bu pu win. 'Bu yu ni win ni pu, bu pu dodoyo. 'Ti- e ble yu, nyiblo bu -ha win a 'mu. 28 'Bu mo, nyiblo 'bu 'yu 'u -ni, -bu -ha win a 'mu, -e -bi, e nu -tee, bu ma wien, 'ki 'u nyibli ye', kee, bu 'plee 'lu 'waa dionv ko Nyisua 'hven- -mo, 'ki 'lu 'waa =wlv ki. 29 Nyibli -mu', Nyisua =tu -ti wlon, 'bu yu-ti -mo le ni ne, nyibli ni 'hven ta, nu- -bu pu win. 'Bu yu win ni pu, 'waa 'bio ble yu, bu pu =nu nva yu bu, -e di-e nu, v 'mu=v 'ye, 'bu mo, -ti -mu', v hle, 'bu mo -han-ti, -huv' 'bu mo hu. 30 'Bu mo, Nyisua 'bu yu nyiblo de yrayv ni -tue -ni, -e -bi nyiblo -bi -mu', win ni wen 'lu wlon, bu ma wien, -e di-e nu, 'a 'buhian a 'mu, e 'mu win pu. 31 'Aan pepe, a -we 'lu ba hla -ti -mu', Nyisua =tu 'a mu wlon ni, kee, ba nu dodoyo, ba pu win, -e di-e nu, 'a -ne nyiblo, e 'mu de 'nyi, ko a 'mu 'aan 'bio 'kl' -nyi -we. 32 Nyiblo 'bu ko 'kl', 'ki bu hla -ti -mu', Nyisua =tu=o wlon, e -we 'lu bu ko 'kl' a 'mu win ki ni, 33-ko-ti Nyisua 'ni -hua=a lu, -ba nu -tebli -mu', -e 'yu gblo yu -bi. E no- -mo -bi, 'a -tebli a pepe -mu', e ni, e bi gblo yu.

Nugbi -mυ', -v ni 'li 'a mu 'nyi, bu nu -tebli, =wi yi, -te nugbi a pepe -mυ', -v ni 'li 'cve -bi bu, v ni 'a nunuo. 34'Bu mɔ, 'ba 'kukue le, v 'yi yi -blee -ni, bu pu win, ('ki 'v gble a pupuu a -ta'). Kee, v blee yi, bu =tuu 'v nyibepu 'v, =wi yi, -te v nu la 'a 'cicru, 'ki 'li Nyisua a tetecrien* 'kwli. 35'De 'bu ni 'v, 'bu 'ye ni yru=0' le, 'a -ti, 'bu -hve bu 'beti -ni, -e -bi bu -plee 'v ti le, 'bu nyre 'li 'kayu bu, v 'mu 'waa nyibepu 'beti -ni. E 'yi 'v le -nɔɔ -ni, 'ki nugba bu pu win, 'ki 'li 'cve bu, ('ki 'v gble a pupuu a -ta'). 36=Bi a 'yi-ti ki -wen? -Bakle, 'a mu -mɔ -bi, a wen 'ni, 'ki Nyisua a -ti =tuu 'li 'a mu -mɔ -wlu, -huv', 'a mu ni -do, 'a mu =ble=e kua.

37Nyiblo 'bu pu le, e kɔ Nyisua a -Hihiu* a 'kli, -huv', e mɔ Nyisua a winwlon-hanyɔ* -nɔɔ, -e -bi bu kɔ 'a yiyie, -e mɔ, -ti -bu, 'n yi 'cri, 'n ye 'a mu yi, -aan Kukonyɔ a -gbetu, nɔ- hla=a. 38-Ti -bu, 'n yi 'cri, nyiblo 'bu 'ye ni -hva bu pu=v nua yi bu, -e -bi nyiblo a 'mu, nyiblo =du 'ni 'puv 'li-ti nua yi bu -we.

39'A -ti, 'na 'diayuv -na, ba -hva=a, 'ki 'li 'aan =wli a pepe ki, 'ki Nyisua a -Hihiu bu -nyi 'a mu 'kli -mυ', -e ni=e, -ti -mυ', Nyisua =tu 'a mu wlon, a 'mu=v -mɔ le na, e kɔ, a 'ni 'kaa 'li nyibli -mυ' yi, -v pi win -mυ', v 'yi -yi. 40Kee, -tebli a pepe -mυ', a ni, ba nu=0 -tee, kɔ, bu bi gblo yi.

**-Te Nyisua -nu, 'e -ha 'li -Yusu 'Klisu
'kukonyibli 'nyi, 'e -ha-a 'klɔ**

15 1'Na 'diayuv -na, -haantitie -mυ', 'n pu la 'a mu, ti -hi la a ti 'yri, e nɔ- 'n -hve =bu nua ki de. Nɔ- a kuo =wlv yi, a 'ble kua, 'ki 'li 'aan =wli ki. 2=Haantitie a 'mu, e nɔ- Nyisua ni, 'e we 'a mu, 'bu mɔ, 'ba kuo =ne =wlv yi 'a -ne ti, =wi yi, -te 'n nu la=a 'aan pupuu. 'Bu mɔ, 'bu 'yi 'mu le -ni, -e -bi e 'wi yi, a 'yi -hvan=a =wlv yi ni -kue -ni.

3Yi-hede, 'n tɔɔ la 'a mu -tebli -mυ', -Yusu 'Klisu a -gbetu, e tɔɔ la 'mu. -Ti a 'mu, e nɔ- mɔ: -Yusu 'Klisu 'ku ni, -aan de 'kuku* a -ti, =wi yi, -te v nu la 'a 'cicru, 'ki 'li Nyisvacrien 'kwli. 4-Te e 'ku, -e -bi v -ha 'v=v ni, -nyrɔwi ni 'hven, ta a -nyrɔwɔ, -e -bi Nyisua -ha 'li-ti 'kukonyibli 'nyi ni, 'e -ha-a 'klɔ, =wi yi, -te v nu la 'a 'cicru, 'ki 'li Nyisvacrien 'kwli. 5-Te e 'hri 'klɔ, -e -bi e 'hru Piel yi, kɔ,

'e 'hru ne 'a -nagbopu* ni -pu -tu 'u 'hven -mu' yi, 6-nyrɔwɔ =du 'kwli, 'e 'hru ne 'a -nagbopu -bi yi de, -u -hi (500) -hɔtrɔwt ni =hun 'lu. 'Ki 'li nyibli a 'mu 'nyi, -u -bi 'ku ni, kee, 'waa de =te pi -hunhlun, u nu- -hu. 7-Te de a 'mu, e -hi, -e -bi e 'hru Sakti yi, 'ti- 'e 'hru ne 'a -mɔnanyu* a pepe -mu' yi.

8-Te 'waa pepe a 'mu, u -hi, -e -bi 'mɔ -mɔ le'boɔnyiblo, e 'hru yi -we. -Nyrɔwɔ a 'mu, 'n 'wi la 'yu yi, -e 'yi -ku, u -kɔ. 9E mɔ =han-ti, 'ki 'li -Yusu a -mɔnanyu a pepe 'nyi, 'mɔ -mɔ 'hian. 'N 'yi yi -blee -ni, 'ki bu daa 'mu -Yusu a -mɔnanyu, -e nu-o, 'n =tui la -Yusu a -mɔnanyu =hwen diaki. 10Kee, Nyisua nu 'mu =haande -mɔ, 'ni -he nyiblodu -bu, a yi ke 'ye. =Haande a 'mu, e nu 'mu 'yi =hlɔn le, e 'yi dadu 'pa-, e nu-o ni, 'ni nu -kvan, 'ni -hi 'u -Yusu a -mɔnanyu a pepe 'u. Kee, 'kli -mu', 'n ni, 'ni ni -kvan, e 'yi 'na dɔɔnu a 'kli 'pa-, Nyisua -mu', -e nu 'mu =haande 'yi =hlɔn le, e nɔ- kɔ 'kli =nu. 11'A -ti, 'ye =bu e mɔ 'mɔ, -e pi -Yusu a =haantitie, -huu', 'ye =bu e mɔ 'a -mɔnanyu -bi -mu', de ni -do, nɔ- =nu. -Aan pepe, Nyisua a -ti ni -do, nɔ- -a ne -mɔ le, e nɔ- -a kuo =wlu yi.

**-Te nyibli di 'li 'kukonyibli a 'nyi-hunhɔn nu,
u di 'klɔ'huhru nu**

12-Haantitie -mu', -a pi nyibli, e nɔ- -bu: Nyisua -ha 'li -Yusu 'Klɔu 'kukonyibli 'nyi ni, 'e -ha-a 'klɔ. -Te de a 'mu, e ni 'ki 'mu le, de- kɔ -ti, 'ki 'li 'a mu 'nyi, -u -bi 'u pi le, -e mɔ, nyibli 'yi 'li-ti 'li -we, bu -hɔn 'li 'kukonyibli 'nyi, bu 'hri 'klɔ. 13'Bu pa, 'bu mɔ wen =han-ti, -e mɔ, nyibli 'yi wen 'li-ti 'li -we, bu -hɔn wen 'li 'kukonyibli 'nyi, bu 'hri wen 'klɔ, =wi yi, -te -u -bi ni 'a hihla, -e -bi e di =hen wen 'nyre, -e mɔ, -Yusu 'Klɔu 'yi 'li 'kukonyibli 'nyi -hɔn, 'e 'yi 'klɔ 'hri. 14Ba =tu-o 'yie. 'Bu mɔ wen =han-ti, -e mɔ, -Yusu 'Klɔu 'yi 'li 'kukonyibli 'nyi -hɔn, e 'yi 'klɔ 'hri, -e -bi e di =hen wen 'nyre, -e mɔ, Nyisua a -ti -mu', -a ne -mɔ le, -a ne wen=e -mɔ le dadu, 'a kuo wen -Yusu =wlu yi dadu -we.

15'Bu mɔ, 'bu ni 'mu le, -e -bi e di =hen wen 'nyre, -e mɔ, Nyisua a -ti -mu', -a hle, e mɔ hi =nu, -kɔti -a lee nyibli ni, -e mɔ, Nyisua -ha 'li -Yusu 'Klɔu 'kukonyibli 'nyi ni, 'e -ha-a 'klɔ. Kee, 'bu mɔ wen =han-ti, -e mɔ, Nyisua 'yi 'li-ti 'li -we,

bu -ha 'lɪ nyibli 'kukonyibli 'nyɪ, bu -ha =nu 'klɔ, -ɛ -bɪ ɛ di -hen wen 'nyɛ, Nyɪsua 'yɪ 'lɪ -Yusu 'Klɪsɔ 'kukonyibli 'nyɪ -ha, 'ɛ 'yɪ-tɪ 'klɔ -ha. 16'Bu mɔ, nyibli 'bu 'yɛ nɪ di wen 'lɪ 'kukonyibli 'nyɪ nɪ -hɔn, 'bu 'yɛ nɪ di wen 'klɔ nɪ 'hɪ, ɛ di -hen wen 'nyɛ, -ɛ mɔ, -Yusu 'Klɪsɔ 'yɪ 'lɪ 'kukonyibli 'nyɪ -hɔn, 'ɛ 'yɪ 'klɔ 'hɪ. 17'Bu mɔ, -Yusu 'Klɪsɔ 'bu 'yɪ 'lɪ 'kukonyibli 'nyɪ -hɔn, -ɛ -bɪ a kuo wen=ɛ =wɔb yɪ dadu, ɛ di -hen wen 'nyɛ, -ɛ mɔ, Nyɪsua 'yɪ wen 'aan de 'kuku* a -tɪ -mɔ -hɪ. 18De a 'mu, ɛ di -hen wen 'nyɛ, -ɛ mɔ, nyibli -bu, -v kuo -Yusu =wɔb yɪ, 'tɪ- -v 'ku, Nyɪsua 'yɪ 'lɪ-tɪ 'lɪ -wɛ, bu wa wen =nu. 19'Bu mɔ, =ba kuo wen=ɛ =wɔb yɪ, kɔ, =ba yɪ wen=ɛ nɪ -ple, -ɛ mɔ, -Yusu 'Klɪsɔ di -a mu 'nɪ -hɛɛ -nɪ, 'tɪ- -hɛɛɛ a 'mu, 'bu mɔ wen 'nɛ- 'klɔ -bu kɪ nɪ -do a -hɛɛɛ, kɔ, -aan nyiblo nɪ -do 'bu 'yɛ nɪ di wen 'lɪ yakɔ 'kwli nɪ mu, -aan de di nɪ wen nyɪtɪ dɪakɪ, 'kɪ 'lɪ nyibli a pepe 'nyɪ.

20Kɛɛ, ɛ 'yɪ 'mu lɛ -nɪ. ɛ mɔ -han-tɪ =nɔ, -Yusu 'Klɪsɔ -hɔn 'lɪ 'kukonyibli 'nyɪ nɪ, 'ɛ 'hɪ 'klɔ. ɛ nɔ- mɔ yɪ-henyiblo, Nyɪsua -ha 'lɪ 'kukonyibli 'nyɪ, ɛ -ha 'klɔ. De a 'mu, ɛ nɔ- tɔɛ nɛ -a mu, -ɛ mɔ, nyibli -bɪ -mu', -v 'ku, v di 'lɪ 'kukonyibli 'nyɪ 'nɪ -hɔn -wɛ, v 'mu 'klɔ 'hɪ. 21-Tonyiblo nɪ -do, ɛ nɔ- ya 'nɛ- 'kukɔv -tɔtɔ kɪ. -Tonyiblo a 'mu, 'a 'nyɛ mɔ Adamu*. -Tonyiblo nɪ -do, nɔ- nu-o -wɛ, nyibli 'v -hɔn kɛ 'lɪ 'kukonyibli 'nyɪ, 'v yɪ kɛ 'klɔ 'hɪ. Nyiblo a 'mu, 'a 'nyɛ -mɔ -Yusu 'Klɪsɔ. 22Nyibli a pepe mɔ Adamu a 'mu a 'yonv a 'yonv =nɔ. -Tɛ Adamu a 'mu, ɛ 'ku, nyibli a pepe a 'mu, v di lɛ 'nɪ 'kukɔ -nɪ -wɛ. 'Tɪ- nyibli -mu', -v kɔ -Yusu 'Klɪsɔ 'hɔn-, -v -mɔɛ, -tɛ -Yusu 'Klɪsɔ a 'mu, ɛ -hɔn 'lɪ 'kukonyibli 'nyɪ, ɛ 'hɪ 'klɔ, -ɛ -bɪ nyibli a pepe a 'mu, v di -hɔn 'lɪ 'kukonyibli 'nyɪ, v 'mu 'klɔ 'hɪ -wɛ. 23Kɛɛ, -tebli a pepe a 'mu, -ɛ di 'lu -mɔ mu, ɛ di kukɔɛ =wien lɛ. -Yusu 'Klɪsɔ, nɔ- mɔ yɪ-henyiblo, -ɛ 'hɪ 'klɔ. -Nyɔwɔ -kɔ 'kwli ɛ di -hɔn di de, nyibli -mu', -v mɔ 'a nyibli, 'kɪ Nyɪsua di 'lɪ =nu 'kukonyibli 'nyɪ -haa -nɪ, ɛ di =nu 'klɔ -ha. 24'Bu -hɪ, 'kuo -hɔn* kɔ 'waa nyibli gbagbɪ 'hɔn-, -Yusu 'Klɪsɔ di -wɛ =nu bu, ɛ kɔ 'klɔ -bu, 'a naanyv a pepe, -v 'yɛ nɪ =tuu 'v=v 'hɔn-. 'Bu -wɛ 'waa pepe bu, -ɛ -bɪ 'klɔ di 'lɪ 'nɪ -wɛ. -ɛ -bɪ -Yusu di 'lɪ 'a bodɔde 'nɪ -ha, ɛ 'mu=v 'a 'Bat -nyɪ. 25'Bu mɔ,

-Yusu 'Klisu 'bu di -huan de, ε blεε yi, bu nu bodɔde de, ε 'mu=v gba -gbagba, ti -mu' -kɔ 'yri 'a 'Bai Nyɔsua di 'v=v -nuu -ni, 'a yraanyibli a pεpε, v 'mu 'li -Yusu 'Klisu bu ni, ε 'mu 'v nyre. 26 'Kukuu, ε nɔ- mɔ lε'booyraanyɔ, Nyɔsua di bu -wε. 27 U 'cru la 'li-t Nyɔsuacriɛn 'kwli ni, -ε mɔ: «Nyɔsua nu-o ni, -tebli a pεpε 'ε ni 'li-t bu.» -Te Nyɔsua pu la lε, ε 'yi 'nyre -hen, -ε mɔ, 'ki 'a 'mumu, ε di 'li 'a 'Yu a 'mu bu ni, -kɔti ε ni -do, ε nɔ- ni-e, -tebli a pεpε 'ε ni 'li 'a 'Yu bu. 28 Ti -mu' -kɔ 'yri Nyɔsua di -huan 'v=v -nuu -ni, -tebli a pεpε 'mu 'li 'a 'Yu bu ni, -ε -bi 'a 'Yu a 'mumu, ε di-e 'ni nu, ε 'mu -huan 'li 'a 'Bai, -ε -nyi-e -tebli a pεpε bu ni. -Aan 'Bai Nyɔsua a 'mu, ε kɔ bu kɔ -tonyibli a pεpε, kɔ 'a -nε -dedede win ki.

29 ε kɔ nyibli -bi, 'v ni 'li 'a mu 'nyi, 'v pi =nu 'nie* 'lu lε, 'ki 'v nyibli -mu', -v 'yi 'nie 'lu -pu, 'ti- -v 'ku a -ta'. Dε -kɔ dε a 'mu, v ni 'li? -Bi dε a 'mu, v 'ni -nu-o li-t, -tε v pu=v -han-ti, -ε mɔ, Nyɔsua di -ha 'li nyibli 'kukonyibli 'nyi, ε 'mu =nu 'klɔ -ha? 30 'Ya 'v 'lu de, ba ta 'v -a mu -mɔ lε. -Te -a kuo -nε =wlv yi, -ε mɔ, Nyɔsua di 'li nyibli 'kukonyibli 'nyi 'ni -ha, ε 'mu =nu 'klɔ -ha, ε nɔ- nu-o, =a -wen 'a -nε ti, 'ki -ba 'ye =hwen, 'bu mɔ, -ba yi 'li Nyɔsua a -ti nyibli -mɔ ni gbε. 31 ε mɔ -han-ti =nɔ, 'diayuvu -na, 'a -nε -nyrɔwɔ, 'ki 'n ni 'li 'kukuu wlvn. 'N yi 'a mu -ti a pεpε a 'mu 'ni -lee -ni, -ε nu-o, 'aan -ti, 'n pi 'na dɔvɔ a -pli, -tε a kɔ Kukonyɔ -Yusu 'Klisu 'hven-, a -mυε. 32 'N 'ye =hwen diakti, 'ki 'nε-Efesidɔ 'kwli, 'ki 'li nyibli -mu' -ji', =wlv yi, -tε 'n kɔ 'wan 'kwli a muma 'hven-, -a 'ye ni -wɔn wen. 'Klɔ -mɔ 'klɔ, 'n 'yi wen 'li-t 'li -wε, =bv wen wen =hwendu a 'mu a 'yiye ki, 'bu mɔ, 'ni 'yi wen=ε =wlv yi -kuo -ni, -ε mɔ, Nyɔsua kɔ bu -ha 'li nyibli 'kukonyibli 'nyi, ε 'mu =nu 'klɔ -ha. Nyɔsua 'bu 'ye ni di wen 'li nyibli 'kukonyibli 'nyi ni -ha, 'n di wen 'ni hle, =wlv yi nyibli -mu', -v pi lε: «Ba di 'li, -ba 'mle ke lε -tεε, ε kɔ, -ba di ke dε -tεε, -ε nu-o, -a 'tε 'ku ni.»

33 Kεε, ba =tu 'aan dɔvɔ 'yie, 'ki 'v nyibli -mu' -mɔ, -v ni 'puple lε. ε mɔ -han-ti: -Wleye ni -do, nɔ- ni-e, -wlo a pεpε 'v puε. 34 Ba di 'aan dɔvɔ -mɔ. A 'ni 'nuo 'ki dε 'kuku de. 'N yi-t 'ni 'ye, -ε mɔ, 'ki 'li 'a mu 'nyi, nyibli -bi ni 'li, 'v 'yεε Nyɔsua ni yi. -Tɔi 'mu 'a mu nu, ε nɔ- kɔ -ti 'ni ni 'puple lε.

-Bɪ' -aan 'hvi di 'mu ni, 'bu mɔ, -ba 'hri 'kɔ?

35-Bakɛ, nyiblo di 'ni 'beti -ni: -Bɪ' nyibli di 'li 'kɔkɔnyibli a 'nyi-hɔnhɔn nu 'li? Nyiblo a 'mu, 'bu -hɔn 'li 'kɔkɔnyibli a 'mu 'nyi, -bɪ' a 'hvi di 'mu ni 'li? 36-Mɔ -mu', -ɛ ni 'betile ɛ, =yi 'lule-hihie -kɔ. =Bu pu=v dɛ yi: =Ni 'mu -kɔbu 'dɔ, -kɔ -bu pu 'v=v -wlu, 'ti- ɛ 'mu =ga. 'A -wlupupu a 'mu, ɛ 'wi-'kɔkɔ yi. 37'Bu mɔ, -ni yi -kɔbu ni 'dɔɛ, kɔ 'a -ne -gbɔɔblade =dɔ 'hɔn-, 'a 'yɛɛ ni -do, ɛ nɔ- =dɔɛ. -Tɛ -mu', 'dɔdɔɛ a 'mu, ɛ di -mɔɛ-hɔnhɔn nu, =yi-ti -yi, -ɛ nu-o, ɛ 'yi 'a tugbe 'pa-, =ni 'dɔ-ɔ li-ti. 38'Bu mɔ, =ni 'dɔ 'a 'yɛɛ, Nyɔsua, nɔ- ni=e, 'ɛ =gɛ, 'ɛ yi tugbe -hɛ, =wi yi, -tɛ Nyɔsua ni 'a -hɔhɔa. 'A -nɛ 'dɔdɔɛ a tugbe ni 'dɔ.

39-Aan 'mumu, dɛ ni -do, nɔ- =niɔ, 'ki 'v -a mu -mɔ. -Aan 'hvi ni 'dɔ, mamvi a -nɛ 'hvi, 'ɛ ni 'dɔ, nobli a -nɛ ni 'dɔ, -hrin a -nɛ, 'ɛ ni 'dɔ -wɛ. 40'Ki 'li yakɔ 'kwli, -tebli ni 'li, 'ki 'nɛ- -tutu ki, -tebli 'ɛ ni 'nɛ- -wɛ. Yakɔ 'kwli a -tebli a yinɔɔ ni 'dɔ, -tutu ki a -tebli a yinɔɔ, 'ɛ ni 'dɔ -wɛ. 41'Yru a yinɔɔ ni 'dɔ, =hɔnpɔ a yinɔɔ, 'ɛ ni 'dɔ -wɛ, nyahro a yinɔɔ, 'ɛ ni 'dɔ. 'Ki 'li nyahro -mɔ -bɪ 'nyi, 'a -nɛ nyahroye 'bu ni 'v, ɛ kɔ 'a -nɛ yinɔɔ ni.

42Kɛ- ɛ di 'mu ni -wɛ, 'ki 'v nyibli -mu' -mɔ, Nyɔsua di 'li 'kɔkɔnyibli 'nyi -ha. -Tonyiblo a -plahvi 'wi- 'dɔdɔɛ yi. 'Bu mɔ, 'bu 'kɔ, 'bu -ha 'v 'a -plahvi 'v, -ɛ -bɪ ɛ yi 'ni =hɔn. Ti -mu', -ɛ kɔ 'yri Nyɔsua di 'li nyiblo 'kɔkɔnyibli 'nyi -ha, ɛ di-e 'kɔ -ha, nyiblo a 'mu, 'a 'hvi 'yi 'li-ti 'li -wɛ, bu =hɔn 'ki de. 43'Bu mɔ, nyiblo 'bu 'kɔ, 'bu -ha 'v 'a -plahvi 'v, 'a -plahvi a 'mu, ɛ 'ni -kɔ-ɔ 'ki 'kɔ de, ɛ yi nyre 'li 'yie 'kwli ɛ. Kɛɛ, nyiblo -mu', ɛ di 'li 'kɔkɔnyibli 'nyi -ha, 'a 'hvi di ni 'kɔ ki, 'ti- ɛ 'mu 'li 'yie 'kwli ɛ -nɔ- -ni. 44'Bu mɔ, 'bu yi 'v=v ni -hɛ, 'a -plahvi -mu', v -hɛ 'v, ɛ mɔ -tutu -bu a dɛ =niɔ. Kɛɛ, ti -mu', -ɛ kɔ 'yri Nyɔsua di 'li-ti 'kɔkɔnyibli 'nyi -ha, ɛ di -nyi-e 'hvi yrayri. 'Hvi a 'mu, ɛ mɔ Nyɔsua a -Hihiu* a dɛ =niɔ. 'Ki 'nɛ- -tutu -bu ki, -a kɔ -plahvi. 'A -ti, ba kɔ 'a yiyie, -ɛ mɔ, 'ki 'li yakɔ 'kwli, -a di kɔ 'hvi yrayri -mu', -ɛ mɔ Nyɔsua a -Hihiu a nunude. 45Kɛ- v nu la 'a 'cɔcɔ, 'ki 'li Nyɔsuaɔcɔɔn 'kwli, -ɛ mɔ: «Adamu*, -ɛ mɔ la 'kɔ -bu, 'a yi-henyiblo, Nyɔsua nu la=a ni, 'ɛ ni la 'kɔ.» Kɛɛ, -Yusu 'Kɔsɔ, -ɛ mɔ 'kɔ yrayri a yi-henyiblo, nɔ- -hɛ -Hihiu -mu',

-ε yι nyibli 'klo yrayru -nyi. 46'Hvi -mυ', Nyisua a -Hihiu di -a mυ -nyi, ε 'yι-ti 'pa-, ε 'nι 'nyee=ε 'hru nι, kεε, δε -di 'hru 'nyee -nι, ε nσ- mσ -plahvi. 'Bυ -hi, 'ti- 'hvi -mυ', Nyisua a -Hihiu di -a mυ -nyi, ε 'mυ 'v kve. 47Yι-henyiblo, -ε mσ la Adamυ, ε mσ la -tutu kι a nyiblo =nισ, Nyisua nu la -pla, ε nu la. Kεε, -Yusu 'Klιsυ, -ε mσ -tonyiblo yrayru, 'kι ε -hσn 'lι yakσ 'kwli. 48-Tutu kι a nyibli 'wι- Adamυ yι, Nyisua nu la -pla, ε nu la. Kεε, yakσ 'kwli a nyibli, υ nυ- mσ -bι, υ 'wι- nyiblo -mυ', -ε -hσn 'lι yakσ 'kwli yι, -ε mσ -Yusu 'Klιsυ. 49-Te ti ne -bυ, -a 'wι- nyiblo -mυ', -ε mσ Adamυ yι, Nyisua nu la -pla, ε nu la. -Nyrσwσ =δυ, -a di 'wι- -hvan nyiblo -mυ', -ε -hσn 'lι yakσ 'kwli yι, -ε mσ -Yusu 'Klιsυ.

Nyisua -ha 'v 'kukυυ 'hru wlσn

50'Diayιnυ -na, -ti 'n hle, ε nσ- mσ: -Tonyiblo 'yι 'lι-ti 'lι -we, bυ paa 'lι 'a dισnυ a -plahvi Nyisua a 'klo yrayru 'kwli. -Tebli -mυ', -ε yι =hσn, ε kσ -tebli -mυ', -ε 'ye nι =hσn, ε 'yι 'lι-ti 'lι -we, bυ nι 'v -tite nι -do.

51Ba pυ 'mυ nva yι bυ, 'mυ 'a mυ -huhlιδε -lee -nι: ε 'yι -aan pepe 'pa-, -a 'nι 'kυ=v nι. Kεε, -aan pepe, Nyisua di -aan 'hvi 'nι 'cιcι -nι. 52'Bυ bi le'bσσ-ηamυ, ti nι -do a ti 'yri, -a di 'nι 'cιcι -nι, =wι yι, -te nyiblo 'ye nι 'kapυ wen 'yie. 'Bυ mσ, 'bυ bi -ηamυ, -ε -bι nyibli -mυ', -υ 'kυ la, nυ- di 'lι 'kukonyibli 'nyι -hσn, υ 'mυ 'klo 'hru. 'Hvi -mυ', -ε 'ye nι di nι =hσn de, ε nσ- υ di kι pυ. -A mυ -mσ -bι, -υ 'ye nι 'kυι, Nyisua di -nyi -a mυ 'hvi yrayru -we. 53ε -hen 'nyre, -ε mσ, -aan 'hvi -mυ', -ε di 'kυ, 'ti- -ε di =hσn, ε di -he 'hvi -mυ', -ε 'ye di nι 'kυ, kσ, -ε 'ye di 'kι nι =hσn de.

54Ti -mυ' -kσ 'yri de a 'mυ, ε di 'v 'lu -mσ -muu -nι, -ε -bι -ti -mυ', υ 'cru la 'lι Nyisvacriεn 'kwli, ε di 'v 'nι nyre. -Ti a 'mυ, υ 'cru la, ε nσ- -bυ: «Nyisua -ha 'v 'kukυυ 'hru wlσn, 'ε -we=ε bυ.

55 'Kukυυ 'yι 'kι 'lι-ti 'lι -we,
bυ kσσ -tonyibli 'kι kι de.

ε 'yι 'kι 'lι-ti 'lι -we de,
bυ nu 'kι -tonyibli 'cre 'yι =hlσn le de.»

56'Kukυυ -we 'lι bυ nu nyibli 'cre le nι, 'waa δε 'kuku* a -ti. De 'kuku -mσ -bι, tete* a -ti, 'ε kσ 'kι, 'kι 'v nyibli kι.

Tete, nɔ- tɔe ne -a mu, de -mɔ de 'kuku. 57'A -ti, -ba -nyi Nyɔsɔa 'wio, -ε nu-o, ε yɪ -nyi -a mu 'kɪ, 'kɪ -ba -ha 'v de 'kuku 'hru wɔn, ε kɔ 'kukuu 'hɔen-, 'kɪ 'v de -mu', -aan Kɔkɔnyɔ -Yusu 'Kɪsu nu -a mu -mɔ a -ta'.

58-ε -bɪ 'kɪ, 'na 'ɔɪayuv -na, 'n nuε -nɪ, -tε ε nɪ 'mu lε, 'a -tɪ, ba 'nεε 'v yɪ bu, =dedede 'nɪ 'nuo 'lɪ-tɪ, a 'nɪ 'hɔn 'v 'hru wɔn. Kεε, 'kɪ 'lɪ 'aan =wɪ a pepe kɪ, ba 'cibi 'v Kɔkɔnyɔ -Yusu a -kuan a nunuo. Ba kɔ 'a yiyie, -ε mɔ, -kuan a 'mu, a ni, 'kɪ 'lɪ 'a 'kɪ 'kwɪ, ε 'yɪ dadu 'pa-.

**'Wɪye -mu', v -ha la, 'kɪ 'v -Yusu a nyibli -mu',
-v nɪ 'lɪ Jrusredɔ 'kwɪ a -ta'**

16 1-Tɪ -bu, 'n mi 'kɪ 'a mu lee mɔ, ε nɔ- mɔ 'wɪye -mu', a yɪ lε 'kukue -nɪ, 'kɪ 'v Jrusredɔ a -Yusu a nyibli a -ta'. -Tε 'n pu lε, -Yusu a nyibli -mu', -v nɪ 'lɪ Galatɪblugba 'kwɪ, bu nu 'wɪye a lε'kukuele, ke- ba nu-o -wε. 2'A -ne 'sɔɔndɪ, 'a -ne nyiblo 'bu nɪ 'v, 'wɪye -bu, ε yɪ 'ye, ε kɔ bu pu 'a de 'kɪbɪa kɪ. Ke- ba nu-o, -ε di-e nu, 'nɪ di 'lɪ 'a mu -mɔ, a 'nɪ =ha 'kɪ 'wɪ =dɔ -ha. 3'Bu mɔ, 'nɪ nyre 'lɪ 'a mu -mɔ, nyibli -mu', a -ha, 'kɪ bu gba 'lɪ 'wɪye a 'mu Jrusredɔ 'kwɪ, 'n di 'crɪ 'crɪen, 'kɪ 'v 'wɪye a 'mu a -ta', 'mu =nu=v -nyi. 4-Tε 'n di 'a 'yiye nu, -ε -bɪ v kɔ 'mu 'hɔen-a mu di mu.

'Dagbɪ -mu', Pɔlv di le mu

5'N -hɔε =bu mu 'lɪ Masɪvanɪblugba 'kwɪ. 'Nɪ 'be 'blugba a 'mu =tɔ, 'tɪ- 'mu 'a mu yɪ -mε mɔ di. 6-Baklε, 'nɪ -di, 'n di -hii 'lɪ 'a mu ti gbi -mɔ. -Baklε, 'n nɪ 'lɪ 'a mu -mɔ -nɪnɪ, cε a ti 'mu 'lɪ -wε, 'tɪ- 'mu -hi. 'Bu mɔ, 'nɪ nyre 'lɪ 'a mu -mɔ, 'na mumuti 'bu nyre 'v, 'a -ne -tɪtε, 'n di 'v mu, 'n -hɔε ba -hεε 'mu, 'kɪ 'v 'na 'dagba a -ta'. 7'Nɪ -hɔa-a lɪ =bu di 'lɪ 'a mu -mɔ, 'tɪ- =bu 'ye nɪ -hi 'v ti -hɔhɔv 'v, =bu -hi. 'Bu mɔ, -aan Kɔkɔnyɔ 'bu -wen, 'n -hɔε-ε nɪ, =bu -wɪεn 'v 'a mu 'hɔv.

8'N -hɔε-ε nɪ, =bu nɪ 'ne- Efesɪdɔ 'kwɪ bu, Patɪkɔtɪ* a lε'mimle bu -hi, 'tɪ- 'mu 'hru wɔn bi, 9-ε nu-o, Nyɔsɔa kla =haan'hru yɪ, 'kɪ =bu nuu 'nε- 'a -kuan, 'ye =bu 'na graanyibli -hu.

10'Bu mɔ, Timote 'bu nyre 'lɪ 'a mu -mɔ, ba 'ble-e kua -tεε, -ε di-e nu, ε 'mu plɔ a bleeε kɔ, -ε nu-o, -tε 'n ni,

'nɩ ni -aan Kɔkɔnyɔ a -kvan, ke- nɩ -do, ɛ ni, 'ɛ ni 'a -kvan -wɛ. 11 Nyiblo =dɔ 'nɩ 'yɾaa 'lɩ-tɩ. Kɛɛ, ba -hɛɛ =nɛ, -ɛ di=e nu, ɛ 'mɔ 'a 'dagba 'lu -mɔ gba, ɛ kɔ, ɛ 'mɔ 'nɛ- 'mɔ -mɔ nyɾe -tɛɛ. -Yusu a nyibli -bɔ, -v nɩ 'nɛ-, v kɔ 'mɔ 'hɔɛn-, -a yɩ-tɩ 'nɩ -pɛ.

12-Aan 'ɔɩayɩ Apɔɔsɩ -mɔ -bɩ, 'n nyaa =nɛ lɛ, 'kɩ 'lɩ ti -hɔɔhɔ 'kwli, -ɛ di=e nu, ɛ kɔ -Yusu a nyibli -bɩ 'hɔɛn-, v 'mɔ 'a mɔ yɩ -mɛ mɔ di. Kɛɛ, ɛ 'yɛɛ -mɔ nɩ -wɛ, 'kɩ bɔ di 'lɩ 'a mɔ -mɔ. 'Bɔ kɔ 'hru, ɛ di 'lɩ 'nɩ di.

Lɛ'bɔɔwin

13 Ba nɩ 'v -pleelɛ'. Ba kɔ =wɔv nɩ -do, ba 'cibi 'v, ba kuo -Yusu a -haantitɩ =wɔv yɩ. 'Aan =wɩ 'nɩ 'bie 'lɩ -hlɔn. Ba 'ble nyɩbɛ-wɩ kɔa. 14 'Bɔ mɔ, 'ba yɩ 'a -nɛ -dedede nɩ ni, ba nu-o, 'kɩ 'lɩ nɔɛɛ 'kwli.

15 'Na 'ɔɩayɩv -na, a yɩ Sefanastɩ, kɔ 'a 'kayubukɔɛ a pepɛ nɩ, 'a yɩ-e -wɛ, -ɛ mɔ, v nɩ- mɔ yɩ-henyibli, -v kuo -Yusu 'Kɩsɔ =wɔv yɩ, 'kɩ 'lɩ Akaɩblɔgba* 'kwli. U -ha 'waa dɔɔnɩ nɩ, 'kɩ 'v Nyɩsɔa a -kvan a -ta', -ɛ di=e nu, v 'mɔ -Yusu a nyibli -hɛɛ -nɩ. 'N nyɛɛ nɛ 'a mɔ lɛ, 16 ba -tuu 'v nyibliɔv a 'mɔ 'v. Ba -tuu 'v nyibli a pepɛ -mɔ', -v kɔ-ɔ 'hɔɛn-, -v nɩ -kvan -wɛ.

17 Sefanastɩ kɔ Fɔtinastɩ, kɔ Akaɩkustɩ 'hɔɛn-, 'waa didie -bɔ, v -di, ɛ nie 'mɔ dɔɔv. 'Bɔ mɔ, 'nɩ yɩ =nɩ nɩ 'yɛ, ɛ 'wɩ-te 'n 'yɛ nɩ 'yɛ wɛn 'a mɔ. 18 'Waa didie blee 'na pɔ nɩ dɩaktɩ, =wɩ yɩ, -tɛ v nu la de, 'v di la 'lɩ 'a mɔ -mɔ, 'v blee la 'aan pɔ. Nyibliɔv a 'mɔ, ba -tuu 'v =nɩ.

19 -Yusu a nyibli a pepɛ, -v yɩ 'nɛ- Asɩblɔgba 'kwli lɛ 'kukue -nɩ, v 'beti 'a mɔ. -Yusu a nyibli kɔ Akɩlasɩ kɔ Prɩsɩlɩ 'hɔɛn-, -v yɩ lɛ 'kukue -nɩ, 'kɩ 'nɛ- 'waa 'kayu bɔ, v 'beti 'a mɔ, 'kɩ 'lɩ Kɔkɔnyɔ -Yusu a 'nyɾe 'kwli. 20 -Yusu a nyibli a pepɛ -bɔ, -v nɩ 'nɛ-, v 'beti 'a mɔ -wɛ. Ba -nyinyi 'wɩo -tɛɛ, =wɩ yɩ 'ɔɩayɩv.

21 'Na =gbetɩ, 'mɔ -yɩ 'a dɛ -bɔ 'cɩ: 'N 'beti 'a mɔ.

22 Nyiblo 'bɔ nɩ 'v, 'bɔ 'yɩ Kɔkɔnyɔ -Yusu -nɔɛ -nɩ, Nyɩsɔa bɔ pɔ-v 'jɾɔ yɩ. -Aan Kɔkɔnyɔ bɔ di. 23 -Aan Kɔkɔnyɔ -Yusu bɔ nu 'a mɔ -haandɛ -mɔ. 24 'N nɔɛ nɛ 'aan pepɛ nɩ, 'a mɔ -mɔ', -v mɔ -Yusu 'Kɩsɔ a nyibli.

'HUEN A 'CRIEN

Pɔlu gba la KOLETIKUE

yi

1 ¹ Mɔ Pɔlu, Nyɔsua -ha, 'ki =bu mɔ -Yusu 'Klɔsɔ* a -mɔnanyɔ*, 'mɔ -yi 'a mu -mɔ 'cru -ni, 'n kɔ -aan 'diayi Timote 'huen-. 'A mu Nyɔsua a nyibli -mɔ', -v ni 'li Kɔletidɔ 'kwli, kɔ -v -bi -mɔ', -v ni 'li Akaiblogba* 'kwli, 'a mu -a yi -mɔ 'cru -ni.

2-A dɛ -aan 'Bat Nyɔsua ni, -ɛ di=e nu, ɛ kɔ -aan Kɔkɔnyɔ -Yusu 'Klɔsɔ 'huen-, v 'mu 'a mu =haandɛ -mɔ nu, ɛ kɔ, v 'mu 'a mu kibɔwɛenle -nyi.

**'Bu mɔ, =ba yi =huen ni 'ye,
Nyɔsua =tui 'li -a mu =wlv 'kwli bu**

3-Ba pu Nyɔsua 'nyre lɛ. ɛ nɔ- mɔ -aan Kɔkɔnyɔ -Yusu 'Klɔsɔ a 'Bat. Nyɔsua a 'mu, 'a -nɛ ti, ɛ kɔ nyibli a nyai, 'ɛ =tui 'li =nv =wlv 'kwli bu. 4'A -nɛ ti, 'bu mɔ, =ba yi =huen ni 'ye, ɛ yi -nyi -a mu 'kli, -ɛ di=e nu, nyibli -bi -mɔ', -v yi =huen 'ye -wɛ, -a 'mu =nv 'kli -nyi.

5 ɛ 'wi yi, -Yusu 'Klɔsɔ 'ye =huen diaki. -Tɛ -a kɔɔ 'huen-, -a -mɔɛ, -a ni 'a -kvan, ɛ nɔ- nu=o, -aan 'mumu -wɛ, =a yi =huen 'ye diaki. Kɛɛ, Nyɔsua yi -a mu 'ni -hɛɛ -ni diaki -wɛ. 6 ɛ nɔ- nu=o, 'bu mɔ, =ba yi =huen ni 'ye, =haandɛ 'ɛ -huen 'li -aan =huen a 'yiye a 'mu 'kwli, 'ki 'v 'a mu -mɔ. 'Bu mɔ, Nyɔsua 'bu yi -a mu 'kli ni -nyi, 'ki 'li -aan =huen a 'yiye 'kwli, -ɛ -bi ɛ yi -nyi 'a mu 'kli -wɛ, -ɛ di=e nu, a 'mu =wlv a 'lila kɔ, 'bu mɔ, =hwendv -bu, -a yi 'ye, 'ba yi-t ni 'ye -wɛ. 7'A -ti, -a yi=e ni -tɛɛ, -ɛ mɔ, ɛ 'yi =dedede -kɔ, -bu nu=o, ba -ha 'v Nyɔsua a 'hru bu wlvn. 'ɛ mɔ =han-ti, a di 'ye =huen, =wi yi, -tɛ -a ni =huen a 'yiye, kɛɛ, -a yi=e ni,

-ε mɔ, Nyɩsua di -nyi 'a mu 'kɩ, =wɩ yɩ, -tɛ ε ni, 'ε yɩ -a mu 'kɩ -nyi.

8'Dɩaynu -na, -a -hʋɛ-ε ni, ba yru-o' lɛ -tɛɛ, -tɛ -a nu la -hʋɛn a 'yiye, ti -mʋ' -kɔ 'yri -a ni la 'lɩ Asibluɔba 'kwɩ. -Hwɛndʋ a 'mʋ, -a yɩ la 'ye, ε -hi la -a mu wɔn. -A 'yɩ la-a -han-tɩ -pʋ, -ba di la 'lɩ-tɩ wɔn =ta. 9'Ɛ mɔ -han-tɩ, =a yɩ la-a 'lu -mɔ lɛ -hie, -ε mɔ, 'kɩ 'lɩ -hʋɛn a 'yiye a 'mʋ 'kwɩ 'kɩ -a di la 'lɩ 'kʋʋ -ni. Kɛɛ, -hʋɛn a 'yiye a 'mʋ, ε nyre 'ʋ ni, -ε di-e nu, -a 'mʋ-ʋ yɩ, -ε mɔ, -a mu ni -do a 'kɩ, ε 'yɩ 'lɩ-tɩ 'lɩ -wɛ, bu wa -a mu, kɛɛ, -a 'mʋ-ʋ yɩ, -ε mɔ, Nyɩsua a 'kɩ, nɔ- wɛ -a mu. Nyɩsua a 'mʋ, ε nɔ- -hɛ 'lɩ nyibli 'kʋkʋnyibli 'nyɩ, -ε -hɛ =nu 'kɔ. 10'Ɛ nɔ- =gble la -a mu, 'kɩ 'lɩ 'kʋkʋ 'yakla -mʋ' wɔn, -ε di la -a mu kɩ ye, kɔ, ε 'mʋ -a mu wa -wɛ, 'kɩ 'ʋ -hʋɛn a 'yiye a gblegble -mʋ', -ʋ di di a -ta'. Iin, -a yi-e ni, =a yɩ-tɩ -ple, -ε mɔ, ε di dɛ a 'mʋ 'ni nu de. 11'Aan 'mumu, a di -a mu 'ni -hɛɛ -ni -wɛ, 'bu mɔ, 'ba yɩ Nyɩsua ni dɛ, 'kɩ 'ʋ -aan -ta'. 'A -tɩ, nyibli -hʋɔhʋ di da Nyɩsua, 'kɩ 'ʋ -aan -ta'. Nyɩsua 'bu nu -a mu -haandɛ -mɔ, nyibli -hʋɔhʋ, nu- di-e 'wio -nyi.

**Pɔɔ -hɩhɩ-ε kle, dɛ- kɔ -tɩ, -tɩ -mʋ',
ε hla la, 'kɩ ε 'yɩ-tɩ -nu**

12'Dɛ -bu, -ε kɔ -pli -a pɩ, ε nɔ- mɔ: -a yi-e ni, 'kɩ 'lɩ -aan =wɩ kɩ, -ε mɔ, 'kɩ 'ʋ 'a -nɛ nyiblo =dʋ -mɔ, -aan 'yrinaabu 'sii 'ʋ yɩ -tɛɛ, ε kɔ, -tɩ -bu, -a -hlɛ, ε nɔ- -a ni, =wɩ yɩ, -tɛ Nyɩsua ni 'a -hɩhɩ. Seyɩ-seyɩ, 'kɩ 'ʋ 'a mu -mɔ, -aan 'yrinaabu 'sii 'ʋ yɩ -tɛɛ. 'Bu mɔ, -ba yɩ la 'a nunuo lɛ ni ni, ε 'yɩ 'lɩ -aan -gbetʋ a =tɔ 'kwɩ 'pa-, kɛɛ, Nyɩsua nu la -a mu -haandɛ -mɔ, 'ε -hɛɛ nɛ -a mu, kɔ, 'ε -nyi la -a mu 'kɩ, 'kɩ -ba nu la -tɛblɩ a 'mʋ. 13-14A yɩ -tɛblɩ a 'mʋ ni, -ε nu-o, -tɩ a pepe -bu, -a yɩ 'a mu -mɔ 'cru -ni, ε kɔ lɛyuyruo. 'Bu mɔ, =ba yɩ 'a mu -mɔ ni 'cru -ni, -a 'ni -hɩhɩ-a lɩ -ba -hli 'a mu -dedede 'yi kɩ. -Nyrɔwɔ -mʋ', Kʋkʋnyɔ -Yusu di ya de, a di pʋ -aan -pli, =wɩ yɩ, -tɛ ni -do -a di nu, -a 'mʋ 'aan -pli pʋ. Kʋɛ la 'lɩ bu, -bu ye ti -bu kɩ, a yru -tɩ a 'mʋ lɛ dɛ gbe. Kɛɛ, 'n pʋ-ʋ -han-tɩ, -ε mɔ, -tɛ ti nɛ -bu, a di yru-o lɛ -tɛɛ.

15-16'N pʋ la-a -han-tɩ, -ε mɔ, -tɩ a 'mʋ, a di yru la-a' lɛ. Ɛ nɔ- kɔ -tɩ, 'ni -hie la-a 'lu -mɔ lɛ, 'kɩ =bu di la 'lɩ 'a mu -mɔ, 'tɩ- 'mʋ la 'na 'dagba 'lu -mɔ gba, 'kɩ 'lɩ

Masidvaniblogba 'kwli, 'ti- 'mu la -mɔ -hɪan, 'mu la 'li 'a mu -mɔ di de, -ɛ di-e nu, a 'mu la 'mu -hɛɛ -ni, 'mu la 'na 'dagba 'lu -mɔ gba, 'ki 'li Sudeblogba 'kwli. 'Bu mɔ, 'ni nu la 'a nunuo lɛ, 'n di nu la 'aan -hɛɛwɪ ni 'hven. Kɛɛ, 'n 'yi la 'li -di.

17-Tɛ 'n lee la 'a mu, -ɛ mɔ, kɛ- 'n di la-a nu, 'ti- 'n 'yi la-a lɛ -nu, =bɪ 'aan =wɪ 'ye-e ni, -ɛ mɔ, 'n nɛɛ 'li ni 'hven? 'Uɔn-, ɛ 'yi 'mu lɛ -ni. 'Bu mɔ, 'ni pu lɛ, -ɛ mɔ, dɛ -bu, 'n di-e 'ni nu, -ɛ -bɪ 'n di-e 'ni nu. 'Ni -nu-o li 'a nunuo lɛ, =wɪ yi 'klɔ -bu ki a nyibli -bɪ, -v 'yi Nyɪsua -yi, -v pɪ lɛ iin kɔ 'uɔn-, 'ki 'v dɛ ni -do ki. 18'Ki 'v Nyɪsua ye', -ɛ mɔ -tɛɛ a Nyɪsua, 'n yi 'a mu 'ni -lee -ni, -ɛ mɔ, ti -mu', -ɛ kɔ 'yri -a pu la 'v 'a mu Nyɪsua a =haantitɛ -bu, -a 'ni -pu-v la iin kɔ 'uɔn-, 'ki 'v dɛ ni -do ki, 19-ɛ nu-o, Nyɪsua a 'Yu, -ɛ mɔ -Yusu 'Kɪsɔ, nɔ- kɔ -ti 'n kɔ Silasɪ, kɔ Timote 'hven-, -a yi la 'a mu -lee -ni. -Yusu 'Kɪsɔ a 'mu, ɛ 'ni -pu-v iin kɔ 'uɔn-, 'ki 'v dɛ ni -do ki. -Ti -mu', -ɛ mɔ -ti a -tɛɛ, ɛ nɔ- ɛ hɛ 'a -nɛ ti. 20ɛ 'wɪ yi, ɛ nɔ- yi -a mɔ-ɔ -lee -ni, -ɛ mɔ, iin, -tebli a pɛpɛ -mu', Nyɪsua pu la 'li, 'ki 'v -a mu -mɔ', ɛ mɔ -ti a -tɛɛ =nɔ. ɛ nɔ- nu-o, 'ki 'li 'a 'nyrɛ 'kwli, -a pɪ lɛ: Kɛ- bu ni 'mu, -ɛ di-e nu, -a 'mu Nyɪsua -ti a 'yi'buale -nyi. 21'Ya 'v 'lu de, Nyɪsua a 'mu, ɛ nɔ- yi -a mu 'klɪ -nyi, a kɔ -a mu 'hven-, 'ki 'v -Yusu 'Kɪsɔ a 'hru wɪn. ɛ ni -do a 'mu, ɛ nɔ- pu -a mu 'kɪbɪa ki, 'ki 'v 'a -kvan a -ta'; 22'ɛ -nyi -a mu 'a -Hihiu*, 'ki 'li -aan =wɪ ki. Kɛ- ɛ nu -aan yruule a =tutuo, -ɛ tɔɛ nɛ -a mɔ-ɔ, -ɛ mɔ, -a mɔ 'a nyibli =nɔ. 'A -Hihiu, ɛ -nyi -a mu, ɛ nɔ- tɔɛ nɛ -a mɔ-ɔ, -ɛ mɔ, ɛ di -a mu -tebli -mu', -kɔti ɛ -hla 'ni -nyi.

23-Tɛ ti nɛ -bu, 'n di 'a mu 'ni -lee -ni, dɛ- kɔ -ti 'n 'yi la 'li 'a mu -mɔ -di, 'ki 'li Koletɪdɔ 'kwli. 'Ki 'v Nyɪsua ye', 'n 'suɔ ni, 'bu mɔ, 'ni nu hi, =bu 'ku; -ɛ nu-o, 'n pu la 'li-i ni, -ɛ mɔ, 'n 'yi 'li-i 'li -wɛ, =bu di la 'li 'a mu -mɔ, -ɛ di-e nu, 'ni -ha la nyiblo =dɔ a =wɪv -hlɔn pu, -ɛ nu-o, 'bu mɔ, 'ni kɔ =bu di la 'li, 'n kɔ =bu 'plɛ la nyibli -mɔ, 'ki 'v yunyre-tebli -mu', v -nu a -ta'. 24ɛ 'yi 'nyrɛ =hɛn, -ɛ mɔ, -a -hɔɛ -ba ni 'a mu 'lu bu, 'ki 'v -tɛ a kɔ ba nu -Yusu 'Kɪsɔ a =wɪv a yukuole a -ta'. -A yi-e ni, -ɛ mɔ, a kuo -Yusu 'Kɪsɔ =wɪv yi -tɛɛ. Dɛ ɛ -hɛn 'nyrɛ, ɛ nɔ- mɔ, a kɔ -a mu 'hven-, -a bibi 'yi lɛ, =a ni -kvan, -ɛ di-e nu, a 'mu plɔ a bleele kɔ.

2 ¹A -ti, 'n pu la 'li-ti ni, -ε mɔ, ti 'ye la 'u ni nyre, 'ki -bu di la 'li 'a mu -mɔ, -ε nu-o, 'bu mɔ, 'ni di la 'li, 'n di pu la 'aan =wli =hlɔn de, =wli yi, -tε 'n nu la 'a nunuo. ²Bu mɔ, 'ni pu 'aan =wli =hlɔn, 'na 'mumu, 'na =wlv di bi =hlɔn. -ε -bi 'aan nyiblo =du 'yi 'li-ti 'li -we, bu =tu 'li 'mu =wlv 'kwli bu. ³ε nɔ- nu-o, 'ni 'cru la 'a mu -mɔ, -ε mɔ, 'ni -di-e la 'li 'a mu -mɔ ni. Ti -mu' -kɔ 'yri 'n 'cru la 'cruen a 'mu, 'bu mɔ, 'ni di la 'li 'a mu -mɔ, a di pu la 'na =wlv =hlɔn. Kee, a mɔ nyibli =nu, -u kɔ -bu =tu wen 'li 'mu =wlv 'kwli bu. 'N yi-e ni, -ε mɔ, 'bu mɔ, 'mɔ -bu, 'ni kɔ plɔ a bleelε, 'aan 'mumu, a kɔ plɔ a bleelε -we. ⁴Ti -mu' -kɔ 'yri 'n yi la 'a mu -mɔ 'cru -ni, 'n kɔ la =wlv a lenaalε diakti. 'N yi la 'ni we -we. 'Ni -hua-a la =bu pu la 'aan =wli =hlɔn. Kee, 'n 'cru la ni, -ε di-e nu, a 'mu-u yi, -ε mɔ, 'n nuε ne 'a mu ni diakti.

**Pɔlv wen 'ni, bu -hru de'kukununyɔ
a de 'kuku* a -ti -mɔ**

⁵N pu-u =han-ti, 'ki 'li 'a mu 'nyi, nyiblo =du, nɔ- pu nyibli a =wli =hlɔn. ε 'yi 'na =wlv 'pa-, ε 'yi-ti =hlɔn -pu, keε, 'aan pepe a =wli ε pu =hlɔn. -Bakle, ε 'yi 'aan pepe 'pa-, keε, nyibli -huɔhuɔ a =wli ε pu =hlɔn. Kee, 'ni -hua-a li =bu hlee de a 'mu ki diakti; ⁶nyibli -huɔhuɔ, 'ki 'li 'a mu 'nyi, u nu- puu nyiblo a 'mu -bati le. -Bati a 'mu, bu -we 'ki 'li. ⁷Ti nyre 'ki 'u ni, 'ki de -mu', ε nu la, 'a -ti bu -hru 'a mu -mɔ, a 'mu 'li-ti =wlv 'kwli bu =tu. 'Bu mɔ, 'ba 'yi le -nu, -ε -bi 'a =wlv di bi =hlɔn pepe. ⁸A -ti, 'n nyεε ne 'a mu le, ba tɔɔ =ne-ε yi, -ε mɔ, a nuε =ne ni. ⁹De- kɔ -ti 'ni 'cru la 'a mu -mɔ, ε nɔ- mɔ, 'mu 'li 'a mu -gbaa -ni, 'mu-u 'ye, 'bu mɔ, -ti -bu, 'n hle, 'ba yi 'u-u ni =tui -ni. 'ε mɔ -tεε, 'n 'ye-e ni, -ε mɔ, a =tuu 'u 'mu ni, 'a puu nyiblo a 'mu -bati le. ¹⁰A -ti, ke- 'n pi 'ki 'a mu yi, 'bu mɔ, 'ba -hru nyiblo =du a de 'kuku a -ti -mɔ, -ε -bi 'na 'mumu, 'n -hru 'a -ti -mɔ -we. ε mɔ =han-ti, nyiblo a 'mu, 'bu nu 'mu =dedede -mɔ, 'n -hru 'a -ti -mɔ. 'Ki 'u -Yusu 'Klisu ye', de a 'mu, nyiblo a 'mu, ε -nu, 'n -hru 'a -ti -mɔ, -ε di-e nu, 'mu 'a mu -hεε -ni. ¹¹'N nu-o ni, -ε di-e nu, Satan* 'ni =ha 'hru 'ye, 'ki 'li 'a mu 'nyi. -A yi-e ni, -ε mɔ, ε -huε bu -ha 'u -a mu 'hru wlvn.

**Ti -mɔ', Pɔlv -hi 'li Trɔasɔdɔ 'kwli,
ε nɔ- kɔ -ti ε hle**

12Ti =dɔ a ti 'yri, 'ki 'n mu la 'li 'dɔ -mɔ', -ε mɔ Trɔasɔ 'kwli, 'mɔ la -haantitɛ -mɔ' pɔ, -ε nɛ -Yusu 'Klɔsɔ a -ti -mɔ lɛ. -Tɛ 'n nyre la 'li, -ε -bɪ 'n 'ye la-a nɪ, -ε mɔ, Kɔkɔnyɔ -Yusu -ha la 'hru, 'ki -bɔ na la 'a -ti -mɔ lɛ. 13Kɛɛ, 'n kɔ la -wli a lenaalɛ, -ε nu=o, 'n 'yɪ la 'li -aan 'diayɪ Titɪ bɔ -yɛɛ -nɪ. Ε nɔ- nu=o, 'nɪ gba la -Yusu a nyibli -mɔ' wli, -v nɪ 'li Trɔasɔdɔ 'kwli, 'nɪ -hi la, 'nɪ mu la 'li Masdɔvanɪblɔgba 'kwli, 'mɔ la 'li-t bɔ -yɛɛ -nɪ.

**-Yusu 'Klɔsɔ ni-e nɪ, =a -he 'v
'a -nɛ =dedede 'hru wlɔn**

14Kɛɛ, -ba pɔ Nyɪsɔa 'nyre lɛ. Ε nɔ- nɛɛ nɛ -a mɔ 'a -nɛ ti, -ε nu=o, -a kɔ -Yusu 'Klɔsɔ 'hɔn-, -a -mɔɛ nɪ. -Yusu 'Klɔsɔ -ha 'v 'a yraanyɔ 'hru wlɔn, 'ε ni-e, =a yɪ-t =wien lɛ kɔɛ, Nyɪsɔa 'ε nɛɛ nɛ -a mɔ 'a -nɛ -tɪtɛ, -a mi 'li, -ε di-e nu, 'ε 'mɔ=v nyibli yɪ -tɔɔ -nɪ, -ε mɔ, -Yusu 'Klɔsɔ -ha 'v 'a -nɛ =dedede 'hru wlɔn, 'ε yɪ -a mɔ -lee -nɪ, 'ki 'v 'a -nɛ -tɪtɛ =dɔ, 'ki -ba na -Yusu 'Klɔsɔ a -ti -mɔ lɛ. -Yusu 'Klɔsɔ a -ti a 'mɔ, ε 'wɪ- hunhrɔnpɔdɛ yɪ, -ε kɔ hunhrɔn =hɛɛn bɔ, -ε di-e nu, nyibli 'mɔ -Yusu 'Klɔsɔ a 'mɔ yɪ. 15'Ε mɔ -tɛɛ, -a 'wɪ- hunhrɔnpɔdɛ yɪ, -ε kɔ hunhrɔn, -ε kwlɛɛ Nyɪsɔa kɪ, -ε nu=o, -a nɛ -Yusu 'Klɔsɔ a -ti -mɔ lɛ, 'ki 'v 'a -nɛ -tɪtɛ =dɔ, 'ki 'v nyibli -mɔ', Nyɪsɔa wɛ, ε kɔ, 'ki 'v nyibli -mɔ', -v 'wan ye'. 16Nyibli -mɔ', Nyɪsɔa wɛ, hunhrɔndɔ a 'mɔ, ε nu -tɛɛ, 'ki 'v =nɔ -mɔ. Ɔ yɪ wen -Yusu 'Klɔsɔ a -ti kɪ, 'ti- Nyɪsɔa 'ε yɪ =nɔ 'klɔ yrayrɔ, -ε 'yɛ nɪ -wɛ 'li -nyɪ. Kɛɛ, nyibli -mɔ', -v yɪ 'wan, v nɔ- -mɔ -bɪ, hunhrɔndɔ a 'mɔ, ε 'yɪ -tɛɛ -nɪ 'ki 'v =nɔ -mɔ, 'ε ni-e, 'v 'kɔɪ, 'ki 'v Nyɪsɔa ye'. 'A -ti, -Yusu 'Klɔsɔ a -ti a -mɔlenɪna, ε mɔ -kɔvan =nɔ, -ε -hi -aan 'klɪ wlɔn. 17Kɛɛ, -a mɔ -mɔ nyibli -mɔ', Nyɪsɔa -lee -nɪ, 'ki -ba nu 'a -kɔvan a 'mɔ. Ε kɔ nyibli -hɔɔhɔɪ, 'v nɛ Nyɪsɔa a -ti -mɔ lɛ, 'v -hɔɛ bɔ hlaa 'li-t kɔɛɛ 'kwli, 'v 'wɪ-t puplonyibli yɪ, -v kɔ =yɛɛ. Dɛ a 'mɔ, v ni, -a mɔ -mɔ -bɪ, -a 'nɪ -nu=o li-t. -A mɔ -mɔ -bɪ, -a hle Nyɪsɔa a -ti, 'ki 'li -aan =wli a pɛpɛ kɪ, 'ki 'v=v ye', -ε nu=o, -a mɔ -Yusu 'Klɔsɔ a -kɔvannunyibli -nɔ.

Pɔlv ni -kvan, 'ki 'li 'yri* yrayri 'kwli

3 1-Ti -bv, 'n 'cru wen, ε 'yi 'nyre =hen, -ε mɔ, -a =tui -aan dɔnɔv a -pli a pɔpɔv -wlu de. -A 'ni -hva=a li-t, 'ki nyiblo =dv bu 'cru 'cruun, -v tɔe =ne 'a mu, -ε mɔ, -a mu -mɔ -tɛɛ a -Yusu a -mɔnanyɔ*. -A 'ni -hva=a li-t -wɛ, 'ki ba 'cru 'cruendu a 'mu, -ε di-e nu, -a 'mu=v nyibli yre -tɔ -ni. -U -bi -hve=ε ni, 'ki nyibli bu 'cru 'cruundv a 'mu, 'ki 'v 'waa -ta'. Kεε, -a mu -mɔ -bi, -aan dɛ 'yi 'mu le -ni. 2'Aan =gbetv, 'a mu -mɔ 'cruen, 'a hle -kvan -mu', -a nu, 'ki 'a mu -mɔ, 'a -ti. -Yusu 'Klɔsv a =gbetv, ε nɔ- 'cru 'li-t 'aan =wli ki, 'a -ne nyiblo 'mu=v -hre, ε 'mu=v 'ye, -ε mɔ, -Yusu 'Klɔsv nu -kvan, 'ki 'li 'aan =wli ki. 3'A -ne nyiblo, ε -wɛ 'li bu 'ye-e ni, -ε mɔ, 'a mu -mɔ 'cruen -mu', -Yusu 'Klɔsv naa 'li 'mu, ε 'cru. Ε 'yi 'pesritu -nu, ε 'yi-t 'cru. Kεε, 'Klɔhienyɔsva a -Hihiu*, ε nɔ- ε -nu, 'ε 'cru-t. Ε 'yi 'v 'hukabi ki 'cru -ni, kεε, 'ki ε 'cru 'li -tonyibli a =wli ki.

4=Ba yi 'a 'cicru le ni ni, ε =hen 'nyre, -ε mɔ, -Yusu 'Klɔsv tɔɔ ne -a mu ni, -ε mɔ, Nyɔsva, nɔ- lee ne -a mu, 'ki -ba nu 'a -kvan. 5-A yi-e ni -tɛɛ, -ε mɔ, 'ki 'li -a mu ni -do a 'klɔ 'kwli, -a 'yi 'li-t 'li -wɛ, -ba nu -kvan a 'mu. Kεε, Nyɔsva, ε nɔ- yi -a mu 'klɔ -nyi, 'ki -ba nu-o. 6Ε nɔ- -nyi -a mu 'klɔ, 'ki -ba -he 'a -kvannunyibli, -ε di-e nu, 'yri yrayri -mu', ε =tu, ε kɔ nyibli 'hven-, -a 'mu 'a -ti nyibli -lee -ni. 'Yri yrayri a 'mu, ε 'yi tete* 'pa-, ti -hi la a ti 'yri, v 'yi la-a 'cru. Kεε, Nyɔsva a -Hihiu, ε nɔ- neɛ ne -a mu. Tete -mu', v 'cru la, ti -hi la a ti 'yri, ε ni-e ni, nyibli 'v 'kukvi le, 'ki 'v Nyɔsva ye'. Kεε, Nyɔsva a -Hihiu -mɔ -bi, 'klɔ yrayri -mu', -ε 'ye ni -wɛ 'li, ε nɔ- ε yi nyibli -nyi.

7Ti -hi la a ti 'yri, 'ki 'v 'hukabi ki, 'ki Nyɔsva 'cru la 'v tete. Ti -mu' -kɔ 'yri ε ni la dɛ a 'mu, nyibli yi la 'a -ti a 'yi'buale 'ni 'ye, 'ε nu la-a -wɛ, Nyɔsva a winwɔn-hanyɔ* Moise* a yigbakla 'ε yi la wɔn. 'Ye =bu 'a yigbakla a wɔnwɔn a 'mu, ε 'ye ni di la 'v bu ni -wɔɛn -ni, kεε, Yisraekvɛ* 'yi la 'li 'a yigbakla a 'mu, 'a 'yiye 'li -wɛ, -ε nu-o, ε yi la 'ni wɔn diaki. Kεε, tete a 'mu, ε ni-e ni, nyibli 'v 'kukvi le, 'ki 'v Nyɔsva ye'. Tete a 'mu, -ε ni-e, nyibli 'v 'kukvi le, -tɛ ε tɔe la nyibli Nyɔsva a -ti a 'yi'buale, ti -mu' -kɔ 'yri -ti a 'yi'buale a 'mu, ε yi la 'v 'hru -ni,

8-ε -bɪ Nyɪsua a -tɪ a 'yɪ'buale, ε di 'nɪ 'bua, ε 'mʊ 'v
 'a yɪ-hede 'v -hi, 'bʊ mɔ Nyɪsua a -Hihiu, 'bʊ yɪ -kvan nɪ ni,
 'kɪ 'lɪ nyibli -mʊ', -v nɪ 'lɪ 'yɪ yɪyɪ 'kwli 'nyɪ. 9Moise a tete
 nu-o nɪ, Nyɪsua 'ε pu nyibli -bati lɛ. Tete a 'mʊ, -ε ni-e,
 'ε pu nɛ -a mʊ -bati lɛ, -tɛ ε tʊɛ nɛ -a mʊ Nyɪsua a -tɪ
 a 'yɪ'buale, -ε -bɪ 'yɪ yɪyɪ -mɔ -bɪ, -ε ni-e, =a 'sɪi 'v yɪ,
 'kɪ 'v-v ye', 'yɪ yɪyɪ a 'mʊ, ε tʊɛ nɛ -a mʊ Nyɪsua a -tɪ
 a 'yɪ'buale diaktɪ, 'ε -hi 'v tete 'v. 10ε 'wɪ yɪ, tete -mʊ',
 ti -hi la a ti 'yɪ, -ε tʊɛ la nyibli Nyɪsua a -tɪ a 'yɪ'buale, ε 'yɪ
 'kɪ -tɪ a 'yɪ'bubua -kɔ de, -ε nu-o, -tɪ a 'yɪ'buale yɪyɪ,
 nɔ- 'hɪ, -ε -hi 'v 'a 'kɪ -mʊ' 'v. 11ε mɔ -tɛɛ, 'yɪ 'kɪ -mʊ',
 Nyɪsua -nyɪ la nyibli, -ε kɔ la 'klɪ, 'kɪ 'lɪ ti gbi 'kwli, 'ε tʊɛ nɛ
 -a mʊ Nyɪsua a -tɪ a 'yɪ'buale. -Tɛ ε nɪ 'mʊ lɛ, -ε -bɪ 'yɪ
 yɪyɪ -mʊ', -ε hie 'klɔ, nɔ- tʊɛ nɛ -a mʊ Nyɪsua a -tɪ
 a 'yɪ'buale, 'ε -hi 'v 'yɪ 'kɪ 'v.

12'Bʊ mɔ, =ba yɪ nɪ hle, -a 'nɪ -hli-e lɪ =dedede, 'kɪ 'lɪ
 -aan hihlewin 'kwli, -ε nu-o, -a yɪ-e nɪ, -ε mɔ, -tɛblɪ a 'mʊ,
 -a yɪ -ple, Nyɪsua di nu, ε mɔ -tɪ a -tɛɛ =nɔ. 13Ti -hi la a ti
 'yɪ, Moise nu la danʊ, 'ε -hli la 'a yigbakla, -ε nu-o, Nyɪsua
 a -tɪ a 'yɪ'buale -mʊ', ε yɪ -wɛ la 'v-v yɛ, kɛɛ, Moise -mɔ -bɪ,
 ε 'nɪ -hɔa-a la Yisraekʊɛ bʊ 'yɛ la-a, -ε mɔ, -tɪ a 'yɪ'buale
 a 'mʊ, ε yɪ -wɛ la 'v-v yɛ. -A mʊ -mɔ -bɪ, -a 'nɪ -nu-o lɪ
 'a dɛ, -ε nu-o, -a 'yɪ =dedede a -huhlie -kɔ. 14Yisraekʊɛ -mɔ
 -bɪ, ti -hi la a ti a 'yɪ, 'waa =wɪ 'gboklo la nɪ, 'v 'yɪ la
 'lɪ-tɪ 'lɪ -wɛ, bʊ yɪ la -tɛblɪ a 'mʊ lɛ. Ti -bʊ 'yɪ, dɛ nɪ -do
 a 'mʊ, ε nɔ- =nɔ, 'kɪ 'v 'waa 'yonʊ -mɔ. 'Bʊ mɔ, 'bʊ yɪ Nyɪsua
 a 'yɪ 'kɪ a 'crun -mʊ' nɪ -hre, v 'nɪ -yɪ-o lɪ =dedede lɛ -wɛ,
 =wɪ yɪ, tɛ bʊ 'yɛ nɪ nu wen danʊdʊ a 'mʊ, bʊ 'yɛ nɪ -hli wen
 'waa yigbakla. Kɛɛ, nyiblo 'bʊ nɪ 'v, ε kɔ -Yusu 'Klɪsʊ 'hɔn-,
 'bʊ -mʊɛ, -ε -bɪ -Yusu 'Klɪsʊ a 'mʊ, ε nɔ- ni-e, danʊ a 'mʊ,
 'ε -hɔn 'v -wɪ, nyiblo a 'mʊ, 'ε yɪ -tɪ lɛ. 15Kɛ- 'n pɪ de,
 'bʊ mɔ, 'bʊ yɪ Moise a 'crun nɪ -hre, v 'nɪ -yɪ-o lɪ-tɪ lɛ,
 =wɪ yɪ, -tɛ danʊ 'yɛ nɪ ka wen 'waa 'lɪlɛ-hihie yɪ.
 16Kɛɛ, nyiblo 'bʊ nɪ 'v, 'bʊ =hɪan -mɔ, 'bʊ -nyɪ 'a 'klɔ a pepe
 -Yusu 'Klɪsʊ, -ε -bɪ danʊ a 'mʊ, ε -hɔn 'v -wɪ nɪ. 17Kɛ- ε nɪ
 'mʊ, -ε nu-o, -aan Kʊkɔnyɔ -Yusu 'Klɪsʊ, kɔ Nyɪsua a -Hihiu
 'hɔn-, v -mʊɛ nɪ. Nyɪsua a -Hihiu 'bʊ nɪ 'v nyiblo ke',
 -ε -bɪ nyiblo a 'mʊ, ε 'yɪ 'kɪ =dedede a =koyu 'pa-. 18'A -tɪ,
 -aan pepe -mʊ', -v kuo -Yusu 'Klɪsʊ =wɪ yɪ, -a 'nɪ -nu-o lɪ

danu, -a 'ni -hli-e li -aan yigbakla, 'bu mo, -ba yi -aan Kukonyo -Yusu a -ti a 'yi'buale ni 'ye, 'ti- -ti a 'yi'buale a 'mu, 'e ni-e, =a -hien -mo, -te -mu', e ni 'mu, =a yi 'mu le ni. E no- ni-e, =a ko -ti a 'yi'buale, 'a -ti a 'yi'buale 'e yi kle -bii -ni, 'ki 'li -a mu 'li. E no- mo -kuan -mu', Nyisva a -Hihiu ni.

**-A 'yi 'kli =du -ko, kee,
Nyisva, no- ko 'kli**

4 ¹Nyisva ni -a mu -haande -mo dakti. E no- nu-o, 'e -nyi -a mu -kuan -bu, -a ni. 'A -ti, -aan 'kli 'ni -we-e 'li, 'ki 'v -kuan a 'mu a -ta'. ²'Bu mo, =ba yi nyibli -Yusu a -ti ni -lee -ni, -a 'ni -naa-a 'li =yre 'kwli, -e di-e nu, v 'mu=v kua 'ble, -e nu-o, -a 'ni -hva-a li -ba kaa nyibli. -A 'ni -pu=v 'li Nyisva a -ti hi 'nyi. Kee, =ba yi -Yusu a -ti ni hle, -a hle -ti a -tee, 'ki 'v nyibli a pepe ye'. E no- tue =ne nyibli, -e mo, -a ni =haan-kuan. 'A -ne nyiblo, -e yi 'a =wlv 'jura -ni, 'ki 'v Nyisva ye', e yi de a 'mu ni.

³-Yusu a =haantitie -mu', -a pi, nyibli -bi 'ni -yru-o li-ti le, =wi yi, -te danu 'ye ni -hli wen 'waa yigbakla. 'Ye -bu e ni 'mu le, ba ko 'a yiyie, -e mo, nyibli -mu', -v yi 'wan, v nu- 'ye ni yru =haantitie a 'mu le. ⁴U 'ni -yru-o =haantitie a 'mu le, -e nu-o, Satan* -e ko 'klv -bu win ki, e pipi 'waa 'lule-hihie 'yi le, -e di-e nu, v 'ni -ha =haantitie a 'mu =wlv yi -kuo -ni. Satan a 'mu, e 'ni -hva-a li nyibli bu 'ye -nyre -mu', -e yi wlin, 'ki 'v =nu -mo. -Nyre a 'mu, 'ki e -hven 'li -Yusu a =haantitie a 'mu 'kwli. -Haantitie a 'mu, e no- tue ne -a mu -Yusu 'Klivo a -ti a 'yi'buale. =Ni 'ye -Yusu, -e -bi =ye Nyisva ni. ⁵'Bu mo, =ba yi =haantitie a 'mu ni pi, e 'yi -aan -ti 'pa-, -a 'ni -na-a li-ti -mo le, kee, -Yusu 'Klivo a -ti -a ne -mo le, -e mo, e no- mo Kukonyo. -A mu -mo -bi, -a mo 'a -kvannunyibli =nu, -e nu-o, -a nve -Yusu 'Klivo ni.

⁶Ti -mu' -ko 'yri Nyisva nii la 'v 'klv, ke- e pi la: «-Nyre bu -nye, 'ki 'li halv 'nyi.» Nyisva ni -do a 'mu, e no- nu-o, 'a -nyre a 'mu 'e yi ke wlin, 'ki 'li -aan =wli ki. -Nyre a 'mu, e no- tue ne -a mu -Yusu 'Klivo a yigbakla, -e yi wlin, 'ki 'v Nyisva a -ti a 'yi'buale -mo'. E no- nu-o, =a pi nyibli -Yusu a =haantitie a 'mu.

7-A 'yi 'klti =du -ko. -A 'witi yi -mu', u nuu buɛ yi. Kɛɛ, 'ye =bu -a 'witi yi yi, ko, 'ye =bu -a 'yi 'klti -ko, Nyɔsua pu 'li -a mu yunode 'li, -ɛ mo -Yusu a -haantitie. Kɛ- Nyɔsua nu 'a nunuo, -ɛ di-e nu, nyibli 'mu=v 'ye, -ɛ mo, 'klti -mu', -ɛ -hi 'u 'a -ne 'klti =du 'u, -a ni, -a ni Nyɔsua a -kuan, 'ki ɛ -hven 'li=i -mo. ɛ 'ni -hon=ɔ 'li -a mu -mo. 8Nyibli =tui -a mu =hven a gblegble, kɛɛ, u 'ni -ha-a 'u -a mu 'hru wlon. -Gutu ni -a mu ni diaki, kɛɛ, -aan =wli 'ni -bi-e -hlon. 9Nyibli =tui -a mu =hven, kɛɛ, Nyɔsua 'ni -hie-e 'u -a mu bu, 'u piɛ ne -a mu -tutu ki blɛ, -ɛ di-e nu, u 'mu -a mu bu -wɛ, kɛɛ, u 'yi 'li -aan bu-wuwe 'li -wɛ. 10'A -ne ti, u =mɔɛ-ɛ lɛ, 'ki bu 'la -a mu, =wi yi, -tɛ u -nu, 'u 'la -Yusu -wɛ. Kɛɛ, -a 'tɛ ni 'klti. ɛ no- ni-e, nyibli 'u yiti 'ye, -ɛ mo, -Yusu ni 'klti, 'ki 'li -a mu 'li. 11Ti a pepe -bu, -a yi 'ne- 'klti ki -hi, u =mɔɛ -aan 'hla lɛ, -ɛ nu=o, -a nɔɛ -Yusu ni. Kɛɛ, -aan -plahvi -mu', -ɛ 'yi 'klti -ko, ɛ 'yɛɛ ni 'klti. ɛ no- tɔɛ =ne nyibli, -ɛ mo, -Yusu ni 'klti, 'ki 'li -a mu 'li. 12ɛ 'wi yi, 'a -ne ti, 'ki -a ni 'li 'kokov -ji', -ɛ nu=o, -a yi lee nyibli -Yusu a -haantitie. 'A mu -mo -bi, -tɛ a 'win =haantitie a 'mu, ɛ no- nu=o, 'a ko 'klti yrayru, -ɛ 'ye ni -wɛ 'li.

13-Ti a 'mu, u 'cru la 'li=i Nyɔsvacriɛn 'kwli, -ɛ mo: «N kuo Nyɔsua =wlu yi. ɛ no- nu=o, 'ni hla 'a -ti.» -Aan 'mumu, kɛ- ni -do -a ni-e -wɛ, =a kuo Nyɔsua =wlu yi. ɛ no- nu=o, -aan 'mumu, =a ne Nyɔsua a -ti -mo lɛ -wɛ. 14-A yi-e ni, -ɛ mo, Nyɔsua -mu', -ɛ -ha 'li -Yusu 'kokonyibli 'nyi, -ɛ -ha-a 'klti, -aan 'mumu, ɛ di -ha 'li -a mu 'kokonyibli 'nyi -wɛ, ɛ 'mu -a mu 'klti -ha, -ɛ nu=o, -Yusu ko -a mu 'hven-, -a -mɔɛ ni, a ko -a mu 'hven-, ɛ 'mu 'u -a mu Nyɔsua ye' gba. 15Nyɔsua yi -a mu -kuan a pepe a 'mu 'ni -nyi, 'ki 'u 'aan -hɛɛɛ a -ta', -ɛ di-e nu, ɛ 'mu nyibli -hɔhɔv =haande -mo nu, nyibli a 'mu, u 'mu wa, ɛ ko, u 'mu kle -bii -ni. -ɛ -bi nyibli -mu', -u di Nyɔsua 'wio -nyi, ɛ ko, -u di-e 'nyɛ lɛ pu, u di bii kle -wɛ.

Nyɔsua a -ti a 'yi'buale, ɛ no- -a tɛ 'u -mo lɛ

16-Tɛ ɛ ni 'mu lɛ a -ti, -aan 'klti 'ni -wɛ-ɛ 'li, 'ki -ba gba Nyɔsua a -kuan 'lu -mo. -A yi-e ni, -ɛ mo, -aan -plahvi a 'klti yi 'li 'ni =ti, kɛɛ, 'klti yrayru -mu', Nyɔsua yi -a mu -nyi, ɛ yi bi yrayru' lɛ 'a -ne ti. 'A -ne -nyɔwɔ, Nyɔsua a -Hihiu

yi -nyi -aan -hihiu 'kli. 17-Hwen -bu, -a yi 'ki 'ye, ε di ko -nyrɔwɔ, ε 'mu 'li -we. -Hwen a 'yiye a 'mu, 'a -ti, -a di ko -ti a 'yi'bubua gbagbu. -Ti a 'yi'bubua a 'mu, ε -hi 'v 'a -ne =dedede ni, 'ε hie 'klɔ. 'Bu mɔ, =ba yi -ti a 'yi'bubua a 'mu 'lu -mɔ le ni -hie, -ε -bi -hwen -bu, -a yi 'ki 'ye, ε 'cumi ni, 'ki 'li -a mu 'yi, 18-ε nu-o, -aan 'lule-hihie, 'ki ε ni 'v Nyisua a -tebli -mu' ki, -a 'ye ni 'ye. -Aan 'lule-hihie 'yi 'v 'klɔ -bu a -tebli ki -ni, -a yi 'ye, -ε nu-o, -tebli -bu, -a yi 'ye, ε 'ni -hie-e 'klɔ ni, keε, -tebli -mu', -a 'ye ni 'ye, ε nɔ- di 'klɔ hie.

5 ¹-A yi-e ni, -ε mɔ, ti -mu' -kɔ 'yri -aan -plahvi -bu, -ε 'wi-ti blɔ 'ka yi, ε di yi nyre, Nyisua di -nyi -a mu 'hvi yrayri, 'ki 'li yakɔ 'kwli. Ε di 'wi 'kayu yrayri yi, Nyisua a -gbetu, ε -pu. 'Hvi yrayri -mɔ -bi, ε di hie 'klɔ. ²'Ki 'ne- -tutu -bu ki, -a ni nyai le diakti, -ε nu-o, -a -hve-ε ni diakti, 'ki Nyisua bu -nyi -a mu 'hvi yrayri, 'ki 'li yakɔ 'kwli. ³'Bu mɔ, 'bu -nyi -a mu 'hvi yrayri a 'mu, -ε -bi -a 'yi 'kuo* yi 'wi, -v 'yi 'hvi -kɔ. ⁴'Bu mɔ, =ba 'tie yi 'hvi 'ki -bu ni kuvε, -ε -bi -a yi pie 'kokuv a huannu. -A -hve wen-ε ni, 'ki -a 'ni 'kuv wen 'li. Keε, de -a -hve, ε nɔ- mɔ, Nyisua bu -nyi -a mu 'hvi yrayri a 'mu, -ε di 'klɔ hie, -ε di-e nu, 'hvi yrayri a 'mu, ε 'mu 'v 'hvi 'ki -bu a -ta' bi. ⁵Nyisua a -gbetu, ε nɔ- -we -a mu -mɔ, 'ki -ba kɔ 'hvi yrayri a 'mu. Ε -nyi -a mu 'a -Hihiu* ni. Ε nɔ- kɔ 'kwli, ε neε 'li, 'ε tue ne -a mu, -ε mɔ, ε di -a mu 'hvi yrayri a 'mu 'ni -nyi.

⁶De a 'mu, 'a -ti, -aan 'kli 'ni -we-ε 'li, 'ye =bu -a yi-e, -ε mɔ, =ba 'tie yi 'hvi 'ki -mu' ni kuvε, -a 'yεε 'li Kɔkɔnyɔ -mɔ ni mi. ⁷Ε =hen 'nyre, -ε mɔ, -aan 'yie 'yε-ε ni 'ye, keε, -a ni 'li 'hru a nina 'kwli, =a kuo =ne =wlv yi. ⁸'Ε mɔ -tεε, -tite -a 'blee 'v kua, 'ki -a 'blee 'v kua. -A -hve wen-ε ni, 'ki -ba -hɔn wen 'li 'hvi -bu 'kwli, -a 'mu wen 'li -aan Kɔkɔnyɔ -mɔ mu. ⁹'A -ti, 'ye =bu -a 'yεε 'li-ti -mɔ ni mi, kɔ, 'ye =bu -a mu 'li-ti -mɔ, de ni -do -a -hve -ba nu, ε nɔ- mɔ, de -mu', 'a -gbetu, ε -hve, ¹⁰-ε nu-o, -aan pepε, -a kɔ -ba mu 'v -Yusu 'Klɔv ye', -ε di-e nu, ε 'mu -a mu -bati le -puv -ni, de -mu', -ε bleε ne -a mu yi, ε 'mu -a mɔ-ɔ -nyi, =wi yi, -te -aan nunu-tebli ni 'mu, 'ki 'ne- 'klɔ -bu ki, 'ye =bu ε mɔ yɔv-tebli, 'ye =bu ε mɔ yɔnyre-tebli.

**-Yusu 'Klusu nu-o ni, -a ko Nyisua 'huen-,
-a -mve, =a ko kibuwéenle**

11-Te -a yi-e, -e mo, Kukonyo -Yusu di puu ne -a mu -bati le, 'a -ti, -a yu-ti 'ni pie. E no- nu-o, =a =tui 'u 'kl, =a yruu =ne nyibli' le, -e mo, -ti -bu, -a hle, e mo -ti a -tee =no. Nyisua -mo -bi, e yi -a mu ni -tee, e ko, 'n pu-v -han-ti, -e mo, a yi-e ni, 'ki 'li 'aan =wli ki, -e mo, 'mo -tee a -Yusu a -mōnanyo* =no. 12'A 'ni 'puu 'li le, -a =tu -aan dionu a -pli a pupuu -wlu de. E 'yu 'mu le -ni. Kee, de -a ni, e no- mo, -a -huhie 'a mo-o kle, de- ko -ti 'a -we 'li ba pu -aan -pli, -e di-e nu, 'bu mo, nyibli 'bu yu -aan 'nyre ni di, a 'mu 'waa =won a =tuule yi. U nu- -mo -bi, -tebli -bu, nyibli yu 'ye, e no- ko ki u pu 'u 'waa dionu a -pli. U 'ni -ta-a 'li -tonyiblo a =wlu kle. 13Nyibli -bi wen 'ni, -aan 'lu -hon 'u 'hru wlon. 'Bu mo, 'bu ni 'mu le, 'ki 'li 'a mu 'yi, e -hen 'nyre, -a -ha 'li -aan dionu ni, =a -nyi -aan dionu Nyisua pepe. Kee, -aan 'lu 'yu 'u 'hru wlon -hon. Ba ko 'a yiyie, -e mo, -a -nyi -aan dionu Nyisua ni pepe, -a 'mu 'a mu -hee -ni a -ti. 14-Kuan -bu, -a ni, -a ni-e ni, -e nu-o, -Yusu nve ne -a mu ni diaki, 'a nvele a 'mu, 'e nee ne -a mu, 'ki 'li 'a 'kl a kinunu 'kwli. -A yi-e ni, -e mo, e 'ku ni, 'ki 'u nyibli a pepe a -ta'. 'A -ti, e -hen 'nyre, -e mo, nyibli a pepe, u ko-o 'huen-, u 'ku ni, 'ki 'li Nyisua 'yi. 15E 'ku ni 'ki 'u nyibli a pepe a -ta', -e di-e nu, nyibli -bu, -u 'tie pu -huhlon, u 'ni -ha 'ki -tebli -mu' nu de, 'waa =gbetu, u -hve, kee, u 'mu -tebli -mu' nu, -Yusu a =gbetu, e -hve, -e nu-o, 'ki 'u 'waa -ta', 'ki e 'kuv 'u, 'ti- Nyisua 'e -ha 'li-ti 'kukonyibli 'ny, 'e -ha-a 'kl.

16-Te -a yru -ti a -tee a 'mu le, -a 'ni 'ye-e 'ki nyibli, =wli yu, -te 'kl -bu a nyibli ni 'waa 'yiye. 'E mo =han-ti, ti -hi la a ti 'yri, -te 'kl -bu ki a nyibli, u ni -Yusu 'Klusu a 'yiye, ke- -a ni la 'a 'yiye -we. Kee, -te ti ne -bu, -a 'ni -nu-o 'ki-ti de. 17Nyiblo 'bu ni 'u, e ko -Yusu 'Klusu 'huen- 'bu -mve, -e -bi e -he -tonyiblo yrayru. 'A ηmlt 'ki -mu', e -we bu, ηmlt yrayru 'e bi 'u. 18Nyisua, e no- nu -tebli a pepe a 'mu. 'Ye =bu -a mo la 'a yraanyibli, 'ki e naa 'li -Yusu 'Klusu 'li, 'e nu-o, e ko -a mu 'huen-, =a -mve, =a ko kibuwéenle, 'e -nyi -a mu -kuan. -Kuan a 'mu, e no- mo, -ba mu nyibli -lee -ni, -e mo, e -hve bu nu-o, u ko-o 'huen-,

bu -mυε, bu kɔ kibuwɛɛnɛ. 19 Ɛ -hɛn 'nyrɛ, Nyɪsua ya -Yusu 'Klɪsɔ nɪ, -ɛ nu-o, Nyɪsua a 'mυ, ɛ -hυɛ=ɛ nɪ, nyibli a pɛpɛ kɔɔ 'hυɛn-, bu -mυɛ. Ɛ 'nɪ -hre=e 'kɪ 'waa dɛ 'kuku* dɛ, kɛɛ, ɛ yɪ-tɪ 'nɪ 'wɔwla -nɪ, ɛ kɔ, 'ɛ lee nɛ -a mυ, 'kɪ -ba mu nyibli -lee -nɪ, -ɛ mɔ, ɛ -hυɛ=ɛ nɪ, 'kɪ υ kɔ Nyɪsua 'hυɛn-, bu -mυɛ, bu kɔ kibuwɛɛnɛ.

20 'A -tɪ o, -a mɔ -Yusu a lɛlɛnyυ -nɪɔ, -a yɪ 'lɪ 'a mυ -mɔ -hlee -nɪ. Ɛ 'wɪ yɪ, Nyɪsua a -gbɛtυ, 'kɪ ɛ nɛɛ 'lɪ -a mυ 'lɪ, 'ɛ yɪ 'lɪ 'a mυ -mɔ -hlee -nɪ. -A nyɛɛ nɛ 'a mυ lɛ, 'kɪ 'lɪ -Yusu 'Klɪsɔ a 'nyrɛ 'kwli, ba wɛn, a kɔ Nyɪsua 'hυɛn- ba -mυɛ, ba kɔ kibuwɛɛnɛ. 21 -Yusu 'Klɪsɔ 'yɪ la dɛ 'kuku =dυ -nυ, kɛɛ -aan dɛ 'kuku -mυ', -a nu, ɛ nɔ- Nyɪsua hɛ -Yusu 'Klɪsɔ, 'ɛ nu-o, -Yusu 'Klɪsɔ 'ɛ 'kυ -aan dɛ 'kuku a 'mυ a -tɪ, -ɛ di-e nu, 'bυ mɔ, -ba mɔ -Yusu 'Klɪsɔ a nyibli, Nyɪsua 'mυ 'υ -a mυ yɪ 'sɪi -nɪ, 'kɪ 'υ 'a dɪɔnυ ye'.

6 ¹'A -tɪ o, -a kɔ Nyɪsua 'hυɛn-, -a nɪ -kvan, -a nyɛɛ nɛ 'a mυ lɛ, =haandɛ -mυ', Nyɪsua nu 'a mυ -mɔ, 'kɪ 'lɪ dadυke 'kwli, a 'nɪ 'nuo 'lɪ-tɪ 'kɪ 'lɪ -wɛɛmlɪ klɛ. 2 Ɛ mɔ =han-tɪ, 'υ 'cru 'lɪ-tɪ Nyɪsɔacrɪɛn 'kwli, -ɛ mɔ:

«Nyɪsua wɛn 'nɪ:

Tɪ -mυ', -ɛ kɔ 'yri 'n kɔ =bυ nuu 'υ

'a mυ =haandɛ -mɔ,

'kɪ 'lɪ dadυke 'kwli,

=bυ wa 'a mυ,

-tɛ ɛ nyre 'υ,

'n 'wɪn 'aan lɛnyaawɪn nɪ,

'nɪ dɪi nɛ 'a mυ kɪ.»

Kɛ- Nyɪsua -pυ. Ba 'ye kɛ, tɪ nyre 'kɪ 'υ nɪ, 'kɪ Nyɪsua bυ nu kɛ 'a mυ =haandɛ -mɔ, 'kɪ 'lɪ dadυke 'kwli, kɔ, bυ wa kɛ 'a mυ.

**Pɔlv -hυɛ=ɛ nɪ, bυ tɔɔ =nɛ nyibli, -ɛ mɔ,
ɛ mɔ Nyɪsua a -kvannunyɔ =nɪɔ**

3 -A 'nɪ -hυa=a lɪ -ba nu dɛ -bυ, -ɛ dɪ nyibli yɪ ka, 'kɪ 'υ Nyɪsua a 'hru wɔn, -ɛ nu-o, -a 'nɪ -hυa=a lɪ bυ dɪ -aan 'nyrɛ, -kvan -bυ, -a nɪ a -ta'. 4 Kɛɛ, 'kɪ 'υ 'a -nɛ =dedɛdɛ, -a nɪ kɪ, -a -tυɛ =nɛ nyibli nɪ, -ɛ mɔ, -a mɔ Nyɪsua a -kvannunyibli =nɪɔ. Mɔ 'ye =bυ υ yɪ -a mυ =hυɛn nɪ =tɪ, 'ye =bυ 'kla-wliye'yɪya -hi -a mυ wɔn, -a kɔ =wlv a 'lɪla

ɔiaki. 5Ɛ kɔ -nyrɔwɪ -bɪ, 'v yɪ -a mu bi, -nyrɔwɪ -bɪ 'kwli, 'v pɪ -a mu ɛjɛ, -nyrɔwɪ -bɪ 'kwli, nyibli 'v =gleɛ 'lɪ -a mu lɛ, 'v pu nɛ -a mu yɪv lɛ, 'ɛ kɔ -nyrɔwɪ -bɪ, -kvan 'ɛ dɔa -aan 'lɪla, ɛ kɔ -nyrɔwɪ -bɪ, =a 'yɛ nɪ kɔ ti, 'kɪ -ba ŋme, 'ɛ kɔ -nyrɔwɪ -bɪ, =a 'yɛ nɪ di dɛ. 6-Aan nunabɪ 'sii 'v yɪ, =a yɪ -tɪ a -tɛɛ, =a kɔ =wlv a 'lɪla, =a kɔ =wlv 'yɔɔɔ, 'kɪ Nyɪsɔa a -Hihiu* nɪ 'v -a mu kɛ', =a nuɛ nɛ -aan 'bio -tonyibli -tɛɛ, 7=a yɪ nyibli -tɪ a -tɛɛ -lee -nɪ, Nyɪsɔa 'ɛ yɪ -a mu 'klɪ -nyɪ. Ɛ nɔ- tɛɛ =nɛ nyibli, -ɛ mɔ, -a mɔ Nyɪsɔa a -kvannunyibli -nɔ. -Aan -tɛɛ a nunabɪ 'wɪ-tɪ ta-wɔn-tɛblɪ yɪ. Ɛ nɔ- -a ni, =a -wɛn -aan yɪraanyibli yɪ, =a yɪ -aan dɔwɔ -ple. 8Nyibli -bɪ =tɪ 'v -a mu nɪ, -v -bɪ 'v yɪ -aan -tɪ lɛ -hɛɛ -nɪ. -U -bɪ pɪ -a mu 'nyɛ lɛ, -v -bɪ 'v -hɛ -a mu 'yɪ lɛ. -U -bɪ dɛɛ nɛ -a mu hulekɔnyibli, -v kɛɛ nyibli, kɛɛ, -a hɛ -tɪ a -tɛɛ. 9U wɛn 'nɪ, nyiblo =dɔ 'yɪ -a mu -yɪ, kɛɛ, nyibli a pɛpɛ yɪ -a mu nɪ. 'A -nɛ ti, nyibli yɪ -hie-e 'lu -mɔ lɛ, -ɛ mɔ, -a 'yɪ 'lɪ-tɪ 'lɪ -wɛ ba -wɛn -nɪ, kɛɛ, -a nɪ 'klɔ, =a pɪ -hunhlɔn -tɛɛ. U =tɪ -a mu =hɔwɛn, kɛɛ, -a 'nɪ 'kɔ=v lɪ. 10Ɛ mɔ =han-tɪ, 'v pɪ -aan =wɪlɪ =hlɔn, kɛɛ, kɛ- ɛ nɪ 'mu, 'a -nɛ ti, =a ni dɔdɔ. 'Kɪ 'lɪ nyibli 'yɪ, -a 'yɪ dɛ -kɔ, 'kɪ 'nɛ- 'klɔ -bɔ kɪ, kɛɛ, -a ni=e nɪ, nyibli -hɔhɔ, v kɔɛ dɛ, 'kɪ 'v Nyɪsɔa ye'. =Nɪ 'yɛ=e, -wɛn, -a 'yɪ =dedede -kɔ, kɛɛ, sɛyɪ-sɛyɪ, -a mu kɔ -tɛblɪ a pɛpɛ.

11'A mu Koletikuɛ, -tɪ -bɔ, -ɛ nɪ 'lɪ -aan =wɪlɪ kɪ, -a lee nɛ 'a mɔ=v nɪ. -A 'yɪ 'a mu 'a =dedede 'yɪ kɪ -hlɪi -nɪ. 12-A mu -mɔ -bɪ, -a nuɛ nɛ 'a mu nɪ. Kɛɛ, 'a mu -mɔ -bɪ, a 'yɪ -a mu -nuɛ -nɪ. 13'N yɪ hlee 'lɪ 'a mu -mɔ, =wɪ yɪ 'na 'yɔnɔ. 'Wɛn 'nɪ o: Ba lee nɛ -a mu -tɪ -mu', -ɛ nɪ 'lɪ 'aan =wɪlɪ kɪ, ɛ kɔ, ba nuɛ nɛ -a mu, =wɪ yɪ, -tɛ -a nu 'aan nuɛlɛ.

A 'nɪ 'gbaa 'lɪ kɪkahru

14Nyibli -mu', -v 'yɪ -Yusu =wlv yɪ -kuo -nɪ, a kɔ =nu 'hɔwɛn-, a 'nɪ 'pɛɛ 'lɪ, -ɛ di=e nu, a 'nɪ =ha 'waa 'lɪlɛ-hihie =wɪn kɔɛ. 'Bɪ dɛ -bɔ, -ɛ 'sii 'v yɪ, ɛ kɔ dɛ -bɔ, -ɛ 'yɪ 'v yɪ 'sii -nɪ 'hɔwɛn-, v 'yɪ 'lɪ-tɪ 'lɪ -wɛ, bɔ bibi 'yɪ lɛ. -Nyɛ kɔ halɔ 'hɔwɛn-, v 'yɪ 'lɪ-tɪ 'lɪ -wɛ, bɔ bibi 'yɪ lɛ. 15Yruyru, -Yusu 'Kɪsɔ kɔ Satan* 'hɔwɛn-, v 'yɪ 'lɪ-tɪ 'lɪ -wɛ, bɔ yuyru win' lɛ. Nyibli -mu', -v kuo -Yusu =wlv yɪ, kɔ 'waa dɛ -mu', -v 'yɪ-tɪ =wlv yɪ -kuo -nɪ, v 'yɪ 'lɪ-tɪ 'lɪ -wɛ, bɔ kɔ =wlvɔtu nɪ -dɔ.

16 'Kɪ 'lɪ Nyɪsua a 'kayɪ bʊ, -cɪ 'yɪ 'lɪ nunu-kuan 'lɪ -kɔ.
-A mʊ -mɔ -bɪ, -a mɔ 'Klɔhienyɪsua a 'kayɪ -nɪɔ. Nyɪsua -mɔ
-bɪ, ɛ nɪ 'kɪɔ, 'kɪ 'lɪ -a mʊ 'nyɪ, =wɪ yɪ, -tɛ ɛ nu la 'a hɪhla.
Kɛ- ɛ pɪ la:

«'Kɪ 'n di 'lɪ =nʊ 'nyɪ nɪ,
ʊ kɔ 'mʊ 'hʊɛn-, -a mʊ 'ʊ -tɪtɛ nɪ -do -nɪ,
'mʊ 'waa Nyɪsua' pa,
ʊ 'mʊ 'na dakɔ' pa -wɛ,
ʊ 'mʊ 'mʊ da.»

17 ɛ nɔ- kɔ -tɪ, Kɔkɔnyɔ Nyɪsua 'ɛ yɪ 'a nyibli -lee -nɪ:

«Ba -hɔn 'lɪ nyibli -mʊ' 'nyɪ, -ʊ 'yɪ 'mʊ -yɪ.

Nyibliɔ a 'mʊ, a kɔ =nʊ 'hʊɛn-,
a 'nɪ 'nʊ 'ʊ -tɪtɛ nɪ -do.

A 'nɪ 'hʊɛn 'lɪ -tebli -mʊ' lɛ, -ɛ 'yɪ 'ʊ yɪ 'sɪi -nɪ,
'kɪ 'ʊ 'mʊ ye'.

ɛ nɔ- di-e nu, 'mʊ 'a mʊ kɪ wen.

18 'N di mɔ 'aan 'Baɪ,

a 'mʊ 'na 'yonʊ' pa.

'Mɔ 'Kɪkɪnyɪsua, 'mɔ -pɪ win.»

7 ¹'Na nɪnatumʊpʊ -na, -tebli a pɛpɛ a 'mʊ, Nyɪsua pʊ la
'lɪ-tɪ nɪ, 'kɪ 'ʊ -a mʊ -mɔ. 'A -tɪ, -a 'nɪ 'nuo 'kɪ
yɪnyɛde =dʊ de, -ɛ nɪ-e, 'kɪ -aan -plahʊɪ 'yɛ nɪ 'sɪi 'ʊ yɪ, 'kɪ 'ʊ
Nyɪsua ye', kɔ, yɪnyɛ-tebli a pɛpɛ, -ɛ nɪ 'lɪ -aan =wɪ kɪ,
-ba -ha 'lɪ-tɪ 'lɪ. -Aan nɪnabʊɪ bʊ 'sɪi 'ʊ yɪ -tɛɛ, -ba =tuu
'ʊ Nyɪsua 'ʊ, =wɪ yɪ, -tɛ Nyɪsua nɪ 'a -hʊhʊa.

-Tɪ -bʊ, -kɔtɪ Pɔɪɔ 'ɛ nɪ dɔdɔ

²Ba nʊɛ nɛ -a mʊ. -A 'yɪ -ɛ =dʊ dɛ -hʊan -mɔ -nʊ.
Mɔ, -a 'yɪ -ɛ =dʊ 'hʊan. Mɔ, -a 'yɪ -ɛ =dʊ -kaa -nɪ, -a 'yɪ
-ɛ =dʊ dɛ -jɪ' -ha. ³A 'nɪ 'yɛɛ 'lɪ-tɪ, -tɛ 'n nɪ 'pʊplɛ lɛ
a -tɪ, -ɛ mɔ, 'n yɪ di 'aan 'nyɛ. 'Bɪ 'n hla wen=ɛ nɪ de,
-ɛ mɔ, -a nʊɛ nɛ 'a mʊ nɪ dɪakɪ. ɛ 'yɪ =dedede -kɔ,
-bʊ nu=o, -ba 'kee nɛ 'aan nʊɛɛ. 'Ye =bʊ -a 'kʊ, mɔ 'yɛ
=bʊ -a yɪ -hʊnhlʊn nɪ pɪ, -a -mʊɛ nɪ. ⁴'N yɪ-e nɪ, -ɛ mɔ,
a kʊo -Yusu =wɪɔ yɪ -tɛɛ. ɛ nɔ- kɔ -tɪ, 'nɪ pɪ 'aan -pli
-tɛɛ. 'Ye =bʊ 'mɔ =yɛ =hʊɛn dɪakɪ, 'na =wɪɔ 'nɪ -bɪ-e
=hlɔn. Kɛɛ, 'n nɪ dɔdɔ, kɔ, 'n kɔ pɪɔ a bleɛɛ.

⁵'N hla wen=ɛ nɪ, -ɛ mɔ, -a 'yɛ =hʊɛn. Mɔ, -tɛ -a nyɛ 'nɛ-
Masɪdʊantɪbɔgbɔ 'kwɪɪ, -a 'yɛɛ 'hʊɪ nɪ 'yɛ, 'kɪ -ba -ha 'lɪ

-hɔnhlɔn lɛ. 'Kla-wliye'yɪya a gblegble, nu- =glaa mɔ 'lɪ -a mu lɛ, nyibli 'v -wen mɔ -a mu yɪ, 'tɪ- =a nɛɛ mɔ =wɪ lɛ dɪakɪ, kɔ, =a yɪ mɔ hvannu pie. 6 Kɛɛ, -tonyiblo a =wɪv 'bu bi =hlɔn, -ɛ -bɪ Nyɪsva, nɔ- =tui 'lɪ-tɪ =wɪv 'kwli bu de. Nyiblo -bu, -ɛ mɔ Titi, ɛ nɔ- kɔ didie 'kwli Nyɪsva naa 'lɪ, 'ɛ =tu 'lɪ -a mu =wɪv 'kwli bu. 7 ɛ 'yɪ dɛ nɪ -do a 'mu 'pa-. 'Kɪ ɛ naa 'lɪ Titi a pupuwɪn 'kwli, 'ɛ =tu 'lɪ -a mu =wɪv 'kwli bu, -ɛ nu-o, Titi a 'mu, ɛ lee nɛ -a mu nɪ, -ɛ mɔ, a -nyi-e 'klɪ, 'ɛ lee nɛ -a mu, -ɛ mɔ, a -hɔɛ 'na 'yiye dɪakɪ, kɔ, 'aan =wɪv bi =hlɔn, 'kɪ 'v yunyre-tɛblɪ -mu', a -nu a -ta', kɔ, 'a -hɔɛ-ɛ, ba bi 'mu kɪ, -ba -wɔn 'na yraanyibli yɪ. -Tɛ 'n 'wun -tɪ a 'mu, -ɛ -bɪ 'na dɔdɔ bii kɪ.

8 'N yi-e nɪ, -ɛ mɔ, 'crɪɛn -mu', 'n ya la 'a mu yɪ, ɛ pu 'aan =wɪv =hlɔn. Kɛɛ, 'ye =bu ɛ pu 'aan =wɪv =hlɔn, 'nɪ 'ye-e lɪ-tɪ, -ɛ mɔ, ɛ 'yɪ la 'v lɛ -nɔɔ -nɪ, 'kɪ =bu ya la 'a mɔɔ yɪ. 'N -wɛ 'lɪ =bu 'ye la-a nɪ, -ɛ mɔ, ɛ 'yɪ la 'v -nɔɔ -nɪ, 'kɪ =bu ya la 'a mɔɔ yɪ, -ɛ nu-o, 'n yi-e nɪ, -ɛ mɔ, 'na 'crɪɛn a 'mu, ɛ pu la 'aan =wɪv =hlɔn, 'kɪ 'lɪ tɪ gbi 'kwli. 9 Kɛɛ, -tɛ tɪ nɛ -bu, 'n nɪ dɔdɔ, 'kɪ 'v 'crɪɛn a 'mu, 'n ya la 'a mu yɪ a -ta'. ɛ 'yɪ =bu pu 'aan =wɪv =hlɔn a -tɪ 'pa-, ɛ 'nɪ -nu-o 'mu dɔdɔ. Kɛɛ, dɛ- kɔ -tɪ 'nɪ nɪ dɔdɔ, ɛ nɔ- mɔ 'aan nunuklɔ -hvan -mu', nɔ- -bu pu 'aan =wɪv =hlɔn, 'ɛ nu-o, 'a hie 'v 'aan nunuklɔ -hvan a 'mu bu. Nyɪsva, nɔ- -hva la-a, 'kɪ 'aan =wɪv bu bi la =hlɔn, -ɛ di-e nu, a 'mu la 'v 'aan nunuklɔ -hvan bu hie. -Tɛ ɛ nɪ 'mu lɛ, -aan 'crɪɛn 'yɪ 'a mu dɛ -hvan -mɔ -nu. 10 'Bu mɔ, -tonyiblo a =wɪv 'bu bi =hlɔn, 'a dɪɔnɔ a nunuklɔ a -tɪ, -tɛ Nyɪsva -hɔɛ-ɛ, -ɛ -bɪ =wɪv a =hlɔnbibie a 'mu, ɛ kɔ bu -hɛɛ =nɛ, bu hie 'v a nunuklɔ -hvan bu. Kɛ- Nyɪsva nɪ nyiblo a wɔwa, 'kɪ 'v dɛ 'kuku* a -ta'. =Wɪv a =hlɔnbibie a 'mu, ɛ 'nɪ -nu-o lɪ nyibli hvannu. Kɛɛ, nyiblo a =wɪv 'bu bi =hlɔn, =wɪ yɪ nyibli -mu', -v 'yɪ Nyɪsva -yi, =wɪv a =hlɔnbibiedɔ a 'mu, ɛ nɔ- ni-e, nyiblo 'ɛ 'kuɪ, 'kɪ 'v Nyɪsva ye'. 11 'ɛ mɔ =han-tɪ, =wɪv a =hlɔnbibie a 'mu, 'kɪ ɛ -hɔɛn 'lɪ Nyɪsva -mɔ. Ba 'ye-e -wɛ, -tɛ a -nu, 'a kɔ 'kɪ -tɛɛ a 'lulɛ-hihie. A tɔɛ =nɛ nyibli nɪ, -ɛ mɔ, a 'yɪ dɛ 'kuku -nuɛ -nɪ. 'Aan dɛ 'kuku a 'mu a -tɪ, 'a pu nɛ 'aan dɪɔnɔ yɪv lɛ, 'a yɪ hvannu pie, 'kɪ dɛ -hvan =dɔ bu nu 'a mu a -tɪ, kɔ, 'a =mɔɛ 'na 'yiye lɛ dɪakɪ, kɔ, dɛ -mu', Nyɪsva -hɔɛ, ɛ nɔ- a -hɔɛ ba nu, kɔ, nyiblo -mu', -ɛ nu dɛ -hvan, a -hɔɛ ba puɔ =nɛ -bati lɛ.

'Kɪ 'v 'a -nɛ =dedede -mɔ, a tɔɔ =nɛ nyibli nɪ, -ɛ mɔ, 'aan dabuɪ 'yɪ 'kɪ 'lɪ dɛ 'kuku a 'mʊ 'nyɪ -nɪ dɛ.

12'A -tɪ, 'cɪɛn -bʊ, 'n 'cɪɪ la 'a mʊ -mɔ, a 'nɪ 'yee 'lɪ-tɪ, -ɛ mɔ, 'n 'cɪɪ la-a nɪ, 'kɪ 'v nyiblo -mʊ', -ɛ nu dɛ 'kuku -mʊ' a -ta'. 'N 'yɪ la-a 'cɪɪ -wɛ, 'kɪ 'v nyiblo -mʊ', v nu la dɛ -hʊan a 'mʊ -mɔ a -ta'. Kɛɛ, 'n 'cɪɪ la-a nɪ, -ɛ di-e nu, a 'mʊ=v yɪ -tɛɛ, 'kɪ 'v Nyɪsʊa ye', -ɛ mɔ, a kɔ -a mʊ 'hʊen-, -a pɛ nɪ. 13Dɛ a 'mʊ, ɛ -nyɪ -a mʊ 'klɪ dɪaktɪ.

ɛ 'yɪ dɛ nɪ -do a 'mʊ 'pa-, ɛ 'yɪ -a mʊ 'klɪ -nyɪ. -A nɪ dɔdʊ -wɛ, -ɛ nu-o, Tɪtɪ nu dɔdʊ, -ɛ nu-o, 'aan pɛpɛ, a -nyɪ-e 'klɪ dɪaktɪ. 14-Tɛ 'n yɪ la-a lɛ, 'kɪ 'lɪ 'a mʊ -mɔ, 'n pʊ la 'aan -pli. 'N 'yɛ 'kɪ-tɪ nɪ, -ɛ mɔ, 'n 'yɪ 'aan -pli -pʊ dadʊ. -Tɪ a pɛpɛ -bʊ, -a yɪ la 'a mʊ -lee -nɪ, ɛ mɔ -tɪ a -tɛɛ =nɔ. 'Aan -pli -mʊ', -a pʊ la, 'kɪ 'v Tɪtɪ yɪ, ɛ mɔ -tɪ a -tɛɛ =nɔ -wɛ. 15-Tɛ ɛ di la 'lɪ 'a mʊ -mɔ, a 'ble la-a kʊa -tɛɛ, 'a yɪ la-a pie, 'kɪ 'lɪ 'a 'v-tuule 'kwli. 'Bʊ yɪ dɛ a 'mʊ 'lu -mɔ lɛ nɪ -hie, -ɛ -bɪ 'aan nuɛlɛ yɪ bii kle, 'kɪ 'lɪ 'a =wɔv kɪ. 16'N nɪ dɔdʊ, -kɔtɪ 'n yɪ-e nɪ, -ɛ mɔ, 'n -wɛ 'lɪ =bʊ kʊo nɛ 'a mʊ =wɔv yɪ nɪ, 'kɪ 'v 'a -nɛ =dedede a -ta'.

**U yɪ 'kukue 'wli lɛ, -ɛ di-e nu, -Yusu a nyibli -mʊ',
-v nɪ 'lɪ Sudeblɔgba 'kwli, -v yɪ =hʊen 'yɛ,
v 'mʊ =nʊ -hɛɛ -nɪ**

8 1'Na 'dɪayɪnʊ -na, -a -hʊɛ-ɛ nɪ, 'kɪ ba yɪ dɛ -mʊ', -Yusu a nyibli -mʊ', -v nɪ 'lɪ Masɪdʊanɪblɔgba 'kwli, v -nu. Dɛ a 'mʊ, ɛ tʊɛ nɛ -a mʊ nɪ, -ɛ mɔ, Nyɪsʊa nu =nʊ =haandɛ -mɔ. 2U yɪ 'yɛ la =hʊen dɪaktɪ, kɛɛ, 'waa dɔdʊ bii la kɪ. ɛ mɔ =han-tɪ, 'v yɪ la =hʊen 'yɛ dɪaktɪ, kɛɛ, dɔdʊ a -tɪ, 'v -ha la 'wli -hʊɔhʊɪ, 'kɪ 'v Nyɪsʊa a -kʊan a -ta'. 3'N yɪ 'a mʊ 'nɪ -lee -nɪ, v -ha la 'wli -hʊɔhʊɪ, =wɪ yɪ, -tɛ 'waa dabuɪ hree la 'v. 'Wli a 'mʊ, v -ha, ɛ -hi =nʊ wɔn. Nyiblo =dʊ 'yɪ =nʊ -lee -nɪ, 'kɪ bʊ nu dɛ a 'mʊ, 'v -dɪ, 4'v nyaa nɛ -a mʊ lɛ dɪaktɪ, 'kɪ -ba -nyɪ =nʊ 'hru, bʊ pʊ 'v 'waa -nɛ dabʊ, -ɛ di-e nu, 'waa 'mumu, v 'mʊ Nyɪsʊa a nyibli -mʊ', -v nɪ 'lɪ Sudeblɔgba 'kwli -hɛɛ -nɪ -wɛ. 5Dɛ a 'mʊ, v -nu, ɛ -hi -aan 'lule-hihie wɔn. Yɪ-hɛdɛ, v -nu, nɔ- mɔ, v -ha 'waa dɪɔnʊ nɪ, 'v -nyɪ 'waa dɪɔnʊ Kʊkɔnyɔ -Yusu, 'tɪ- 'v -wɛn, 'kɪ bʊ nu dɛ -mʊ', -a yɪ la =nʊ -lee -nɪ, =wɪ yɪ, -tɛ Nyɪsʊa nɪ 'a -hʊhʊa.

6'A mu -mɔ -bɪ, nyiblo -bʊ, -ɛ mɔ Titɪ, ɛ -tu mɔ 'aan 'wli a lɛ'kukuele -wlu, 'kɪ 'lɪ 'a mu -mɔ. ɛ nɔ- kɔ -tɪ, =a lee la-a, 'kɪ bʊ di 'lɪ 'a mu -mɔ de, -ɛ di-e nu, =haan-kuan -mʊ', ɛ -tu la -wlu, 'kɪ 'lɪ 'a mu 'nyɪ, ɛ 'mʊ=v 'lu -yra. 7'A mu -mɔ nyibli -mʊ', -v kɔ dɛ, 'kɪ 'v Nyɪsua ye', 'ɛ -hi 'v nyibli -bɪ 'v, -ɛ nu-o, a kuo -Yusu 'Klɪsʊ =wlv yɪ -tɛɛ, 'a pɪ nyibli -Yusu a -haantitie, Nyɪsua 'ɛ nu-o, 'a yɪ -tɪ a -tɛɛ, 'a -ha 'aan dɪɔnv pepɛ, 'kɪ 'v Nyɪsua a -kuan a -ta', 'a nuɛ nɛ -a mu diaktɪ. -Tɛ ɛ nɪ 'mʊ lɛ, 'a -tɪ, ba nu =haan-kuan -mʊ', 'kɪ 'lɪ 'aan =wlv a pepɛ kɪ, bʊ -hi 'v nyibli -bɪ 'v.

8-Tɪ -bʊ, 'n yɪ 'a mu -lee -nɪ, ɛ 'yɪ 'nyrɛ =hɛn, -ɛ mɔ, 'n nɪ 'v 'a mu ke', 'kɪ ba -ha 'wli. Kɛɛ, 'n yɪ 'a mu 'nɪ -lee -nɪ, -ɛ mɔ, -Yusu a nyibli -bɪ -mʊ', v yɪ =hwennyibli 'nɪ -hɛɛ -nɪ. 'N hɛɛ-ɛ nɪ, -ɛ di-e nu, 'mʊ=v 'ye, 'bʊ mɔ, 'ba nuɛ nɛ 'aan 'bio -tonyibli -mʊ', =hʊɛn nɪ. 9A yɪ-e nɪ, -ɛ mɔ, -aan Kʊkɔnyɔ -Yusu 'Klɪsʊ nu -a mu =haandɛ 'yɪ =hlɔn lɛ. ɛ nɔ- -mɔ -bɪ, ɛ kɔ la -tɪ a 'yɪ'buale, 'kɪ 'lɪ Nyɪsua -mɔ. Kɛɛ, ɛ hie la 'v 'a -tɪ a 'yɪ'buale a 'mʊ bʊ, 'ɛ -hɛ la =hwennyɔ, -ɛ di-e nu, ɛ 'mʊ 'a mu -hɛɛ -nɪ. ɛ nu dɛ a 'mʊ nɪ, -ɛ di-e nu, 'kɪ 'lɪ 'a =hwennyɔ-hɛdɛ a 'mʊ 'kwli, a 'mʊ nyibli -mʊ' -hɛ, -v mɔ dɛkɔnyʊ, 'kɪ 'v Nyɪsua ye'.

10-Tɪ -bʊ, 'n yɪ 'a mu -lee -nɪ, ɛ 'yɪ =bʊ na 'a mu ke', kɛɛ, dɛ 'n yɪ 'lu -mɔ lɛ -hie, 'kɪ 'v 'wli a 'mʊ a dɛ kɪ, ɛ nɔ- 'n mi 'a mu lee mɔ. 'Yrʊ, -a -hɔn la kɪ, 'a mu -mɔ la yɪ-henyibli, -v -hʊɛ -bʊ 'kukue la 'wliye lɛ, 'kɪ 'v =hwennyibli a -ta'. ɛ mɔ =han-tɪ =mɔ, 'a mu -mɔ yɪ-henyibli, -v =tu dɛ a 'mʊ -wlu. -Tɛ ti nɛ -bʊ, ɛ nu -tɛɛ, 'kɪ ba -yra -kuan a 'mʊ 'lu. 11'Klɪ nɪ -do -mʊ', a kɔ la, ti -mʊ' -kɔ 'yɪ a =tu la 'wli a 'mʊ, 'a lɛ'kukuele -wlu, ɛ nɪ -do a 'mʊ, nɔ- ba 'tɛ ba kɔ, a 'mʊ -kuan a 'mʊ 'lu -yra. Dɛ -mʊ', a -kɔ, ɛ nɔ- ba -ha. 12'Bʊ mɔ, dɛ -mʊ', a -kɔ, 'ba yɪ-tɪ Nyɪsua nɪ -nyɪ, 'kɪ 'lɪ =wlv a 'vʊvʊwɔlɛ 'kwli, Nyɪsua di wen-ɛ kɪ. Kɛɛ, 'ba 'yɪ dɛ -kɔ, Nyɪsua 'nɪ -hʊa-a lɪ 'a mu =dedede.

13'Aan =wlv 'nɪ 'yee 'lɪ-tɪ, -ɛ mɔ, 'a mu -yɪ =hʊɛn 'ye, 'kɪ 'v nyibli -bɪ a -ta', -ɛ di-e nu, nyibli a 'mʊ, v 'mʊ plɔ a bleɛɛ kɔ. 'ʊvɔn-, 'n -hʊɛ-ɛ nɪ, 'kɪ nyibli a pepɛ bʊ wunwɛɛn' blɛ. 14Ti -bʊ 'yɪ, a kɔ didi-tebɪ -hʊɔhʊɪ. 'A -tɪ, ɛ nu -tɛɛ, 'kɪ ba -nyɪ nyibli -mʊ', -v 'yɪ diidɛ -kɔ. -Nyrɔwɔ -bɪ 'kwli, 'bʊ mɔ, 'ba 'yɪ dɛ -kɔ, 'waa 'mumu, 'bʊ kɔ dɛ, v 'mʊ 'a mu -hɛɛ -nɪ -wɛ. ɛ nɔ- di-e nu, a 'mʊ blɛ -wunwɛɛn -nɪ. 15ɛ nɔ- v 'cru la 'lɪ Nyɪsuaɾɪɛn 'kwli, -ɛ mɔ:

«Nyibli mu ni, 'v 'ti diide le,
 nyibli -mu', -v yi 'a -huohui le 'ti,
 'v di de, 'v =mla,
 'a =dedede 'e 'yi bu -hie,
 ko, nyibli -mu' -v 'yi de -huohui le 'ti,
 'v di de -we, 'v =mla.»

-Ba yi 'wli a =to a pole

16Nyiblo -bu, -e mo Titu, e -ha 'a dionu ni, -e di-e nu, e 'mu 'a mu -hee ni, =wi yi, -te -aan 'mumu, -a -hue -ba nu 'aan -heele. Nyisva, no- pu 'li-ti de a 'mu =wlu ki. De a 'mu a -ti, -a yi -nyi Nyisva 'wio. 17Titu a 'mumu, de -bu, -a -hua=a, -e mo, bu mu 'li 'a mu -mo, e wen=e ki. Kee, e 'yi -ba -hua=a a -ti ni -do 'pa-. 'A 'mumu a 'mu, e -yra 'li-ti 'a =wlu ki ni, 'ki bu mu 'li 'a mu -mo, -e nu-o, e -hue=e ni dtaki, 'ki bu -hee ne 'a mu. 18-A =tui-e nyiblo -mo. Nyiblo a 'mu, -Yusu a nyibli a pepe pu-ti 'nyre le, -koti e yi -Yusu a =haantitie nyibli a pole. 19E 'yi de ni -do a 'mu a -ti 'pa-, -a 'ni -lee=e 'li-ti 'a mu -mo. 'Cue a nyibli -ha-a ni, -e di-e nu, e ko -a mu 'huen-, -a 'mu 'dagbi' le mu, e 'mu -a mu -hee ni, -a 'mu 'wli le 'kukue -ni. =Haan-kuan a 'mu, e yi -nyi -aan Kukonyo -ti a 'yi'bubua, ko, 'e tue =ne nyibli, -e mo, -a -hue -ba -hee =nu.

20'Wli a 'mu, -a di le 'kukue -ni, e di 'ni -hu. 'A -ti, -a di =tu-o 'yie -tee, -e di-e nu, nyiblo =du 'ni =ha -aan 'nyre di, -e mo, -a 'yi 'a =to -ko. 21-A -hue -ba nu de -mu', -e no yi, 'ki 'v Nyisva ye', ko, 'ki 'v nyibli ye' -we.

22Nyibli ni 'huen a 'mu, -a pu =nu nyiblo -bi ki. Nyiblo a 'mu, -a nu 'a 'yi-teewi -huohui, =a yi-ti 'ye, -e mo, e -he 'a dionu ni, 'ki 'v Nyisva a -kuan a -ta'. -Te ti ne -bu, e -ha 'a dionu ni de, -koti e 'win yino-ti, 'ki 'v 'a mu ki. 23Titu -mo -bi, e mo 'na -kuannunyo =nu. E ko 'mu 'huen-, -a mu ni -kuan, 'ki 'v 'a mu -mo. E ko nyibli ni 'huen a 'mu 'huen-, v nu- di 'li di. 'Cue a nyibli, nu- -ha =nu, 'ki bu di 'li 'a mu -mo. Nyibli 'bu yi 'waa =haan-kuan ni 'ye, -e -bi v yi -nyi -Yusu 'Klusu -ti a 'yi'buale. 24Ba too =ne nyibli a 'mu, -e mo, a nue =nu ni, 'cue a gblegble a nyibli -mu', -v -ha =nu, v 'mu=v yi, -e mo, =haan-ti -mu', -a -hla, 'ki 'v 'a mu ki, e mo -ti a -tee =nu.

Pɔlv hɛ lɛ'kukuewli a -ti de

9 ¹N 'yɪ yɪ -blɛɛ -ni, -bu 'cru nɛ 'a mu -mɔ, 'kɪ 'v 'wli -mu', -a di -Yusu a nyibli -mu', -v ni 'lɪ Sudeblɔgba 'kwli yɪ gba a -ta', 2-ɛ nu-o, 'n yi-e ni, -ɛ mɔ, 'aan 'mumu, a -hʋɛ-ɛ ni, ba -hɛɛ -nu. 'N pɪ 'aan -pli, 'bu mɔ, nyibli -mu', -v ni 'lɪ Masɪɖanɪblɔgba 'kwli, 'nɪ yɪ 'lɪ -nu -mɔ ni -hlee -ni. Kɛ- 'n pɪ: «'Yru, -a -hɔn -mɔ kɪ, Nyɪsua a nyibli -mu', -v ni 'lɪ Koletɪɖɔ 'kwli, 'kɪ 'lɪ Akaɪblɔgba* 'kwli, v -yra la-a ni, 'kɪ bu -hɛɛ la Nyɪsua a nyibli -mu', -v ni 'lɪ Sudeblɔgba 'kwli.» 'Bu mɔ, 'nɪ yɪ 'pɔplɛ lɛ ni ni, -ɛ -bɪ nyibli -hʋɔhʋɪ, 'kɪ 'lɪ -nu 'nyɪ, v -hʋɛ-ɛ ni -wɛ, 'kɪ bu -hɛɛ -nu. 3ɛ nɔ- nu-o, 'mu nyibli ni ta a 'mu bu tɛ, v 'mu 'lɪ 'a mu -mɔ di, 'a -ti, ti bu ni ke', ba 'kukue 'wli a 'mu lɛ, -kɔtɪ 'n lee nyibli -bɪ ni, -ɛ mɔ, a di-e 'nɪ nu. 'Bu mɔ, 'ba nu-o, -ba nyre -hʋan 'lɪ 'a mu -mɔ, 'aan -pli -bu, 'n -pɔ, ɛ 'yɪ 'lɪ-tɪ -wɛ, bu mɔ hi. 4'Bu mɔ, nɔ- ɛ 'yɪ pa, ti -mu', -ɛ kɔ 'yri 'n kɔ Masɪɖanɪblɔgba a nyibli 'hʋen-, -a di 'lɪ 'a mu -mɔ di, 'ba 'yɪ 'wli a 'mu lɛ 'kukue -ni, -ɛ -bɪ -tɔtɪ di 'mu 'nɪ nu, 'kɪ 'v -nu ye', -kɔtɪ -a lee -nu ni, -ɛ mɔ, a di -wɛ -mɔ, 'tɪ -a 'mu 'lɪ nyre. 'N yi-e ni, -ɛ mɔ, 'ba 'yɪ -mɔ -wɛ, -tɔtɪ di 'a mu 'nɪ nu -wɛ, 'kɪ 'v -nu ye'. 5-Tɛ 'n -hie 'lu lɛ, -ɛ -bɪ 'n 'ye-e ni, -ɛ mɔ, ɛ nu -tɛɛ, 'kɪ -bu tɛ nyibli ni ta a 'mu bu, bu 'nyɛɛ 'hru, bu di 'lɪ 'a mu -mɔ, 'tɪ- 'mu -nu -wien kʋɛ. 'N -hʋɛ-ɛ ni, 'wli -mu', a pɔ lɛ, a di -ha, ba 'kukue-e lɛ. ɛ nɔ- di-e nu, 'bu mɔ, 'nɪ nyre 'lɪ 'a mu -mɔ, -ɛ -bɪ a -wɛ 'a lɛ'kukue-e -mɔ. ɛ nɔ- di-e nyibli -tɔɔ -ni, -ɛ mɔ, a -ha 'v-v =wlv kɪ, ɛ kɔ, nyiblo =ɖv 'yɪ 'v 'a mu ke' -ni, 'a 'yɪ-tɪ -ha, 'kɪ 'lɪ 'jɛke 'kwli.

**Nyɪsua yɪ -nyi -a mu kɔkɔ-tɛblɪ, -ɛ di-e nu,
-a 'mu 'v -ha -wɛ, -a 'mu -aan 'bio -tonyibli -nyi**

6-A 'blikʋɛ wen 'nɪ: «-Tɛ -ci yɪ 'mu ni, kɛ- 'a 'kwli a -kubu yɪ 'mu ni -wɛ.» 7'N -hʋɛ =bu lee nɛ 'a mu -ti, 'kɪ 'v 'wli -mu', a di -ha a dɛ kɪ: 'A -nɛ nyiblo 'bu ni 'v, dɛ -mu', 'a =wlv pɔ lɛ, bu -ha, ɛ nɔ- bu -ha. 'Bu yɪ-tɪ ni -hɛ, ɛ 'nɪ 'haa 'lɪ-tɪ, 'kɪ 'lɪ =wlv a lenaale 'kwli, ɛ kɔ, nyiblo =ɖv 'nɪ 'naa 'lɪ-tɪ ke', 'kɪ bu -ha-a. Kɛɛ, bu -ha-a, 'kɪ 'lɪ =wlv a 'vbu'wɔwle 'kwli, -ɛ nu-o, nyiblo -mu', -ɛ -hɛ dɛ, 'kɪ 'lɪ =wlv a 'vbu'wɔwle 'kwli, nɔ- Nyɪsua nuɛ -ni. 8Nyɪsua kɔ 'klɪ, 'kɪ bu -nyi 'a mu -tɛblɪ -hʋɔhʋɪ, -ɛ di 'v -tɛblɪ -mu', a -hʋɛ 'v -hi. -ɛ -bɪ a di kɔ -tɛblɪ -hʋɔhʋɪ, a 'mu-v =haan-kʋan a gblegble 'yri -nuu -ni, 9-wɪ yɪ, -tɛ v nu la 'a 'cɪcru, 'kɪ 'lɪ Nyɪsvacɪɛn 'kwli, -ɛ mɔ:

«-Haannyiblo ni -hwenyibli -haande -mɔ,
'ε yi -nu -tebli le -nyi.

ε 'tɛ 'cibi 'v -haande a nunuo.»

10 Nyɩsua, nɔ- yi nyibli 'dɔdɔ-tebli kɔ dii-tebli, v yi di 'hwen-
-nyi. ε di -nyi 'a mu kɔkɔ-tebli -hɔhɔ -wε, 'tɩ- ε 'mu=v nu,
kɔkɔ-tebli a 'mu, ε 'mu wlo, -ε di=e nu, a 'mu -haan-tebli
-hɔhɔ nyibli 'yi -hlɔn le nu. 11 ε di nu 'a mu -haan-tebli
a gblegble 'yi -hlɔn le, -ε di=e nu, a 'mu 'a -hɔhɔ nyibli le
-nyi. 'Bu mɔ, 'ba yi-t ni ni, kɔ, 'ba yi 'aan 'wli nyibli -mu',
-hwen ni yi ni gbe, -ε -bɩ nyibli -hɔhɔ di -nyi Nyɩsua 'wio,
'kɩ 'v de -mu', a yi -nu -nyi a -ta'. 12 'Wli -mu', a di -ha, ε 'yi
ba -hεε Nyɩsua a nyibli, -v ni 'lɩ Sudeblɔgba 'kwli ni -do
a -tɩ 'pa-, keε, de a ni, 'a -tɩ, nyibli -hɔhɔ di -nyi Nyɩsua
'wio. 13 -Haan-kuan -mu', a di nu, nɔ- di=e nyibli -tɔɔ -ni,
-ε mɔ, a mɔ -haannyibli -nu. -Tε a -nu, 'a 'ble -Yusu 'Klɩsɩ
a -haantitɩ -mu' kva, 'a -tui 'v=v 'v, nyibli -hɔhɔ di de a
'mu 'ni 'ye, v 'mu Nyɩsua 'nyre le pu. U kɔ bu pu=v 'nyre le
-wε, -tε a ni, 'a ni -nu -haande -mɔ, 'a yi -nu -tebli le -nyi,
'kɩ 'lɩ =wlv a yunɔ 'kwli, kɔ, 'a yi nyibli a pepe -hεε -ni.
14 De -mu', a di -nu -nyi, ε di -nu 'ni -tɔɔ -ni, -ε mɔ, Nyɩsua
nu 'a mu -haande -mɔ dɩakɩ, 'kɩ 'lɩ dadɔke 'kwli. -Haande
a 'mu, ε nɔ- yi 'a mu -hεε -ni, 'kɩ ba nu -haan-kuan a 'mu.
Nyibli 'bu yi de a 'mu ni 'ye, v kɔ bu nɔε nε 'a mu dɩakɩ,
kɔ, v 'mu Nyɩsua da, 'kɩ 'v 'a mu -mɔ. 15 -Ba -nyi Nyɩsua
'wio, -ε nu=ɔ, ε -nyi -a mu 'a 'Yu, 'kɩ 'lɩ dadɔke 'kwli.
De a 'mu, ε -nu, ε -hi -a mu wlon.

**Nyɩsua -nyi Pɔlv 'kɩ, -ε nu=ɔ,
ε mɔ -Yusu 'Klɩsɩ a -mɔnanyɔ* -nu**

10 1 'Mɔ Pɔlv, -bu na 'kɩ 'na -tɩ -mɔ le, -ε ni 'mu =wlv yi.
'Kɩ 'lɩ 'a mu 'nyi, nyibli wen 'ni, 'n kɔ 'a mu 'hwen-
-ba ni 'v -tɩtɩ ni -do, 'n yi pie 'aan huannv, keε, 'ni -hɔn
'kɩ 'v 'a mu 'hɩ, -ε -bɩ 'n 'kee huannv a pipie ni, 'ni klaa nε
'a mu 'yi, 'bu mɔ, 'ni yi 'a mu -mɔ ni 'cru -ni. -Tε -Yusu
'Klɩsɩ a =wlv 'yɔpɔ -ni, kɔ, ε nɔ yi, 'kɩ 'lɩ =wlv ni -do a 'mu
'kwli, 2 'n nyεε nε 'a mu le, ba 'cɩcɩ 'aan 'lule-hihie, -ε di=e
nu, 'bu mɔ, 'ni di 'lɩ 'a mu -mɔ, a 'ni =ha=a nu, 'ni =ha 'a mu
'yi kla. ε kɔ nyibli -bɩ, 'v ni 'lɩ 'a mu 'nyi, 'v ni hu, 'v pu le,
'mɔ ni -kuan, -wen 'klɔ kɩ a nyibli. 'Bu mɔ, 'ni di 'lɩ

'a mu -mɔ, nyiblidu a 'mu, 'kli -mu', Nyisua -nyi 'mu, ε nɔ-
 'n di nu, 'mu 'li 'waa 'yi bu kua. 3 ε mɔ -han-ti, -a ni 'ne- 'klo
 -bu ki. Kee, -wunwɔn, -a yi -wɔn, ε 'yi 'klo -bu ki a nyibli
 a -wunwɔn yi 'wi. 4 Ta-wɔn-tebli, -a ni, -a yi -wɔn, ε 'yi 'klo
 -bu ki a ta-wɔn-tebli 'pa-. 'Ki -aan ta-wɔn-tebli -hven 'li
 Nyisua -mɔ, 'ti- 'ε ni 'kli ki, 'ε -we 'li bu nyre Nyisua
 a yraanyibli a bunule yi, bu -ha 'v 'waa 'mumu 'hru wɔn.
 ε nɔ- -a ni, -a ke hilekɔnyibli, -v pi gble a wuntɔ yi,
 5 'ti- nyibli a pepe -mu', -v 'yεε 'li 'waa dɔnɔ, ε nɔ- -a ni,
 -a 'wɔwle 'waa 'lule-hihie -mu', -ε ke nyibli yi, 'ki bu yi
 Nyisua, -a pi win, -a 'mu nyibli a 'lule-hihie 'ciɔ -ni, -ε di-e
 nu, v 'mu 'v -Yusu 'Klɔv 'v =tuu -ni. 6 'Bu mɔ, 'ba tɔɔ ne
 -a mu, -ε mɔ, a -tui 'v -a mu ni, ε -hen 'nyre, -ε mɔ, -a -we
 -mɔ, 'ki nyibli a pepe -bi -mu', -v ni 'li 'a mu 'nyi, -v 'yε ni
 =tuu 'v -a mu 'v, -ba puv =nu -bati ε.

7 A 'ni -yru-o -ti a 'ma ε -tεε. 'Bu mɔ, nyiblo 'bu pu ε, -ε mɔ,
 ε mɔ -Yusu 'Klɔv a nyiblo =nɔ, bu kɔ 'a yiyie, -ε mɔ, 'na 'mumu,
 'mɔ -Yusu a nyiblo =nɔ -we. 8 -Huan -mɔ de, Kukɔnyɔ -Yusu -nyi
 'mu 'kli. ε -nyi 'mɔɔ ni, -ε di-e nu, 'mu 'a mu -hεε -ni, a 'mu ye'
 -muu -ni, 'ki 'v Nyisua a 'hru wɔn. ε 'yi 'aan bu-we-ti 'pa-, ε 'yi
 'mɔɔ -nyi. -Bakle, 'kli a 'mu, ε -nyi 'mu, 'n pu 'a -pli dɔki. Kee,
 de a 'mu a -ti, -tvi 'ni -nu-o 'mu. 9 Kee, 'ni -hva-a li-ti, ba -hie-e 'lu
 -mɔ ε, -ε mɔ, 'bu mɔ, 'ni yi 'a mu -mɔ ni 'cru -ni, 'mu 'li 'a mu
 huannu 'kwli ε pu a -ti =nɔ. 10 Ke- nyibli -bi pi, v wen: «'Bu mɔ,
 Pɔlv 'bu yi -a mu -mɔ ni 'cru -ni, -tebli -mu', -ε kla 'mu, ε nɔ- ε yi
 -a mu -lee -ni -ba nu, kɔ, 'ε yi -a mu -mɔ 'plε. Kee, 'bu mɔ,
 'a 'mumu, 'bu ni 'ne- -a mu 'nyi, -ε -bi ε yi pie huannu, 'ε ni nyat,
 'a pɔpɔwin 'yi 'kli -kɔ.» 11 Nyibli -mu', -v ni 'puple ε, bu kɔ
 'a yiyie, -ε mɔ, -ti -bu -a 'cru 'li -aan 'cruun 'kwli, -a ye 'a mu yre,
 -ba di 'li 'a mu -mɔ, ε nɔ- -a di nu.

12 Nyiblidu a 'mu, v deε 'waa dɔnɔ nyibli gbagbi. -A mu
 -mɔ -bi, -a 'yi 'li-ti 'li -we, -ba hla-a, -ε mɔ, -a kɔ =nu 'hven-,
 -a ween ni, mɔ, -a 'yi 'li-ti 'li -we, -ba pu 'li =nu -aan dɔnɔ yi.
 'Waa dɔnɔ v tε 'li -mɔ ε, 'v hle-ε, -ε mɔ, v mɔ nyibli gbagbi =nɔ,
 'ti- 'v pi 'waa dɔnɔ 'waa dɔnɔ yi. Nyibli a 'mu, v 'yi 'lule-hihie
 -kɔ. 13 -A mu -mɔ -bi, -kuan -bu, Nyisua -nyi -a mu, ε ni -do,
 nɔ- kɔ -pli -a pi. -A 'yi 'li-ti 'li -we, -ba pu =dedede a -pli de.
 -Kuan a 'mu, Nyisua -nyi -a mu, 'a bu -bi, ε nɔ- mɔ -ba di 'li 'a mu
 -mɔ -we. 14 'A -ti, -tε -a di la 'li 'a mu -mɔ, 'ki -a 'mu -Yusu 'Klɔv

a -haantitie -mu' pu, -paun -mu', Nyisua tɔɔ ne -a mu, -a 'yi-ti le -hi. 15'A -ti, -kvan -mu', nyibli -bi ni, -a 'ni -nu-o li-ti, -a 'ni -pu=v li -aan dɔɔnu a -pli, 'ki 'v -kvan a 'mu a -ta'. -Kvan -mu', v ni, e 'yi 'li de -mu', Nyisua pu le -ba nu 'kwli -ni. Kee, -a yi-e ni, kɔ, =a yi-ti -ple, -e mɔ, 'aan =wlv a ykuole, 'ki 'v -Yusu 'Klusu -mɔ', e di bii kle, -e di-e nu, -aan -kvan -mu', -a ni, 'ki 'li 'a mu 'nyi, e 'mu kle -bii -ni -we. Kee, -a 'yi 'li-ti 'li -we, de -mu', Nyisua pu le -ba nu, -ba -hi-e le. 16'Bu mɔ, 'bu -hi, -a di kɔ 'hru, 'ki -ba -hi Koletidɔ le, -ba mu 'li 'blugbi -bi 'kwli, -v kɔ 'kwli v 'yee 'li -Yusu 'Klusu a -ti ni 'wun -ni, -a 'mu 'li 'a -haantitie -mu' 'li -puv -ni. -A 'ni -hua-a li -ba pu -aan dɔɔnu a -pli, =wɪ yi, -te nyibli -bi ni 'a nunuo, 'ki 'v -kvan -mu', -v -bi ni a -ta'.

17Kee, v 'cɪ la=a ni, 'ki 'li Nyisuaɾɪɛn 'kwli, -e mɔ: «Nyiblo -mu', -e -hve -bu pu =dedede a -pli, de -mu', Kɔkɔnyɔ Nyisua nu-o -mɔ, e ni -do, nɔ- kɔ -pli bu pu.» 18'E mɔ -han-ti, nyibli -mu', -v pi 'waa dɔɔnu 'nyre le, nyiblidu a 'mu, Nyisua 'ni -wen=e li =nu ki, kee, nyibli -mu', 'a -gbetu, e pi 'nyre le, nu- e yi ki wen.

Nyibli -mu', -v 'yi -haan-mɔnanyu* 'pa-

11 1'N di hlee 'ki 'li 'a mu -mɔ, =wɪ yi, nyiblo -bu, -e kɔ 'lu -hɔn 'v 'hru wɔn. 'N nyee ne 'a mu le, ba wen, =bu nu 'puple le. 2'Kla 'yee 'mu -wliye, 'aan -ti, -e nu-o, nyibli ni 'v, 'v kee ne 'a mu. 'Ki 'kla-wliye'yiya a 'mu, e -hven 'li Nyisua -mɔ. =Bu pu=v 'yu nyrɔyu a de yi: 'N pu 'a mu 'kɪbia ki, -e di-e nu, a 'mu 'v yi 'sii -ni 'a -ne ti, =wɪ yi 'yu nyrɔyu -mu', 'n pu le, 'mu nyibeyu =du -nyi, e 'mu=v kɔ. Nyibeyu a 'mu, 'a 'nyre mɔ -Yusu 'Klusu. 3'Hvannu ni 'mu ni, 'ki nyiblo =du bu kaa ne 'a mu, -e di-e nu, a 'mu 'v -Yusu 'Klusu a 'hru bu hie. Bu bi 'li 'a mu 'kwli, -te hre nu la, 'e 'yiya la 'v nugba -mu', -e mɔ Efu* 'hvi bu, 'e kaa la=a, 'ki 'li =yre 'kwli. 4'N yi pie hvannu, 'ki 'v 'aan -ta', -e nu-o, 'a -ne hitɔɔnyɔ -bi 'bu di 'li 'a mu -mɔ, a yi wen=e ki, 'ki bu tɔɔ ne 'a mu. Tɔɔwin a 'mu, hitɔɔnyu a 'mu, v tve -ni, 'ki 'v -Yusu ki, e kɔ -aan -ne 'hven-, v 'yi de ni -do 'pa-. -Hihiudu -mu', -kɔti v hle, e 'yi Nyisua a -Hihiu* -mu', -e bi la 'v 'a mu ke' 'pa-, kɔ, v 'ni -pu=v li -Yusu a -haantitie -mu', a kuo la =wlv yi. Kee, ke- e ni 'mu, 'a pi =nu nua yi bu.

5'A mu -mɔ -bi, a wen 'ni, nyiblidu a 'mu, v mɔ -Yusu a -mɔnanyu gbagbi =nɔ. Kee, 'n pu=v -han-ti, -e mɔ,

υ 'yι 'bυ 'mυ 'bυ -hi. 6-Bakle, -te υ ni 'pυple, ke- 'n 'ye ni nu 'pυple. Kee, 'bυ mω Nyisva a -ti a leyuyruo =nι, 'n yru-o le -tee. De a 'mυ, 'n tω ne 'a mω-υ ni -tee, 'kι 'lι ti -hυhυt 'kwli.

7Ti -hi la a ti 'yri, -te 'n pι la 'a mυ Nyisva a -haantitie -mυ', 'nι -hva-a la 'a mυ 'wli le. Kee, 'aan -ti, 'nι =twe la 'lι 'na dιnυ, 'nι yι la 'na dιnυ le -kikle -nι, -ε di-e nu, 'mυ 'a mυ -hee -nι, a 'mυ Nyisva a nyibli -he. =Bι de a 'mυ, 'n ni la, ε nyre la yι? 'Uyn-, ε 'yι la yι -nyre. 8Ti -mυ' -kω 'yri 'n nι la 'lι 'a mυ -mω, Nyisva a nyibli -bι, nυ- ye la 'mυ 'wli yre, ε 'yι 'a mυ 'pa-. 'N nu la-a nι, 'bυ -he la -hvennyibli, -ε di-e nu, 'mυ 'a mυ -hee -nι. 9Ti a 'mυ 'yri, 'n 'yι la de -kω. Kee, 'nι -hva-a la 'a mυ =dedede. -Yusu a nyibli -mυ', -υ nι 'lι Masduantiblogba 'kwli, υ nυ- ye la 'mυ -tebli -mυ', 'n 'yι la -kω yre. Ti -mυ' -kω 'yri 'n 'yι la de -kω, 'nι -hva-a la 'a mυ =dedede, kω, 'n yi-e nι, -ε mω, 'n 'yι 'lι-tι 'lι -we, =bυ -hva 'a mυ =dedede. 10'N pι 'na dιnυ a -pli, -kωtι 'kω -mω 'kω, 'nι -gba-a lι 'aan 'wli. 'Ti- nyiblo =du, 'kι 'ne- Akaiblogba* 'kwli, ε 'yι 'lι-tι 'lι -we, bυ ka 'mυ yι, 'kι =bυ pυ 'na dιnυ a -pli, de a 'mυ, 'a -ti. -Ti -bυ, 'n hle, 'kι 'lι -Yusu 'Klιsυ a 'nyre 'kwli, -ε nι 'lι 'mυ 'lι, ε mω seyι a -ti =nι. 11'Bυ mω, 'nι yι 'pυple le nι ni, =bι ε =hen 'nyre, -ε mω, 'n 'yι 'a mυ -nυe -nι? 'Uyn-, Nyisva yi-e nι, -ε mω, 'n nυe ne 'a mυ nι.

12'N 'yι 'lι-tι 'lι -we, =bυ wen, 'kι =bυ kω 'aan 'wli ble. Ke- 'n di 'a nunuo nu, 'a -ne ti, -ε di-e nu, hitωnyυ -mυ', υ 'nι -ha 'hru 'ye, 'kι bυ pυ 'waa dιnυ a -pli, -ε mω, -te 'n ni -kvan a nunuo, ke- υ ni -kvan a nunuo -we. 13Hitωnyυ a 'mυ, υ 'yι -Yusu a -tee a -mωnanyυ 'pa-. U kee nyibli nι, 'kι 'lι 'waa -kvan 'kwli, 'bυ yι -Yusu 'Klιsυ a -mωnanyυ wλn le -hree -nι. 14De a 'mυ, ε 'nι 'kee 'lι 'aan =wli le, -ε nu-o, Satan* a 'mumu, ε yι -hre Nyisva a lelenyυ* wλn le -we. 15'A -ti, ε 'nι 'kee 'lι 'aan =wli le, 'bυ mω, Satan a -kvannunyibli 'bυ yι Nyisva a -kvannunyibli -mυ', -υ ni de -mυ', Nyisva -hυe wλn le nι -hree -nι. Le'bω-nyrωω 'kwli, Nyisva a -bati di =nυ 'nι kω, de -hvan -mυ', υ -nu a -ti.

**Pωlυ yι 'ye =hven, -ε nu-o,
ε mω -Yusu a -mωnanyυ* =nι**

16'N nυe-ε kι: Nyiblo =du 'nι 'yee 'lι-tι, -ε mω, 'na 'lu -hωn 'bυ 'hru wλn. Mω, 'ba pυ le, -ε mω, 'na 'lu -hωn 'bυ 'hru wλn, -ε -bι ba -ha 'mυ me le, =bυ pυ 'na dιnυ a -pli de gbe de,

=wi yi, -te a ni, 'a yi wen, 'ki nyibli -bu, -v ko 'li -hon 'v 'hru wlon le, bu pu 'waa dɔnɔ a -pli. 17'Na -pli -bu, 'n mi pu mɔ, ε 'yi Kukɔnyɔ 'pa-, ε 'yi 'mu -lee -ni, =bu nu-o. 'Bu mɔ, 'ni yi 'na dɔnɔ a -pli ni pu, 'n yi 'ni 'ple, =wi yi nyiblo -mu', -ε ko 'lu -hon 'v 'hru wlon. 18Kεε, 'n yi-ti 'ni 'ye, -ε mɔ, nyibli -huɔhuɔ pu 'waa dɔnɔ a -pli, 'ki 'v 'klɔ -bu a -tebli a -ta'. 'A -ti, 'na 'mumu, 'n di pu 'na -pli -we. 19A wen 'ni, a ko -tɔ. Kεε, 'ba 'ye nyibli -mu', -v ko 'li -hon 'v 'hru wlon le, 'a yi -nu ki wen, 'v tɔε nε 'a mu, 20'v ni 'a mu 'waa -koyo -mɔ' 'v yi 'li 'a mu le -didi -ni, 'v kεε nε 'a mu, kɔ, 'v yraa nε 'a mu, 'v =tui 'a mu =hwen, 'v -hε 'a mu 'yri le. 21'Mɔ -bu, 'n yi 'kli -kɔ, 'ki =bu di 'aan naale le nu. A ko 'v =wɔn.

'N 'tɔε di 'li 'a mu -mɔ 'pleε -ni, -wen nyiblo -bu, -ε ko 'lu -hon 'v 'hru wlon. -Tebli ni -do -mu', -kɔti nyibli a 'mu, 'v pu 'waa dɔnɔ a -pli, ε ni -do a 'mu, ε nɔ- kɔ -ti, 'mu 'na dɔnɔ a -pli pu -wε. 22U wen 'ni, v mɔ -Juukvε* -nɔ. 'Na 'mumu, mɔ -Juukvεyu -nɔ -wε. U wen 'ni, v mɔ Yisraekvε* -nɔ, -v mɔ Nyisua a dakɔ. 'Na 'mumu, mɔ Yisraekvεyu -nɔ -wε. U wen 'ni, v mɔ Abrahamu a 'yonu a 'yonu -nɔ. 'Na 'mumu, mɔ Abrahamu* a 'yonu a 'yu -nɔ -wε. 23U wen 'ni, v mɔ -Yusu 'Klɔv a -kvannunyibli -nɔ. 'Na 'mumu, -Yusu 'Klɔv a 'mu, nɔ- kɔ -kvan 'n ni, 'ti- 'ni ni -kvan a 'mu diakti, 'ni -hi 'v =nu 'v. 'N pu 'ki win, -wen nublɔnyɔ. 'N nu -kvan diakti, 'ε -hi 'v =nu. -Tε v nu 'na =jt' a lepɔpɔv, ε -hi 'v =nu ni, 'v bi 'mu diakti, 'ε -hi 'v =nu 'v. 'N naa 'li 'kukɔv 'nyi, 'ni -hi 'v =nu 'v, 24-Juukvε a ye'nanyu 'v nu 'na lɔkɔε biiwi ni =hun. 'A -nε 'wɔ, v kɔ bu -nyi 'mu lɔkɔwi a (39) -wlv =tu 'v -pu =tu 'v =huan-do; 25Romakvε a ye'nanyu 'v nu la tugbeye, 'v nu 'na biiwi ni ta. ε kɔ la 'wɔ -bi, nyibli 'v pu la 'mu 'hi -mɔ le, -ε di=e nu, v 'mu 'mu 'la. 'Mu'kwilinaawi ni ta -bu, 'n -nu, 'mu a 'mu, v wε la ni, 'ni bi la 'nie. ε kɔ la ti =du, 'ni -hi la 'li -nyrɔwɔ 'mumu kɔ 'tɔlɔwɔ 'mumu, 'ki 'li 'yru -mɔ. 26'Ki 'li 'na 'dagbi kast 'kwli, 'n yi 'ye =hwen diakti, 'nie a 'yiyi-ti, 'ni yi =hwen 'ye, -balonyibli a -ti, kɔ, 'na dɔnɔ a dakɔ, -v mɔ -Juukvε, 'v =tui 'mu =hwen -wε, v kɔ dakɔ -mu', -v yi -Juukvε 'pa- a nyibli 'hwen-. 'A -nε -tute, 'n di 'v -naa -ni, 'n kɔ =bu 'ye =hwen, 'ki 'li 'du 'kwli, 'ki 'li 'wan 'kwli, kɔ 'ki 'li 'yru ki, nyibli -mu', -v ni hi, -v pu le, -ε mɔ, v mɔ -Yusu a nyibli -nɔ, 'v =tui 'mu =hwen -wε, 27'ni yi =hwen 'ye

-we, 'ki 'li -kuan a nunuo 'kwli. E ko ti -bi, 'ni 'ye ni ko 'hru, 'ki -bu ŋme, e ko ti -bi, 'ni 'ye ni 'ye diide ko 'nunanie 'hven-, e ko ti -bi, 'ni 'ye ni 'ye muulahawu, e ko ti -bi, 'ni 'ye ni 'ye 'hulepude, ce 'e ni 'mu. 28-Huven a 'yiye a gblegble -bi ni 'u, kee, 'n 'yi 'li-t 'li -we, -bu na 'ki 'a -ti -mo le. De ni -do ni 'u; e no- mo, 'n nee =wli le, 'cwe a pepe a -ti. 'A -ne -nyrowo, 'kla 'ye 'mu -wliye, 'cwe a gblegble a 'mu, 'a -ti. 29'Bu mo, nyiblo 'bu 'yi 'kli -ko, 'ki 'u Nyiswa a 'hru wlon, e 'yee 'mu 'kla -wliye. Nyiblo 'bu 'wla Nyiswa a -ti, e yi -hren 'na =wlu le diaki.

30'Bu mo, 'ni ko -bu pu 'na dionu a -pli, -e -bi -tebli -mu', -e -twe =ne nyibli, -e mo, 'n 'yi 'kli -ko, no- ko -pli 'n di pu. 31 Nyiswa, -e mo -aan Kukonyo -Yusu a 'Ba, e yi-e ni, -e mo, 'n hle -ti a -tee. E no- nyibli ble e yi, bu pu 'nyre le 'a -ne ti.

32Ti -hi la a ti 'yri, -te 'n ni la 'li Damasido 'kwli, 'blugba a pepe a 'mu, 'a nyiblo gbagbu, -e ko 'nyre mo la Aletasi, no- =tu la 'u -gulonuma =du bu. -Gulonuma a 'mu, e no- -ha la nyibli, 'ki bu =tu la 'di a paale a pepe 'yie, -e di-e nu, u 'mu la 'mu klo. 'Di a 'mu, u nu la -gbi, 'u -ha la-a yi. 33Kee, 'ki Nyiswa a nyibli pu la 'li 'mu -tugbo gbagbu 'kwli, 'u mua la-a 'pata -mo bu, 'u naa la 'li 'mu -huan.yigbee =du 'yri, 'u =tu la 'li 'mu, 'di a -gbi 'niki, 'ni =ta la =nu -ji'.

Pɔlv yi-e ni, -e mo, -Yusu 'Klɔv ko 'klɔ

12 1'N 'tɛ di 'na dionu a -pli pu. 'N yi-e ni, -e mo, de a 'mu, e 'ni -he-e nyiblo =du. -Han-ti -hon, 'e ni 'mu le, kee, -tebli -bu, Nyiswa to 'mu, 'ki 'li yanie 'kwli, no- ko -ti 'n mi hla mo. 2'N yi nyiblo =du, -e ko -Yusu 'Klɔv 'hven-, 'u -mue. Nyiblo a 'mu, 'mo =nu; Nyiswa 'e gba la 'li 'mu ta a yakɔ 'kwli, -te Nyiswa ni 'li, 'a 'yri ni (14) -pu =tu 'u -hen a 'yru, no- -a ni ki, 'ti- 'ni -hian -mo, 'ni -di. =Bi 'na =gbetu mu 'li, =bi 'na -hihiu mu 'li? 'N 'yi 'a =dedede -yi. Nyiswa ni -do, no- yi-e. 3'N nne-e ki de, -e mo, 'n yi-e ni, -e mo, Nyiswa nu-o ni, 'ni mu 'li 'a =haan'du 'kwli. -Bakle, 'na =gbetu mu 'li, -huv' -bakle, 'na -hihiu, no- mu 'li. 'N 'yi 'a =dedede -yi. Nyiswa ni -do, no- yi-e. 4-Ti -mu', 'n 'wun la 'li, -tonyiblo 'yi 'li 'a -molɛnuna 'li -we, e =ŋa ni -we, 'ki -tonyiblo bu -hihia=a kle.

5 'N -wε 'lɪ -bʊ pʊ wɛn dɛ a 'mʊ, -ɛ nu la 'mʊ, 'a -pli nɪ, kɛɛ, 'nɪ -nu-o lɪ-tɪ nɪ. Kɛɛ, -tɛblɪ a pɛpɛ -bɪ -mʊ', -ɛ kʊɛ 'v 'mʊ kɪ bʊ, -ɛ mɔ -tɛblɪ -mʊ', -ɛ tʊɛ -nɛ nyibli, -ɛ mɔ, 'n 'yɪ 'klɪ -kɔ, nɔ- kɔ -pli 'n di pʊ. 6-Tɛblɪ -bɪ nɪ 'v. 'Bʊ mɔ, 'nɪ -hʊɛ wɛn-ɛ, 'kɪ -bʊ pʊ wɛn 'a -pli, 'n 'yɪ 'lɪ-tɪ 'lɪ -wɛ, -bʊ 'pʊplɛ wɛn 'lɪ lɛ, -wɛn nyiblo -mʊ', -ɛ kɔ 'lu -hɔn 'v 'hru wɔn. Dɛ -mʊ', -ɛ mɔ -tɪ a -tɛɛ, nɔ- kɔ -pli 'n di wɛn pʊ. Kɛɛ, 'nɪ -hʊa-a lɪ -bʊ pʊ 'na dɔnʊ a -pli, -ɛ nu-o, 'nɪ -hʊa-a lɪ nyibli bʊ -tʊu 'v 'mʊ 'v, 'kɪ 'v -tɛblɪ -mʊ', -ɛ kɔ -pli 'n pɪ a -ta'. Kɛɛ, dɛ 'n -hʊɛ, ɛ nɔ- mɔ, bʊ -tʊu 'v 'mʊ 'v, -tɛ v yɪ 'na nunu-tɛblɪ 'yɛ a -tɪ, kɔ, v yɪ 'na wɔn bʊ a win 'wɪn, -ɛ mɔ -tɪ a -tɛɛ.

7 Yɪnɔ-tɛblɪ a pɛpɛ a 'mʊ, Nyɪsʊa tɔɔ 'mʊ a -tɪ, 'n -wɛ 'lɪ -bʊ 'yaa wɛn 'lɪ 'na dɔnʊ nɪ dɪakɪ. Kɛɛ, ɛ kɔ dɛ, Nyɪsʊa nuu 'v 'mʊ 'yɪɛ, -ɛ 'yɛɛ 'mʊ 'kla -wliye dɪakɪ, -ɛ di-e nu, 'nɪ -ha 'lɪ 'na dɔnʊ 'lɪ 'yaa -nɪ. -Hwɛn a 'yɪɛ a 'mʊ, ɛ 'wɪ- Satan* a -kʊannunʊɔ yɪ, -ɛ yɪ 'mʊ bi. 8 'N nu Nyɪsʊa a daawɪ nɪ ta, 'kɪ bʊ hɔɔ 'mʊ -hwɛn a 'yɪɛ a 'mʊ -mɔ lɛ, 9 kɛɛ, ɛ -tʊ 'mʊ -wɔn, ɛ wɛn: «'N nʊɛ -mʊ nɪ dɪakɪ. 'Na nʊɛɛ a 'mʊ, bʊ nu -mʊ -tɛɛ. 'Na nʊɛɛ a 'mʊ, bʊ -hɛɛ -mʊ, 'kɪ -bʊ kɔ -wɔv a 'lɪla, 'kɪ 'v -hwɛn a 'yɪɛ a 'mʊ, 'a -ta', -ɛ nu-o, -tɛ -tonyiblo 'yɛ nɪ kɔɔ 'v 'klɪ, 'kɪ 'na 'klɪ nɪi 'v -kʊan, 'kɪ 'lɪ nyiblo a 'mʊ 'lɪ, -ɛ di-e nu, ɛ 'mʊ 'klɪ kɪ nɪ dɪakɪ.» -Tɛ ɛ nɪ 'mʊ lɛ, -ɛ -bɪ 'na plɔ blɛ nɪ. Dɛ -mʊ', -ɛ tʊɛ -nɛ nyibli, -ɛ mɔ, 'n 'yɪ 'klɪ -kɔ, ɛ nɔ- kɔ -pli 'n pɪ, -ɛ di-e nu, -Yusu 'Klɪsʊ a 'klɪ, ɛ 'mʊ -kʊan nu -tɛɛ, 'kɪ 'lɪ 'mʊ 'lɪ. 10-Tɛ ɛ yɪ 'mʊ kɪ -dɪi -nɪ, 'bʊ mɔ, 'nɪ 'yɪ 'klɪ -kɔ, ɛ nɔ- yɪ 'na plɔ -blee -nɪ. 'Yɛ -bʊ v yɪ 'mʊ 'yɪɛ lɛ nɪ -hɛ, kɔ, v yɪ 'mʊ tɪ 'yaklɪ yɪ nɪ gbɛ, kɔ, 'kla-wliye'yɪya a gblegble -bɪ ɛ yɪ 'mʊ nɪ yɛ, 'yɛ -bʊ -tɛblɪ a pɛpɛ, -ɛ yɪ 'v nyɛ, 'kɪ 'v 'mʊ -mɔ, ɛ -hi 'mʊ wɔn, 'n yɪ 'kɪ-tɪ nɪ, -ɛ mɔ, 'n yɪ 'yɛ -hwɛn, -tɛ 'n nʊɛ -Yusu 'Klɪsʊ a -tɪ. ɛ nɔ- nu-o, 'nɪ kɔ plɔ a bleelɛ, -ɛ nu-o, tɪ -mʊ' -kɔ 'yɪɛ 'n 'yɛ nɪ kɔɔ 'v 'klɪ, 'kɪ -Yusu 'Klɪsʊ yɪ 'v 'mʊ 'a 'klɪ -nyɪi -nɪ.

**Pɔlv nɛɛ -wɔl lɛ, 'kɪ 'v Nyɪsʊa a nyibli -mʊ',
-v nɪ 'lɪ Koletɪdɪɔ 'kwli a -ta'**

11 ɛ mɔ -han-tɪ, 'nɪ pʊ 'na dɔnʊ a -pli, -wɛn nyiblo -kɔ 'lu -hɔn 'v 'hru wɔn. Kɛɛ, 'a mʊ nɪ 'v 'mʊ kɛ', 'nɪ nu dɛ a 'mʊ. 'N pʊ 'na dɔnʊ a -pli, -ɛ nu-o, 'a mʊ -bʊ, -v di wɛn

'na -pli pu, a 'nu -pu=v 'na -pli. 'A mu -kɔ -bu pu wen 'na -pli. =Han-ti, 'nu 'yi =dedede -yi, kee, 'aan -Yusu a -mɔnanyɔ* yrayɔ -mu', a deɛ nyibli gbagbi, v 'yi 'v 'mu 'v -hi. 12A kɔ ba yi de a 'mu, -ɛ nu-o, ti -mu' -kɔ 'yri 'n ni la 'li 'a mu -mɔ, 'ki 'li =wlv a 'lila 'kwli, 'n nii la 'li -kuan, Nyɔsua 'ɛ neɛ la 'li 'mu, 'ɛ ni la =wlɛkɛɛ-tebli -hɔɔhu. =Wlɛkɛɛ-tebli a 'mu, nɔ- tɔɛ ne 'a mɔ-ɔ, -ɛ mɔ, 'mɔ seyi a -Yusu a -mɔnanyɔ -nɔ. 13-Haan-tebli -mu', 'n nuu 'li -Yusu a nyibli -bi -mɔ, 'n nuu 'li-ti 'a mɔ-ɔ -mɔ ni -wɛ. 'N 'yi nyibli le 'jra. De ni -do ni 'v, ɛ nɔ- 'n 'yi la -nu, 'ki 'li 'a mu -mɔ. 'N 'yi la-a -hva, 'ki ba 'pɛɛ la 'mu. A kɔ 'v =wɔn, yunyrede a 'mu a -ti.

14'N 'tiɛ di 'li 'a mu -mɔ ni. 'Bu mɔ, 'ni di 'li, -ɛ -bi ɛ mɔ 'wi ni ta a 'wɔ, 'n ye 'li 'a mu -mɔ. De -bu, 'n di 'li ya, 'ni -wen=ɛ li-ti ki ni de, 'ki ba 'pɛɛ 'mu, -kɔti 'a mu -tonyibli, 'a mu 'n -hve, 'ɛ 'yi 'wli 'pa-, 'ni -hva-a li-ti. =Bu pu=v 'yonu kɔ 'waa 'bat kɔ 'waa 'dii 'hven- a de yi. ɛ 'yi 'yonu 'pa-, v 'ni -kikle=e li 'waa 'bat kɔ 'waa 'dii 'hven- le, kee, 'bat kɔ 'dii 'hven-, v nu- yi 'waa 'yonu le -kikle -ni. 15'Ye =bu -tebli a pepe -bu, 'n -kɔ, ɛ kɔ 'na -hɔnhɔn 'hven-, -bu -ha-a, 'ki 'v 'aan -hɛɛɛ a -ta', 'ki 'v Nyɔsua a 'hru wɔn, de a 'mu, ɛ 'ni 'yaa-a 'mu 'kla -wliye. ɛ nie 'mu dɔdɔ. =Bi -tɛ 'n nuɛ ne 'a mu diaki, ɛ nɔ- nu-o, 'ki a 'yi 'mu -nuɛ -ni de?

16A yi=e ni, -ɛ mɔ, 'n 'yi la 'a mɔ-ɔ -hva, 'ki ba 'pɛɛ la 'mu. Kee, nyibli -bi ni 'li 'a mu 'nyɔ, v 'mu le pu, -ɛ mɔ: «Pɔlv mɔ =yrekɔnyɔ -nɔ. ɛ kee ne -a mu ni, ɛ 'mu -aan 'wli gba.» 17-Bi' 'n nu 'aan kaale 'li? =Bi nyibli -bu, 'n lee la 'li 'a mu -mɔ, v nu- 'n naa 'li, 'ni kaa la 'a mu? 'Uɔn-, ɛ 'yi 'mu le -ni. 18'N lee la nyiblo -bu, -ɛ mɔ Titi ni, 'ki bu mu la 'li 'a mu -mɔ. Nyiblo -bi -mu', a -yi, nɔ- kɔ-ɔ 'hven- 'n le la 'li 'a mu -mɔ. =Bi Titi a 'mu, ɛ nɔ- kaa ne 'a mu, -ɛ -ha 'a mu -tebli =jre? 'Uɔn-. 'Aan 'mumu, a yi=e ni, -ɛ mɔ, ɛ 'yi -ti a -tɛɛ 'pa-, -ɛ nu-o, Titi kɔ 'mu 'hven-, de ni -do, nɔ- -a ni. -A kɔ 'lule-hihie ni -do.

19De -bu, -a 'cru 'ne- -aan 'cruɛn -bu 'kwli, 'aan =wli 'ni 'yee 'li-ti, -ɛ mɔ, -a yi 'a mu -mɔ 'ni 'cru -ni, -wen nyibli -mu', v yi -ti -yɛɛ -ni, 'ti- -v -huhɛɛ-ɛ kle. Ki mɔ Nyɔsua ye', -a yi mɔ -hlee -ni, =wi yi, -tɛ -Yusu 'Klɔv ni 'a -huhva. 'Diayɔv -na, -a yi 'a mu -ti a pepe -bu 'ni -lee -ni, -ɛ nu-o,

-a -hve=ε ni, -ba -hεε ne 'a mu, -ε di=e nu, a 'mu 'kli ki ni diaki, 'ki 'u Nyisva a 'hru wlon. 20 'N yi pie huannu, -ε nu=o, 'bu mo, 'nu di 'li 'a mu -mo, -bakle, 'aan nunabui 'yi 'li-ti 'li -we, bu blee 'na plo. 'Bu mo, 'bu ni 'mu le, 'aan 'mumu, a 'yi 'li-ti 'li -we, ba ko plo a bleele, 'bu mo, 'ba 'ye 'mu. 'N yi pie huannu, 'bu mo, 'nu di 'li 'a mu -mo, 'ki 'li 'a mu 'nyi, ba di hle 'ple, ba di ca -mo -tutu -ni, ba di yru' le bi, ba di -gla, ba di -ti -houn yre -huhla -ni, ba di -u -bi a 'nyre di, ba di 'li 'aan dioun 'li 'yaa -ni, ba di -tebli -mu' nu, -ε 'yi 'u yi 'sii -ni. 21 'N yi pie huannu -we, 'bu mo, 'nu di 'li 'a mu -mo, Nyisva bu nu=o, =bu ni nyai le, 'aan -ti. ε mo 'na huannu, =bu di 'li 'a mu -ti'wlanyu -huohui 'nyi bu -yεε -ni, -u 'ye ni -hua -bu hie 'u 'waa de 'kuku* bu. -Bakle, 'waa 'klo 'tie nyre yi, 'u ni -wlawli ko 'lawlu 'huen-, 'u ni yunyre-tebli -huohui -bi. 'Bu ni 'mu le, 'n di 'ni we, 'waa -ti.

Le'buwin

13 ¹'Bu mo, 'nu di 'li 'a mu -mo, -ε -bi ε mo 'ki 'wi nu ta a 'wo. 'A -ti, 'nu di 'li, nyibli -mu', -u nu de -huan, 'n di puu =nu -bati le. -Te Nyisvacrien ni a hihla, ke- 'n di -bati a 'mu 'a pupuu nu. Nyisvacrien a 'mu, ε wen 'ni: «'Bu mo, nyiblo 'bu yεε ne 'a 'bihian -ti, ε di=e 'ni -hua, bu ko -hehupu ni 'huen, ta, -u ko=ko 'huen-, -u -hle -titu ni -do. 'Bu 'yi-ti 'pa-, u 'yi 'li -bati a 'mu, 'a pupuu -we.» 2-Te 'n ya la 'li 'na 'wi ni 'huen a 'wo, 'ki 'li 'a mu -mo, 'n -gbεε la nyibli a pepe ni, ε ko, 'n -gbεε la nyibli -mu' ni -we, -u nu la de 'kuku*. -Te ti ne -bu, 'n 'yεε 'li ni di, keε, 'n yi 'a mu 'ni -gbεε -ni de, -ε mo, 'nu di 'li, nyibli a pepe -mu', -u nu de 'kuku, 'n ko =bu puu =nu -bati le. 3 A -hve=ε ni, ba yi=e, 'bu mo, -Yusu 'Klisu 'bu yi 'li 'mu ni -neε -ni, 'bu yi ni hle. 'Bu mo, 'nu di 'li, a di de a 'mu 'ni 'ye. -Yusu 'Klisu a 'mumu, 'bu yi -kuan ni ni, 'ki 'li 'a mu 'nyi, 'a 'kli 'ni -we=ε 'li, 'ε tve ne 'a mu 'a 'kli a kinuu. 4 Ti -mu' -ko 'yri u ko la 'u=u tugbe* 'yie, =ni 'ye -wen, ε 'yi la 'kli -ko. Keε, ε -hon 'li 'kukonyibli 'nyi ni, 'ε 'hru 'klo. -Te ti ne -bu, 'ki 'li Nyisva a 'kli 'kwli, 'ki ε ni 'li 'klo. -A mu -bu, -a ko -Yusu 'huen-, -a -mve ni. 'A -ti, 'ki 'li 'kibua -bi ki, -a 'yi 'kli -ko.

Kɛɛ, 'kɪ 'lɪ 'kɪbɪa -bɪ kɪ, ɛ kɔ -a mʊ 'hʊɛn-, -a nɪ 'klɔ.
'A -tɪ, 'bʊ mɔ, -ba di 'lɪ 'a mʊ -mɔ, Nyɪsʊa a 'klɪ,
nɔ- -a di -kʊan 'yɪ -nuu -nɪ.

5'N yɪ 'a mʊ 'nɪ -lee -nɪ, -ɛ mɔ, ba 'jɪjra 'aan dɔɔnʊ a -wɛɔ
-tɛɛ, -ɛ di-e nu, a 'mʊ-v 'ye, 'bʊ mɔ, 'ba kuo -Yusu 'Kɪsʊ
-wɛɔ yɪ. 'N pʊ-v -han-tɪ, -ɛ mɔ, a yɪ-e nɪ, -ɛ mɔ, 'kɪ -Yusu
'Kɪsʊ nɪ 'lɪ 'aan -wɛɔ kɪ. 'N pʊ-v -han-tɪ, a 'nɪ -hre-e lɪ
nyibli -mʊ' wɛɔn lɛ, -v pʊ lɛ, -v kuo -Yusu -wɛɔ yɪ, -tagbita
hɪ -nɔ, v 'yɪ-tɪ -wɛɔ yɪ -kuo -nɪ. 6Kɛɛ, 'n pʊ-v -han-tɪ, -ɛ mɔ,
a di-e 'nɪ 'ye, -ɛ mɔ, -a mʊ -mɔ -bɪ, -a -wɛ 'lɪ -ba tɔɔ nɛ
'a mɔ-v nɪ, -ɛ mɔ, -a mɔ seɪt a -Yusu a -mɔnanyʊ* -nɔ.
7Kɛɛ, -a 'nɪ -hʊa-a lɪ-tɪ, -ba tɔɔ nɛ 'a mɔ-v, -ɛ mɔ, -a mɔ
-Yusu a -mɔnanyʊ -nɔ. -A dɛ Nyɪsʊa nɪ, 'kɪ 'v 'a mʊ -mɔ,
-ɛ di-e nu, a 'nɪ -ha 'kɪ dɛ -hʊan -dʊ nu. Mɔ, -ba 'yɪ 'hru 'ye,
'kɪ -ba tɔɔ nɛ 'a mɔ-v, -ɛ mɔ, -a mɔ -Yusu a -mɔnanyʊ -nɔ,
dɛ -a -hʊɛ, ɛ nɔ- mɔ, ba nu -haandɛ. 8-Ba yɪ win a pʊpʊv
lɛ nɪ nɪ, ɛ 'wɪ yɪ, -a 'yɪ 'lɪ-tɪ 'lɪ -wɛ, 'kɪ 'lɪ -aan -kʊan 'kwɪ,
-ba -wɛɔn -tɪ a -tɛɛ yɪ. Dɛ nɪ -do -a -wɛ 'lɪ -ba nu, ɛ nɔ- mɔ
-ba nu dɛ -mʊ', -ɛ 'sɪi 'v yɪ. 9'Bʊ mɔ, 'ba nɪ 'klɪ kɪ, 'kɪ 'v
Nyɪsʊa a 'hru wɛɔn, 'ye -bʊ -a mʊ -mɔ -bɪ, -a 'yɪ 'klɪ kɪ -nɪ,
-a nɪ dɔdʊ. 'A -tɪ, -a dɛ Nyɪsʊa nɪ, -ɛ di-e nu, ɛ 'mʊ 'a mʊ
-hɛɛ -nɪ, a 'mʊ ye' -muu -nɪ, 'kɪ 'v 'a 'hru wɛɔn.

10ɛ nɪ ke', 'nɪ yɪ 'a mʊ -mɔ 'cru -nɪ, -ɛ di-e nu, a 'mʊ
'v dɛ 'kuku a nunuo bʊ hie, -ɛ di-e nu, 'bʊ mɔ, 'nɪ nyɪre 'lɪ
'a mʊ -mɔ, 'nɪ -ha 'a mʊ -mɔ 'plɛ. 'ɛ mɔ -han-tɪ, Nyɪsʊa -nyɪ
'mʊ 'klɪ, 'kɪ -bʊ -ha 'lɪ 'a mʊ lɛ. Kɛɛ, ɛ 'yɪ 'mʊ 'klɪ -nyɪ,
'kɪ -bʊ -wɛ 'a mʊ bʊ. Kɛɛ, ɛ -nyɪ 'mʊ 'klɪ, -ɛ di-e nu, 'mʊ
'a mʊ -hɛɛ -nɪ, a 'mʊ ye' -muu -nɪ, 'kɪ 'v Nyɪsʊa a 'hru wɛɔn.

11'Na 'dɪayɪnʊ -na, 'n gba 'a mʊ wɛɔ. 'N yɪ 'a mʊ 'nɪ -lee
-nɪ, -ɛ mɔ, ba muu ye', 'kɪ 'v Nyɪsʊa a 'hru wɛɔn. Ba -nyɪnyɪ
'klɪ. Ba kɔ win a lɛ'wɪnwɪnɛ, kɔ, ba kɔ kɪbʊwɛɛnɛ. 'Bʊ mɔ,
'ba yɪ-tɪ lɛ nɪ nɪ, Nyɪsʊa, -ɛ nʊɛ nɛ -a mʊ, kɔ, -ɛ yɪ -a mʊ
kɪbʊwɛɛnɛ -nyɪ, ɛ di 'v 'a mʊ -mɔ 'nɪ nɪ.

12Ba -nyɪnyɪ 'wio -tɛɛ, -wɛn 'dɪayɪnʊ. Nyɪsʊa a nyibli
a pɛpɛ -bʊ, -v nɪ 'nɛ-, v 'beti 'a mʊ -tɛɛ.

13'N dɛ Nyɪsʊa, 'kɪ 'v 'aan pɛpɛ a -ta', 'kɪ -aan Kʊkɔnyɔ
-Yusu 'Kɪsʊ bʊ 'cɪbɪ 'v, bʊ nu 'a mʊ -haandɛ -mɔ, kɔ, Nyɪsʊa
bʊ -nyɪ 'a mʊ 'a nʊɛɛ, kɔ, Nyɪsʊa a -Hɪhiu* bʊ nu-o,
ba -mʊɛ.